

03/09/17

Herziene aanpak uitvoering meerjarenprogramma Nationaal Coordinator Groningen

Huidige situatie	Toekomstige situatie
<p>NCG stelt concept-MJP op, geadviseerd door bestuurlijke en maatschappelijke stuurgroep.</p> <p>Concept-mjp na bespreking in het Nationaal Bestuurlijk Overleg.</p> <p>Vaststelling door de minister van EZ, gehoord de gemeenten en provincie en na bespreking in de MR.</p> <p>Regelingen en commissies worden ingesteld door de minster van EZ op voordracht van de NCG.</p> <p>NCG voert het programma, inclusief regelingen en (advies)commissies uit.</p>	<p>NCG stelt concept-MJP op, geadviseerd door bestuurlijke en maatschappelijke partijen.</p> <p>Vaststelling door gemeenschappelijke regeling (waar maatschappelijke organisaties ook onderdeel vanuit maken) op voordracht van de NCG.</p> <p>Regelingen en commissies worden ingesteld door de gemeenschappelijke regeling op voordracht van de NCG.</p> <p>NCG voert het programma, inclusief regelingen en (advies)commissies uit.</p>

Huidige situatie	Toekomstige situatie
<p>NCG op basis van instellingsbesluit Minister EZ en beheersmatig ondergebracht bij EZ. Informele interbestuurlijke samenwerking van gemeenten, provincie en Rijk.</p> <p>Stuurgroepen adviseren de NCG informeel over planvorming en uitvoering.</p> <p>Opdracht het jaarlijks opstellen van het MJP en de publieke regie en facilitering van regelingen, uitvoering en (advies)commissies en arbiter bodembeweging.</p>	<p>NCG als ZBO met als opdracht het opstellen van het MJP, de daaraan verwante regelingen en de uitvoering daarvan.</p> <p>In het kader van de gemeenschappelijke regeling (bij voorkeur van zowel bestuurlijke als maatschappelijke partijen) vindt overleg plaats over planvorming en uitvoering.</p> <p>Opdracht het jaarlijks opstellen van het MJP en de publieke regie en publiek opdrachtgeverschap voor de uitvoering van de versterking en faciliteren (advies)commissies waaronder het Instituut Mijnbouwschade.</p>

Huidige situatie	Toekomstige situatie
<p>Wetsonwerp: een meer eigenstandig positie van de NCG, zodat de NCG zowel binnen de rijksoverheid als in de regio op eigen gezag kan handelen (waarmee recht wordt gedaan aan de in de praktijk</p>	<p>Advies RvS: spanning tussen zelfstandige positie en ministeriele verantwoordelijkheid en concentratie van formele en informele invloed bij één persoon: oplossing zelfstandig bestuursorgaan en instelling</p>

bestaande interbestuurlijke positie van de NCG).	college. Besluitvorming door een gemeenschappelijke regeling.
Instelling bij wet en taken worden aan de NCG geattribueerd.	

Huidige situatie	Toekomstige situatie
De NCG heeft tot taak om tot een integrale aanpak te komen op het gebied van veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid en regionale economie voor het hele aardbevingsgebied.	De NCG heeft tot taak om tot een integrale aanpak te komen op het gebied van veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid en regionale economie voor het hele aardbevingsgebied. De omvang en complexiteit blijkt vele malen groter te zijn dan bij instelling was voorzien. Zeker ook omdat de NCG zich nadrukkelijker en intensiever gaat bezig houden met de uitvoering en publieke regie wordt aangevuld met elementen van publiek opdrachtgeverschap van de uitvoering
NCG ingesteld en 1 persoon die zich primair richt op de publieke regie.	Zowel uit een oogpunt van bestuurlijke verantwoordelijkheid, governance, de noodzaak om vergaande inbreuk door versterking in het publieke domein af te wegen in plaats van het private domein, als vanuit het oogpunt van werkdruk (naast publieke regie ook publiek opdrachtgeverschap) is het gewenst om tot een college te komen bestaande uit drie leden. NCG verantwoordelijk voor het MJP, schade, leefbaarheid en het bestuurlijke proces, een plaatsvervanger belast met de versterkingsoperatie en een plaatsvervanger verantwoordelijk voor financiën, control, organisatie en beheer.

Schets toekomstige situatie

College van NCG: verantwoordelijk voor het geheel		
Voorzitter <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk proces • MJP • Schade • Leefbaarheid 	Lid <ul style="list-style-type: none"> • Versterkingsoperatie • Publiek opdrachtgever uitvoering versterkingsplannen 	Lid <ul style="list-style-type: none"> • Financiën en control • Organisatie en beheer • Personeel • Regelingen
Het college wordt ondersteund door het kabinet (kabinetschef) en bestaat voorts uit algemene ondersteuning, juridische afdeling en voorlichting.		

Inrichting publieke regie en publiek opdrachtgeverschap		
<p>Versterken: gebouwen in het aardbevingsgebied worden aan de hand van de NPR getoetst op de vraag of deze voldoen aan 10-5. Indien niet dan moeten deze gebouwen versterkt worden tot dat niveau. Die versterking is de aansprakelijkheid van de NAM. Gekoppelde hieraan kunnen aanvullende maatregelen worden genomen door de verschillende overheden, eigenaren en eventueel anderen. Hier gaat het om verantwoordelijkheid en zorgplicht (bv. rijksoverheid bij duurzaamheid, onderwijs, zorg en erfgoed). De kaders voor de aansprakelijkheid vloeien voort uit de aansprakelijkheid van de NAM om maatregelen te nemen teneinde schade en risico te vermijden (10-5 als norm).</p>	<p>Schade veroorzaakt door bodembeweging als gevolg van mijnbouwactiviteiten valt onder de aansprakelijkheid van de NAM. Het Instituut Mijnbouwschade zal op basis van het schadeprotocol "uitspraken" doen waarmee invulling wordt gegeven aan deze aansprakelijkheid. Vooralsnog zal dit geschieden op basis van de samenwerkingsovereenkomst (NAM zal in principe de "uitspraken" volgen). Indien er een schadefonds komt zal ofwel het schadefonds de "uitspraken" van het IM uitvoeren, dan wel zal er sprake zijn van trekkingsrechten van het IM op het fonds.</p>	<p>Leefbaarheid en regionale economie. Naast het herstel van schade en het versterken van de gebouwen is het nadrukkelijk de wens om te werken aan een perspectief voor het gebied. Dit is noodzakelijk als onderdeel van de versterkingsoperatie (de invloed op de leefbaarheid van de versterkingsoperatie), maar ook in het licht van het omzetten van een bedreiging in een kans (zie het onderwijsprogramma).</p>

College van NCG: verantwoordelijk voor het geheel		
Voorzitter <ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk proces • MJP • Schade • Leefbaarheid 	Lid <ul style="list-style-type: none"> • Versterkingsoperatie • Publiek opdrachtgever uitvoering versterkingsplannen 	Lid <ul style="list-style-type: none"> • Financiën en control • Organisatie en beheer • Personeel • Regelingen
Het college wordt ondersteund door het kabinet (kabinetschef) en bestaat voorts uit algemene ondersteuning, juridische afdeling en voorlichting.		

Inrichting taakveld voorzitter NCG		
Bestuurlijk proces: <ul style="list-style-type: none"> • Den Haag 5.1.2.e) • Vertegenwoordiging • Relatie met coördinerend bewindspersoon en departement; • Departementale contacten • Contacten met parlement 	MJP, inclusief kansrijk en leefbaarheid: <ul style="list-style-type: none"> • Programmamanager 5.1.2.e) • Opstellen van MJP, kaders en regelingen adviseurs op de verschillende beleidsthema's (volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, infra en industrie; agro, erfgoed, onderwijs, zorg enz.), die ook verantwoordelijk zijn voor sectorale programma's (in de regel ingepast in een gebiedsgerichte aanpak samen met versterken) • aansturen van het programma Kansrijk Groningen; • relatie met Economic Board 	Schade: <ul style="list-style-type: none"> • 5.1.2.e) • Voorzien in het secretariaat van de arbiters bodembeweging • Regelingen en samenwerkingsovereenkomst arbiters • Opstellen van schadeprotocol, inrichten van het proces en voorzien in et secretariaat; • Samenstellen onafhankelijk college van het Instituut Mijnbouwschade • Complexe schades • Commissie bijzondere situaties (5.1.2.e)

Inrichting taakveld lid versterken NCG		
<p>Versterkingsoperatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programmamanager: 5.1.2.e [REDACTED] 5.1.2.e). • Programmaleiders programmabeheersing (5.1.2.e [REDACTED] 5.1.2.e). • Verantwoordelijk voor het inspectie en engineeringprogramma, teneinde vast te stellen of gebouwen versterkt moeten worden tot een niveau van 10-5. • Verantwoordelijk voor het opstellen van het versterkingsplan, inclusief koppelmogelijkheden, op basis van de overeen gekomen kaders. • Toepassing diverse regelingen inclusief versterken/verduurzamen en woonbedrijf. 	<p>Publiek opdrachtgever uitvoeringsorganisatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programmamanager: 5.1.2.e [REDACTED] 5.1.2.e). • Programmaleiders programmabeheersing (5.1.2.e [REDACTED] 5.1.2.e). • De NCG is verantwoordelijk voor het I&E programma en op basis daarvan opstellen van het versterkingsprogramma • De opdracht wordt in de huidige situatie verstrekt aan het CVW (opdrachtnemer); • In het kader van NOA zal de verhouding er een zijn van opdrachtgever/opdrachtnemer; • Nadat het versterkingsplan is opgesteld wordt de opdracht tot uitvoering verstrekt aan het CVW; • De NCG organisatie wordt verder uitgebouwd op basis van het model van RWS (met ondersteuning van RWS) • Indien het model geheel publiek wordt kan er ook voor worden gekozen om RWS – onder regie van NCG -te belasten met het uitvoeren van het I&E programma en de versterking. 	

Inrichting taakveld lid financien NCG

Financiën en control <ul style="list-style-type: none"> • Projectleider nader in te vullen: toezien op het volgens de overeen gekomen kaders invullen van de programma's, uitvoeren van de control op de uitvoering en het afleggen van verantwoording. 	Organisatie en beheer <ul style="list-style-type: none"> • Aansturen van • Financiën; • ICT • Administratie • Inrichten organisatie 	Personeel <ul style="list-style-type: none"> • Het aansturen van de personele organisatie; • COR, medezeggenschap e.d
---	---	--

Bijlage 1. NCG en governance (huidig)

Instellingsbesluit

De Nationaal Coördinator is belast met het bevorderen van de totstandkoming en uitvoering van het Programma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen. De Nationaal Coördinator, ondersteund door de overheidsdienst, zorgt in dialoog met alle maatschappelijke stakeholders voor een planmatige en daadkrachtige regie op de duurzame versterking en vernieuwing van het aardbevingsgebied, opdat deze regio een nieuwe balans vindt tussen gaswinning, veiligheid, een versterkte gebiedsidentiteit met nieuwe kansen, economisch perspectief en een leefbare en aantrekkelijke woon-, werk- en leefomgeving. Kortom: een aardbevingsbestendig en kansrijk Groningen. Het programma bevat alle maatregelen en voorzieningen om de opgaven in Groningen op het gebied van bescherming tegen en afhandeling van schade als gevolg van aardbevingen te realiseren. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om (preventieve) maatregelen aan woningen en andere gebouwen om de veiligheid te vergroten. Het programma omvat ook werkwijzen ten behoeve van een goede en versnelde uitvoering van schadeherstel, versterking en verduurzaming. Het programma bevat tevens, in samenhang met het voorgaande, maatregelen en voorzieningen om de leefbaarheid, duurzaamheid en de economie in het door aardbevingen beïnvloede gebied te bevorderen en perspectief te bieden aan inwoners.

Van het programma kunnen tevens onderzoeken deel uitmaken ten behoeve van de genoemde maatregelen en voorzieningen.

Het gaat dus om een integrale aanpak op het gebied van veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid en regionale economie voor het hele aardbevingsgebied. De Nationaal Coördinator bevordert dat private en publieke partijen hun verantwoordelijkheden hierin waarmaken. De Nationaal Coördinator zorgt voor prioriteitstelling, planning en fasering van de omvangrijke en complexe opgave zodat de beschikbare capaciteit en middelen doelmatig en doeltreffend kunnen worden ingezet. De Nationaal Coördinator draagt met inzet van de Overheidsdienst Groningen bij aan de uitvoering van het programma.

Overlegstructuur

In het Instellingsbesluit (art. 2.3 a t/m h) worden de volgende taken van NCG genoemd:

- a. het jaarlijks doen van een voorstel voor het MJP aan de betrokken ministers;
- b. het adviseren van de betrokken bestuursorganen over de uitvoering van het MJP, waaronder het doen van voorstellen aan de betrokken bestuursorganen om hun bevoegdheden in te zetten;
- c. het doen van voorstellen voor de agenda van de betrokken onderraad van de Ministerraad, Gedeputeerde Staten van Groningen of de Colleges van Burgemeester en Wethouders van de betrokken gemeenten en het op verzoek bijstaan van betrokken bestuurders in het parlement, Provinciale Staten van de provincie Groningen respectievelijk de gemeenteraad van de betrokken gemeenten en in andere gremia;
- d. het coördineren en faciliteren van en het bijdragen aan de uitvoering van het MJP;
- e. het bewaken van de voortgang van de uitvoering van MJP en het rapporteren daarover aan de betrokken bestuursorganen;
- f. het bevorderen en voeren van overleg tussen en met bestuurders;
- g. het bevorderen van maatschappelijk, politiek en bestuurlijk draagvlak voor het MJP en van maatschappelijke participatie in de uitvoering daarvan en het bijdragen aan herstel van vertrouwen,
- h. het bevorderen van de communicatie over het MJP.

NCG wordt bij de uitvoering van deze taken geadviseerd door een maatschappelijke stuurgroep en een bestuurlijke stuurgroep. In deze stuurgroepen wordt NCG geadviseerd over de uitvoering van het MJP en over de inhoudelijke actualisatie hiervan (mocht dat noodzakelijk zijn). Het overleg is zodanig ingericht dat het maatschappelijke overleg vooraf gaat aan het bestuurlijke overleg, zodat in de bestuurlijke stuurgroep de maatschappelijke inbreng bekend is en bij de afwegingen wordt betrokken.

Na het Nationale Bestuurlijke Overleg, tussen het Rijk, de provincie Groningen en de gemeenten onder voorzitterschap van de minister van Economische Zaken wordt de besluitvorming vervolgens afgerond. Op regionaal niveau wordt instemming gevraagd aan Gedeputeerde Staten en Colleges van Burgemeester en Wethouders. Op rijksniveau gebeurt dit via vaststelling door de Ministerraad en daarna de toezending aan de Tweede Kamer. Via de Minister van Economische Zaken wordt de besluitvorming met de NAM afgerond. Doordat alle partijen in het getrapte voorbereidingsproces zijn betrokken en onder de premisse dat dit goed is georganiseerd, is de verwachting dat de afronding van de besluitvorming snel en voortvarend kan verlopen. Besluiten die niet kunnen wachten op de jaarlijkse besluitvorming over het programma, moeten vanwege het belang van voortvarendheid genomen kunnen worden door de betreffende overheden dan wel de NCG voor zover dit binnen zijn taken past. In dergelijke gevallen is er altijd een expliciet advies nodig van de NCG of en hoe het betreffende besluit past in het samenhangende Programma¹.

¹ Zie ook onderdeel 5d uit de Governancenotitie

Van: 5.1.2.e @shell.com
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e @shell.com
Onderwerp: Vertrouwelijk - Schadeprotocol
Datum: dinsdag 9 januari 2018 15:49:28

Beste 5.1.2.e,

Naar aanleiding van ons gesprek van zojuist het volgende.

1. We denken dat het van belang is dat er een solide technische en juridische basis ligt onder het schadeprotocol dat regio en NAM afgelopen periode hebben besproken. Prof. Fokko Oldenhuis (RUG) is bereid met de rechtenfaculteit een beoordeling door de relevante Nederlandse en buitenlandse (technische) experts uit te voeren - ook prof. Hammerstein wordt hierbij betrokken. Dit proces moet de vaststelling van het schadeprotocol niet vertragen en zou nog deze maand moeten zijn afgerond en kan parallel lopen met besluitvorming schadeprotocol en gereed maken IM.

2. Uit deze beoordeling zou een werkingsgebied voor het protocol moeten volgen (bijv. het gebied dat door TU Delft is vastgesteld in versie 8 van de beoordelingsmethodiek), maar met een bredere wetenschappelijke basis. Het is voor het succes van het IM van belang dit gebied van te voren vast te stellen - op basis van technische en juridische uitgangspunten die door een brede wetenschappelijke gemeenschap worden gedragen.

3. We realiseren ons dat de schademeldingen in het zogenaamde buitengebied een belangrijk punt zijn om tot een nieuw schadeprotocol te komen. NAM is bereid de circa 2500 openstaande schades in het 'buitengebied' op een passende wijze op te lossen. Wel is daarbij van belang dat duidelijk is dat deze schade niet door gaswinning uit het Groningenveld is veroorzaakt. Samenwerking met Staat, Provincie en gemeenten is hierbij belangrijk: het wordt een lastige opgave om - nu aansprakelijkheidskaders ontbreken - een referentie te vinden voor een passende oplossing. Maar waar een wil is, is een weg.

Hartelijks

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Discussie document voor bestuurlijke tafel 10 jan
Datum: dinsdag 9 januari 2018 19:54:57

Hoi 5.1.2.e,

Graag gedaan. Wat betreft het Schadeprotocol: het Schadeprotocol is een onderwerp waar partijen flink van mening verschillen (m.n. NCG en provincie) en wat een sfeerbederver kan zijn. Dat is best lastig daar dit het eerste onderwerp is dat inhoudelijk aan de orde komt. Goed voor jullie om te weten is dat de minister dit zsm wil afronden. Hij heeft hier de komende weken ook tijd voor vrijgemaakt in zijn agenda. Als het niet lukt er snel uit te komen, is het inderdaad zaak dat 5.1.2.e de discussie afkapt. Hij kan dan verwijzen naar een ander op korte termijn te plannen overleg.

Bijgaand vind je ter info de voorbereiding zoals de minister die van ons heeft meegekregen voor zijn gesprek met de maatschappelijke organisaties en het bestuurlijk overleg, goed ook om met 5.1.2.e te delen.

Succes morgen; naast 5.1.2.e is vanuit ons 5.1.2.e er bij.

Groet,
5.1.2.e

Gesprek maatschappelijke organisatie (Gasberaad en GBB)

- U spreekt 14.30-15.30 met het Gasberaad (5.1.2.e) en de Groninger Bodembeweging (5.1.2.e)
- In vooroverleg hebben beiden aangegeven een bijdrage te willen geven aan het stappenplan;
- U kunt aangeven dat voor de maatschappelijke partijen een vast adviesmoment komen zodat hun rol voor iedereen duidelijk is.
- Daarnaast willen zij zitting nemen in de experttafel
- Beide partijen gaven aan te willen weten wat er speelt aan de bestuurlijke tafel en daar gevraagd en ongevraagd advies op te leveren.
- Daarbij heeft het Gasberaad aangegeven regelmatig met de bestuurders om te tafel te willen.
- Groninger Bodembeweging heeft aangegeven dat er maar één oplossing is: de gaskraan moet nu dicht.
- U kunt aangeven dat er binnen de expertteams ruimte is voor de maatschappelijke organisaties om inhoudelijk hun bijdrage te leveren.
- Het behartigen van belangen gebeurt niet in het expertteam maar in het advies aan de bestuurlijke tafel.
- Uiteraard staat het de maatschappelijke organisaties daarnaast vrij om ongevraagd advies te geven of andere kanalen te gebruiken.
- Daarbij kunt u wel begrip vragen van de maatschappelijke organisaties dat bestuurders elkaar af en toe in vertrouwen moeten spreken over de verschillende onderwerpen. Dat leidt tot een tijdelijk gesloten sessie, die uiteindelijk weer openbaar wordt.
- Op het gebied van de hoogte van de gaswinning kunt u aangeven momenteel de mogelijkheden te onderzoeken de winning te verlagen.
- Doel van het gesprek is om te komen tot afspraken met de maatschappelijke organisaties

over hun rol tijdens het proces van het stappenplan.

Bestuurlijk overleg

- Het bestuurlijk overleg is de start van de 'Groningen agenda', het stappenplan zoals dat in de afgelopen weken ambtelijk met (en in) de regio en NCG is voorbereid.
- **5.1.2.e** van BCG zal de bestuurlijke tafel voorzitten aan de hand van een presentatie. Die concept-presentatie ontvangt u separaat en bevat de inhoud van het document waar de afgelopen weken op ambtelijk niveau over is overlegd. Deze concept-presentatie is gedeeld met de regio, zodat zij zich kunnen voorbereiden. De regionale bestuurders zullen vanmiddag besluiten over hun bestuurlijke afvaardiging.
- Wij adviseren u om de rol van voorzitter volledig aan **5.1.2.e** over te laten, zodat u inhoudelijk kunt deelnemen.
- Voorafgaand aan de bestuurlijke tafel overlegt u met de maatschappelijke organisaties. Betrokkenheid van hen is een groot zorgpunt van de regio en de NCG. Bij de bespreking van het organogram wordt door BCG ruimte gegeven en zal aan u worden gevraagd terugkoppeling te geven van het gesprek met de maatschappelijke organisaties.
- De voorzitter zal alle bestuurders aan tafel (u ook) vragen kort aan te geven hoe succes voor hun er uit ziet en welke obstakels zij zien om dat te bereiken. U kunt aangeven dat succes voor u betekent dat bewoners in Groningen een nieuw en duidelijk perspectief hebben (en dat daar bestuurders voor nodig zijn die in goed maar snel overleg besluiten nemen waar ze voor zullen staan). Grootste obstakels zijn draagvlak en tijd.
- Uw doel is om de volgende vier afspraken te maken:
 - o Akkoord op opzet organisatiestructuur
 - o Akkoord op spelregels die gedurende dit traject gelden
 - o Akkoord op hoofdlijnen voor opdrachten expertteams
 - o Overeenstemming bereiken over tijdslijnen en vervolgstappen
- Specifiek over het Schadeprotocol kunt u het volgende aangeven. Het vastleggen van het werkingsgebied is een bestuurlijk-politieke keuze. Het ligt voor de hand om te kiezen voor de methode zoals ontwikkeld door de TU Delft. Deze methode is technisch onderbouwd en levert geen statisch gebied op, de methode zorgt er immers voor dat het gebied waarvoor het protocol geldt zich aanpast aan de ontwikkelingen in de ondergrond.
- De bestuurders in de regio lijken zich nog niet te willen committeren en zetten daarom in op een technische review. Dit is niet zinvol, want leidt waarschijnlijk niet tot nieuwe inzichten. Aan de bestuurders in de regio zal gevraagd worden te besluiten op basis van de informatie die er nu is, zodat er eind januari een gedragen schadeprotocol is.
- Op het gesprek dat u voor de Kerst met de regio voerde hoorden wij terug dat de regio uw persoonlijke deelname zeer waardeert. Op basis van datzelfde overleg adviseren wij u om niet te veel te zenden; de tijd is kort en als EZK zijn we steeds in de lead geweest. Daarom goed om de regio veel ruimte te geven en te vertrouwen op de voorzitter voor het afronden met duidelijke conclusies.

Op 9 jan. 2018 om 19:23 heeft **5.1.2.e** <**5.1.2.e** [@bcg.com](mailto:5.1.2.e@bcg.com)> het volgende geschreven:

Hi **5.1.2.e**,

Dank voor je uitgebreide reactie hieronder, daar hebben we gretig gebruik van gemaakt in onze reactie naar **5.1.2.e** (zoals je kunt zien).

We hebben met het NCG gebeld (voordat ik deze mail binnenkreeg) en eenzelfde reactie gegeven als jij hieronder schetst.

Ik heb uitgelegd dat we bewust nu alleen de opdracht willen vastleggen en nog niet het stappenplan. 5.1.2.e stond er echter op dat we het opnemen, om twee redenen:

- <!--[if !supportLists]-->• <!--[endif]-->Als we een snel werkend schadeprotocol willen hebben, de voorbereidingen zo snel mogelijk in gang gezet moeten worden
- <!--[if !supportLists]-->• <!--[endif]-->We gister tijdens het ambtelijk overleg akkoord waren dat dit zo snel mogelijk besloten moet worden

Ik weet niet of het laatste punt daadwerkelijk zo is, maar ik geloof wel dat een paar dingen in gang zetten voor een snel traject zorgt. Overigens vinden wij dat het 'benoemen van IM leden' hier dan weer niet bij hoort.

Onze oplossing:

- <!--[if !supportLists]-->• <!--[endif]-->We hebben nu een noot opgenomen in de slide van team 1 dat er een advies is van het NCG om de voorbereidingen te starten zodat er over gepraat kan worden
- <!--[if !supportLists]-->• <!--[endif]-->Wij geven aan 5.1.2.e nog mee dat als de discussie er te lang blijft hangen hij snel moet besluiten dat dit niet in de tijd past en het dus toch op een later moment besloten moet worden

Hopelijk werkt deze oplossing ook van jullie kant.

Groet,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]

Sent: dinsdag 9 januari 2018 17:27

To: 5.1.2.e <5.1.2.e@bcg.com>

Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>

Subject: FW: Discussie document voor bestuurlijke tafel 10 jan

Hoi 5.1.2.e, cc 5.1.2.e,

Wat mij betreft sturen jullie ook de reactie. Graag met mij in cc.

Hier even snel inhoudelijke reactie vanuit EZK, maar jullie zijn in de lead waarmee ik wil zeggen dat jullie eigen afweging kunnen en moeten maken:

- <!--[if !supportLists]-->1.) <!--[endif]-->Winningsniveau: snappen dat regio daarover ook met Minister in gesprek wil. Dat zal ook gebeuren, maar morgen is niet het moment, daarom staat het niet op de agenda. Nogmaals, wordt georganiseerd, ik zal even bij collega's informeren hoe zij daar mee staan (zijn de collega's van andere directie binnen EZK).
- <!--[if !supportLists]-->2.) <!--[endif]-->Ok
- <!--[if !supportLists]-->3.) <!--[endif]-->Snap niet helemaal wat ze bedoelen, jij?
- <!--[if !supportLists]-->4.) <!--[endif]-->Prima

<!--[if !supportLists]-->5.) <!--[endif]-->Moeten ze morgen maar inbrengen.
<!--[if !supportLists]-->6.) <!--[endif]-->Dat was denk ik de tafel die ingepast moest worden n.a.v. overleg gisteren. Heb ik gisteren een zin voor je over gemaaid, die kun je op slide 12 invoegen (bij 'voor eind maart'): "In beeld brengen wat de consequenties zijn voor de gemeentelijke organisaties van wat er in dit traject wordt afgesproken."
<!--[if !supportLists]-->7.) <!--[endif]-->Dat er extra geld vanuit Rijk zal komen is erg waarschijnlijk, maar omvang onbekend. Misschien ergens opnemen bij financiële functie ('brengt ook in beeld bij eindplaatje welke bijdrage Rijk gewenst zou zijn' oid). Dit zijn altijd wat gevoelige zinnnetjes.
<!--[if !supportLists]-->8.) <!--[endif]-->Prima.

Dan gelijk ook de twee punten vanuit de NCG (mail 5.1.2.e):

<!--[if !supportLists]-->1.) <!--[endif]-->'IM in voorlopige constructie' is waarvan 5.1.2.e zei dat NCG die term gebruikt. Kun je evt. overnemen tussen aanhalingstekens op tweede bullet slide 9.
<!--[if !supportLists]-->2.) <!--[endif]-->Praktische voorbereidingen afhandeling schade: zou reageren dat dat goed punt is, maar dat die in volgende sessie wordt behandeld. Nu doelen vaststellen, volgende keer hoe die te bereiken.

Bel gerust als je verder nog vragen hebt vanavond.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e . [<mailto:5.1.2.e@provinciegroningen.nl>]
Verzonden: dinsdag 9 januari 2018 15:08
Aan: 5.1.2.e
cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Discussie document voor bestuurlijke tafel 10 jan

Dag 5.1.2.e,

Hierbij alvast onze ambtelijke feedback op de presentatie:

<!--[if !supportLists]-->1) <!--[endif]-->Graag winningsniveau aan de agenda voor gesprek met minister 10/1 toevoegen
<!--[if !supportLists]-->2) <!--[endif]-->P7 provincie ontbreekt 2 x in opsomming
<!--[if !supportLists]-->3) <!--[endif]-->P8 Schadeprotocol niet duidelijk omschreven: validatie op techniek van voorliggende voorstel protocol en juridische expertise Hammerstein op techniek en totale protocol
<!--[if !supportLists]-->4) <!--[endif]-->P10/11 bij beide Stads en dorpsvernieuwingsaanpak noemen (heeft ook fin consequenties)
<!--[if !supportLists]-->5) <!--[endif]-->P10 planning toekomstperspectief loopt niet in de pas met wensen t.a.v. financiële uitwerking
<!--[if !supportLists]-->6) <!--[endif]-->Afspraak gevolgen uitvoering / uitvoeringsorganisatie als tafel opnemen ontbreekt (tafel uitvoeringsorganisatie)
<!--[if !supportLists]-->7) <!--[endif]-->Herbevestiging financieel commitment vanuit Rijk opnemen
<!--[if !supportLists]-->8) <!--[endif]-->Draagvlak maatschappelijke organisaties als risico benoemen

Alvast dank voor het verwerken.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Provincie Groningen

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@bcg.com]

Verzonden: dinsdag 9 januari 2018 12:44

Aan: 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl;

5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @groningen.nl;

5.1.2.e @hoogezand-sappemeer.nl; 5.1.2.e @hoogezand-sappemeer.nl;

5.1.2.e ; 5.1.2.e @delfzijl.nl;

5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl;

5.1.2.e @minbzk.nl; 5.1.2.e @minez.nl

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: Discussie document voor bestuurlijke tafel 10 jan

Allen,

Bijgevoegd vinden jullie het discussie document (in powerpoint PDF) dat wij willen gebruiken om morgen met de bestuurlijke tafel een overeenkomst te krijgen op:

- De overkoepelende opdrachtformulering Groningen Bovengronds
- De spelregels
- Het doel en de eindproducten per team (nog niet de precieze aanpak of stappenplan)
- De tijdlijnen en directe vervolgstappen

Wij krijgen graag jullie feedback vandaag voor 5 uur, dan proberen we deze zo goed mogelijk te verwerken voor morgen.

Jullie kunnen ons altijd mailen of bellen om vragen beantwoord te krijgen of commentaar te delen.

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Tel. +31 6 5.1.2.e • Mobile +31 6 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Terugmelding 10 januari
Datum: woensdag 10 januari 2018 20:27:34

Ha collega's,

Hierbij een terugblik op vandaag en ook de zaken die bij het BO zijn besproken.

We zijn begonnen met het bezoek aan Zeerijp. Veel mensen op de been, veel pers en veel politie erom heen. De minister heeft in het dorpshuis een groep kinderen ontvangen van de plaatselijke school. Zij stonden klaar om de minister met een boodschap te ontvangen. De minister heeft ze vervolgens even binnen uitgenodigd en laten vertellen over maandag. Hij heeft ze ook gevraagd wat er volgens hen moest gebeuren. Antwoord minder of geen gas.

Daarna heeft de minister kort met 5.1.2.e gesproken. Hij is er geen voorstander van om nu eerst de schades van de laatste beving aan te pakken, want dat kun je niet maken naar de andere die nog op de stapel liggen.

De tijd was kort en hij wil daarom nog een keer langskomen in Den Haag. De minister heeft dat toegezegd.

Daarna nog op bezoek bij een bewoner (daar ben ik verder niet bij geweest) en vervolgens op naar Groningen voor eerst overleg met maatschappelijke groeperingen.

Wat is daar besproken?

Ik heb het begin gemist (moest even terug naar de auto) en kwam erbij toen GBB de aftrap aan het doen was. Hun punten:

- zij kunnen experts leveren aan de experttafels voor versterken en schade. Want zij zitten er voor de gedupeerden en niet voor de toekomstvisie;
- als er vanuit de tafels voorstellen naar bestuurstafel gaan, zou dat met een advies van GBB moeten gaan;
- ze willen aan tafel als adviseur bij wat zij noemen de toptalent.

Gasberaad kwam met de volgende punten:

- zij willen een model waarbij de garantie dat alle belangen op een gelijkwaardige manier worden gewogen als het ware ingebakken is;
- er moet een overlegstructuur komen waarbij probleem en oplossing samen komen. Dat betekent niet meer zo als in het verleden overleg op de ene tafel en besluitvorming weer ergens anders, waardoor ook niet meer duidelijk was waarom er wat besloten werd;
- volledige transparantie zodat te volgen is hoe besluiten ontstaan, waardoor ook het vertrouwen weer hersteld kan worden. Dat betekent ook dat de maatschappelijke groeperingen meegenomen moeten worden, zodat ze met voldoende kennis de besluitvorming kunnen volgen;
- ze zijn in beginsel bereid om mee te denken, maar de condities waaronder moeten duidelijk worden ingevuld, dus een stevige adviserende rol;
- vraag is of er een aparte maatschappelijke tafel moet komen, want er moet geen onnodige bureaucratie opgetuigd worden, maar het gesprek met de bestuurlijke tafel moet er wel zijn;

De minister legt uit dat er drie zaken moeten worden onderscheiden:

De huidige operatie: iedereen houdt de positie die die heeft;

De toekomstige situatie: publieke structuur;

Tussenstuk; hoe moet het dan verder met schadeprotocol, versterking en duurzaamheid.

Waar het nu om gaat is dat tussenstuk.

Daarin zijn er 3 niveaus:

Experttafels waar producten worden geleverd;

Maatschappelijk toetsing;

Bestuurlijk niveau waar bestuurders in afzondering met elkaar de ruimte krijgen voor besluitvorming, waarover zij democratische verantwoording gaan afleggen.

GBB en Gasberaad geven aan dat het belangrijk is dat afspraken over informatiestroom worden gemaakt, dat er niet alleen advies achteraf gegeven mag worden en dat de interactie goed wordt opgezet.

Vervolgens wordt nog ingezoomd op het schadeprotocol. De maatschappelijke groeperingen voelen zich voor het blok gezet en de beoordelingsmethodiek wordt niet vertrouwd.
Men wil alvast met de kern starten, maar de minister wil ruimer beginnen.

De volgende afspraken zijn gemaakt:

- 1) Aan BCG wordt gevraagd een voorstel te maken voor het betrekken van de maatschappelijke groeperingen zodat ze kunnen meedoen vanuit hun expertise, als vertegenwoordigers van hun achterban op een transparante manier zonder kennisachterstand.
- 2) Er komt een technische validatiesessie.

Na dit overleg ging het naar de statenzaal waar de minister een brief van PS kreeg overhandigd. Daarna naar de zaal van GS voor het bestuurlijk overleg.

Aan het begin van het overleg heeft de CdK 6 punten naar voren gebracht die van belang zijn:

- 1) discussies/besluiten over gaswinningsniveau zouden ook op deze tafel aan de orde moeten komen. De minister zegt hierop toe dat het op deze tafel komt voordat het naar de TK gaat;
- 2) financieel commitment van het Rijk moet bevestigd worden;
- 3) Het traject moet gepaard gaan
- 4) Vertrouwen moet herwonnen worden;
- 5) Er moet technisch en juridische review komen op het protocol.
- 6) Traject gaat uit van grote stappen snel thuis. Snelheid is goed, maar mandaat moet steeds opnieuw bevestigd worden. Dus men hier niet aan tafel zitten zonder last of ruggespraak.

Minister heeft vervolgens aangegeven wat hij bij de maatschappelijke organisaties heeft besproken.

Daarna worden de spelregels doorgenomen.

Belangrijk punt is de communicatie. Zie ook verderop.

Over de review wordt besloten dat dat kan, maar dan snel en wel volgende week.

Er ontstond wat discussie wat nu het stuk waarvan wordt uitgegaan. Dat is het stuk dat in het ambtelijk overleg met de NAM is gemaakt.

De NCG wijst nog op de instelling van het IM. Dat moet gelijktijdig van start gaan en dat wordt beaamd.

BCG zet morgen de vraag uit voor trekkers van de tafel

Daarna werden de teams doorgelopen, maar dat is niet afgemaakt. De minister moest weg en vervolgens is alles heel rommelig geëindigd.

Samen met 5.1.2.e van BCG nog het volgende besproken:

De review. Die moet er volgende week komen.

BCG gaat daarmee aan de slag. Aan ons wordt wel gevraagd of we suggesties hebben wie in de reviewcommissie kunnen. Voor de juridische review heeft 5.1.2.e aangegeven dat Hammerstein zo ingevlogen kan worden.

Vraag is ook wie van ons uit dan bij de review moet zijn.

Er zijn geen afspraken gemaakt over de bijeenkomsten die de minister voor ogen had voor het schadeprotocol. Wel is voor iedereen duidelijk dat de bestuurlijke tafel om de twee weken bijeenkomt.

Ook nog even gehad over communicatie. Dat wordt/is heel belangrijk. Er moet een trekker voor communicatie komen. 5.1.2.e zit aan ons te denken.

Dat was het geloof ik.

BCG zal ook nog wel een en ander op de mail gaan zetten.

Hartelijke groet en fijne avond!

Verstuurd vanaf mijn iPad

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: BO Groningen
Datum: woensdag 10 januari 2018 23:53:12

Dag 5.1.2.e,

Bij voorkeur is de delegatie voor schadeprotocol kleiner, maar ik weet niet of de regio dit voor elkaar krijgt. Gezien de weerstand zou ik zeggen dat in ieder geval 5.1.2.e hierin zou moeten zitten. Maar dan wel met mandaat van de gehele regio. Ik begrijp van 5.1.2.e dat afstemming op bestuurlijk niveau met een hele grote groep gebeurt. Ook hier bepaalt uiteindelijk de regio zelf de afvaardiging.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@bcg.com]
Verzonden: woensdag 10 januari 2018 23:43
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: BO Groningen

Hi 5.1.2.e,

Dank voor het doorsturen, dit is heel nuttig. Bedoelen we met BO dezelfde groep als de huidige Bestuurlijke Tafel?

We overleggen graag morgen met jou het proces voor komende twee weken voor schadeprotocol (ook zaken buiten BO), dan kunnen we dit ook doornemen.

Groet,
5.1.2.e

From: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]
Sent: woensdag 10 januari 2018 23:40
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@bcg.com>
Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>
Subject: FW: BO Groningen

Dag 5.1.2.e,

Wellicht had je deze al gezien, maar dit zijn de tijdslots waarop de minister over Schadeprotocol kan praten met de regio. BO is jargon voor bestuurlijk overleg. Er zit weinig ruimte aanpassingen ben ik bang. Wellicht moeten we deze tijdstippen combineren met de tweede bestuurlijke tafel. Ik denk dat er op die dinsdag nog wel wat ruimte te vinden moet zijn.

5.1.2.e begeleiden dit traject vanuit ons. Waarschijnlijk zal er ook nog één van onze juristen (WJZ) intensief meedraaien.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 9 januari 2018 11:35
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e

Onderwerp: BO Groningen

Allen,

MEZK heeft aangegeven de komende drie weken 1x per week een BO Groningen te willen.

Hier in de agenda kan dit op:

Woensdag 17/1 12.00 – 14.00 uur EZK, Blauwe Zaal + lunch
(vooroverleg met ambtenaren; 17/1 11.00 – 12.00)

Dinsdag 23/1 09.00 – 11.00 uur **in Groningen (minister moet die dag wel weer uiterlijk 15.00 uur in Den Haag zijn)**

(vooroverleg met ambtenaren; 22/1 16.00 – 17.00, tijdens Groningen regulier, aansluitend vertrek MEZK richting Groningen)

Maandag 29/1 12.30 – 14.30 uur EZK, Blauwe Zaal + lunch
(vooroverleg met ambtenaren 29/1 11.30 – 12.30 uur)

Ik blok bovenstaand in de agenda en hoor graag of de bestuurders etc beschikbaar zijn.
Ik ontvang dan ook tzt het aantal personen ivm de lunch.

Dank!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

Van: 5.1.2.e
 Aan: 5.1.2.e @bcg.com"
 Cc: 5.1.2.e
 Onderwerp: Overzicht type schades
 Datum: donderdag 11 januari 2018 17:16:51
 Bijlagen: [Type schade in schadefonds.png](#)
[image001.png](#)

Beste 5.1.2.e,

5.1.2.e vroeg mij of ik jou het overzicht van type schades wilde mailen. Bij deze. Het gaat om types schade die uiteindelijk in het schadefonds moeten landen. Er is nog discussie welke types schade er in het schadeprotocol landen.

SCHADE	Gebouwen					Overheid					Speciaal	
	Portuieren	Woon	MKB	Industrie	Gebouwen	Weg	Water	Spoor	Scholen	Boerderijen	Scholen (niet overheid)	Monumenten
Fysieke schade	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Directe gevolgschade *	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Waardedaling (WAG c.s.)	x	x	x								x	x
Huidige waarderegelingen (bij verkoop)	x											
Opkoop regeling	x											
Immateriele Schade (Dijk c.s. - smartegeld)	x											
Materiele schade (Dijk c.s. - derving woongenot)	x											
Uitvoeringskosten (NCG, CVW, Fonds bestuur indien van toepassing?)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
VERSTERKEN												
Versterken	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Extra kosten Nieuwbouw (nieuwbouw regeling)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
* Gevolgschade is: Thuis blijven tijdens inspectie en/of schadeherstel; Schoonmaakkosten; Overmachten; Wettelijke rente; Advieskosten; Omzetschade & Imageschade; Verhuiskosten; Vervangende kantoor- of bedrijfsruimte; Transportkosten; Opslag; Beveiliging; Inboedel- en tuinschade												

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: [Ter akkoord] Voorgestelde opvolging bestuurlijke tafel
Datum: donderdag 11 januari 2018 17:22:11

Hallo 5.1.2.e,

We hebben naar de powerpoint over het proces schadeprotocol gekeken en er vallen ons drie zaken op:

1. Voeding technische review.

Van belang om de groep scherpe vragen mee te geven en niet enkel op hoofdlijnen te laten oordelen over het protocol. Niet geheel duidelijk hoe dit is vormgegeven. Ik zou zelf in ieder geval graag willen weten of:

- a. Vaststellen eidooier/eiwit conform GMPE's + SBR Richtlijn A vanuit technisch perspectief de meest logische manier is om de reikwijdte van het schadeprotocol te bepalen.
- b. Het (modelmatig) klopt dat het aanwijzen van een gebied waarbinnen een bodembeweging van meer dan 10 mm/s heeft plaatsgevonden ertoe leidt dat meer dan 10% van de bouwwerken in het gebied als gevolg van die bodembeweging schade oploopt
- c. Het (modelmatig) klopt dat binnen het gebied waar een bodembeweging van 2-10 mm/s voorkomt de kans op schade meer dan 1% is.
- d. Het (modelmatig) klopt dat op de grens 2 mm/s, de kans op schade 0,1% is en dus lager dan de 0,5 – 1,5% die wordt geaccepteerd in het kader van de SBR Richtlijn A.

2. Het bestuurlijk overleg op 17-01 wordt enkel voorafgegaan door de technische review. Ik weet niet hoe bewust dat is, maar kan me voorstellen dat het expertteam vooraf bij elkaar komt om te zien welke voorbereiding noodzakelijk is. BCG lijkt dat nu in ieder geval niet op te pakken.

3. Maatschappelijke organisaties hebben natuurlijk weinig tijd om te reageren, maar adviseren formeel ook pas na de tweede bestuurlijke tafel. Ik kan me voorstellen dat we ze kwijt zijn zodra ze daar lucht van krijgen.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 11 januari 2018 15:37
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: [Ter akkoord] Voorgestelde opvolging bestuurlijke tafel

Dag 5.1.2.e,
Bij deze de stukken. Niet doorzetten.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [<mailto:5.1.2.e@bcg.com>]
Verzonden: donderdag 11 januari 2018 15:12
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: [Ter akkoord] Voorgestelde opvolging bestuurlijke tafel

Hi 5.1.2.e,

Bijgevoegd de slide met 'versneld proces', maar ook de notulen en hieronder de mail voor de bestuurlijke tafel (incl. minister).

Fijn als je naar alle stukken kort zou willen kijken.

Groet,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e
Sent: donderdag 11 januari 2018 13:20
To: 5.1.2.e @minez.nl' <5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @provinciegroningen.nl>
Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e @bcg.com>; 5.1.2.e <5.1.2.e @bcg.com>
Subject: [Ter akkoord] Voorgestelde opvolging bestuurlijke tafel

Hi 5.1.2.e ,

Zoals afgesproken hieronder de voorgestelde opvolging naar de bestuurlijke tafel toe. Zouden jullie willen laten weten of jullie hier akkoord mee zijn? Het liefst **voor 2 uur vanmiddag**, dan sturen we het direct naar de Bestuurlijke Tafel

Groet,
5.1.2.e

Allen,

Dank voor een constructieve bestuurlijke tafel gisteren. Ten behoeve van het schadeprotocol vragen jullie voor vandaag 17:00 op het verzoek onderaan dit bericht te reageren. Bij voorbaat dank.

Bijgevoegd de documentatie ter opvolging:

- Besluiten- en actielijst bestuurlijke tafel 'Groningenagenda' 10/1
- Definitieve versie document, aangepast n.a.v. de genomen besluiten

Het aanwijzen van trekkers is gisteren door de bestuurlijke tafel gedelegeerd aan het ambtelijk secretariaat. Wij stellen voor dat het ambtelijk secretariaat de leiding neemt met het snel aanwijzen van de trekkers, in overleg met de bestuurlijke schakel (onze Nederlandse vertaling van 'linking pin') van het betreffende expert team. We richten ons hierin op personen waarvan we denken dat ze de snelheid en voortgang van het proces kunnen waarborgen.

Wat betreft het Schadeprotocol:

- Proces: Voorstel is om het bijgevoegde proces te volgen in de komende twee weken om te komen tot een definitief schadeprotocol. Het secretariaat is bezig om de benodigde afspraken in de agenda te krijgen bij iedereen.
- Trekker: Voorstel is om Burgemeester 5.1.2.e te benoemen als trekker vanuit de inhoud en draagvlak. Vanwege het onbetwistbare belang van een onafhankelijke discussie is het voorstel om een technische voorzitter aan te wijzen voor tijdens de expert team sessies (waaronder de technische- en juridische sessies van volgende week). Voorstel is dat dit 5.1.2.e vanuit BCG zal zijn.

Verzoek: Ten behoeve van de snelheid van het proces: zouden jullie voor 17:00 willen uitspreken indien er een veto is t.o.v. het voorstel om 5.1.2.e te benoemen als trekker van Team Schadeprotocol, met 5.1.2.e .

Bij voorbaat dank,

5.1.2.e namens het Ambtelijk Secretariaat

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

Van: 5.1.2.e
 Aan: 5.1.2.e
 Cc: 5.1.2.e
 Onderwerp: Re: Bezwaren regio tegen voorliggende protocol
 Datum: zondag 14 januari 2018 09:55:41

Kan ik helemaal volgen. Lijkt me goed om denklijn verder uit te werken en in absoluut vertrouwen ook eens af te toetsen bij 5.1.2.e. Die had ook nog ideeën om de dossiers gebundeld en in samenhang snel weg te werken. Die uitvoeringscomponent is ook erg belangrijk.

5.1.2.e

Op 14 jan. 2018 om 00:34 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

5.1.2.e,

De minister heeft mij zowel donderdag als vrijdag gebeld om maximale prioriteit mbt het schadeprotocol te benadrukken en ik heb mijn persoonlijke inzet uiteraard toegezegd.

Op onderstaande mail van de minister van zaterdagavond wil ik de minister vandaag/zondag al vast een reactie geven. Een deel van wat bij hem vraag of onduidelijkheid is kunnen we m.i. snel beantwoorden.

Graag dus zo mogelijk zondagochtend jullie reactie op de punten die ik z.s.m. wil noemen aan de minister, in reactie op zijn mail:

1. Onze volle inzet op het hangpunt m.b.t. de contour, incl. een korte schets van het BCG proces zoals voorzien komende dagen (expertteam, vragen/knelpunten, review e.d.)
2. Betekenis van de contour volgens huidige concept-protocol;
3. Uitleg wat het huidige concept-protocol zegt over het wettelijk bewijsvermoeden (onderstaand, verwarrend, omgekeerde bewijslast genoemd).

Hierbij is het volgende m.i. van belang. Het concept-protocol stelt dat het IM werkt aan de hand van het door de minister vastgestelde protocol (PM: met akkoord NAM op haar binding daaraan!). D.w.z. dat het IM werkt met de in het protocol beschreven snelle procedure en met de uitgebreide procedure. Ook stelt het protocol dat de minister het gebied vaststelt waarbinnen schades zich lenen voor afhandeling door het IM. Tenslotte stelt het protocol dat schademeldingen buiten het gebied waarvoor is vastgesteld dat de snelle of de uitgebreide IM-procedure geldt, door het IM worden verwezen naar het Landelijk Loket Mijnbouwschade. Nu komt mijn punt. Het gaat bij die door te verwijzen schades om gebied IV (buitengebied zonder bijzondere omstandigheden, zijnde echter nog wel werkingsgebied van Groningenveld) of gebied V (buiten werkingsgebied c.q. buiten de provincie Groningen). Voor die beide categorieën zou het IM moeten doorverwijzen naar het Landelijk loket mijnbouwschade. En daar zit kennelijk de pijn, ik neem aan m.n. wat betreft gebied IV. Doorverwijzing naar het Landelijk loket mijnbouwschade wordt als een onacceptabele niet-ontvankelijkverklaring gezien. Mij lijkt dat we moeten zoeken naar ruimte om schademeldingen uit gebied IV alsnog wel

bij het IM te kunnen doen, met misschien een aangescherpte uitgebreide procedure, waarin NAM wel enig tegenonderzoek mag doen. In elk geval is het denk ik ongewenst om een categorie schades die, hoe klein en weinig kansrijk ook maar die wel zijn gerelateerd aan het werkingsgebied van het Groningenveld, per definitie buiten de deur van het IM te houden en naar het Landelijk Loket Mijnbouwschade te verwijzen. Een optie is in elk geval om voor die schademeldingen de procedureel begeleidende aanpak van het landelijk loket mijnbouwschade bij het IM naar binnen te halen. Die stap voorkomt in elk geval het beeld van niet-ontvankelijkverklaringen voor die categorie.

Graag ook een reactie hierop.

Alvast dank!

Groet,

5.1.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@gmail.com]

Verzonden: zaterdag 13 januari 2018 19:42

Aan: 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: Bezwaren regio tegen voorliggende protocol

Collega's,

Tegenover mij noemde Paas als "enige overgebleven punt" het punt van de contour, waarbuiten, zo zei hij, de schadeclaims "niet-ontvankelijk" zouden worden verklaard. Ik heb hem toen gezegd dat wij moeten uitkomen bij een situatie waarin niets niet-ontvankelijk wordt verklaard, hoewel we natuurlijk moeten accepteren dat niet iedereen in aanmerking komt voor vergoeding.

Zojuist is er gebeld tussen Rutte en Paas, over diens irritatie over uitspraak MP dat de vertraging aan de regio zou liggen. Dat is bijgelegd. Maar Paas heeft daar herhaald dat de contour hun enige overgebleven punt is. MP heeft hem laten herhalen dat als dat wordt opgelost, de provincie dus akkoord is (geen woord over de maatschappelijke orgo's; die kunnen we niet negeren; maar de provincie is al heel wat). Vanaf maandag is dus van belang om het punt van de contour (volgens mij begrijpt Paas niet eens precies wat hun bezwaar eigenlijk is) heel expliciet en intensief tot een oplossing te brengen.

Zijn er al vorderingen sinds woensdag op dit punt?

Laten we, zoals afgesproken, intensief met hen werken aan dit geschilpunt.
Als we dit oplossen zou een 'coup' niet nodig zijn.

Groet,

[Vraag is, of je de contour wel nodig hebt. In het witte gebied moeten mensen immers ook al een dossier aanleveren (?) en daarbuiten is dat niet anders, dus wat maakt die contour eigenlijk uit?

Zegt het protocol overigens dat de omgekeerde bewijslast alleen in het geel geldt, of overal, zij het dat een tegenbewijs buiten het gele gebied navenant simpeler is? Hoe zit dit nu in het protocol?]

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Bezwaren regio tegen voorliggende protocol
Datum: zondag 14 januari 2018 16:23:30
Bijlagen: [180111-CLEAN ZONDER COMMENTS tekst schadeprotocol +SvK.docx](#)

Hoi 5.1.2.e,

Bijgevoegd mijn opmerkingen en waar mogelijk al tekstvoorstellen bij het protocol. In aanvulling op de email van 5.1.2.e heb ik mijn reactie ingevoegd op punten 2 en 3. Mbt punt 1 weet 5.1.2.e waarschijnlijk meer maar ik heb de email van BCG bijgevoegd.

Antwoorden

2. Contouren volgens het huidige protocol:

In bijlage 1 bij het schadeprotocol wordt een gebied eigeel en een gebied met de naam Werkingsgebied IM geschetst. Onduidelijk is binnen welk gebied welke procedure van toepassing is. Het lijkt er op dat binnen het eiwit - (zie bijgevoegd Bijlage I schadeprotocol) een snelle procedure geldt tenzij het IM zonder nader onderzoek niet kan veronderstellen dat de bodembeweging als gevolg van de winning van gas de schadeoorzaak is. Bij de snelle procedure wordt de schade hersteld; er bestaat geen mogelijkheid tot herstelvergoeding in contanten.

Het lijkt er op dat in het eiwit de uitgebreide procedure geldt maar dit wordt niet exact omschreven: In de uitgebreide procedure wordt onderzoek uitgevoerd naar de oorzaak van de gemelde schades. De uitgebreide procedure wordt gehanteerd voor schademeldingen met betrekking tot gebouwen:

- die buiten het Werkgebied IM vallen;
- binnen het IM Werkingsgebied liggen waarvoor de snelle procedure niet kan worden afgerond of worden toegepast, namelijk als sprake is van:
 - schades die op het eerste gezicht naar het oordeel van het IM resp. de schade-expert meerdere oorzaken kunnen hebben danwel bouwkundig van aard zijn;
 - melding voor eenzelfde gebouw binnen één jaar na toepassing van de snelle procedure;
 - de schademelder binnen zes weken na het besluit van het IM in de snelle procedure aangeeft zich daar niet in te kunnen vinden.

Wanneer schadegeval naar het LLM wordt doorgestuurd blijkt niet duidelijk uit het protocol. Het lijkt er op dat dit het geval is als het buiten het eigeel en eiwit gebied valt.

3. Het schadeprotocol zegt het volgende:

"Het IM past de wet toe en daarmee ook het bewijsvermoeden van artikel 6:177a BW. Over de wijze waarop het bewijsvermoeden moet worden toegepast heeft de rechter het laatste woord.

NAM heeft zich bereid verklaard de uitkomsten van de toepassing van het schadeprotocol te aanvaarden. NAM committeert zich derhalve ook aan de uitspraken van het IM en zal geen beroep doen op haar recht op grond van artikel 6:177a lid 2 BW om tegenonderzoek te doen."

Groet,

5.1.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.1.2.e
Verzonden: zondag 14 januari 2018 0:35
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: Bezwaren regio tegen voorliggende protocol

5.1.2.e

De minister heeft mij zowel donderdag als vrijdag gebeld om maximale prioriteit mbt het schadeprotocol te benadrukken en ik heb mijn persoonlijke inzet uiteraard toegezegd.

Op onderstaande mail van de minister van zaterdagavond wil ik de minister vandaag/zondag al vast een reactie geven. Een deel van wat bij hem vraag of onduidelijkheid is kunnen we m.i. snel beantwoorden.

Graag dus zo mogelijk zondagochtend jullie reactie op de punten die ik z.s.m. wil noemen aan de minister, in reactie op zijn mail:

1. Onze volle inzet op het hangpunt m.b.t. de contour, incl. een korte schets van het BCG proces zoals voorzien komende dagen (expertteam, vragen/knelpunten, review e.d.) 2. Betekenis van de contour volgens huidige concept-protocol; 3. Uitleg wat het huidige concept-protocol zegt over het wettelijk bewijsvermoeden (onderstaand, verwarrend, omgekeerde bewijslast genoemd).

Hierbij is het volgende m.i. van belang. Het concept-protocol stelt dat het IM werkt aan de hand van het door de minister vastgestelde protocol (PM: met akkoord NAM op haar binding daaraan!). D.w.z. dat het IM werkt met de in het protocol beschreven snelle procedure en met de uitgebreide procedure. Ook stelt het protocol dat de minister het gebied vaststelt waarbinnen schades zich lenen voor afhandeling door het IM. Tenslotte stelt het protocol dat schademeldingen buiten het gebied waarvoor is vastgesteld dat de snelle of de uitgebreide IM-procedure geldt, door het IM worden verwezen naar het Landelijk Loket Mijnbouwschade. Nu komt mijn punt. Het gaat bij die door te verwijzen schades om gebied IV (buitengebied zonder bijzondere omstandigheden, zijnde echter nog wel werkingsgebied van Groningenveld) of gebied V (buiten werkingsgebied c.q. buiten de provincie Groningen). Voor die beide categorieën zou het IM moeten doorverwijzen naar het Landelijk loket mijnbouwschade. En daar zit kennelijk de pijn, ik neem aan m.n. wat betreft gebied IV. Doorverwijzing naar het Landelijk loket mijnbouwschade wordt als een onacceptabele niet-ontvankelijkverklaring gezien. Mij lijkt dat we moeten zoeken naar ruimte om schademeldingen uit gebied IV alsnog wel bij het IM te kunnen doen, met misschien een aangescherpte uitgebreide procedure, waarin NAM wel enig tegenonderzoek mag doen. In elk geval is het denk ik ongewenst om een categorie schades die, hoe klein en weinig kansrijk ook maar die wel zijn gerelateerd aan het werkingsgebied van het Groningenveld, per definitie buiten de deur van het IM te houden en naar het Landelijk Loket Mijnbouwschade te verwijzen. Een optie is in elk geval om voor die schademeldingen de procedureel begeleidende aanpak van het landelijk loket mijnbouwschade bij het IM naar binnen te halen. Die stap voorkomt in elk geval het beeld van niet-ontvankelijkverklaringen voor die categorie.

Graag ook een reactie hierop.

Alvast dank!

Groet,

5.1.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@gmail.com]

Verzonden: zaterdag 13 januari 2018 19:42

Aan: 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: Bezwaren regio tegen voorliggende protocol

Collega's,

Tegenover mij noemde Paas als "enige overgebleven punt" het punt van de contour, waarbuiten, zo zei hij, de

schadeclaims “niet-ontvankelijk” zouden worden verklaard. Ik heb hem toen gezegd dat wij moeten uitkomen bij een situatie waarin niets niet-ontvankelijk wordt verklaard, hoewel we natuurlijk moeten accepteren dat niet iedereen in aanmerking komt voor vergoeding.

Zojuist is er gebeld tussen Rutte en Paas, over diens irritatie over uitspraak MP dat de vertraging aan de regio zou liggen. Dat is bijgelegd. Maar Paas heeft daar herhaald dat de contour hun enige overgebleven punt is. MP heeft hem laten herhalen dat als dat wordt opgelost, de provincie dus akkoord is (geen woord over de maatschappelijke orgo's; die kunnen we niet negeren; maar de provincie is al heel wat). Vanaf maandag is dus van belang om het punt van de contour (volgens mij begrijpt Paas niet eens precies wat hun bezwaar eigenlijk is) heel expliciet en intensief tot een oplossing te brengen. Zijn er al vorderingen sinds woensdag op dit punt?

Laten we, zoals afgesproken, intensief met hen werken aan dit geschilpunt. Als we dit oplossen zou een 'coup' niet nodig zijn.

Groet,

[Vraag is, of je de contour wel nodig hebt. In het witte gebied moeten mensen immers ook al een dossier aanleveren (?) en daarbuiten is dat niet anders, dus wat maakt die contour eigenlijk uit?

Zegt het protocol overigens dat de omgekeerde bewijslast alleen in het geel geldt, of overal, zij het dat een tegenbewijs buiten het gele gebied navenant simpeler is? Hoe zit dit nu in het protocol?]

Concept schadeprotocol

Versie 11/12/17, **update 11 januari 2018** – nog verdere check nodig op eenduidigheid)

Inleiding

Het regeerakkoord van 10 oktober 2017 bevat de volgende aankondiging voor de afwikkeling van schades als gevolg van de gaswinning uit het Groningengasveld: 'Onder onafhankelijke publieke regie komt er een schadefonds' (p43). Het fonds zal de vorm krijgen van een bestuursorgaan op publiekrechtelijke grondslag. Het fonds wordt straks het enige loket waar mensen terecht kunnen voor de afhandeling van schademeldingen.

De huidige schadeafhandeling vindt nog plaats op privaatrechtelijke grondslag. Om de overgang naar een publiekrechtelijke schadeafhandeling zo vlot mogelijk te laten verlopen wordt het Instituut Mijnbouwschade (IM) opgericht. Het IM fungeert als wegbereider voor het Schadefonds en zal daar uiteindelijk in opgaan. Het IM gaat werken aan de hand van het bijgaande schadeprotocol dat is vastgesteld door de Minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Nieuwe technische inzichten en toekomstige uitspraken van de rechter in hoogste instantie kunnen voor de minister aanleiding zijn om het protocol aan te passen.

Instelling van het IM

Het IM is onafhankelijk, onpartijdig en deskundig.

Invoegen stuk over de status van IM:

- **Stichting of onderdeel RvO met adviescommissie kan schademeldingen opnemen, besluiten hierover nemen en schadevergoedingen uitkeren.**
- **Een adviescommissie die adviseert aan NAM. NAM/organisatie in opdracht van NAM een neemt de melding aan en keert schadevergoeding uit overeenkomstig advies. Gelijk aan de huidige werkwijze van de Arbitrer Bodembeweging.**

De Ministerraad stelt het IM in en brengt deze onder bij het ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V).

Het IM moet in staat zijn om aan de hand van technische gegevens een juridisch oordeel te vellen. Het juridisch oordeel is daarbij leidend en doorslaggevend.

Geborgd moet worden dat het IM beschikt over de relevante kennis (technisch en juridisch) die nodig is voor een correcte en voortvarende afwikkeling van schademeldingen. Het IM krijgt daartoe een driekoppig bestuur: naast een voorzitter, een bestuurslid met juridische expertise en een bestuurslid met technische expertise. Er komt een open en transparante sollicitatieprocedure voor de bestuursleden van het IM.

Het IM behandelt schademeldingen naar aanleiding van mijnbouwactiviteiten in het Groningengasveld. Het IM wordt toegerust voor: (1) uitvoering van het schadeprotocol (selectie en inschakeling van schade-experts) en (2) zelfstandig afwikkeling van zijn besluiten. Dat betekent dat het IM in staat is om schademeldingen in te wachten (één loket), schade op te nemen, de oorzaken van schade te beoordelen, schade te herstellen, de schademelder bij de zelfstandige uitvoering van herstel te ondersteunen en te stimuleren en toegekende compensatie uit te keren.

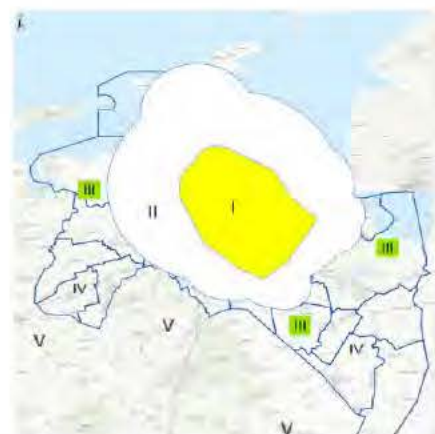
Het IM beschikt over een reglement vergelijkbaar met het 'wrakingsprotocol' van de rechterlijke macht.

Het IM begint met de uitvoering van haar taken onmiddellijk nadat de minister van EZK het schadeprotocol heeft vastgesteld.

Het schadeprotocol

Werkingsgebied (eventueel opnemen in een bijlage)

Het werkingsgebied van het schadeprotocol is bepaald via toepassing van de zogeheten TU Delft Methodiek.¹ De TU Delft Methodiek onderscheidt voor toekomstige aardbevingen vijf gebieden (zie figuur hiernaast en de tabel hieronder voor details).

#	Naam	Omschrijving	Type schadeafhandeling
I	Kerngebied (de 'dooier')	Gebied met kans op aardbevingsschade voor de zwakste trillingsgevoelige gebouwen tussen 10 en 25%.	In principe eenvoudige procedure IM
II	Gebied met volledige procedure (het 'eiwit')	Gebied met kans op aardbevingsschade tussen 1 en 10%.	Welke procedure geldt hier?.
III	Buitengebied met bijzondere omstandigheden	Gebied met kans op schade kleiner dan 1%, maar waar sprake is van een bijzondere situatie: <ul style="list-style-type: none"> - Op zeer korte afstand tot oevers van kanalen en rivieren; - Terpen of wierden; - Hellingen of talud van een dijk; - Verstoorde natuurlijke ondergrond door opvullingen en ophogingen (anders dan voor bouwrijp maken van terreinen); - Bodemdaling- of bodembewegingsgebieden door specifieke mijnbouwactiviteiten (bij voorbeeld de diverse concessies voor mineralenwinning bij Veendam en Winschoten, voor gasopslag nabij o.m. Grijpskerk, Veendam en Winschoten). 	Volledige procedure IM
IV	Buitengebied zonder bijzondere omstandigheden	De kans op schade door gaswinning uit het Groningenveld gaat richting nul, mede doordat mogelijke schades zijn afgevangen in gebied III. In gebied IV staat in voldoende mate vast dat de schade niet het gevolg is (of kan zijn) van de gaswinning.	Landelijk Loket Mijnbouwschade
V	Buiten werkingsgebied	Overig Nederlands grondgebied, gelegen buiten de provincie Groningen.	Landelijk Loket Mijnbouwschade

Kerngebied ('eierdooier')

Bij de afbakening van het kerngebied (Gebied I, de zogeheten 'eierdooier') waar bij de afhandeling van schade de gestroomlijnde, eenvoudige procedure (zie hieronder) wordt toegepast, is een drietal coulanccemaatregelen getroffen. Dit gebied bestaat uit het bereik van alle individuele impactgebieden (kans op aardbevingen > 10%) van alle aardbevingen sinds (en inclusief) de aardbeving in Huizinge in augustus 2012. Dit gebied bevat echter enkele 'gaten' waar de kans op aardbevingen kleiner is dan 10%. Dergelijke gaten zijn onpraktisch en ondermijnen in de praktijk gemakkelijk de legitimiteit van de schadeafhandeling als daar strikt aan vast zou worden gehouden. De eerste coulanccemaatregel bestaat daarom uit het trekken van een denkbeeldig elastiek om de individuele impactgebieden (> 10%), waardoor deze met elkaar worden versmolten tot één groter, aansluitend gebied. Dit betekent dat er ook deelgebieden in de dooier zijn waar de kans op aardbevingen kleiner is dan 10%. De tweede coulanccemaatregel is dat de grenzen van de dooier zijn afgebakend langs de lijnen van minipostcodegebiedjes (vier cijfers en twee letters). Zodra een deel van zo'n postcodegebiedje in de dooier ligt wordt het volledige gebiedje daartoe gerekend. Zo wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de natuurlijke begrenzingen van bestaande gemeenschappen. De derde coulanccemaatregel is dat deze gebiedsindeling voor een periode van 5 jaar worden vastgekleit, direct vanaf de vaststelling van het schadeprotocol.

¹ TU Delft, Voorstel voor beoordelingsmethodiek Schadeprotocol, versie 8 (14 juli 2017)

Buitengebied (eiwit)

Toepassing van de TU Delft Methodiek (met elastiek, minipostcodegebiedjes en vastklikken voor 5 jaar) blijkt te resulteren in een gebied dat sterk lijkt op het werkingsgebied onder het oude schadeprotocol. Een extra coulancemaatregel bestaat er uit om het met behulp van de TU Delft Methodiek bepaalde eiwit uit te breiden tot dit 'oude' werkingsgebied.² Belangrijk voordeel van deze maatregel is dat alle bewoners die onder het oude schadeprotocol schade kunnen melden dat onder het nieuwe schadeprotocol kunnen blijven doen. Voor de buitenrand van het aldus uitgebreide eiwit geldt dat de kans op een aardbeving tussen de 0.1% en de 0.01% bedraagt, afhankelijk van de precieze locatie op die buitenrand. Deze uitbreiding van het eiwit geldt eveneens voor de komende vijf jaar.

Nieuwe aardbevingen

Mocht zich in de tussentijd een krachtige aardbeving voordoen, dan wordt onder verantwoordelijkheid van de Minister van Economische Zaken en Klimaat, het bij die aardbeving behorende impactgebied (>10%) vastgesteld op basis van de TU Delft Methodiek. Deze gebieden worden voor een periode van één jaar opengesteld. Een vergelijkbare werkwijze geldt voor het bijbehorende eiwit. Deze nieuwe impactgebieden kunnen zowel binnen of buiten het bestaande eiwit of dooier vallen.³

Afhandeling openstaande schades

Alle nog openstaande schades binnen de dooier en het eiwit worden zo snel mogelijk opgelost. Het streven daarbij is dat de zaken zijn opgelost dan wel dat er aan het eind van het eerste kwartaal van 2018 voor alle schademelders een redelijk aanbod ligt.

Afhandeling toekomstige schades

Toekomstige schades kunnen op twee manieren worden afgehandeld: via de volledige procedure (eiwit) en via een gestroomlijnde 'eenvoudige procedure' (dooier).

Twee procedures

Twee sporen (snelle en uitgebreide procedure), waarbij dus geen onderscheid gemaakt hoeft te worden tussen oud en nieuw. De bijlage, die wordt geactualiseerd, geeft de geldende situatie weer.

Beoordelingsmethodiek

Het IM stelt de schadebeoordelingsmethodiek vast, op basis van een wetenschappelijk verantwoorde methode die gebruik maakt van de laatste technische inzichten. Deze beoordelingsmethodiek stelt het IM (en door hem ingeschakelde schade-experts) in staat om de oorzaak of oorzaken van een gemelde schade te beoordelen, waarbij de vraag of en in hoeverre bodembeweging schadeoorzaak is beantwoord moet worden.

Schadeopnemers

Het IM wijst schadeopnemers aan voor de opname van de gemelde schade. De schadeopname vindt plaats door schade-opnemers die voldoen aan de door het IM vastgestelde kwaliteitseisen en instructies.

Nulmeting

De schadeopname bij de eerste schademelding fungeert als 'nulmeting'. Deze nulmeting betreft een opname van alle schades in of aan het betreffende gebouw. De schadeopnemer levert een opnamerapport op aan het IM.

Schade-experts

Het IM wijst schade-experts aan voor de beoordeling van de schademelding zoals die in het door de schadeopnemer aangeleverde opnamerapport is vastgelegd. De schade-experts voldoen aan door het IM vastgestelde kwaliteitseisen en hebben in ieder geval kennis over de volgende zaken: 1) mogelijke effecten van bodembeweging op gebouwen; 2) de ondergrond; en 3) andere omgevingsfactoren. De schade-experts

² Voor de helderheid: deelgebieden die tot het door TU Delft bepaalde gebied II behoren maar niet binnen het oude werkingsgebied vallen blijven tot het eiwit behoren. Het betreft hier een klein gebied aan de westkant van het eiwit.

³ De belangrijkste implicatie zit hem in impactgebieden die *niet* samenvallen met de dooier en het uitgebreide eiwit. Deze worden dan feitelijk voor een jaar toegevoegd aan de bestaande dooier, resp. bestaande (uitgebreide) eiwit. Als de impactgebieden samenvallen met de huidige dooier en het huidige eiwit verandert er in beginsel niets, tenzij de aardbeving in het laatste jaar plaatsvindt van de vijfjaarsperiode. In dat laatste geval blijven de desbetreffende gebieden wat langer openstaan dan de afgesproken vijf jaar.

voeren de technische beoordeling van de schade uit. Zij leveren daartoe een technisch beoordelingsrapport op aan het IM.

Mogelijke acuut onveilige situaties

Indien de schademelder aangeeft dat de woning mogelijk onveilig is, volgt binnen 48 uur een inspectie van de woning op basis van bouwkundige criteria. Indien nodig wordt dit gevolgd door veiligheidsmaatregelen in overleg met de gemeente.

Toepassing bewijsvermoeden

Het IM past de wet toe en daarmee ook het bewijsvermoeden van artikel 6:177a BW. Over de wijze waarop het bewijsvermoeden moet worden toegepast heeft de rechter het laatste woord.

NAM heeft zich bereid verklaard de uitkomsten van de toepassing van het schadeprotocol te aanvaarden. NAM committeert zich derhalve ook aan de uitspraken van het IM en zal geen beroep doen op haar recht op grond van artikel 6:177a lid 2 BW om tegenonderzoek te doen.

Schademeldingen van buiten het door de minister vastgestelde gebied

Als de gemelde schade buiten het door de minister vastgestelde gebied valt verwijst het IM deze door naar het Landelijk Loket Mijnbouwschade. Een casemanager van het Loket helpt de schademelder vervolgens verder op weg (<https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/mijnbouwschade>).

Twee sporen voor schadeafhandeling: snelle en uitgebreide procedure

Het schadeprotocol maakt onderscheid tussen twee sporen voor de afhandeling van schademeldingen voor gebouwen. Naast een uitgebreide procedure is ook sprake van een versnelde, gestroomlijnde procedure. Deze laatste procedure wordt toegepast in situaties waarin het zeer waarschijnlijk is dat schade is veroorzaakt door de gaswinning in het Groningenveld. Het gaat dan om schades die naar hun aard veroorzaakt kunnen zijn door een aardbeving en zich bevinden in een gebouw dat op relatief korte afstand van het epicentrum van de aardbeving staat.

De procedures zien er als volgt uit:

a. Snelle procedure

Voor schademeldingen voor ‘oude’ aardbevingen (d.w.z. aardbevingen die hebben plaatsgevonden voor de inwerkingtreding van het schadeprotocol) wordt een snelle procedure gehanteerd als het gebouw binnen het cumulatieve gebied van historische aardbevingen ligt (zie bijlage 1. Daarbij is uitgegaan van postcodegebieden (vier cijfers, twee letters). Wanneer één gebouw binnen het cumulatieve gebied van een aardbeving valt, dan worden alle gebouwen binnen datzelfde postcodegebied tot het aardbevingsgebied gerekend. Deze mogelijkheid geldt voor een periode van vijf jaar na de inwerkingtreding van het schadeprotocol.

Voor nieuwe aardbevingen (d.w.z. aardbevingen die plaatsvinden na de vaststelling van het schadeprotocol) wordt per beving vastgesteld wat het gebied is waar de snelle procedure wordt toegepast. De Minister van EZK is hiervoor eindverantwoordelijke. Ook hierbij wordt uitgegaan van postcodegebieden. Het IM informeert gebouw eigenaren binnen het aardbevingsgebied actief over de mogelijkheid dat hun gebouw schade heeft ondervonden van de aardbeving.

De snelle procedure kan per gebouw maximaal één keer per jaar worden toegepast. Bij vervolgmeldingen voor hetzelfde gebouw binnen een jaar is de uitgebreide procedure (zie punt b) van toepassing.

Bij de snelle procedure wordt de schade hersteld; er bestaat geen mogelijkheid tot herstelvergoeding in contanten. Het door de schadeopnemer aangeleverde opnamerapport bevat een voorgestelde herstelwijze en een bijbehorende kostencalculatie. Het IM besluit op basis van het rapport van de schadeopnemer of verondersteld kan worden dat de bodembeweging als gevolg van de winning van gas de schadeoorzaak is en het IM aldus in staat is om een besluit te nemen zonder dat nader onderzoek is. Het besluit vervolgens over de wijze van herstel. Als dit niet het geval is wordt de uitgebreide procedure gevolgd.

Tekstvoorstel:

a. Snelle procedure

Deze staat open voor bewoners uit het gebied I (eigelijk) die in de voorgaande 12 maanden geen gebruik hebben gemaakt van de eenvoudige procedure en die kiezen voor herstel (en daarmee niet voor contante uitbetaling). Na een telefonisch intakegesprek wordt de schade aan de woning opgenomen door een schadeopnemer van IM. Deze schadeopname is tevens ‘nulmeting’ voor mogelijke

toekomstige schade. Hierna ontvangt de bewoner een schadeopnamerapport, met daarin een voorstel voor herstel van de woning. Het IM neemt vervolgens een besluit over het herstel, inclusief eventuele compensatie voor bijkomende kosten en overlast. (Ook kan het IM besluiten dat er sprake is van complexe schade, schade met meerdere oorzaken of dat sprake is van bouwkundige oorzaken – in al deze gevallen wordt de bewoner doorgestuurd naar de volledige procedure.) Hierna is het aan de bewoner om het besluit van IM wel of niet te accepteren. Accepteert de bewoner het besluit, dan maakt hij of zij vervolgens een keuze tussen herstel door het IM of door een door IM erkende aannemer. Accepteert de bewoner het besluit niet, dan gaat hij of zij door naar de volledige procedure.

b. Uitgebreide procedure

In de uitgebreide procedure wordt onderzoek uitgevoerd naar de oorzaak van de gemelde schades. De uitgebreide procedure wordt gehanteerd voor schademeldingen met betrekking tot gebouwen:

- die buiten de gebieden liggen die zijn vastgesteld door de minister van EZK op basis van bijlage 1 ;
- binnen de op basis van bijlage 1 vastgestelde gebieden liggen waarvoor de snelle procedure niet kan worden afgerond of worden toegepast, namelijk als sprake is van:
 - schades die op het eerste gezicht naar het oordeel van het IM resp. de schade-expert meerdere oorzaken kunnen hebben dan wel bouwkundig van aard zijn;
 - melding voor eenzelfde gebouw binnen één jaar na toepassing van de snelle procedure;
 - de schademelder binnen zes weken na het besluit van het IM in de snelle procedure aangeeft zich daar niet in te kunnen vinden.

Als de bewoner het besluit van het IM accepteert heeft deze vervolgens de keuze tussen schadeherstel door IM, door een IM-erkende aannemer of een herstelvergoeding in contanten.

Ondersteuning van de schademelder

De schademelder krijgt zowel bij de snelle als de uitgebreide procedure een zaakbegeleider aangeboden. Deze kan de schademelder bij alle stappen van de procedure begeleiden. De schademelder geeft zelf aan welke begeleiding wenselijk is. Daarnaast levert het IM de schademelder technische en/of juridische ondersteuning aan de schademelder.

Bijkomende kosten

Voor de omgang met bijkomende kosten wordt een richtlijn opgesteld die in de basis voor iedereen gelijk is (zie bijlage x) om gelijke gevallen zoveel mogelijk gelijk te behandelen. In voorkomende gevallen mag het IM daar onderbouwd van afwijken.

Overlast

Wanneer het IM vaststelt dat sprake is van schade als gevolg van de mijnbouwactiviteiten door NAM, kent het IM een vergoeding toe voor de daardoor veroorzaakte overlast.

Bijzondere situaties en immateriële schade

Dit schadeprotocol is ingericht voor de afhandeling van reguliere mijnbouwschade en daaraan gerelateerde schade (bijkomende kosten en overlastcompensatie). In sommige zaken speelt meer dan alleen de schade als gevolg van mijnbouwactiviteiten. In gevallen waarin naast mijnbouwschade ook andere oorzaken spelen of andere factoren die de afhandeling bemoeilijken, kan het IM/over de schademelding advies vragen aan de Commissie Bijzondere Situaties (CBS). De schademelder kan hier ook zelf om verzoeken bij het IM. De Commissie Bijzondere Situaties zal bekijken of/en welke maatregelen opportuun zijn om in het concrete geval een oplossing te bieden. De Commissie Bijzondere Situaties vormt een apart onderdeel van het IM en beoordeelt ook in hoeverre en hoe de schademelder voor vergoeding van immateriële schade in aanmerking komt. Ook schade als gevolg van angst en stress worden door de Commissie Bijzondere Situaties meegenomen in een integrale oplossing.

Besluit IM

Het IM beoordeelt de schademelding op basis van alle voorliggende informatie. Het IM stelt de gebouweigenaar voorafgaand aan het besluit in de gelegenheid om te worden gehoord. Het IM voert een volledige en integrale beoordeling uit en neemt een besluit. Het besluit omvat:

1. een beschrijving van de aard en omvang van de schades;
2. de oorzaak of oorzaken daarvan;
3. voor zover het IM oordeelt dat sprake is van schade door bodembeweging, een oplossing (herstel of compensatie van schade en bijkomende kosten en als daartoe aanleiding is, aanvullende maatregelen);

4. overlastcompensatie.

Bij de wijze van herstel wordt zoveel mogelijk uitgegaan van een duurzame herstelmethode, met zo mogelijk preventieve werking, die tevens recht doet aan het karakter en het materiaal van het gebouw.

Bezwaarprocedure

De schademelder kan binnen een daarvoor gestelde termijn bezwaar maken tegen het besluit van het IM. De schademelder doet dit bij de bezwaarcommissie; deze wordt voorgezeten door de Arbiter Bodembeweging. Voor zover het advies van de bezwaarcommissie daartoe aanleiding geeft heroverweegt het IM haar besluit. Dit leidt vervolgens tot een nieuw besluit.

Op basis van het besluit wordt finale afwikkeling met de schademelder nagestreefd (kwijting). De schademelder kan zich echter tot de rechter wenden. Tot de instelling van het Schadefonds is dat de civiele rechter (dus met de mogelijkheid van hoger beroep en cassatie); na de instelling van het Schadefonds is dat de bestuursrechter (dus beroep op de rechtbank en daarna hoger beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State). Zolang het Schadefonds nog niet is ingesteld en niet is vastgelegd dat de schademelder zich exclusief tot het Schadefonds moet wenden, zal de schademelder (ook) NAM in rechte kunnen betrekken, ongeacht of er een schademelding onder het schadeprotocol is gedaan.

Positie exploitant

Dit schadeprotocol garandeert een onafhankelijke, onpartijdige en deskundige afhandeling van mijnbouwschade zonder dat de exploitant van het Groningengasveld (NAM) in het proces van afhandeling een rol speelt. De exploitant van het Groningengasveld (NAM) heeft zich op die basis bereid verklaard de uitkomsten van de toepassing van het schadeprotocol te aanvaarden en de kosten van de schadeafhandeling (inclusief de kosten die voortvloeien uit de besluiten van het IM) te dragen.

Stappenplan

Het hierboven geschetste schadeprotocol laat zich samenvatten in het volgende stappenplan. Zie ook bijlage 3 voor het bijbehorende stroomdiagram.

Schademelding bij IM

Schade door mijnbouwactiviteiten in het Groningengasveld kan op de volgende manieren bij het IM gemeld worden:

1. Via het online schadeformulier op de website van IM.
2. Telefonisch via het nummer: xxx
3. Aan de balie bij het IM, adres xxx

Wanneer na een aardbeving veel schademeldingen worden verwacht opent IM een tijdelijk fysiek loket in het betreffende gebied.

Bij de melding van de schade wordt een zo compleet mogelijk beeld op hoofdlijnen gemaakt van de (schade)situatie. Deze informatie is relevant om de schademelder snel en adequaat te kunnen helpen. Aan de orde komen onder andere: aard en omvang van de schade, het type gebouw, de locatie en eventueel de persoonlijke situatie en wensen. Tevens wordt vastgesteld of er volgens de schademelder mogelijk sprake is van een acuut onveilige situatie. In dat geval volgt binnen 48 uur na de melding een inspectie op basis van bouwkundige criteria. Indien nodig, wordt dit gevolgd door veiligheidsmaatregelen in overleg met de schademelder en de gemeente.

In de overige gevallen krijgt de schademelder binnen 48 uur een ontvangstbevestiging van de melding, met daarbij de contactgegevens van de behandelaar en de aankondiging van de eerst volgende stap die wordt gezet.

Vaststelling gebied

Het IM stelt vast of de schademelder op basis van zijn locatie in aanmerking komt voor de snelle procedure (zie stap 3a), de uitgebreide procedure (zie stap 3b) of moet worden doorverwezen naar het Landelijk Loket Mijnbouwschade.

SPOOR 1: SNELLE PROCEDURE

Het IM neemt vervolgens binnen **termijn** contact op met de schademelder. Het IM checkt de beschikbare gegevens en vraagt er mogelijk op door.

De schademelder krijgt een zaakbegeleider aangesteld die met de melder bespreekt wat in diens specifieke situatie nodig is.

Het IM laat ter plaatse een schadeopname uitvoeren door een schadeopnemer. De schadeopnemer voldoet aan de kwaliteitseisen van het IM. In dit stadium vindt, als dit nog niet is gebeurd, een 'nulmeting' van het totale gebouw plaats ten behoeve van een online (schade)woondossier van het bouwwerk. De schadeopnemer levert een rapport op met daarin de voorgestelde wijze van herstel en een oordeel over de vraag of de schade naar haar aard redelijkerwijs het gevolg kan zijn van bodembeweging als gevolg van de winning van gas. Het IM bespreekt de inhoud van dat rapport met de schademelder.

Als de schademelding voldoet aan de criteria voor toepassing van de snelle procedure, dan wordt door het IM de wijze van herstel vastgesteld alsmede eventuele compensatie voor bijkomende kosten en overlast. De schademelder kan kiezen voor (1) herstel van de schade door het IM of (2) herstel door een daartoe gekwalificeerde aannemer naar keuze van de schademelder die het herstel uitvoert voor rekening van het IM.

Als de schademelder niet instemt met het besluit van het IM, volgt de uitgebreide procedure.

SPOOR 2: UITGEBREIDE PROCEDURE

In de uitgebreide procedure wordt onderzoek uitgevoerd naar de oorzaak van de gemelde schades. De uitgebreide procedure wordt gehanteerd voor schademeldingen met betrekking tot gebouwen:

- die buiten de gebieden liggen die zijn vastgesteld door de minister van EZK op basis van bijlage 1 en bijlage 2;
- binnen de op basis van bijlage 1 en 2 vastgestelde gebieden liggen waarvoor de snelle procedure niet kan worden afgerond of worden toegepast, namelijk als sprake is van:

- schades die op het eerste gezicht naar het oordeel van het IM resp. de schade-expert meerdere oorzaken kunnen hebben dan wel bouwkundig van aard zijn;
- melding voor eenzelfde gebouw binnen één jaar na toepassing van de snelle procedure;
- de schademelder binnen zes weken na het besluit van het IM in de snelle procedure aangeeft zich daar niet in te kunnen vinden.

De schademelder krijgt een zaakbegeleider aangesteld die met de melder bespreekt wat in diens specifieke situatie nodig is. Welk extra technisch onderzoek is nodig? Door wie zou dat uitgevoerd kunnen worden? In welk tempo en op wat voor manier (bijv. mate van begeleiding) zou dat moeten gebeuren? Waar zitten mogelijke knelpunten of kansen? Alle afspraken worden schriftelijk vastgelegd en vormen onderdeel van een niet openbaar online gebouwdossier.

Een schadeopnemer van IM verzorgt de Schadeopname. De schadeopname is tevens 'nulmeting' voor toekomstige schade.

De schade-experts van het IM leveren een technisch beoordelingsrapport op dat door het IM wordt betrokken in zijn beoordeling van de schademelding.

Indien het IM of de **schademelder** dat voor zijn beoordeling nodig acht, nodigt het IM de schademelder en/of schade-experts uit voor overleg. Na dit overleg beoordeelt het IM of het over alle informatie beschikt die nodig is om een besluit te nemen.

Het IM beoordeelt de schademelding op basis van alle voorliggende informatie. Het IM voert een volledige en integrale beoordeling uit. Het besluit omvat een beschrijving van de aard en omvang van de schades, de oorzaak of oorzaken daarvan, en voor zover het IM oordeelt dat sprake is van schade door mijnbouwactiviteiten in het Groningenveld, een oplossing (herstel of compensatie van schade en bijkomende kosten en als daartoe aanleiding is, aanvullende maatregelen). Bij de wijze van herstel wordt zoveel mogelijk uitgegaan van een duurzame herstelmethode, met zo mogelijk preventieve werking, die tevens recht doet aan het karakter en het materiaal van het gebouw.

De schademelder mag binnen een daarvoor gestelde termijn bezwaar maken tegen het besluit van het IM, welk bezwaar aan de bezwaarcommissie zal worden voorgelegd. De bezwaarcommissie wordt voorgezeten door de voormalige Arbiter Bodembeweging. Voor zover het advies van de bezwaarcommissie daartoe aanleiding geeft heroverweegt het IM haar besluit en neemt een nieuw besluit.

Beroep

In alle gevallen kan de schademelder zich tot de rechter wenden (de civiele rechter zolang het Schadefonds nog niet is ingesteld en bij de bestuursrechter na instelling van het Schadefonds).

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Oprichting IM en mogelijkheden om in afwachting hiervan schade af te handelen
Datum: zondag 14 januari 2018 17:05:02

Hoi 5.1.2.e,

Dank je 5.1.2.e. Ik begrijp dat 5.1.2.e vanochtend met 5.1.2.e contact heeft gehad en binnen RVO ook gekeken wordt nu naar mogelijkheden. Ik ben overigens uiteraard open voor elke optie die effectief snel werkbaar kan zijn. Misschien zit er ook nog muziek in een vorm van combinatie van opties 1 en 2. In de kern gaat het bij beide om een organisatie eenheid binnen de Staat / onder een minister. Goed hier morgen met elkaar verder over te spreken.

Wat betreft opties m.b.t. het werkingsgebied van het schadeprotocol heb ik eerder vanmiddag een mail naar de minister gestuurd in reactie op zijn mail van gisteravond. Ik ben daarbij uitgegaan van de gebiedsindeling zoals die in december kennelijk voorlag bij provincie en NAM. Belangrijk dat we hierover morgen ook verder doorpraten en op dezelfde lijn van begrip komen. Mijn indruk is dat het tot nu toe voor ons allemaal de uitdaging is om goed aangehaakt te raken op de inhoud van een proces dat een tijd lang aan het zicht van ons allemaal onttrokken is geweest.

Ik stuur zo door wat ik de minister (i.o.m. 5.1.2.e) zond.

5.1.2.e, je verwijst naar een bijlage voor eerste gedachtevorming. Kun je die nog even bijvoegen?

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: zondag 14 januari 2018 15:24
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Oprichting IM en mogelijkheden om in afwachting hiervan schade af te handelen

Excuus dat ging te snel (control enter).. Ik heb de mail aangevuld.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: zondag 14 januari 2018 15:15
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Oprichting IM en mogelijkheden om in afwachting hiervan schade af te handelen

Hallo allemaal,

Ik gaf telefonisch al richting 5.1.2.e aan dat ik hier nog niet met 5.1.2.e over heb gesproken. Omdat ik effectief nog maar twee dagen aanwezig ben geweest bij Groningen bovengronds, spreek ik nu expliciet maar even voor mezelf.

Ik heb de indruk dat er morgen twee vragen gaan spelen:

1. Hoe kan het IM op korte termijn gaan functioneren?

De mail van 5.1.2.e (dank daarvoor) en het antwoord van 5.1.2.e gaat in op deze vraag. Ik denk hier op dit moment zelf het volgende van

1. Qua vormgeving was ik gebleven bij "IM als onderdeel van de Staat in de vorm van een adviescommissie (t.b.v. "onafhankelijkheid" mogelijk opgericht door J&V). Medewerkers die ten behoeve van het IM (de adviescommissie) aan het werk zijn moeten dan mogelijk nog enige tijd op de rol blijven / ingehuurd worden bij de organisaties waarvoor ze nu werken (met name: CVW/NCG). Dit zou een tijdelijke oplossing zijn (en ook zo verdedigd moeten worden) tot met het schadefonds een betere (wettelijke) basis ligt voor de afhandeling van de schade.
2. De optie (betrek RVO) die 5.1.2.e als meest aantrekkelijk aanmerkt zal op korte

termijn wel meer organisatie vragen. Onderbrengen van personeel CVW (private club) bij RVO lijkt me niet vanzelfsprekend (niet in belang CVW, organisatie boekt goede resultaten). Ik merk daarbij ook maar op dat RVO geen vestiging heeft in Groningen (men moet dan dus in Assen worden ondergebracht). Gegeven het doel van het schadeprotocol (op zo korte termijn iets vlot trekken) vraag ik me dan ook af of we onszelf hiermee een dienst bewijzen. Ik neig toch nog een beetje naar de "quick fix" (zie 1.). Ik zou daarom graag zowel optie 1 (adviescommissie) als optie 2 (5.1.2.e) in beeld willen houden.

In de tekst van 5.1.2.e ook nog wat gedachten/vragen in groen.

2. Hoe krijgen we de provincie weer aan boord?

Het gaat dan om opties om het werkingsgebied van het schadeprotocol groter te maken of te versoepelen. Ik ben op dit moment bezig om de verdediging van de huidige grenzen van gebied I en II op papier te krijgen, zie bijlage voor eerste gedachtenvorming (let wel, ik ben heel groen in deze discussie). Breder gaan dan gebied II lijkt als je er rationeel naar kijkt (en de cijfers kloppen) niet nodig. De huidige afbakening lijkt best wel verdedigbaar. Als verdere versoepeling nodig is (en als Rutte het meent dat geld geen factor is) dan denk ik aan de volgende dingen:

1. Gebied II met x km vergroten.
2. Extra ring toevoegen, waar verzoek bij IM mogelijk is, maar waar een soberder regime geldt.
3. Extra ring toevoegen, waar zelfde regime geldt, maar waar een lagere prioriteit wordt gegeven (focus moet op gebied I en II).
4. IM accepteert schademeldingen buiten gebied II, maar handelt de meldingen af conform algemeen regime voor mijnbouwschade.
5. Specifiek programma buiten schadeprotocol om voor "buitengebied", eventueel met aanvullende bijdrage van andere bestuursorganen.

Alle aanvullende gedachten met betrekking tot deze vraag zijn welkom.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: zondag 14 januari 2018 13:37

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Oprichting IM en mogelijkheden om in afwachting hiervan schade af te handelen

5.1.2.e

Dank. Heel nuttig om deze aanzet te hebben om vanuit verder te werken. Een paar punten van mijn kant:

1. Voor- en nadelen van de opties afwegend, lijkt vormgeving van het IM als onderdeel van de Staat m.i. het meest aantrekkelijk. Ik heb er eerder met 5.1.2.e over gesproken. RVO heeft er oren naar mits de randvoorwaarden goed zijn en dat is waar we ons nu met alle kracht op richten. Het is wel RVO/dienst EZK, maar belangrijkste nu zou moeten zijn dat het daarmee dus Staat is (en niet meer privaat NAM/CVW mbv NCG). En overigens RVO is Rijksdienst die rijksbreed werkt en bijv. ook BZK opdrachtaansturing kent.
2. NAM-stichting lijkt me een no go, en oprichting nieuwe stichting door Staat kwalificeert per saldo slechter dan een goed in geregelde RVO-route.
3. Opdracht om alvast vanuit middelen van CVW/NCG volgens protocol aantal taken feitelijk te gaan uitvoeren zou een aan de minister te geven extra rol kunnen zijn als invoeringsbepaling bij het protocol.
4. Er zou dan deel van CVW- en NCG personeel onder instructie RVO moeten gaan komen wellicht.
5. Morgen zal ik 5.1.2.e bellen om feitelijke info te krijgen over hoe NAM nu staat m.b.t. art. 96 Rv.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: zondag 14 januari 2018 12:35

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: Oprichting IM en mogelijkheden om in afwachting hiervan schade af te handelen

5.1.2.e

Hieronder mijn gedachten op dit moment over twee onderwerpen, bedoeld voor verdere gedachtevorming. Eerste onderwerp betreft de vraag welke vorm het IM moet krijgen en hoe snel het IM tot stand kan worden gebracht. Tweede onderwerp betreft de mogelijkheden tussen de totstandkoming van het schadeprotocol en het daadwerkelijk functioneren van het IM (of als plan B, de mogelijkheden in afwachting van de totstandkoming van het schadeprotocol). Graag jullie input/reacties/aanvullende gedachten. Dan maak ik hier vanavond een samenhangende notitie van, die wij desgewenst morgen kunnen gebruiken voor de verschillende overleggen die ongetwijfeld plaats zullen gaan vinden.

IM

- Op basis van het protocol moet het IM onder meer toegerust zijn om het schademeldingen te ontvangen, een besluit hierover te nemen en de toegekende compensatie uit te keren. Om dit te kunnen doen, moet het IM over rechtspersoonlijkheid beschikken.

- Als het IM over rechtspersoonlijkheid beschikt, moet zij in staat zijn om schademeldingen af te handelen. Hiervoor zijn twee routes mogelijk:

1. Afhandeling van schades op basis van een volmacht van NAM. Een volmacht geeft het IM de mogelijkheid om privaatrechtelijke rechtshandelingen te verrichten namens NAM.
2. Onverplichte afhandeling van de schade (zaakwaarneming).

3. Kunnen we niet ook gewoon schade beginnen te vergoeden en t.z.t. via heffing/belasting de benodigde middelen bij NAM ophalen? We doen feitelijk ook zoets bij het Diergezondheidsfonds volgens mij. De vulling daarvan is natuurlijk maatschappelijk gedekt met een convenant, maar die is niet per se nodig om via de heffingen de benodigde gelden binnen te halen. Fijn natuurlijk als we ook volmacht NAM krijgen, maar als we die niet krijgen is zaakwaarneming dan niet een te smalle basis voor wat we allemaal willen?

Om aan het IM rechtspersoonlijkheid toe te kennen, zijn twee routes:

- IM als onderdeel van de Staat, b.v. door het IM tijdelijk bij RVO te beleggen. RVO zou dan een onafhankelijke adviescommissie in kunnen stellen. Dit vraagt een aanpassing in de interne organisatie van RVO en het instellen van een adviescommissie. Nadeel is dat RVO niet als onafhankelijk zal worden gezien. RVO valt onder volledige ministeriële verantwoordelijkheid. Voordeel is dat RVO kan werken binnen een publiekrechtelijke context en dus makkelijker op kan gaan in de beoogde eindsituatie van publiekrechtelijke afhandeling van de schade.

- Het oprichten van een stichting. Dit biedt de beste kans voor een onafhankelijk IM, maar kost tijd. Dit staat ook verder af van de eindoplossing van een publiekrechtelijke afhandeling van de schade.

Voor het oprichten van een stichting geldt de Comptabiliteitswet. Er is op basis van de Comptabiliteitswet een wachttijd van 30 dagen tussen het melden aan de Tweede en Eerste Kamer van het voornemen tot oprichting van een stichting en het daadwerkelijk oprichten. Deze wachttijd lijkt niet te kunnen worden ingekort, ook niet met instemming van de Tweede en Eerste Kamer. Voorafgaand aan een melding moet overleg met de Algemene Rekenkamer worden gevoerd en het besluit aan de Ministerraad worden voorgelegd.

Hiermee lijkt het dat er ten minste 6 weken zitten tussen het besluit om een stichting op te richten en het daadwerkelijk oprichten van deze stichting.

Eventuele tussenstap zou kunnen zijn dat NAM een stichting opricht, die na het doorlopen van de voor de overheid noodzakelijke procedures overgaat in een stichting van de overheid. Een aantal praktische zaken zou hiermee alvast kunnen worden opgestart, hoewel de NAM-stichting wellicht het verwijt krijgt afhankelijk te zijn van de NAM. Deze route is ook gekozen voor de opkoopregeling/het woonbedrijf.

Als de vorm van het IM is geregeld, is het IM niet gelijk operationeel. Los van logistieke uitdagingen (bemensing, systemen) zijn op basis van het schadeprotocol de volgende stappen noodzakelijk:

- een open en transparante sollicitatieprocedure
- het vaststellen van een reglement door het IM
- het vaststellen van een schadebeoordelingssystematiek door het IM
- het vaststellen van kwaliteitseisen en instructies aan schadeopnemers
- het aanwijzen van schadeopnemers.
- het vaststellen van kwaliteitseisen aan schade-experts
- het aanwijzen van schade-experts.

Mogelijkheden in afwachting van het schadeprotocol en/of een functionerend IM

Een schadeprotocol is niet noodzakelijk voor de afhandeling van de schade. Het stilleggen van de schadeafhandeling is door betrokken partijen (NCG, EZK, NAM, CVW) gebeurd en door betrokken partijen kan schadeafhandeling dus ook weer worden opgepakt.

Inhoud van mogelijke acties (die los van elkaar kunnen worden ingezet of te combineren zijn)

Zonder de indruk te wekken dat NAM de schadeafhandeling weer ter hand neemt, kunnen er al wel een aantal stappen worden gezet.

Wat:

- Het opnemen van de schades moet onverminderd doorgaan, totdat dit ook operationeel door het IM kan worden overgenomen/aangestuurd.

Wie:

- Schade wordt nu opgenomen door het CVW in opdracht van NAM. Dit kan doorgaan.

Wat:

- Op basis van het concept-schadeprotocol kan CVW in het “eigene” beginnen te inventariseren welke mensen hun schade willen laten herstellen door het CVW. Dit kan het CVW dan in praktische zin organiseren door een aannemer op pad te sturen. Het lijkt mij logisch om hier met de meest oude meldingen (gerekend vanaf april 2017) te beginnen, waarbij het wel van belang is dat de schade eerder is opgenomen.

Wie:

- Dit vraagt een opdracht van NAM aan het CVW om langs deze wijze te handelen.

Wat:

- De arbiters bodembeweging kunnen zaken die bij de arbiters liggen en die snel kunnen worden afgehandeld, met voorrang afhandelen. Dit zijn zaken met een relatief laag schadebedrag (b.v. tot 4000 euro, het bedrag waaronder arbiters zonder schouw en zitting zaken af kunnen handelen) en waar weinig discussie ontstaat over de schade-oorzaak, b.v. omdat zij in gebied I en II liggen. Waar nodig kan het reglement van de Arbiters bodembeweging worden aangepast voor versnelde afdoening, b.v. door termijnen in te

korten of om de mogelijkheid te bieden zaken die voor 1 november 2017 binnen zijn gekomen, ook zonder schouw en zitting af te handelen.

Wie:

- Dit vraagt wijziging van het reglement arbiters bodembeweging. Dit reglement is onderdeel van de samenwerkingsafspraken NAM-EZ-NCG en vraagt dus overeenstemming tussen deze partijen. Uiteraard vraagt dit ook instemming van de arbiters, inclusief een check op de praktische mogelijkheden van de arbiters.

Wat:

- Geschillen die niet door de arbiters bodembeweging op korte termijn kunnen worden opgepakt, bijvoorbeeld omdat zij hiervoor te complex zijn, kunnen worden voorgelegd aan de kantonrechter op basis van artikel 96 Wetboek van Burgerlijke rechtsvordering of aan een spreekuurrechter. Dit heeft als voordeel dat de iets meer complexe zaken snel een finaal oordeel van de rechter krijgen. Uitgezocht moet nog worden welke termijnen hiervoor gelden en of dit ook daadwerkelijke tijdwinst zou opleveren ten opzichte van wachten op het IM.

Wie:

- NAM moet bereid zijn deze snelle procedure te volgen, evenals de indiener van de schadeclaim. Verder moet, bij een voorziene toename van dit soort zaken, overleg worden gevoerd met de Raad voor de Rechtspraak over de logistieke mogelijkheden en wellicht financiering.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Input technische review - Redenering afbakening schadeprotocol - betrokkenheid WJZ - expertteam 16 januari
Datum: zondag 14 januari 2018 22:41:17

Dag 5.1.2.e,

Dank. Een eerste reactie bij doorlezen:

Onderbouwing: De onderbouwing gebied is al een eind qua logica. Minister heeft hier nog één aan toegevoegd: ruimhartigheid bestaat bij de gratie van afbakening. Als je iets extra's wil doen voor een bepaalde groep dan heb je ook een afbakening nodig van die groep. Ik vind het een beetje gezocht, maar wellicht kunnen we het ergens proberen te verwoorden.

Technische vragen:

- Vraag 9: of het te verdedigen is, is een beleidsmatige of politieke vraag. Die moet je niet aan technenuten stellen. Het zal een beleidsmatige keuze zijn geweest van Provincie.
- Ik maak me zorgen dat we teveel de focus leggen op gebied. Uiteraard is dat met stip nummer 1, en ook 2 en 3. En 4 en 5. Maar er zijn ook andere vragen om te stellen.
- Een hele belangrijke vind ik: Alle schade, die naar de aard ten gevolge is van aardbevingen, zal binnen gebied 1 (eigelijk) worden hersteld. Wat is dat? Schade die naar de aard ten gevolge is van aardbevingen? Hoe constateer je dat iets wel of niet onder deze definitie valt?
- En dan volgen vervolgens de niet technische vragen: Wie constateert dat? Wie besluit of het wel of geen aardbevingsschade is?
- Volgens mij is het antwoord op de vraag: wat gebeurt er als het niet naar de aard ten gevolge van aardbevingen is? U krijgt de uitgebreide procedure. En dan komt bij mij de vraag op: kan je het besluit dat je een uitgebreide procedure krijgt aanvechten? Of tegen in beroep gaan? (dus niet inhoudelijk maar procedureel)

Dus naast technische vragen ook toelichtende vragen stellen.

Hebben we echt niet meer dan gebiedsvragen?

Juridisch:

- Vraag 5: de vraag is of je dit wil en of je deze discussie nu wil voeren. Bij schadefonds wordt deze vraag beantwoord. Maar hier kan je redeneren dat mensen die het niet eens zijn met het straks politieke besluit, naar de rechter kunnen. Ik denk ook dat we dat zouden moeten willen.
- Vraag 6: is dit een juridische vraag?
- Vraag 7: Terecht punt, waar ook binnen schadefonds discussie over is. Hier zit behoorlijk veel aan vast, bijv dat IM ook zelf met NAM om tafel moet als ze aanpassingen willen doen vanwege financiële kaders. Nu politiek zich ermee bemoeit en minister het proces naar zich toe heeft gehaald vraag ik me af of we dit zouden moeten willen. Ik denk dat het een vraag aan ons zelf is: het komt onafhankelijkheid van IM ten goede, maar willen we het zelf? Wat zijn dan de publieke mogelijkheden om in te grijpen. Dus uiteindelijk een vraag voor bestuurlijke tafel.
- Vraag 8: bij de versie die ik las, zat er toch ook immateriële schade in? (Ik weet niet zo goed wat ik daar van vind, vond het niet heel sterk opgeschreven. Zou het liever op termijn meenemen denk ik). Weet niet of we de juristen met deze vraag het bos in moeten sturen. Wellicht de vraag versmallen: Bent u van mening dat het protocol een juiste juridische invulling geeft aan de schades die genoemd worden?

2: 5.1.2.e. Goed om hem te bevragen.

3: Er zijn twee bestuurlijke tafels. Eén voor het algemene proces en één voor het schadeprotocol. Het zou best eens kunnen dat niet allemaal dezelfde mensen bij woensdag aanschuiven. Gezien het verzoek van minister zou het best kunnen dat 5.1.2.e kan aanschuiven. Wat vinden wijzelf? 5.1.2.e heeft het laatste overzicht. Ik zal kijken of ik die mail zo kan vinden, anders morgen even schakelen.

4: Dinsdag is erg ongelukkig. En ik vind ook dat normaliter, ook binnen dossier Groningen, er ruimte moet zijn voor deze momenten. En dan komt nu de maar: ik zie echt geen andere mogelijkheid. Ik had je graag zelf willen vervangen en 5.1.2.e kan het ook doen, maar gezien het spoeddebat kan ik zelf echt niet weg en de intensiteit van het traject wat nu gaat volgen, wil ik toch vragen om te verzetten zodat je er zelf bij kan zijn. Ik zag trouwens op de lijst van 5.1.2.e volgens mij alleen jouw naam staan. Ik hecht eraan dat de naam van 5.1.2.e ook doorgegeven wordt, als achtervang danwel tweede aanspreekpunt. En we moeten even uitkijken voor

oververtegenwoordiging, maar anders lijkt me het handig als 5.1.2.e erbij is. Hij kent het proces van het laatste half jaar het best.

Tot morgen!

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: zaterdag 13 januari 2018 14:57

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: Input technische review - Redenering afbakening schadeprotocol - betrokkenheid WJZ - expertteam 16 januari

Hallo 5.1.2.e,

1. Input technische review

5.1.2.e hebben wat vragen opgesteld die we kunnen inbrengen voor de technische review (inbreng moet er maandag om 15:00 liggen). Idealiter praten we hier op maandag eerst even over door, maar ik zie dat maandag sowieso een hectische dag gaat worden. Misschien dat je er daarom eerder al een blik op wil werpen. Ik verwacht van WJZ ook nog input (ze zijn op de hoogte), deel ik zodra ik het heb.

2. Redenering afbakening schadeprotocol

Als het schadeprotocol een technische afbakening krijgt is het aan ons om deze straks in de Kamer te kunnen verdedigen. Ik heb mijn gedachten hierover opgenomen in bijgaande document (heeft 5.1.2.e (cc) niet gezien, want heb het net opgeschreven). Die redenering vormt in mijn hoofd de aanleiding voor de input voor de technische review. Idealiter zou ik zelf ook nog eens willen spreken met de expert die de bewuste kaartjes fabriceert om te horen of mijn veronderstellingen over de opbouw van de kaartjes klopt. Ik ben voornemens dat maandag aan 5.1.2.e te vragen. Als dit de richting wordt denk ik dat we heel precies moeten weten hoe het in elkaar steekt en of uitvoering doet wat beleid denkt.

3. Betrokkenheid WJZ

5.1.2.e heeft gevraagd wat zijn rol is bij de bestuurlijke tafel / juridische review. Ik zie natuurlijk dat hij geen directe rol heeft bij de bestuurlijke tafel, maar heb geen zicht op de deelnemers van de juridische review. Als jij of 5.1.2.e (cc) hier meer van weet hoor ik het graag.

4. Expertteam 16 januari

Dinsdag is de Kick-off van het expertteam in Groningen (van 13:00 tot 15:00). Prima, maar voor mij persoonlijk wel erg ongelukkig. Mijn afscheid bij WJZ staat dinsdag gepland vanaf 16:00 en dat red ik dan natuurlijk nooit. Ik weet dat ik eigenlijk gewoon bij de Kick-off moet zijn, maar krijg van jou graag nog even de bevestiging. Er zijn na acht jaar natuurlijk de nodige mensen uitgenodigd (ook extern) dus blaas het wel met tegenzin op zo korte termijn af.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Proces schadeprotocol + kick-off vandaag
Datum: maandag 15 januari 2018 09:49:49

Hi 5.1.2.e,

5.1.2.e stonden in het verkeerde lijstje. De uiteindelijke lijst ziet eruit zoals hieronder.

Heb je vandaag ook een moment om kort af te stemmen over de trekkers en deelnemers vanuit EZK voor de andere teams?

Groet,

5.1.2.e

Technische commissie schadeprotocol

Rol: Velt een technisch oordeel over de meest recente versie van het schadeprotocol, en beantwoordt de technische vragen vanuit het expert team

- 5.1.2.e (bevestigd)
- 5.1.2.e (in overweging)
- 5.1.2.e (bevestigd)
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e (bevestigd)
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e (bevestigd)

Juridische commissie schadeprotocol

Rol: Velt een juridisch oordeel over de meest recente versie van het schadeprotocol, en beantwoordt de juridische vragen vanuit het expert team

- Prof.mr. A. (Fred) Hammerstein (bevestigd)
- 5.1.2.e (bevestigd)
- 5.1.2.e (bevestigd)

From: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]

Sent: zondag 14 januari 2018 22:50

To: 5.1.2.e@bcg.com>

Cc: 5.1.2.e@minez.nl>; 5.1.2.e@minez.nl>; 5.1.2.e@minez.nl>; 5.1.2.e@minez.nl>

Subject: RE: Proces schadeprotocol + kick-off vandaag

Dag 5.1.2.e,

Een verduidelijkende vraag: waarom schuiven er in ieder geval één en waarschijnlijk twee technici aan bij de juridische review, die niet bij technische review team zitten? Is het niet logischer om de link tussen beide groepen te maken met één of twee zelfde personen. Of om de technici van de juridische review ook bij de technische te zetten? (Volgens mij zijn zowel 5.1.2.e als 5.1.2.e van TNO)

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@bcg.com]
Verzonden: vrijdag 12 januari 2018 12:29
Aan: 5.1.2.e
cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Proces schadeprotocol + kick-off vandaag

Allen,

Bijgevoegd het voorgestelde proces voor het Schadeprotocol zoals het er nu ligt.

Zodra de teams officieel gevormd zijn, sturen wij vanmiddag uit:

- Het protocol (laatste denkmodel)
- Het proces (zoals hierbij gevoegd)
- Data en tijden voor meetings waar ze verwacht worden bij te zijn

Ditzelfde zullen we doen voor de deskundigen die de daadwerkelijke review moeten doen op het protocol.

Zie hieronder de deelnemers van alle teams.

Mochten jullie nog bezwaren hebben (afgezien van de discussie over 5.1.2.e), dan hoor ik het graag.

Groet,
5.1.2.e

Expertteam (WIP)

Trekker: 5.1.2.e

- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e (EZK)
- 5.1.2.e (EZK)
- 5.1.2.e (NCG)
- 5.1.2.e (NCG)
- 5.1.2.e (GG)
- 5.1.2.e (GBB)

Technisch review team (WIP)

- 5.1.2.e – TU Delft (verantwoordelijke voor het rapport van TU-delft)
- 5.1.2.e – Universiteit Leuven
- 5.1.2.e – TU Eindhoven
- Constructief: 5.1.2.e
- 5.1.2.e (KNMI)

Juridisch review team (WIP)

- Fred Hammerstein
- 5.1.2.e [REDACTED]
- 5.1.2.e [REDACTED]
- 5.1.2.e [REDACTED] – SBR
- 5.1.2.e [REDACTED] – TCBB

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Plan van aanpak/kwartiermakers team tijdelijke oplossing operationaliseren van schadeprotocol
Datum: dinsdag 16 januari 2018 07:58:28

5.1.2.e,

Te noemen zijn verder nog:

- benoemingsbesluit IM/commissie (+ proces om daar kandidaten voor aan te zoeken)
- reglement, werkwijze die de commissie volgt

(minister telde volgens mij als vierde “werkwijze”)

Ik heb minister gistermiddag nog een keer expliciet een exemplaar van het concept-protocol gegeven. Voor het geval hij in Kamer lang bevroegd wordt over type elementen is het handig als hij dat nog gezien heeft en er meer gevoel bij heeft.

Ook aan 5.1.2.e gestuurd voor zijn verkenning op de uitvoering.

5.1.2.e wees me op de rol die RVO heeft in opdracht van V&J mbt het uitvoeren van schaderegelingen onder de Wet tegemoetkoming schade bij rampen (WTS). Daar zitten elementen in waarvan gebruik gemaakt kan worden bij de opschaling van de uitvoeringsorganisatie.

Vandaag schakel ik met collega van J&V over rol bij instellingsbesluit IM.

Groet,

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 16 jan. 2018 om 00:16 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

Dag 5.1.2.e

Wij zullen volgens mij zo snel mogelijk in overleg een procesplan in elkaar draaien om het schadeprotocol te operationaliseren. Ik denk dat we een kwartiermakersteam moeten bouwen van verschillende disciplines om dit plan van aanpak uit te voeren.

Vanmiddag kwam bij de minister aan de orde dat het helpt om in eindproducten te denken. Er werden er al vier genoemd. Ik heb er drie genoteerd:

```

<!--[if !supportLists]--> <!--[endif]-->Schadeprotocol (ondubbelzinnig
geformuleerd)
<!--[if !supportLists]--> <!--[endif]-->Volmacht/overeenkomst met NAM.
<!--[if !supportLists]--> <!--[endif]-->Instellingsbesluit besluitvormend
commissie/orgaan.

```

Weten jullie nog wat de vierde was?

Minister riep nog een handboek. En een operationaliseringsplan werd ook genoemd. Verder nog suggesties?

groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Juridische review
Datum: dinsdag 16 januari 2018 11:13:12

5.1.2.e,

Er bij zijn lijkt mij zeer nuttig, en inderdaad dan vooral in de rol van observant/toehoorder (waarbij natuurlijk ook voor deel instrumenten verantwoordelijkheid hebben).

Het is donderdag, dus dan zou je in Groningen beter kunnen overnachten richting vrijdag misschien.

Ik houd mij beschikbaar om er zelf ook bij te zijn. Kijk dat nog even aan.

Groet,

5.1.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.1.2.e
Verzonden: dinsdag 16 januari 2018 8:26
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Juridische review

5.1.2.e ,

Zie onderstaand bericht. Het lijkt mij niet zo gepast om deel te nemen aan deze commissie, gelet op de samenstelling, maar aanwezigheid ter observatie/toelichting van de zijde van EZK lijkt mij wel prima.

Ik ben vrijdag de hele dag in Groningen i.v.m. het expertteam, en zou deze bijeenkomst dus ook kunnen doen, dat is wel zo efficiënt.

Groeten,

5.1.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@bcg.com]
Verzonden: dinsdag 16 januari 2018 7:25
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Contactgegevens WJZ/planning

Hi 5.1.2.e,

De datum voor de review is inderdaad donderdag 18 januari geworden van 4-6pm in Groningen. Lukt het jullie om daarbij te zijn?

En willen jullie deelnemen in de juridische commissie of liever alleen ter observatie aanwezig zijn?

Zie deelnemerslijst van commissie hieronder.

Deelnemers juridische commissie

- Prof.mr. A. (Fred) Hammerstein

- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e

We horen het graag.

Groet,
5.1.2.e

-----Original Message-----

From: 5.1.2.e
Sent: donderdag 11 januari 2018 22:35
To: 5.1.2.e @minez.nl>
Cc: 5.1.2.e @bcg.com>
Subject: RE: Contactgegevens WJZ/planning

Hi 5.1.2.e,

Dank voor je bericht. Ik heb 5.1.2.e, mijn collega in de cc gezet, want hij zal ook nauw betrokken zijn bij het Schadeprotocol.

Wij zijn vandaag en morgenochtend nog bezig het proces uit te werken, maar ik denk dat de juridische review waarschijnlijk op donderdag 18 januari valt.

Ik zal morgen nog even de definitieve datum en het proces laten weten.

Groet,
5.1.2.e

-----Original Message-----

From: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]
Sent: donderdag 11 januari 2018 20:05
To: 5.1.2.e @bcg.com>
Subject: Contactgegevens WJZ/planning

Beste 5.1.2.e,

Vanmorgen gaven we elkaar snel even een hand, hierbij zoals beloofd de contactgegevens. Je kunt mij als centraal aanspreekpunt binnen WJZ hanteren. Mijn gegevens:

5.1.2.e
E-mail: 5.1.2.e@minez.nl<mailto:5.1.2.e@minez.nl>
Tel: 070 5.1.2.e (ook mobiel)/06 5.1.2.e

Directeur WJZ is 5.1.2.e, e-mail 5.1.2.e@minez.nl<mailto:5.1.2.e@minez.nl>, telefoon van zijn secretariaat is 070 5.1.2.e

De Minister heeft 5.1.2.e verzocht zich persoonlijk in te zetten voor het schadeprotocol. In dat verband: heb je al iets meer zicht op de planning van gesprekken/bijeenkomsten over het schadeprotocol volgende week? Dan kan ik samen met het secretariaat van 5.1.2.e ruimte in zijn agenda hiervoor maken.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this

Van: 5.1.2.e @shell.com
Aan: 5.1.2.e @shell.com; 5.1.2.e @bcg.com; 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e @gmail.com; 5.1.2.e @shell.com; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @shell.com
Onderwerp: RE: Stukken voor de review
Datum: dinsdag 16 januari 2018 16:47:48
Bijlagen: [16 Jan 2018 - Schade aan Gebouwen tgv Aardbevingen.pdf](#)

Allen,
 Hierbij de technische presentatie, die onderdeel is van de toelichting op het schadeprotocol Regio-NAM.

Gr
 5.1.2.e

From: 5.1.2.e
Sent: 16 January 2018 15:49
To: 5.1.2.e @minez.nl <5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @bcg.com>; 5.1.2.e @minez.nl
Cc: 5.1.2.e @gmail.com>; 5.1.2.e @shell.com>; 5.1.2.e @shell.com>; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl>
Subject: Stukken voor de review
Importance: High

Allen,

Bijgevoegd een toelichting op het schadeprotocol regio-NAM waarin bepaalde (beleids)keuzes worden toegelicht. Zouden jullie dit stuk willen delen met de technische en juridische reviewcommissies? 5.1.2.e komt tussen nu en een uur met een nadere technische toelichting.

Veel dank!

5.1.2.e

Schade aan Gebouwen tgv Aardbevingen

Schadeprotocol

16 Januari 2018

BRON VAN ONZE ENERGIE

Inhoud

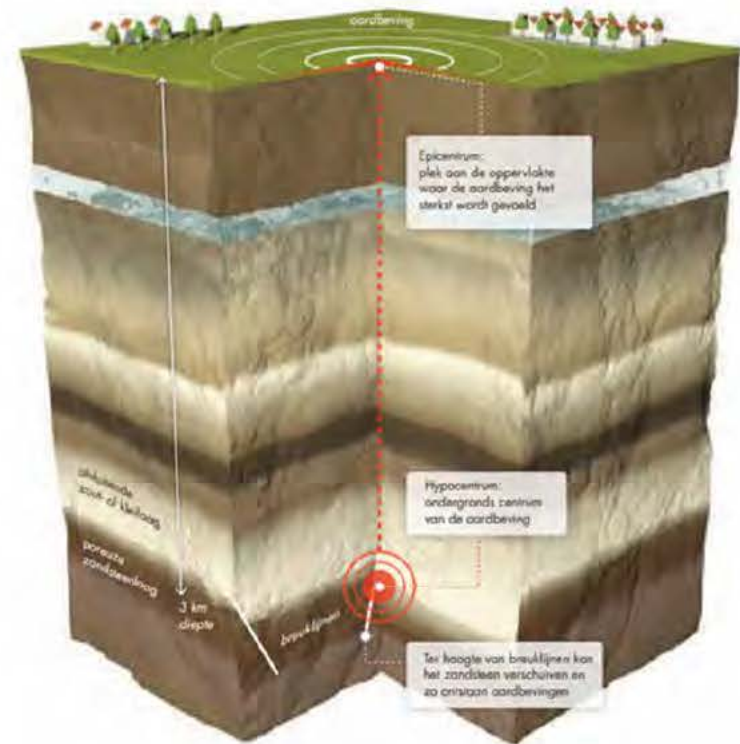
- Algemene toelichting op gebouwschade door aardbevingen in het Groningenveld
- Specifieke technische toelichting op het schadeprotocol Regio-NAM

Algemene toelichting op gebouwschade door aardbevingen in het Groningenveld

Grondbewegingen door Aardbevingen

De mate van groundbeweging/
trillingen (drijvende kracht voor
gebouwschade) als gevolg van
een aardbeving is afhankelijk van:

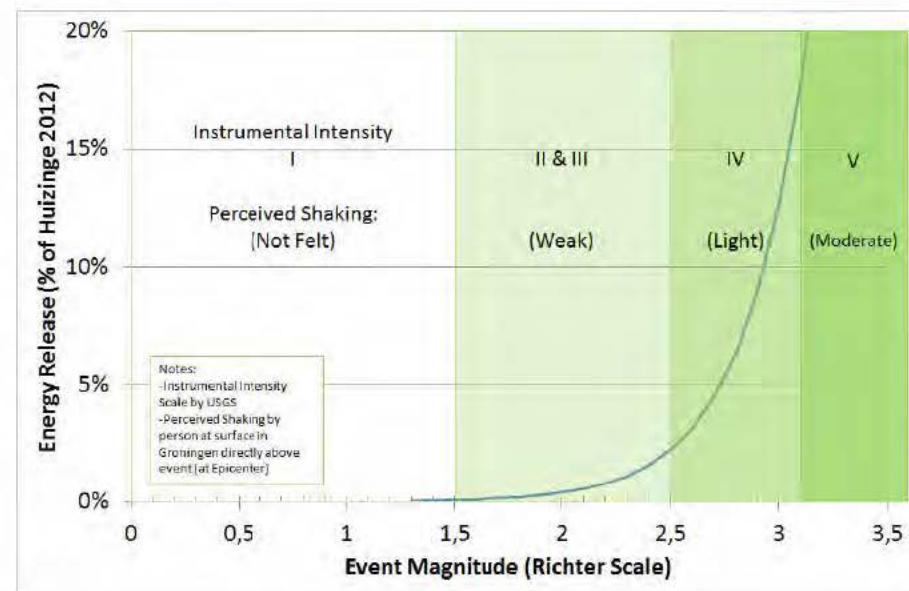
1. Magnitude (hoeveelheid
vrijkomende energie)
2. Afstand tot het epicentrum
3. Lokale grondgesteldheid

Magnitude

- In 1935 ontwierp Charles Richter (1900-1985) de Magnitudeschaal (grootte van de uitslagen op een seismogram)
- De schaal van Richter is logaritmisch
- Vrijkomende energie E in Joule en de magnitude n wordt gegeven door de formule:

$$n = \frac{2}{3} \log \left(\frac{E}{2} \right) - 3$$

Afstand tot Epicentrum

Bij aardbeving ontstaan seismische golven

Golven verliezen hun kracht met het

toenemen van de afgelegde afstand.

(Fysische eigenschap)

- Geometrische spreiding
- Absorptie/damping in de grond

https://youtu.be/BxtiKodKq_E

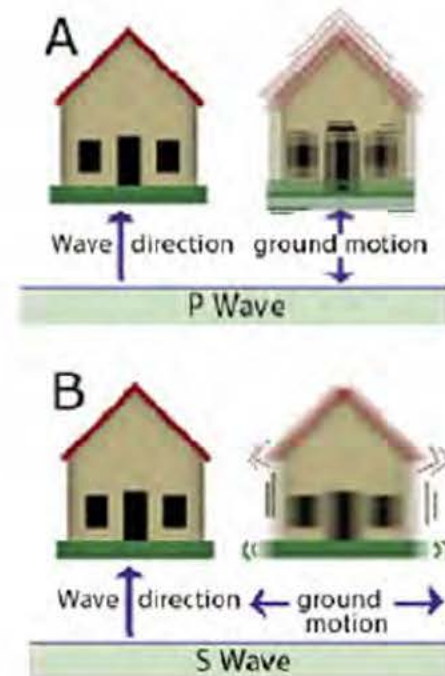
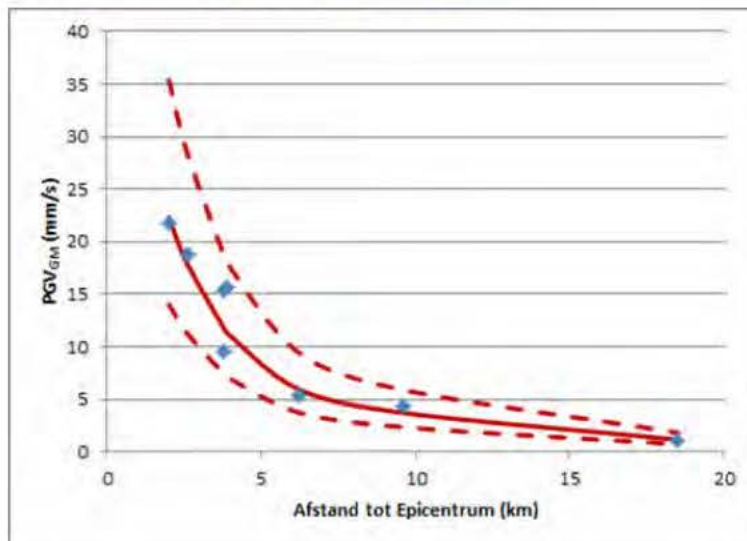

Figure 1: House Shake Motion

A: P waves, or compressional waves, are seismic body waves that shake the ground back and forth in the direction that the wave is moving. P waves travel fastest and are generally felt first. They usually cause very little damage.

B: S, or secondary waves or shear waves, are seismic body waves that shake the ground back and forth perpendicular to the direction the wave is moving.

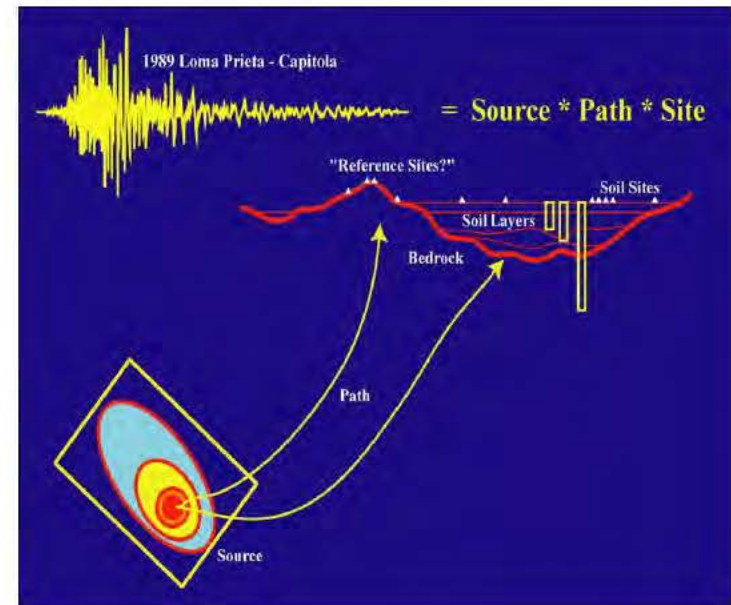

Lokale grondgesteldheid

Eventueel opslinging van de trillingen in de bovenste slappe meters bodem.

Mede afhankelijk van

- trillingsintensiteit
- frequentie
- schuifgolfsnelheid bv in de bovenste 30 m
- duur van de trilling

Recente analyses laten zien dat bij historische bevingen en natuurlijke grondopbouw deze invloed relatief klein is tov Magnitude en Afstand – Er wordt onderzoek gedaan daar waar menselijk handelen de ondiepe ondergrond heeft veranderd (e,g, wierden langs kanalen)

Waarnemen van grondbeweging/trillingen

Afhankelijk van frequentie en richting

Ook indirecte effecten zoals 'rammelen van de servieskast' spelen een rol

Individuele ervaring verschilt (bv mate van hinder/overlast) Afhankelijk van:

- situatie (bv of de persoon staat of zit, in rust is of actief, veel of weinig achtergrond activiteiten)
- soort blootstelling (bv incidenteel of continue)

Voor objectieve beoordeling van grondbewegingen en hun effecten zijn betrouwbare metingen nodig.

DAGBLAD
NOORDEN

03 december 2014, pag. 24

'Een mens is veel gevoeliger dan zijn huis'

Gerdt van Hek

MIDDELSUM Door de plaatsing van 48 sensoren in evenzoveel huizen in het bevingengebied in Groningen hopen experts de geheimen van de verwenste aardbevingen snel te ontsluiten.

De nieuwe sensoren, waarvan de laatste op 14 november bij een woning werd geplaatst, leveren samen met 21 trillingsmeters in gemeentehuizen en enkele inhuurderpanden een stroom aan gegevens over de beweging van de bodem. Zelfs het kleinste schokje wordt vastgelegd. Een magnitude van min 2, dat is een rommel die op de grond stamt, leggen we nu ook vast", zegt Jan van Elk, hoofd onderzoek van de NAM.

Onder leiding van de NAM en in samenwerking met TNO en KIMM is de afgelopen maanden een indrukwekkend meetnet uitgerold in Groningen. Behalve de genoemde sensoren in woningen zijn er in zestig punten aan een meter diep geïnstalleerd geplaatst die bodemtrillingen meten. In Zeerip wordt een boorschacht tot 3 kilometer diepte gebouwd voor dit soort zeer gevoelige metingen.

Er wordt ook aan de oppervlakte gekeken hoe de aarde beweegt bij trillingen. Met behulp van nieuwe GPS-systemen wordt de bodemdaaling in kaart gebracht. Ook metingen van satellieten werden hiervoor gebruikt.

In Middelstum maakte de NAM gisteravond de eerste resultaten van het nieuwe meetnet bekend aan

▲ De installatie van geofoons bij Stedum. Foto: Archief DvH

meer dan honderd woningeigenaren die thuis een kastje van de NAM aan de gevel hebben.

Tot 4 december worden ruim 400 bevingen getrukt. "Er zijn niet meer bevingen, maar we pikken nu zelfs de kleinste op", stelde Van Elk de aanwezigen gerust.

Hij is vooral geïnteresseerd in de diepte van de bevingen. Die heeft grote gevolgen voor de schade aan het oppervlak. Tot nu toe was moeilijk te bepalen hoe diep in de aardbodem de bevingen plaatsvonden. "Er was wat controverse over de diepte. Dat proberen we nu op te lossen."

Onderzoeker Huibert Borsje van TNO merkte op dat veel Groningers de effecten van bevingen overschat-

ten. "We vragen bewoners ook altijd naar hun ervaringen. We zien dat mensen vaak enorm zijn geschrokken, terwijl er nauwelijks effect is op hun huizen. Een mens is ook veel gevoeliger dan een huis. U moet ook echt heel wat voelen, voor er iets met uw woning gebeurt."

De TNO medewerker sprak tegen dat enigszins nu een schok nog nauwelijks schade kan ontstaan. "Je hebt niet een week later nog schade. Het huis telt even en staat dan weer stil."

Dat was het publiek niet met hem eens. "Onze huizen zijn door die jarenlange bevingen heel twistbaar geworden", roept iemand. "Er heeft maar dit te gebeuren, en je hebt een scheur?"

De EMS-1998 schaal:

Je voelt aardbevingen eerder dan dat ze schade opleveren

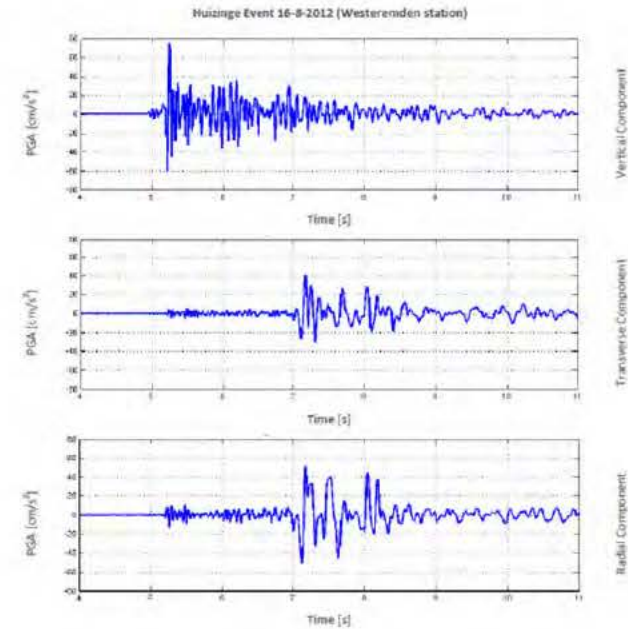
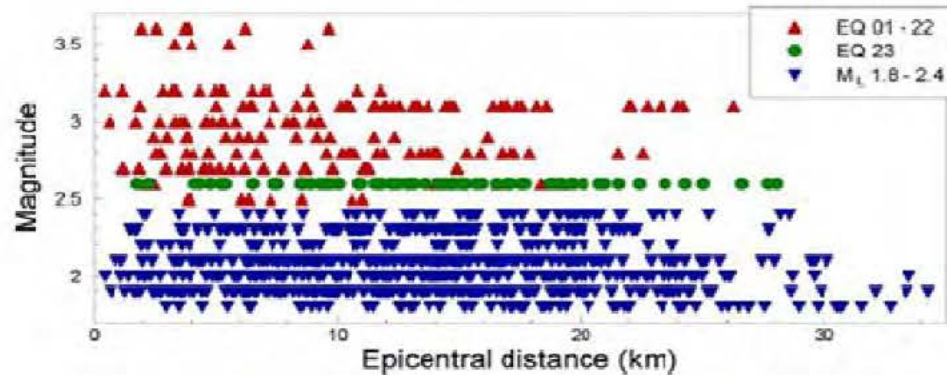
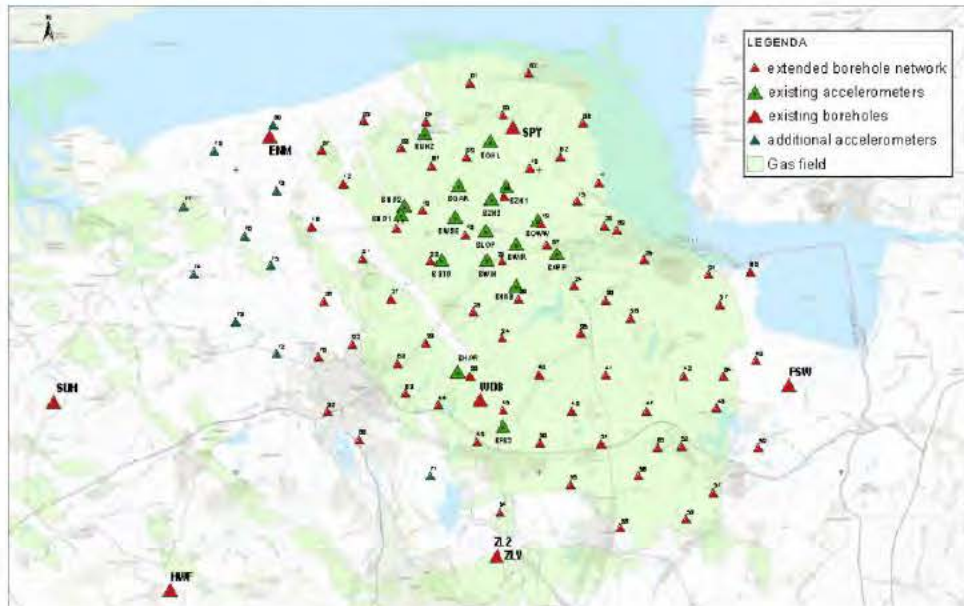

Eerste zes EMS98-niveaus van aardbevingsintensiteit	Effect op mensen	Effect op objecten en natuur	Effect op gebouwen
I – Niet gevoeld	Niet gevoeld, zelfs niet onder de meest gunstige omstandigheden.	Geen effect.	Geen schade
II – Nauwelijks gevoeld	De aardbeving is alleen gevoeld in enkele gevallen (<1%) door individuen in rust op een bijzonder ontvankelijke positie binnen een gebouw.	Geen effect.	Geen schade.
III – Zwak	De aardbeving is gevoeld door enkele mensen in gebouwen. Mensen die stil staan voelen een slingerende beweging of een zwak beven.	Hangende objecten slingeren een beetje.	Geen schade.
IV – Voornamelijk waargenomen	De aardbeving wordt binnen gevoeld door velen, maar buiten door enkelen. Een paar mensen worden wakker. Het trillingsniveau is niet beangstigend. Een zwak trillen of slingeren van gebouw, kamer, stoel of bed wordt waargenomen.	Aardewerk, glazen, ramen en deuren rammelen. Hangende objecten zwaaien. Lichte meubelen trillen in sommige gevallen. Houtwerk kraakt in enkele gevallen.	Geen schade.
V – Sterk	De aardbeving wordt door velen binnenshuis gevoeld, buiten door weinigen. Een paar mensen zijn bang en rennen buiten. Veel slapende mensen worden wakker. Waarnemers voelen een sterk schudden of schommelen van het hele gebouw, kamer of meubilair.	Hangende voorwerpen slingeren aanzienlijk. Aardewerk en glazen schudden tegen elkaar aan. Kleine, zware en/of balancerende objecten kunnen verschoven worden of vallen. Deuren en ramen zwaaien open of dicht. In een paar gevallen breken vensterramen. Vloeistoffen gaan heen en weer en kunnen uit goed gevulde containers klotsen. Dieren binnenshuis kunnen ongemakkelijk worden.	Schade klasse 1 (<u>Damage State I</u> ; cosmetische schade) aan een paar zwakkere gebouwen (gebouwen in kwetsbaarheidsklasse A of B.)
VI – Licht beschadigend	Gevoeld door de meeste binnen en buiten. Een paar personen verliezen hun balans. Veel mensen zijn bang en rennen naar buiten.	Kleine voorwerpen met een gewone stabiliteit kunnen vallen en meubels kunnen verschoven raken. In een aantal gevallen kunnen borden en glaswerk breken. Boerderijdieren (zelfs buiten) kunnen bang zijn.	Schadeklasse 1 (<u>Damage State I</u> ; cosmetische schade) wordt veroorzaakt aan veel gebouwen van kwetsbaarheidsklassen A en B. Een paar gebouwen in kwetsbaarheidsklasse A en B lijden schade van Schadeklasse 2; een paar gebouwen van kwetsbaarheidsklasse C lijden schade van Schadeklasse 1.

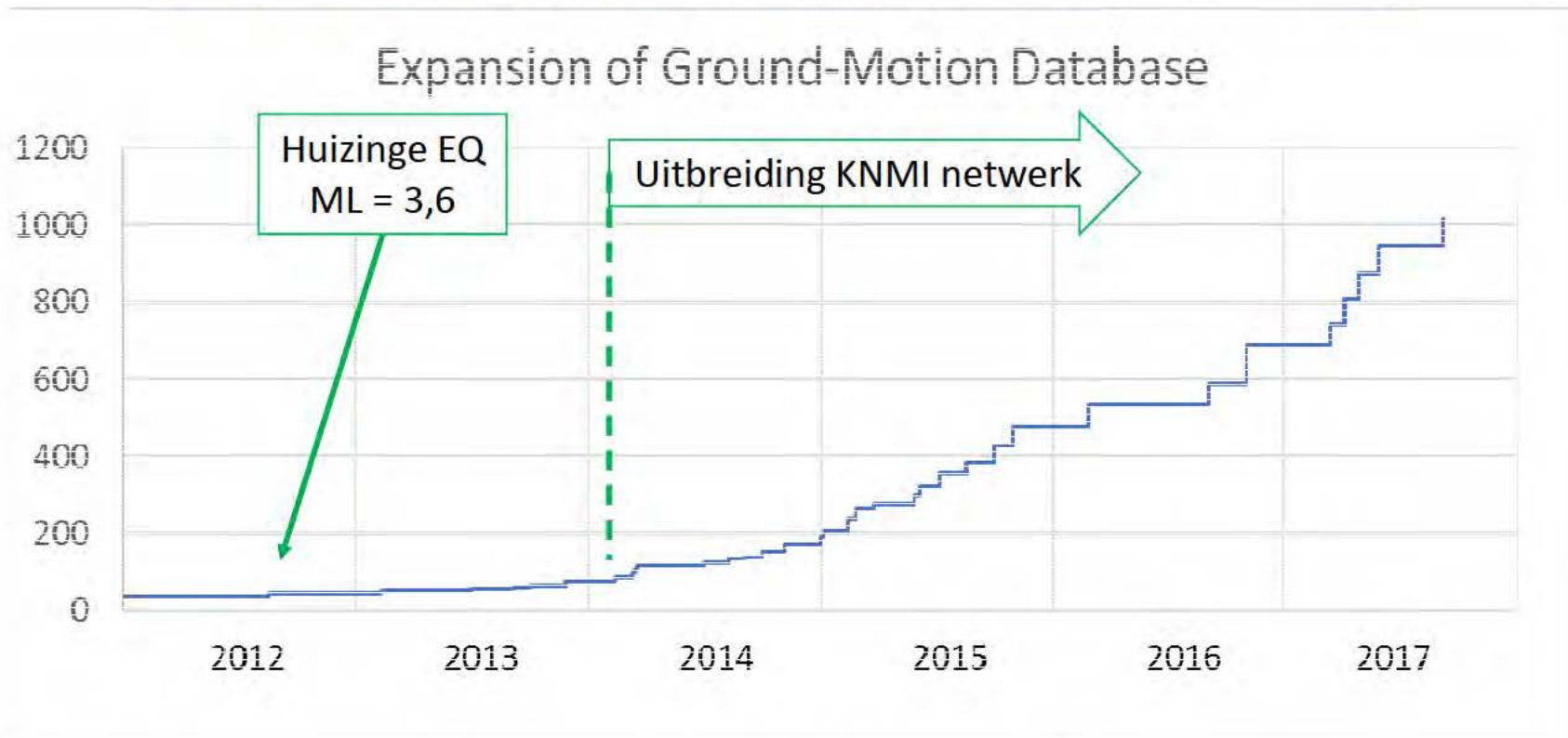
Meten is Weten

KNMI Seismisch Monitoring netwerk

KNMI aardbevingendatabase:
1014 registraties van 47 bevingen:

Kennisontwikkeling op basis van KNMI meetdata

Ruim 23 keer zoveel metingen beschikbaar tov midden 2012

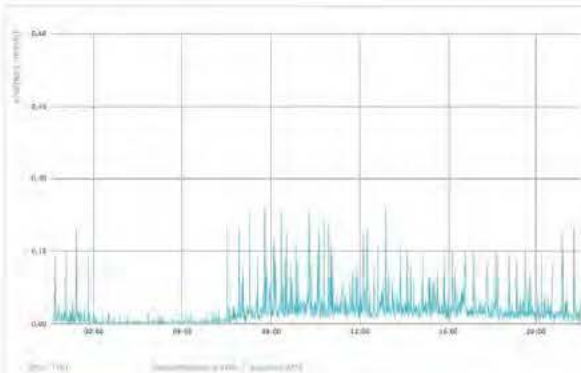
Nb: dit is exclusief de Zeerijp beving van 8 Januari jl. Deze is door 79 KNMI stations gemeten

Trillingen in Gebouwen

- Ieder huis ondervindt als gevolg van normaal gebruik trillingen
Lopen, dichtslaan van deuren, gebruik van wasmachine/droger, voetballen tegen de muur
- Ook trillingen van buiten het gebouw:
Verkeer, bouwactiviteiten, de knal van een F16 die door de geluidsbarrière gaat en aardbevingen

Hartslag gebouwsensor Bedum
1 augustus 2015 om 12:00 uur

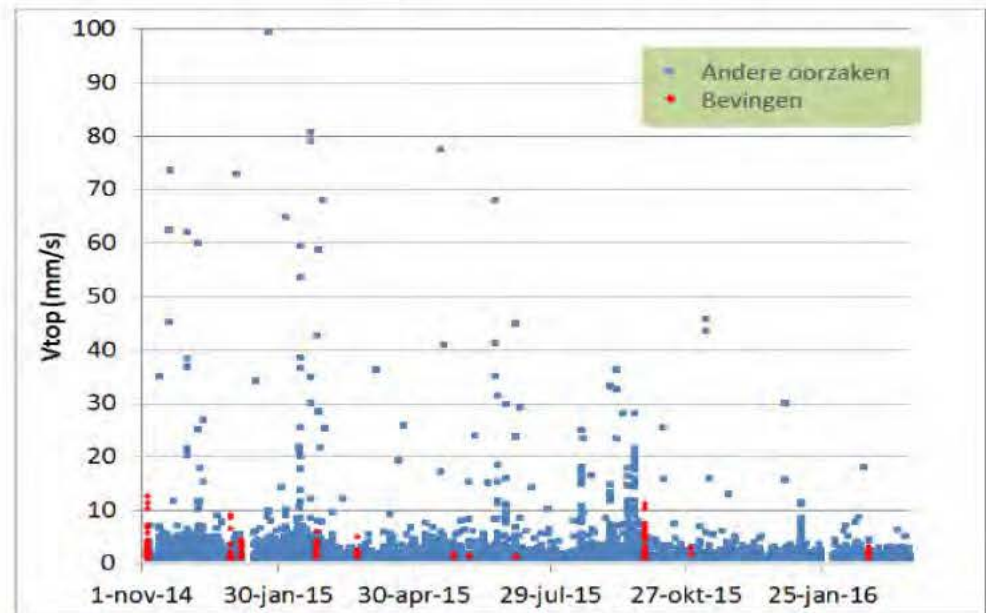
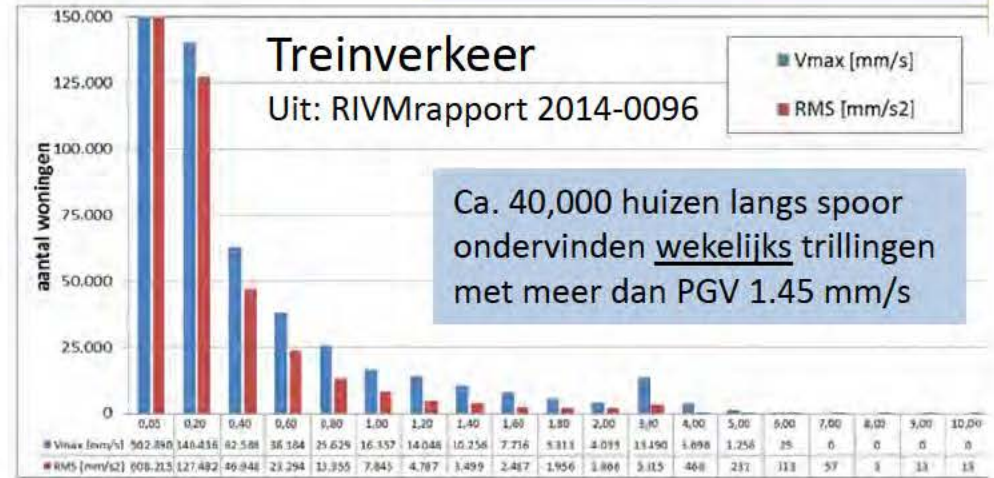
- Ieder gebouw heeft een zeker incasseringsvermogen voor belastingen die buiten het ontwerp kader vallen.
- Trillingen, zeker zolang ze beneden een bepaalde grenswaarde blijven zijn niet per se schadelijk.

Voorbeelden Trillingen in Gebouwen

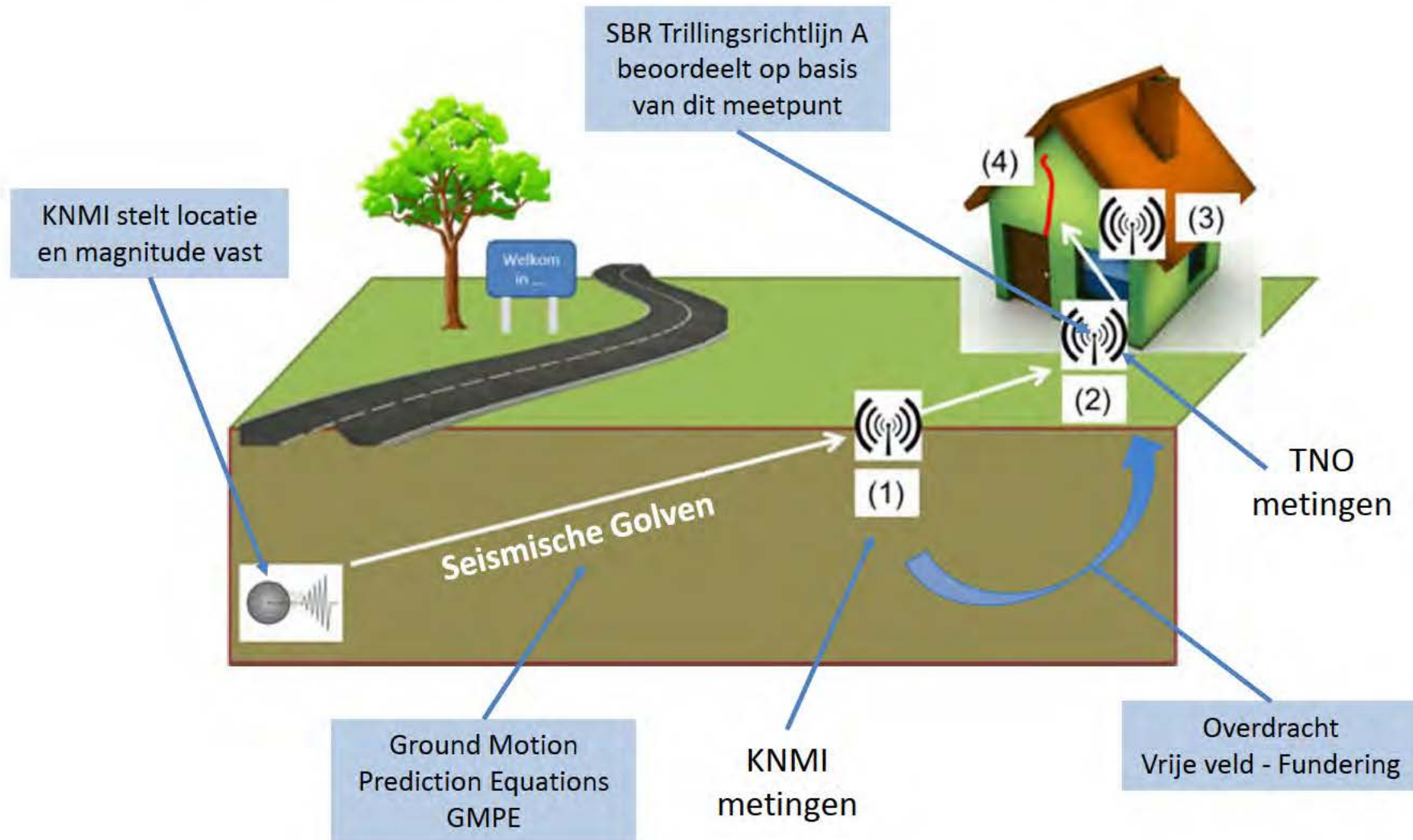
Wegverkeer

- Trillingsnelheid bij normaal wegverkeer - 0,3 - 3,0 mm/s (gemeten op de fundatie) (uit casestudies IBBC-TNO)
- Resultaten komen goed overeen met onderzoek naar verkeerstrillingen in het buitenland (bv van Transport and Road Research Laboratory in het VK)

	Max. (mm/sec.)	Gemiddeld (mm/sec.)	Mediaan (mm/sec.)
Verkeer	10	1,3	1,2
Bouwwerkzaamheden	80,1	3,8	1,6
Bevingen	16,1	3,1	1,9

Effect van aardbevingen / Beoordelen van schade

Ground Motion Prediction for induced earthquakes in Groningen

Two sets of Ground Motion Prediction Equations have been prepared:

1. **GMM for Risk Assessment**. These GMM are focused on extrapolation of PGA to the earthquake magnitude range from $ML=4$ to 6 (dominant range for risk). Consecutive updates have been prepared since 2013 labelled V0 to V5. For key features of these see table below. V0 is based on tectonic earthquakes in Mediterranean area.
2. **GMM for Damage Assessment**. This empirical GMM focuses on PGV in the experience range from $ML = 1.8$ to 3.6, specifically prepared for damage.

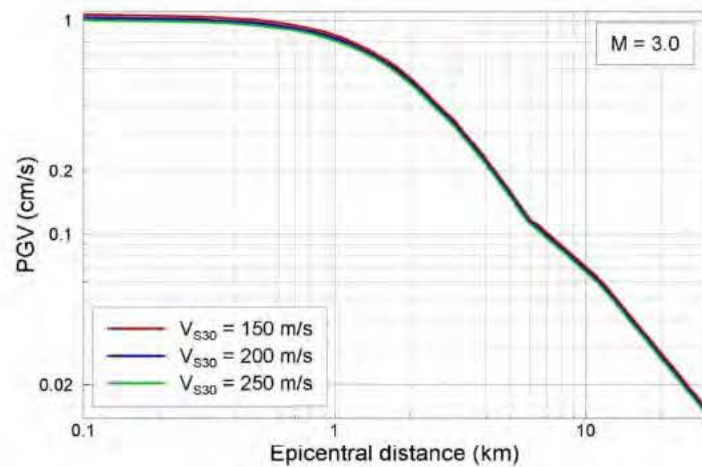
TU Delft Schademethodiek Versie
hanteert de GMM for Damage Assessment – Empirical GMPE

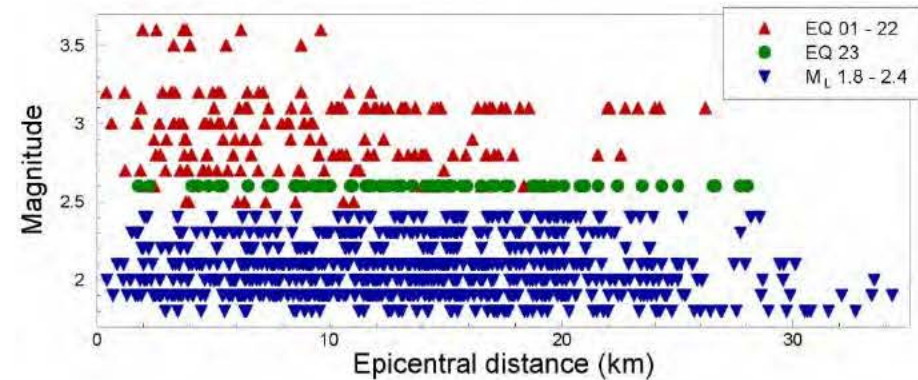
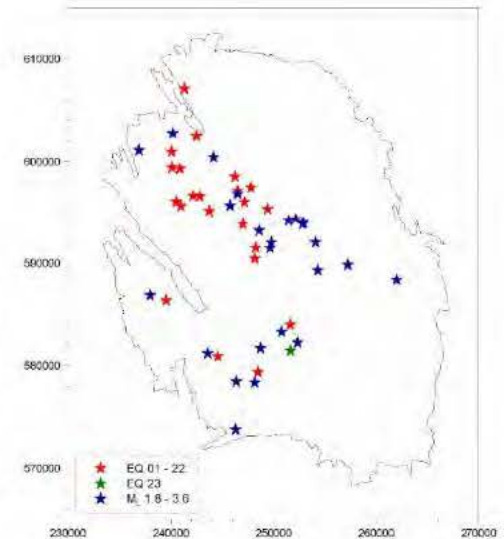
Empirical PGV Model

For various applications, NAM requested a simple model for predicting PGV from earthquakes in the magnitude range of observed events to date

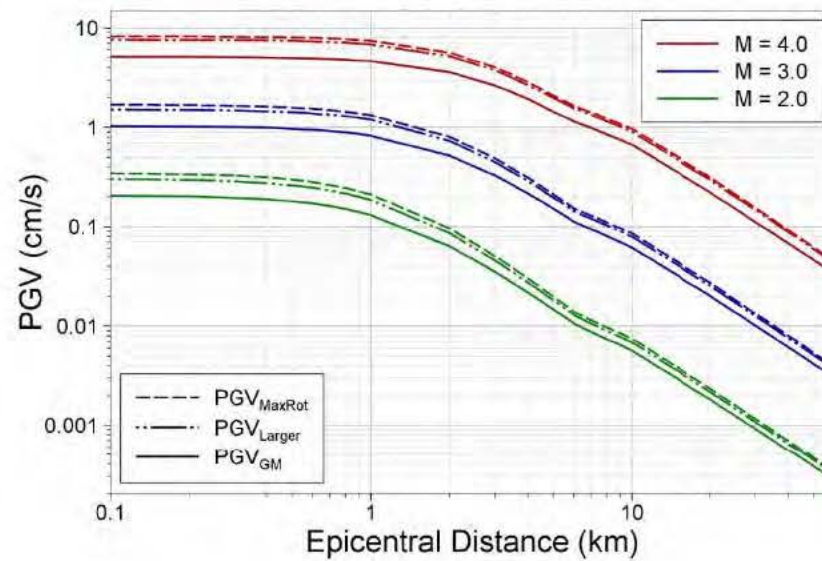
Initial model derived using same dataset as the GMM; simple function form depending on magnitude and distance— V_{S30} influence small

Model was being applied to earthquakes of magnitude $M_L < 2.5$, so new model requested extending to lower magnitudes

Predictions for three different definitions of the horizontal component of motion: geometric mean, larger component, and maximum rotated component

Bepalen van de Grondbeweging voor Schade

Empirical GMPE (November 2017 update)

- Op basis van database met 1014 metingen van 47 aardbevingen

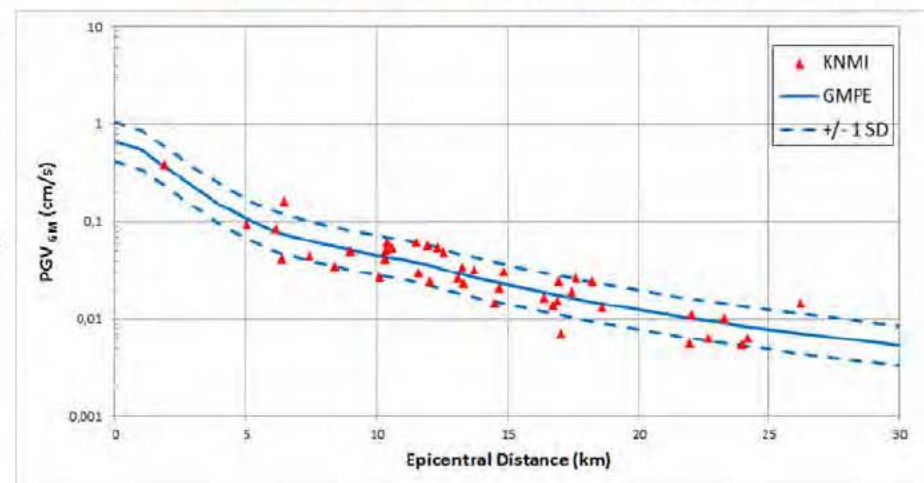
Toepassingsgebied:

- Aardbevingen in Groningen gasveld
- $M_L = 1,8 - 3,6$
- tot ca. 35 km van het epicentrum

Kwantificeren van onzekerheden

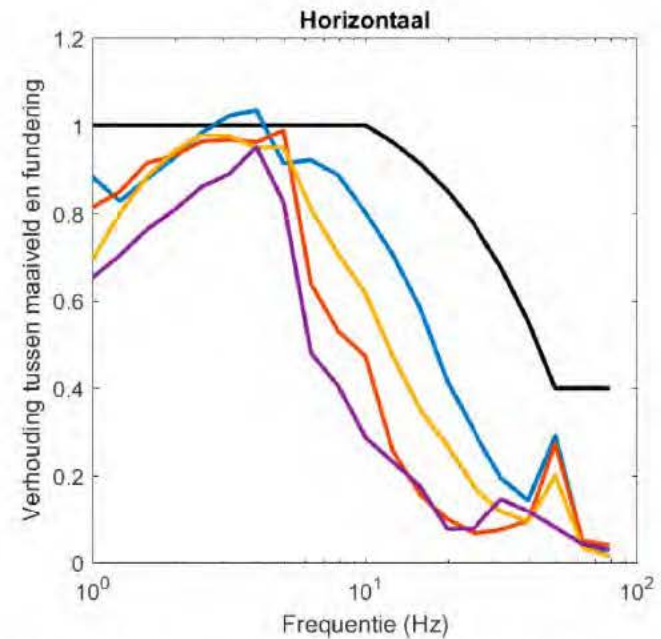
- between-earthquake
- within-earthquake
- event terms for historical EQs

Voorbeeld Hellum M 3.1 (30 September 2015)

Overdracht trillingen van bodem naar gebouw

- Grondbewegingen worden niet 1-op-1 overgedragen op gebouwen.
- Eigenschappen van het gebouw als geheel leiden meestal tot een reductie van de sterkte van verticale en horizontale trillingen gemeten op de fundatie van het gebouw
- Afhankelijk van de afmetingen van het gebouw, de massa van het gebouw en de stijfheid van de fundering ligt deze reductie tussen een factor 1 en 5 voor frequenties tot circa 50 Hz.
- De mate van overdracht/damping wordt vaak beschreven door middel van overdracht functies.
- De overdracht van trilling van bodem naar gebouw is onderwerp voor verdere studie

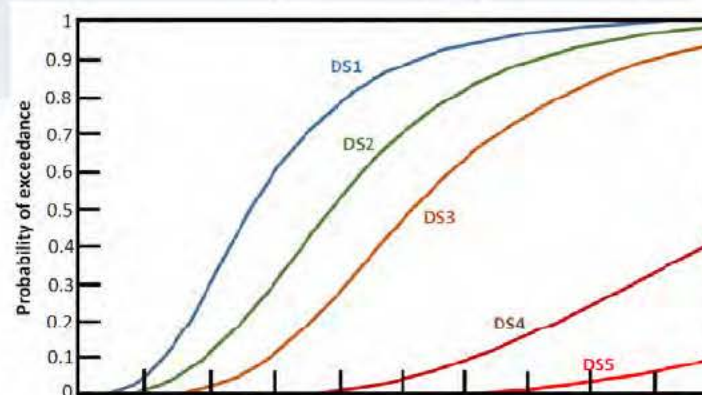

Overdrachten conform VROM-rekenmodel (1995) en zoals gemeten in viertal woningen. (Movares)

Internationale ervaring mbt schade door aardbevingen

	Type of Fragility function	Type of Structures in Scope	1% DS1 (mm/s)	10% DS1 (mm/s)
Okada and Takai (2000)	Empirical Japan / Tectonic	Wooden frame with infill walls	50	100
Hancilar et al. (2000)	Empirical Haiti / Tectonic	RC frames with infill walls; Wooden frame with infill walls	320	440
Bommer et al (2006)	Empirical El Salvador / Tectonic	Madera (wood); sistema mixto (masonry); adobe (sundried clay brick); bahareque (wattle-and-daub)	42	55
Gehl et al (2013)	Theoretical (non-linear dynamic analysis) / Tectonic	URM	38	46

Deze waarden komen goed overeen met de opgedane kennis uit ons eigen onderzoeksprogramma (voorlopige resultaten)

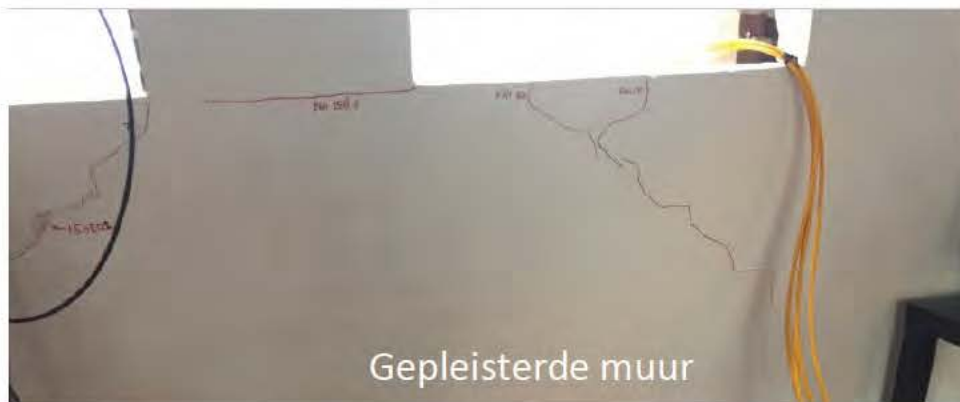
Recent experiment in Lissabon

Bovenste verdiepingen
rijtjeshuis (zoals ook al getest in
Eucentre) is geschud tot “near-
collapse” bij het testcentrum
van LNEC in Lissabon

Als onderdeel van
het uitgebreide
testprogramma,
nu ook speciale
aandacht voor
lichtere shades

Schade inventarisatie na iedere schudtest

	DL0 No damage	DL1 No structural damage	DL2 Minor structural damage	DL3 Moderate structural damage	DL4 Extensive structural damage	DL5 Collapse
θ [%]	-	0.07	0.12	0.34	0.88	-
PGV [mm/s]	-	77	123	164	218	-
PGA [g]	-	0.137	0.17	0.243	0.307	-

Eerste DS1 schade
PGV = 55 mm/s
Eerste DS2 schade
PGV = 123 mm/s

θ [%]	0.04	0.11	0.13	0.30	0.60	4.43
PTV [mm/s]	33	86	141	216	272	419
Est. PGV [mm/s]	31	77	123	164	218	327
PTA [g]	0.056	0.17	0.22	0.276	0.33	0.49
Est. PGA [g]	0.05	0.137	0.17	0.243	0.307	0.46

θ [%]	-	0.01	0.04	0.25	0.94	-
PGV [mm/s]	-	110	297	346	444	-
PGA [g]	-	0.14	0.392	0.5	0.942	-

Voorlopige resultaten

SBR Trillingsrichtlijn A: Schade aan bouwwerken: 2017

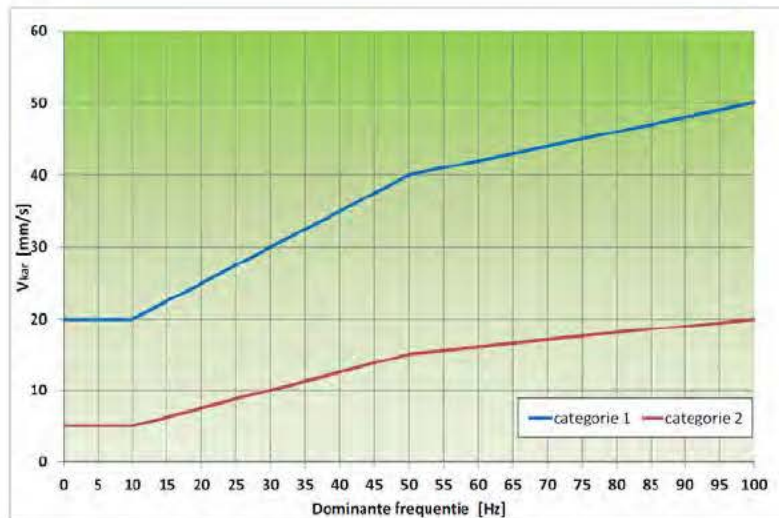
- SBRCURnet is een onafhankelijk kennisnetwerk voor de gehele bouwsector.
- Industriestandaard voor beoordelen van trillingschade
- Recent geactualiseerd en toelichting opgenomen mbt de keuzes die in de richtlijn zijn gemaakt:
 - schadekans in relatie tot de trillingsniveaus
 - invloed van verdichting van de bodem door trillingen
 - invloed van initiële spanningen in een bouwwerk en de bouwkundige staat van een bouwwerk op de beoordeling van de trillingsniveaus.
 - redactie van de nieuwe richtlijn

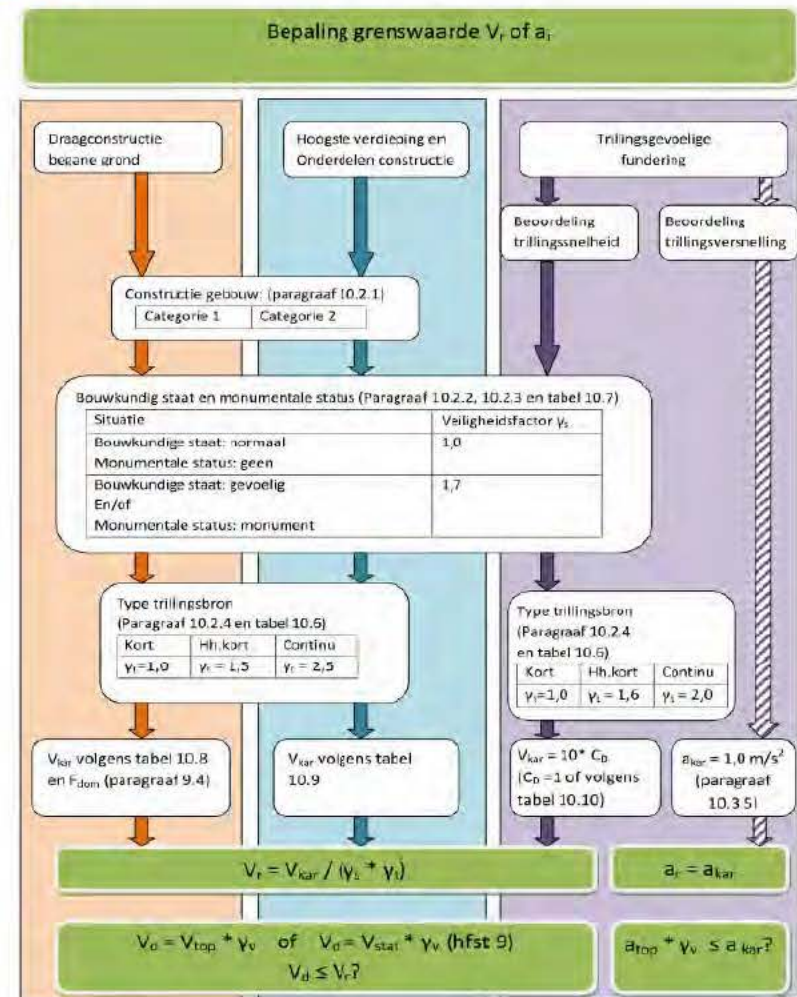
SBR Trillingsrichtlijn A Schade aan bouwwerken: 2017

Grenswaarden

SBR grenswaarden zijn vastgesteld op basis van praktijkervaring en literatuuronderzoek.

Figuur 10.3 Karakteristieke grenswaarden begane grond voor de twee categorieën bouwwerk.

Figuur 10.1 Schema bepaling V_r en a_r .

SBR Trillingsrichtlijn A: Schade aan bouwwerken: 2017

■ Aardbevingen nu specifiek benoemd

Aardbevingen brengen een bouwwerk vanuit de fundering in trilling. Deze trillingsniveaus kunnen ook beoordeeld worden volgens de richtlijn. Hierbij dient wel aandacht te worden geschonken aan het gebruik van het juiste frequentiebereik (zie ook hoofdstuk 7).

■ Grenswaarden voor directe schade onveranderd

Verdere verlaging van de grenswaarden verlaagt weliswaar de kans op schade als gevolg van de trillingen maar heeft naar de mening van de commissie weinig effect op de totale kans op schade omdat andere factoren ook een belangrijke rol spelen. Bovendien zou een verlaging van de grenswaarden die waarden meer in het bereik brengen van de trillingsniveaus die optreden tijdens het normaal gebruik van een bouwwerk bijvoorbeeld als gevolg van lopen of het hard sluiten van een deur. De commissie is van mening dat deze trillingsniveaus behoren tot het **normaal maatschappelijk risico** en daarom niet als grenswaarde mogen dienen. Daarom is er in de richtlijn voor gekozen om de grenswaarden niet te veranderen. Deze keuze wordt onderbouwd door onderzoek ten behoeve van de revisie van de richtlijn naar de relatie tussen schadekans en trillingsniveau [1]. De vergelijking met de praktijkwaarden uit de meetgegevens die door de leden van de commissie zijn verzameld, ondersteunen de grenswaarden maar het aantal cases is te beperkt om een harde conclusie te trekken. Tevens is de complexiteit van de materie nogmaals duidelijk geworden.

■ Heldere toelichting/definitie: Schade, Constructie categorie (gewapend beton/hout of metselwerk), Bouwkundige staat (via checklist) en Monumentale status, Type trillingsbron (kortdurend/ herhaald kortdurend)

SBR Trillingsrichtlijn A

Toepassingsgebied

■ Schadebeoordeling

De richtlijn heeft geen rechtstreekse juridische doorwerking in de publiekrechtelijke bouwregelgeving.

In het Bouwbesluit 2012 zijn wel algemene regels gesteld ter voorkoming van schade als gevolg van bouwen en/of slopen (zie artikel 8.1 en artikel 8.2 lid c van het Bouwbesluit 2012). Ter nadere invulling van die bepaling(en) kan de richtlijn door de gemeente (beleidsmatig) worden gehanteerd.

Binnen de jurisprudentie heeft de richtlijn inmiddels een zekere status opgebouwd. De grenswaarden in de richtlijn kunnen door de rechterlijke macht gebruikt worden bij de beoordeling van de rechtmatigheid van handelen.

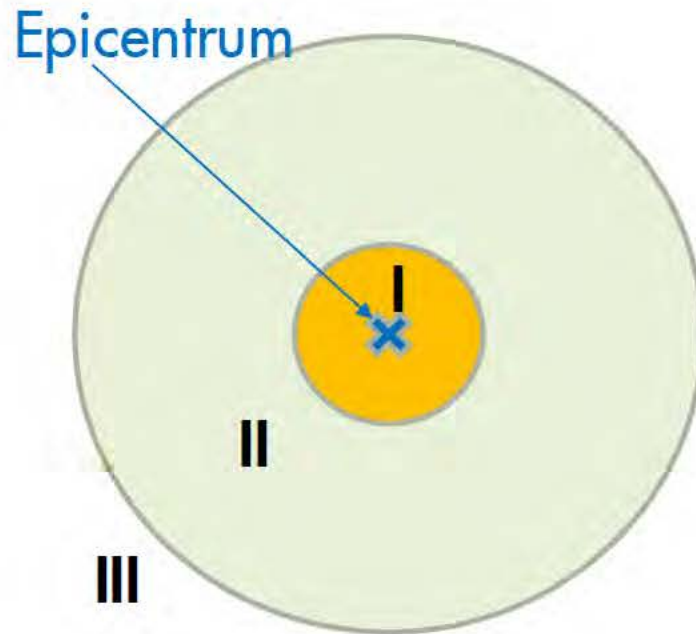
■ Nota bene:

De richtlijn mag **niet** gebruikt worden als enig instrument om een **oorzakelijk verband** aan te tonen tussen trillingen en schade aan een bouwwerk. Omdat veel verschillende factoren een rol spelen in het ontstaan van schade en bovendien tot een zelfde schadebeeld kunnen leiden, is onderzoek naar de invloed van deze factoren ook noodzakelijk. Alleen door de combinatie van alle factoren te bekijken, kan de mogelijke relevantie van de factor "trillingen" worden beoordeeld.

Specifieke technische toelichting op het schadeprotocol Regio-NAM

Uitgangspunt: Mensen met de grootste overlast het eerst helpen

Prioriteitsgebieden per beving

- I. **Relatie met aardbeving waarschijnlijk**
Pandeigenaren pro-actief benaderen: Voorrang bij Opname
Snel herstel kleine schades (dan geen beoordeling nodig).
Grotere schades ook Onderzoek en Beoordeling,
- II. **Relatie met aardbeving mogelijk**
Opname, Onderzoek en Beoordeling door deskundigenteam
- III. **Causale relatie met aardbeving zeer onwaarschijnlijk**
Bij uitzondering worden claims in behandeling genomen (Opname, Onderzoek en Beoordeling) door deskundigenteam, in erkende speciale gevallen zoals wierden, nabij kanaal, of als er sprake is van uitzonderlijke schade waardoor opname en onderzoek nuttig is.

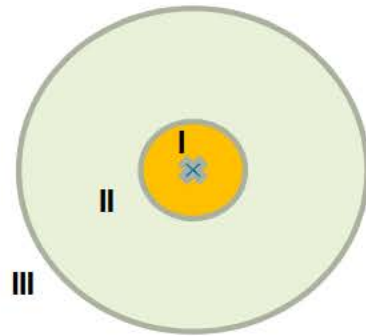
NB: Niemand wordt op voorhand uitgesloten!

TU Delft voorstel Schademethodiek Versie 8

Grenzen prioriteitsgebieden per beving

Grens I en II

- Trillingen met verwachte kans op schade (zwakste gebouw) meer dan 10% + onzekerheid marge
- PGV = 10 mm/s (max 25% overschrijdingskans)

Grens II en III

- Trillingen met SBR deel A grenswaarde zwakste type gebouw bij herhaald kortdurende trilling + onzekerheid marge
- PGV 2 mm/s (Max 25% overschrijdingskans)
- De kans op schade ligt dan ruim onder 1 % per object

Grenzen aanpassen bij nieuwe wetenschappelijke inzichten (eg effect van herhaalde trillingen op panden)

Voorzichtige Keuzes ter bepaling Werkgebied IM Grenswaarden

- Op basis van SBR Trillingsrichtlijn A 2017, hoewel ervaringen in buitenland mbt aardbevingstrillingen hogere grenswaarden voor aardbevingen suggereren.

Grenswaarden zijn afhankelijk van:

- Dominante frequentie
 - Keuze <10 Hz (laagste grenswaarde)
- Constructie van een bouwwerk (twee categorieën)
 - Keuze Categorie 2 Metselwerk (meest trilling gevoelige type)
 - $V_{kar} = 5 \text{ mm/s} * (\text{volgens SBR A tabel 10.8})$
- Bouwkundige staat van het bouwwerk (normaal of gevoelig)
- Monumentale status van het bouwwerk
 - Keuze gevoelige en/of monument
 - Veiligheidsfactor 1,7
- Type trilling (drie types)
 - Keuze Herhaald kortdurend
 - Veiligheidsfactor 1,5

Trillingen door aardbevingen in Groningen zijn conform SBR Kortdurende trillingen

Grenswaarde $V_r = \frac{5}{1,7 \times 1,5} = 2,0 \text{ mm/s}$
maximaal 25% overschrijdingskans

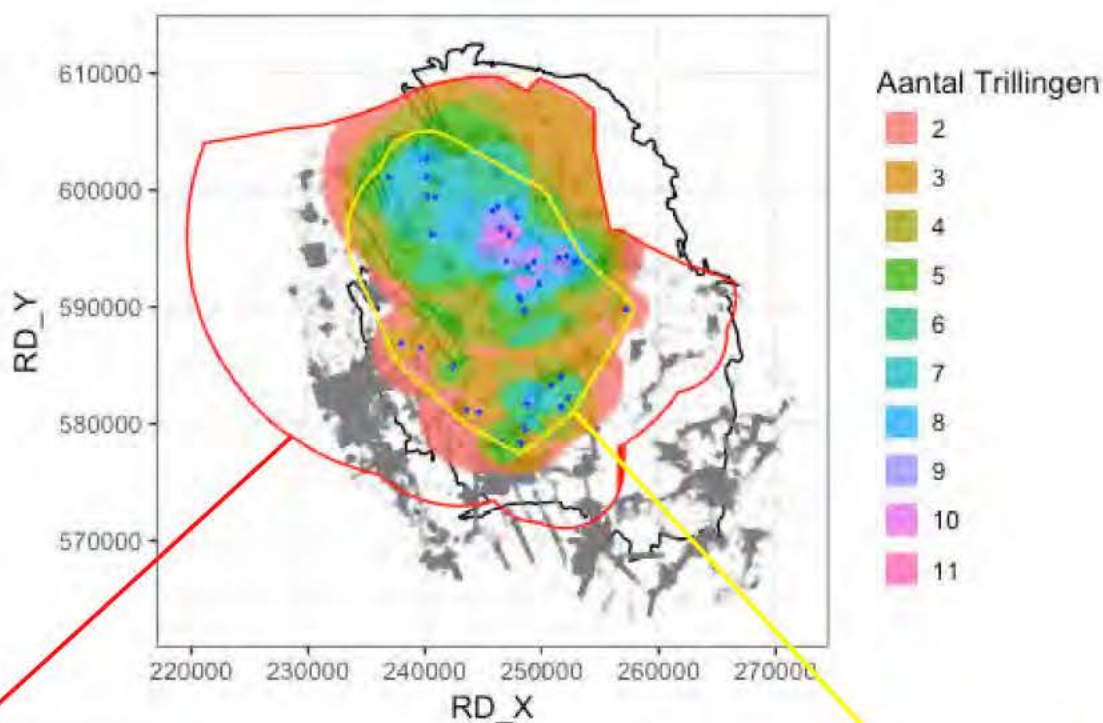
Extra marge

= PGV 1,45 mm/s P50

Aantal relevante trillingen per locatie (Periode: Huizinge 2012 t/m Zeerijp 2018)

Een Groningse aardbevingstrilling wordt in de SBR (op blz 58) genoemd als voorbeeld van een **Kortdurende** trilling omdat uit het verloop van de trillingsnelheid in het tijdsdomein blijkt dat de kans op resonantie of vermoeiing minimaal is.

Het aantal herhalingen staat bovendien in geen enkele verhouding met bv weg- of railverkeer waar in dezelfde periode ruim meer dan 1 miljoen trillingen geen uitzondering zijn. Deze worden in SBR als voorbeeld gegeven van een **Herhaald kortdurende** trilling.

Buitengrens
Werkgebied IM

Buitengrens
Kerngebied 'Eigee'

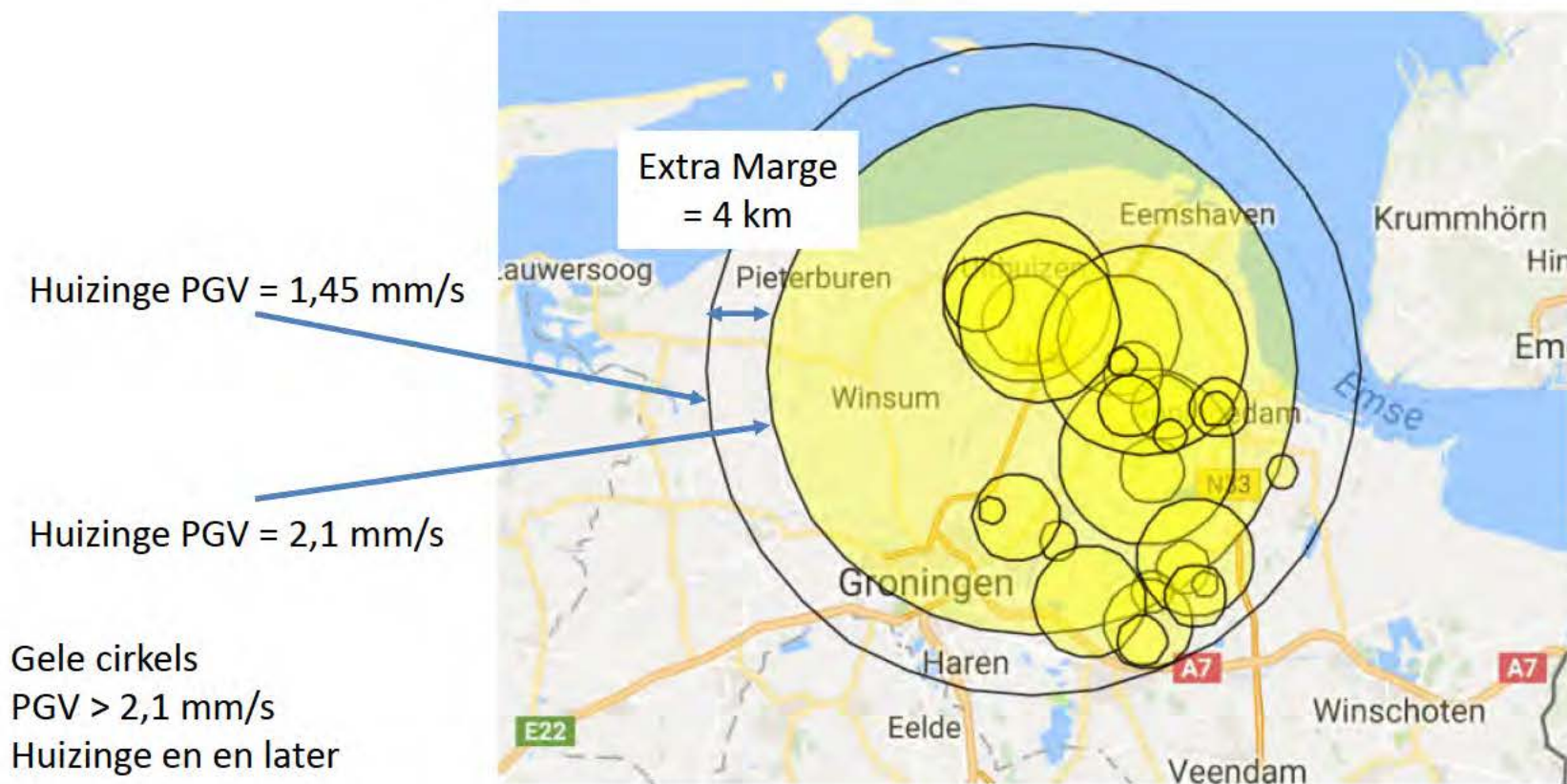
Voorzichtige Keuzes ter bepaling werkgebied IM Afstandsgrenzen

- Empirical GMPE November 2017
 - PGV_{MaxRot} (aanname dat alle huizen meest ongunstig georiënteerd zijn tov aardbeving)
- Reductie van trillingen bij overdracht naar fundering wordt niet meegenomen
- Cumulatief van gebieden alle bevingen afgelopen 5,5 jaar (Huizinge 2012 en later)

Nb: Gebied wordt eigenlijk bepaald door Huizinge beving uit 2012

Effect Conservatieve keuze Herhaald kortdurende ipv Kortdurend trilling

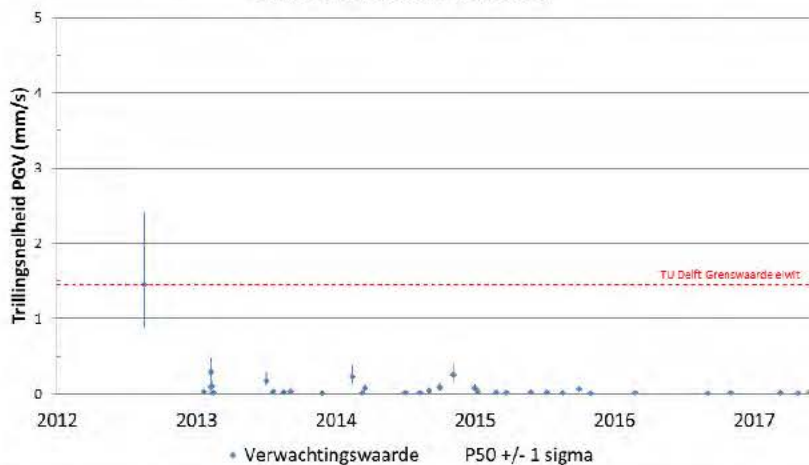
Werkgebied IM uitgebreid tot het werkingsgebied 'oude' NAM schadeprotocol

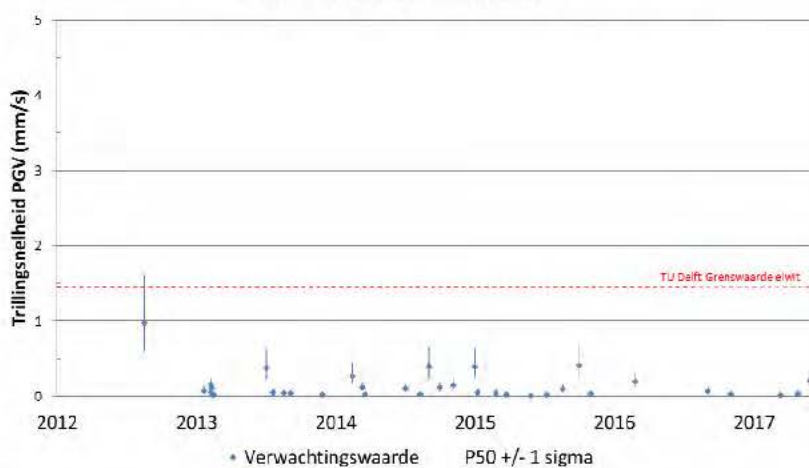

Bevingshistorie Buitenrand Werkgebied IM

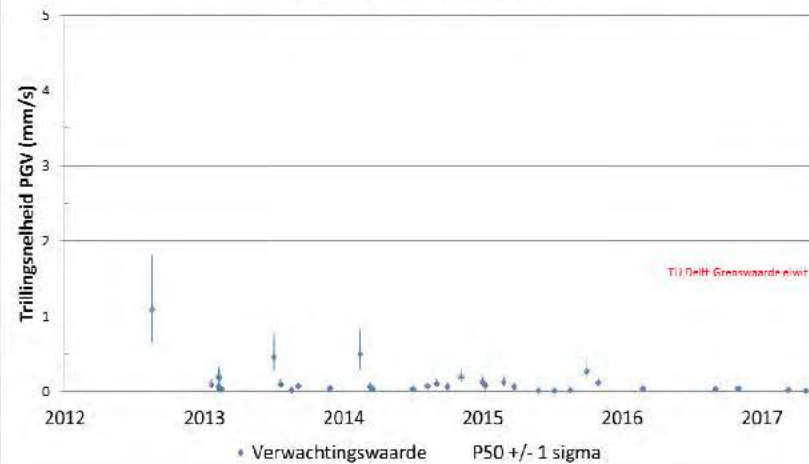
PGV agv Groningen veld aardbevingen in periode 2012 -2017
Locatie: Westkant rode contour

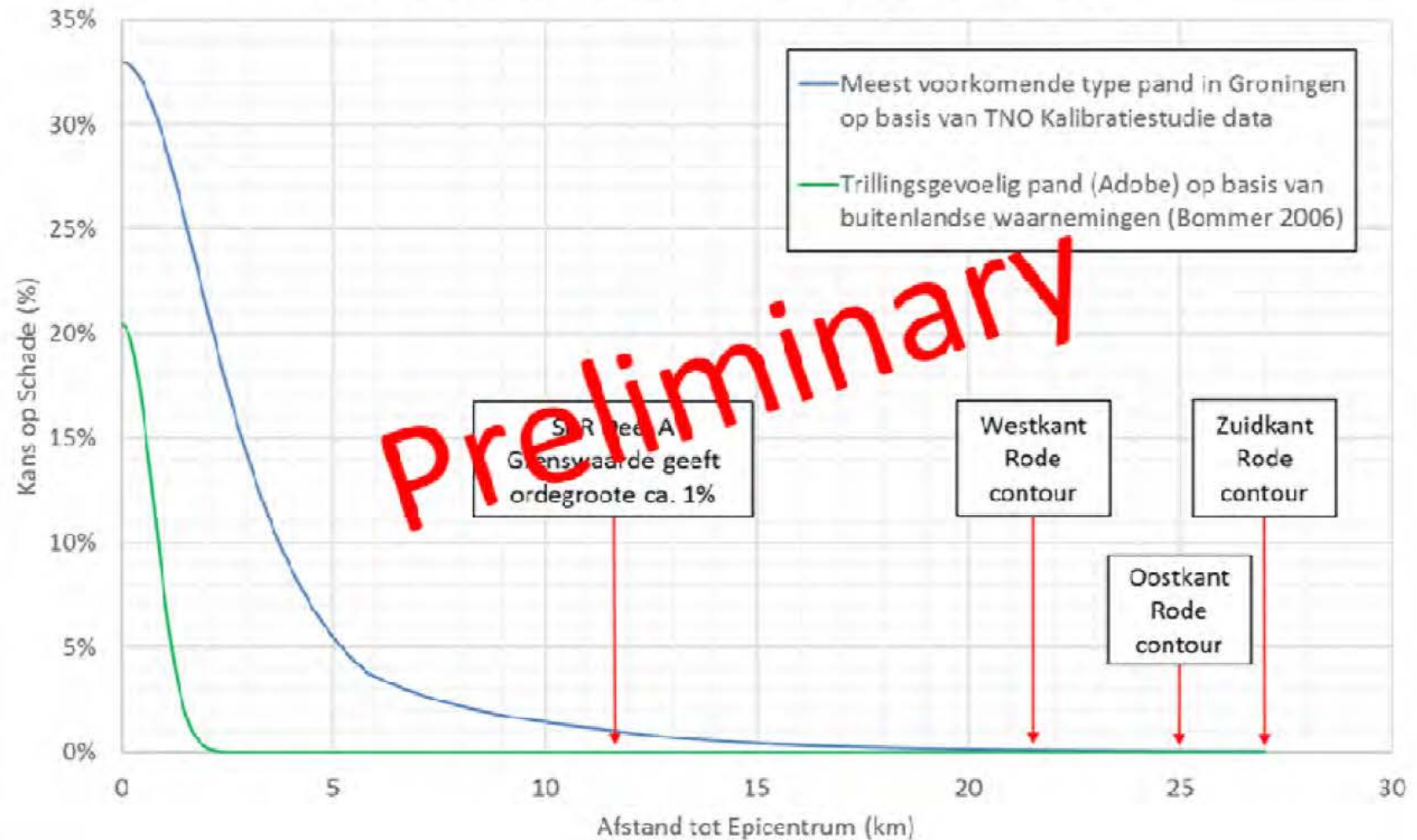
PGV agv Groningen veld aardbevingen in periode 2012 -2017
Locatie: Zuidkant rode contour

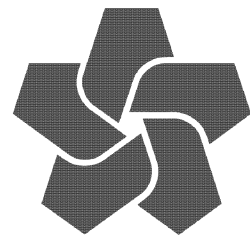

PGV agv Groningen veld aardbevingen in periode 2012 -2017
Locatie: Oostkant rode contour

Kans op Trillingschade tgv Huizinge beving M = 3,6

NAM

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Vragen technische en juridische review:
Datum: dinsdag 16 januari 2018 23:18:47

Hallo 5.1.2.e,

Onder de vragen die door BCG zijn verspreid. We hebben vandaag verzocht de volgende vragen toe te voegen:

- Is de methode die in het voorstel van ambtelijk/NAM wordt gebruikt voor de afbakening van het gebied (10 en 2 mm/s) transparant (gebaseerd op openbare stukken) en reproduceerbaar (door anderen die zich afvragen of het gebied correct is afgebakend).
- Staat het ons vrij om de afbakening van het schadeprotocol te kiezen? Met andere woorden, zijn we verplicht om de werking van het schadeprotocol samen te laten vallen met het wettelijke bewijsvermoeden?
- Op welke wijze kan het bewijsvermoeden worden geoperationaliseerd en een plek krijgen in het protocol? Wat zijn hiervan de voor- en nadelen?
- Zou het IM de beoordelingsmethodiek zelf moeten vaststellen? Wat zijn hier de voor- en nadelen van?

Specifieke vraagstelling(en) - technisch

- Algemeen oordeel over het protocol vanuit technisch wetenschappelijke opzicht: welke verdere overwegingen van technische aard dient het expert team mee te nemen in het voorbereiden van de besluitvorming?
- In hoeverre zijn de snelheden van 2 mm/s (onderlegger werkingsgebied) en 10 mm/s (onderlegger coulancegebied) wetenschappelijk en maatschappelijk acceptabel en te gebruiken als uitsluitingsgrond voor een coulanceaanbod, dan wel überhaupt te gebruiken bij de afhandeling? (En zo nee, wat is dan de goede manier)?
- Is het verstandig een zekerheidsmarge toe te voegen? Zo ja, zit dat dan in het aanpassen van die snelheden, of in het toevoegen van een aantal kilometers (bijv. 5 of 10)?
- Vanaf welke magnitude kan of moet een coulancegebied en/of effect op het werkingsgebied worden vastgesteld?
- Waar zitten onzekerheden of aannames en hoe dient daarmee om worden gegaan?
- Heeft het meerwaarde op de contour 'tiltmeters' te plaatsen om de contour te monitoren?

Specifieke vraagstelling(en) - juridisch

- Algemeen oordeel over het protocol vanuit juridisch opzicht: welke verdere overwegingen van juridische aard dient het expert team mee te nemen in het voorbereiden van de besluitvorming?
- Technische beoordeling: Welke vraag moet worden beantwoord met het technisch onderzoek, indien de schade naar haar aard schade is als gevolg van gaswinning:
 - Kan er sprake zijn van schade uit het Groningenveld?
 - Wat zijn de mogelijke oorzaken van de schade?
 - Is aan te tonen dat de schade niet is veroorzaakt door gaswinning?
 - Is uit te sluiten dat de gaswinning de schade heeft veroorzaakt?
- En welke vraag moet worden beantwoord als de schade naar haar aard geen schade is als gevolg van gaswinning?
- Is het juridisch haalbaar te stellen dat het werkingsgebied van het protocol het gebied zal zijn waar het bewijsvermoeden geldt?

- In hoeverre zijn de snelheden van 2 mm/s (onderlegger werkingsgebied) en 10 mm/s (onderlegger coulancegebied) wetenschappelijk en juridisch acceptabel en te gebruiken als uitsluitingsgrond voor de coulanceregeling, dan wel überhaupt te gebruiken bij de afhandeling?
- Ligt de bewijslast en dus het bewijsrisico voldoende bij de juiste partij?

0/1
1030

TER ADVISERING

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Auteur

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e

Datum

16 januari 2018

Kenmerk

DGBI-DR / 18004279

nota

Groningenagenda: stukken BCG over Bestuurlijke Tafel
17-01-2018

Kopie aan

Bijlage(n)

2

Parafenroute

Paraaf	Paraaf	Paraaf
5.1.2.e	5.1.2.e	
Medeparaaf	Medeparaaf	Medeparaaf

5.1.2.e

Aanleiding

- Het expertteam schadeprotocol is op 16 januari bij elkaar gekomen ter voorbereiding van het bestuurlijk overleg over het schadeprotocol op 17-01-2017 (~~13:00 - 15:00~~).
- In de bijlage treft u de conclusies van het overleg die betrekking hebben op de betrokkenheid van maatschappelijke organisaties, het werkingsgebied en de werkzaamheden die het expertteam zal oppakken.
- BCG presenteert de conclusies tijdens het bestuurlijk overleg. U ontvangt deze presentatie en andere stukken van BCG zodra deze beschikbaar zijn (morgenochtend).

1. Advies expertteam 16-01-2018

Maatschappelijke organisaties

- Groninger bodembeweging en het Gasberaad hebben besloten niet bij het overleg aanwezig te zijn.
- 5.1.2.e en trekker van de expertwerkgroep heeft aangegeven dat hij zijn positie in de expertgroep heroverweegt als de maatschappelijke organisaties niet aan tafel komen.
- Om maatschappelijke organisaties aan tafel te krijgen wordt voorgesteld om:
 1. naast het voorstel van NAM een additionele set van informatie (afkomstig van NCG) te benutten. In deze set zit ook het eerdere voorstel van de regio waardoor dat effectief naast het voorstel van NAM zou kunnen worden besproken.
 2. te benadrukken dat de NAM geen onderdeel maakt van de bestuurlijke tafel en het expertteam dat werkt aan een nieuw schadeprotocol.
 3. U wordt geadviseerd het advies van de expertteam te volgen.

Ontvangen BBR

- U zal mogelijk door maatschappelijke organisaties worden gevraagd om een reactie op het eerdere voorstel van de regio. U wordt geadviseerd aan te geven dat nu het voorstel onderdeel wordt van de bespreekbare voorstellen, u de voorkeur geeft om te reageren op de voorstellen die door het expertteam worden voorbereid.

Werkingsgebied – contour schadeprotocol

- Om op korte termijn tot een uitgewerkt schadeprotocol te komen adviseert het expert team om nu geen discussie te voeren over de contouren van het werkingsgebied.
- U wordt geadviseerd het advies van het expertteam te volgen. Tegenstanders van het werkingsgebied neigen dit idee (nu al) uit te leggen alsof er helemaal geen contour komt of mogelijk pas als het schadeprotocol operationeel is, dat is echter niet afgesproken.

Taken expertteam

- Behoudens het werkingsgebied en de financiële gevolgen zal het expertteam over het schadeprotocol adviseren. Het gaat dan dus om de afhandeling van de schade (procedure + gebruikte techniek) en de vergoedingen. Voorgesteld wordt om hier ook de inrichting van het IM (op korte termijn) bij te betrekken.
- Over de belangrijkste besispunten (rol arbiters, contra-expertise en het type schadevergoeding) zult u later worden geadviseerd.

Overig

- Het expertteam bestaat voornamelijk uit regionale spelers en heeft met **5.1.2.e** een bestuurlijke trekker. In deze context is het voor EZK niet mogelijk om de pen te voeren. Die situatie kent daarmee inherent het risico dat de voorstellen die worden gedaan aan de bestuurlijke tafel worden ingegeven door regionale wensen.

2. Begroting Groningenagenda

- Er zal ook een voorstel gedaan worden om een begroting te maken voor de uitvoering van de Groningenagenda. Dit omdat voor de experts mogelijk expertise ingehuurd moet worden.
- U kunt hiermee akkoord gaan.

3. Trekkers overige expertteams en linking-pins

- Om te komen tot een bestuurlijk akkoord eind maart worden er ter voorbereiding op de besluiten van de bestuurlijke tafel expertteams ingericht op bepaalde thema's.
- Voor elk team komt een trekker en een linking-pin.
- De trekker zorgt ervoor dat het team de producten levert, deze voorbereidt en tijdig ter besluitvorming/afstemming aan de bestuurlijke tafel aanlevert.
- De linking-pin is deelnemer aan de bestuurlijke tafel en brengt daar het (tussen)product in.

Team	Linking Pin	Trekker
Schadeprotocol	Eric Wiebes	5.1.2.e
IM en schadefonds	5.1.2.e	DR

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Kenmerk
DGBI-DR / 18004279

Toekomstvisie	5.1.2.e	Provincie
Versterkingsaanpak	5.1.2.e	Gemeenten of
	5.1.2.e	NCG
Besturing	Rene Paas	BZK
Wet- en	EZK	WJZ
Regelgeving		
Communicatie	Ambtelijk Secr.	EZK
Financiële Functie	Ambtelijk Secr	FEZ

Punt 1.

Het expert team heeft niet de samenstelling die deze zou moeten hebben, aangezien er geen afvaardiging vanuit de maatschappelijke organisaties aanwezig is. Het is van groot belang om ook de maatschappelijke organisaties aan tafel te krijgen. Daarvoor adviseert het expert team dat de Bestuurlijke Tafel de volgende twee besluiten overweegt:

- De leidraad van het expert team wordt expliciet uitgebreid tot het hele dossier schadeprotocol, zoals aangereikt door NCG (overzicht hiervan in het bijgevoegde document "00. startdocument schadeprotocol totaal"). Elementen uit al deze documenten zullen door het expert team gebruikt worden om opties voor te bereiden ter besluitvorming aan de Bestuurlijke Tafel. Het document "Concept schadeprotocol op basis van de vier pijlers van de regionale partijen" (6 oktober 2017) maakt deel uit van dit dossier. Geen van de documenten uit het dossier is leidend.
- Uit te spreken dat de Bestuurlijke Tafel (en onderliggende expert teams) geen directe relatie met NAM onderhoudt. Overleg met NAM worden enkel door het Ministerie van EZK gevoerd.

Ter referentie – het expert team schadeprotocol is momenteel als volgt samengesteld:

- 5.1.2.e [redacted]
- 5.1.2.e [redacted]
- 5.1.2.e [redacted]
- 5.1.2.e [redacted] (Gemeente Midden-Groningen)
- 5.1.2.e [redacted] (Ministerie van EZK)
- 5.1.2.e [redacted] (Ministerie van EZK)
- 5.1.2.e [redacted] (NCG)
- 5.1.2.e [redacted] (NCG)
- 5.1.2.e [redacted] (NCG)

Punt 2.

Om op korte termijn tot een uitgewerkt schadeprotocol te komen adviseert het expert team om nu geen discussie te voeren over de contouren van het werkingsgebied. Hiervoor is meer tijd nodig, en er zal ook vanuit technisch en juridisch perspectief waarschijnlijk niet snel overeenstemming over ontstaan.

Punt 3.

Het expert team ziet mogelijkheden om op korte termijn tot een uitgewerkt schadeprotocol te komen bestaande uit de volgende elementen van een deelakkoord:

- Afhandelingsorgaan (incl. één loket)
- Grondslag
- Tusseloplossing voor organisatie die schade beoordeelt en vaststelt (inclusief aanstellen schadeinspecteurs en – experts)
- Procedure van afhandeling
- Type vergoeding (herstel door IM/erkende aannemer en/of herstelvergoeding)

De rest van de elementen worden pas na dit (deel)akkoord uitgewerkt

Op basis van een analyse van de verschillende voorstellen lijkt er een basis voor overeenstemming te bestaan voor twee van de elementen

- Afhandelingsorgaan (incl. één loket?)
 - Onafhankelijk Instituut Mijnbouwschade (IM)

- Eén loket voor schademelder: alle schadesoorten worden behandeld door IM (ook immaterieel)
- Richtlijn bijkomende kosten die voor iedereen gelijk is, en vaste overlastvergoeding
- Grondslag
 - Grondslag is publiekrechtelijk schadefonds (in overgangsfase privaat)

Voor de andere elementen verwacht het expert team dat er nadere uitwerking nodig is in overleg met de betrokken partijen

- Tussenoplossing voor organisatie die schade beoordeelt en vaststelt (inclusief aanstellen schade-inspecteurs en -experts)¹
 - Wat voor tussenoplossing is er mogelijk voor de organisatie die schade beoordeelt en vaststelt (inclusief aanstellen schade-inspecteurs en -experts)? (met inachtneming van een adequate uitvoeringstoets)
- Procedure van afhandeling (incl. splitsing o.b.v. snelle/volledige procedure)
 - Is er wel of geen contra-expertise mogelijk?
 - Wat is expliciet de rol van de Arbitrator Bodembeweging bij bezwaar/beroep?
 - Welke technische beoordelingsmethodiek wordt er gehanteerd? (bijv. TU Delft, versie 8)
 - Wordt de procedure gesplitst in een snelle en een volledige procedure, en op basis waarvan?
 - Hoe worden alle schademeldingen van voor 1 april 2017 voorzien zijn van een adequate oplossing?
- Type vergoeding (herstel door IM/erkende aannemer en/of herstelvergoeding)
 - Is uitbetaling in contanten alleen mogelijk in volledige procedure of ook in snelle procedure?

Het expert team kan in de Bestuurlijke Tafel van 23/1 opties voorleggen over deze elementen van het schadeprotocol

Voorgestelde bijlagen

- "00. startdocument schadeprotocol totaal"
- *[eventuele documentatie ter onderbouwing van Punt 2 – nog te ontvangen vanuit NCG]*
- *[de rest zal in een presentatievorm geplaatst worden voor de discussie]*

¹ Het expert team stelt voor om in parallel te starten met de praktische voorbereidingen die mogelijk zijn voor deze organisatie (de tussenoplossing) i.v.m. lange doorlooptijden hiervan (bijv. huisvesting, werkplekken, ICT)

10/1
1300-
2100

TER INFORMATIE

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Auteur

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e

Datum

9 januari 2018

Kenmerk

DGBI-DR / 18003946

nota

Werkbezoek 10 januari 2018

Kopie aan

Directie Communicatie

Parafenroute

5.1.2.e

Bijlage(n): 2.

- Petite
- BCG Presentatie

Aanleiding

Op 10 januari 2018 bezoekt u de provincie Groningen. In eerste instantie betrof dit een overleg met de maatschappelijke organisaties en een overleg met bestuurlijke partijen. Naar aanleiding van de aardbeving van maandag in Zeerijp is uw bezoek 1,5 uur uitgebreid waarin u het getroffen gebied zult bezoeken. Tevens wordt u een petitie aangeboden voor de verduurzaming van woningen in Opwierde-Zuid. In deze nota wordt u voorbereid op het middagdeel van het werkbezoek. In de avond bezoekt u de Nieuwjaarsreceptie Noord-Nederland waar u separaat over bent geïnformeerd. Tijdens het middagdeel wordt u ambtelijk ondersteund door 5.1.2.e

Advies

U kunt kennis nemen van de nota. Graag horen wij uw commentaar op bijgevoegde presentatie van BCG indien mogelijk vanavond, zodat dit nog verwerkt kan worden voorafgaand aan de bijeenkomst morgen.

Kernpunten

Het programma ziet er als volgt uit:

13.00-14.00	Bezoek gemeente Loppersum, Zeerijp
14.30-15.30	Gesprek maatschappelijke organisatie (stad Groningen, Gasberaad, GBB)
16.00-17.15	Bestuurlijk overleg (stad Groningen)
17.30-17.45	Overhandiging petitie klankbordgroep huiseigenaren Opwierde-Zuid
17.50-21.00	Nieuwjaarsreceptie Noord-Nederland (stad Groningen)

Ontvangen BBR

9/1

10/11
17-00-21
0015

Schadeprotocol

- er ~~is~~ zijn altijd eijens
grenzen aan aansprakelijkheid
- als we liegen hebben ~~doe~~
moeten die een goede
beoordeling zijn o.b.v.
het begrip aansprakelijkheid;
zijn zijn één politieke keuze!!
- de grenzen (passen zich)
steeds aan -
 - * aan de wettelijke bepalingen
 - * aan ~~het~~ ~~bestaat~~ ~~van~~ ~~aan~~
 - * de jurisprudentie
- maar recht is recht - ook
claims buiten elke lijn worden
gevoerd beoordeeld maar met
altijd met ongehoorde bevestiging

Toelichting

Bezoek gemeente Loppersum, Zeerijp

- Tijdens het werkbezoek aan Zeerijp heeft u eerst een gesprek met 5.1.2.e, waarin beelden gewisseld kunnen worden.
- 5.1.2.e wil in dat gesprek benadrukken dat hij het belangrijk vindt dat er gezamenlijk wordt opgetrokken tussen Rijk, provincie en gemeenten.
- Dit gesprek zal in het dorpshuis van Zeerijp plaatsvinden.
- Daarna zult u een bezoek brengen aan 5.1.2.e wiens woning schade heeft opgelopen bij deze beving. Hij is tevens raadslid voor de VVD in Loppersum en kan op een nuchtere manier zijn ervaringen delen.

Gesprek maatschappelijke organisatie (Gasberaad en GBB),

- U spreekt 14.30-15.30 met het Gasberaad 5.1.2.e en de Groninger Bodembeweging 5.1.2.e.
- In vooroverleg hebben beiden aangegeven een bijdrage te willen geven aan het stappenplan.
- U kunt aangeven dat voor de maatschappelijke partijen een vast adviesmoment komen zodat hun rol voor iedereen duidelijk is. Daarnaast willen zij zitting nemen in de experttafel.
- Beide partijen gaven aan te willen weten wat er speelt aan de bestuurlijke tafel en daar gevraagd en ongevraagd advies op te leveren.
- Daarbij heeft het Gasberaad aangegeven regelmatig met de bestuurders om te tafel te willen.
- Groninger Bodembeweging heeft aangegeven dat er maar één oplossing is: de gaskraan moet nu dicht.
- U kunt aangeven dat er binnen de expertteams ruimte is voor de maatschappelijke organisaties om inhoudelijk hun bijdrage te leveren.
- Het behartigen van belangen gebeurt niet in het expertteam maar in het advies aan de bestuurlijke tafel.
- Uiteraard staat het de maatschappelijke organisaties daarnaast vrij om ongevraagd advies te geven of andere kanalen te gebruiken.
- Daarbij kunt u wel begrip vragen van de maatschappelijke organisaties dat bestuurders elkaar af en toe in vertrouwen moeten spreken over de verschillende onderwerpen. Dat leidt tot een tijdelijk gesloten sessie, die uiteindelijk weer openbaar wordt.
- Op het gebied van de hoogte van de gaswinning kunt u aangeven momenteel de mogelijkheden te onderzoeken de winning te verlagen.
- Doel van het gesprek is om te komen tot afspraken met de maatschappelijke organisaties over hun rol tijdens het proces van het stappenplan.

analyse
bestuur
belangen-
behartigen

Bestuurlijk overleg

- Het bestuurlijk overleg is de start van de 'Groningen agenda', het stappenplan zoals dat in de afgelopen weken ambtelijk met (en in) de regio en NCG is voorbereid.
- 5.1.2.e van BCG zal de bestuurlijke tafel voorzitten aan de hand van een presentatie. Die concept-presentatie ontvangt u hierbij in de bijlage. De concept-presentatie is gebaseerd op het document waar de afgelopen weken op ambtelijk niveau over is overlegd.
- Indien u nog opmerkingen heeft bij de presentatie, verzoeken wij u die vanavond via BBR aan te leveren. Deze kunnen dan mogelijk nog verwerkt worden voor de bestuurlijke sessie van morgen.
- De regionale bestuurders moeten vanmiddag (dinsdag 9/1) nog besluiten over hun bestuurlijke afvaardiging.
- Wij adviseren u om de rol van voorzitter volledig aan 5.1.2.e over te laten, zodat u inhoudelijk kunt deelnemen.
- Voorafgaand aan de bestuurlijke tafel overlegt u met de maatschappelijke organisaties. Betrokkenheid van hen is een groot zorgpunt van de regio en de NCG. Bij de bespreking van het organogram wordt door BCG ruimte gegeven en zal aan u worden gevraagd terugkoppeling te geven van het gesprek met de maatschappelijke organisaties.
- De voorzitter zal alle bestuurders aan tafel (u ook) vragen kort aan te geven hoe succes voor hun er uit ziet en welke obstakels zij zien om dat te bereiken. U kunt aangeven dat succes voor u betekent dat bewoners in Groningen een nieuw en duidelijk perspectief hebben (en dat daar bestuurders voor nodig zijn die in goed maar snel overleg besluiten nemen waar ze voor zullen staan). Grootste obstakels zijn draagvlak en tijd.
- Uw doel is om de volgende vier afspraken te maken:
 - o Akkoord op opzet organisatiestructuur
 - o Akkoord op spelregels die gedurende dit traject gelden
 - o Akkoord op hoofdlijnen voor opdrachten expertteams
 - o Overeenstemming bereiken over tijdslijnen en vervolgstappen
- Specifiek over het Schadeprotocol kunt u het volgende aangeven. Het vastleggen van het werkingsgebied is een bestuurlijk-politieke keuze. Het ligt voor de hand om te kiezen voor de methode zoals ontwikkeld door de TU Delft. Deze methode is technisch onderbouwd en levert geen statisch gebied op, de methode zorgt er immers voor dat het gebied waarvoor het protocol geldt zich aanpast aan de ontwikkelingen in de ondergrond.
- De bestuurders in de regio lijken zich nog niet te willen committeren en zetten daarom in op een technische review. Dit is niet zinvol, want leidt waarschijnlijk niet tot nieuwe inzichten. Aan de bestuurders in de regio zal gevraagd worden te besluiten op basis van de informatie die er nu is, zodat er eind januari een gedragen schadeprotocol is.
- Op het gesprek dat u voor de Kerst met de regio voerde hoorden wij terug dat de regio uw persoonlijke deelname zeer waardeert. Op basis van datzelfde overleg adviseren wij u om niet te veel te zenden; de tijd is kort en als EZK zijn we steeds in de lead geweest. Daarom goed om de regio veel ruimte te geven en te vertrouwen op de voorzitter voor het afronden met duidelijke conclusies.

- er is altijd eigen een grens
 - die moet gebaseerd zijn op een goede benadering van aansprakelijkheid
 - en die grens is flexibel!
- Pagina 3 van 4
met politieke keuze

23-7-2021

BCG

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Concept versie

Work In Progress

9 Jan 2018 | 15:00

Groningenagenda Bovengronds

Bestuurstafel

10 JANUARI 2018

Agenda

Doelen van vandaag	-
Opdrachtformulering	5 min
Introductie deelnemers	5 min
Opzet organisatiestructuur	10 min
Spelregels	10 min
Opdrachten teams: doelen en eindproducten	30 min
Tijdslijnen en directe vervolgstappen	-

Doelen van vandaag

- 1 Overeenstemming bereiken over opdrachtformulering Groningenagenda Bovengronds
- 2 Delen van elkaars visie op succes en mogelijke obstakels
- 3 Akkoord op opzet organisatiestructuur (excl. opzet sub-teams)
- 4 Akkoord op spelregels die gedurende dit traject gelden
- 5 Akkoord op hoofdlijnen voor opdrachten expertteams
- 6 Overeenstemming bereiken over tijdslijnen en vervolgstappen

1. Nationaal Bestuurlijk Overleg ; 2. Bestuurlijke Stuurgroep; 3. Maatschappelijke Stuurgroep

Concept versie

Groningenagenda
Bovengronds vormt een
tijdelijke hulpconstructie
om de operatie in het
publieke domein te
trekken

Bestaande afspraken en
besturing blijft van
kracht, NBO¹, BS² en MS³
hun mandaat behouden

Onze gezamenlijke opdracht is het behalen van een akkoord voor het totaalpakket Groningenagenda Bovengronds

Overeenstemming over een definitief schadeprotocol vóór 1 februari 2018

Het bereiken van een akkoord tussen gemeenten, provincie en Rijk, in overleg met NCG en maatschappelijke partijen, voor de aanpak van Groningenagenda Bovengronds in het publieke domein, dat leidt tot meer vertrouwen in de aanpak en zekerheid over de uitkomst bij de bewoners van Groningen, waarin zijn vastgelegd...

- Een onafhankelijke, publieke schadeafhandeling (IM en schadefonds);
- Een toekomstvisie met korte en lange termijn baten voor Groningen;
- Een haalbare, versnelde aanpak voor een veilige versterking;
- Een heldere besturing en organisatie gebaseerd op wettelijke taken en bevoegdheden die democratisch zijn gelegitimeerd

...voor 1 maart 2018, met een kostenoverzicht voor 1 april 2018

gebiedsoverzicht,
met ruimte voor
koppels aan de
duurzaamheidsopgave

Concept versie

1

Zijn wij het
allen eens met
deze opdracht
formulering?

Introductie van deelnemers

Wie zitten er aan tafel en met welk mandaat?

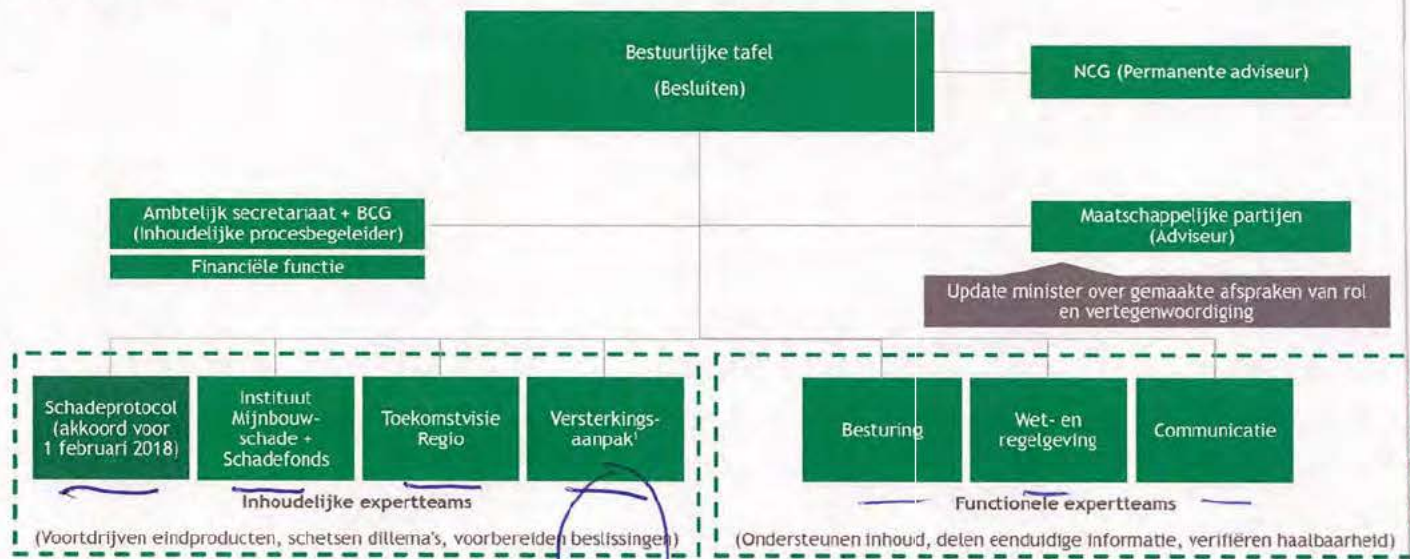
Hoe ziet succes voor de deelnemers eruit?

(Waar) zien we obstakels om deze successen te behalen?

2020-2-20

Besluiten worden genomen door bestuurlijke tafel, op basis van input van expertteams

1: Mogelijk opgedeeld in meerdere sub-teams

aanpak
per
mijnbouw

loket
schade
aanpak

Elk gremium heeft duidelijke rol en compositie

Bestuurlijke tafel

- Bepaalt trekkers, geeft opdrachten, verbindt uitkomsten van teams in akkoord en levert overkoepelende besluitvorming
- Bestaat uit Minister van EZK, Commissaris van de Koning van provincie Groningen en een bestuurlijke vertegenwoordiging uit de regio

Permanente adviesorganen

- Geven inschatting over draagvlak en uitwerking en delen unieke ervaring en expertise
- Een orgaan bestaande uit de NCG
- Een orgaan bestaande uit een vertegenwoordiging van maatschappelijke organisaties¹

Inhoudelijke expertteams

- Drijven voortgang inhoudelijke eindproducten, schetsen scenario's, bereiden dilemma's en opties voor
- Bestaan uit experts geleverd door gemeenten, Rijk, NCG en maatschappelijke partijen, en externe deskundigen

Functionele expertteams

- Ondersteunen in eerste instantie inhoudelijke teams met uitwerking, in latere fase leveren zij overkoepelende producten
- Bestaan uit experts geleverd door gemeenten, Rijk, NCG en maatschappelijke partijen, en externe deskundigen

Inhoudelijke procesbegeleider

- Begeleidt het proces als onafhankelijk technisch voorzitter, drijft de uitwerking en scherpe formulering van de inhoudelijke eindproducten, houdt de regie over de afhankelijkheden tussen de expertteams
- Bestaat uit ambtelijk secretariaat en BCG

1. Groninger Gasberaad en de Groninger Bodembeweging

meerdere

Concept versie

4

Duidelijke spelregels zijn essentieel voor vertrouwen

Bestuurlijke tafel

- De bestuurlijke tafel besluit op basis van de door de expertteams voorgelegde dilemma's en/of varianten, met als doelstelling elke twee weken in Groningen samen te komen
- Er wordt gesproken vanuit gelijkheid en vertrouwen: iedereen kan vrijuit spreken en er wordt naar elkaar geluisterd
- Elke bestuurder organiseert het eigen representatieve mandaat
- We laten ons niet vertegenwoordigen aan deze tafel
- We nemen tussentijdse/interne besluiten zonder last en ruggenspraak met uitzondering van besluiten over het definitieve (deel)akkoord¹
- We borgen continu het perspectief van de bewoners van Groningen, en betrekken de maatschappelijke organisaties actief

Expertteams

- De verschillende expertteams krijgen ieder een eigen trekker, gevuld door een ervaren inhoudelijk expert, die we een duidelijk mandaat geven om prioriteiten te stellen en te escaleren naar bestuurlijke tafel
- Voor elk expertteam is één lid van de bestuurlijke tafel eindverantwoordelijk
- Aan de expertteams wordt gesproken vanuit expertise, niet vanuit belang. Maatschappelijke organisaties kunnen hun belangen behartigen op gezette tijden aan de bestuurlijke tafel
- We kiezen een passende werkwijze om in korte tijd resultaat te boeken
- Deelnemers zorgen voor voldoende beschikbaarheid en escaleren naar bestuurstafel in geval zij niet voldoende vrijgesteld kunnen worden

Communicatie

- Alle partijen streven naar een akkoord binnen een totaalpakket voor Groningenagenda Bovengronds. Er wordt dus pas gecommuniceerd als hierover akkoord is van de bestuurlijke tafel
- Er wordt direct en in het gremium dat daarvoor geschikt is gecommuniceerd (geen briefwisselingen)
- Er wordt niet gecommuniceerd naar de media door betrokken partijen, alleen door een daarvoor ingericht expertteam

1. Via de volksvertegenwoordiging

Team 1 Schadeprotocol

Doel
Overeenstemming
over schadeprotocol
met NAM vóór 1
februari 2018,
inhoudelijk gedragen
door Rijk, provincie
en gemeenten, met
draagvlak over het
proces bij NCG en
maatschappelijke
partijen

Eindproducten

Een versneld proces om te komen tot een definitief schadeprotocol vóór 1 februari 2018, op basis van de huidige informatie, zonder additionele technisch reviews

Definitief schadeprotocol met NAM vóór 1 februari 2018, inhoudelijk gedragen door Rijk, provincie en gemeenten, met draagvlak over het proces bij NCG en maatschappelijke partijen, inclusief duidelijkheid over methodiek en werkingsgebied

Voor 1 februari

Na 1 februari

Continue updates met oog voor verdere kennisontwikkeling in de toekomst op juridisch en technisch vlak

Concept versie

5

Team 2 Instituut Mijnbouwschade & Schadefonds

Doel
Volledig operationeel
Instituut
Mijnbouwschade en
Schadefonds dat
financieel gedekt is
door arrangement
met NAM

Eindproducten

Concept versie

5

Overeenstemming over het plan van aanpak¹ om te komen tot een publiekrechtelijk schadeafhandeling proces voor bewoners (snelheid en duidelijkheid voorop)

Voorstel tijdelijk proces en financieel arrangement schadeafhandeling in de periode tussen akkoord Schadeprotocol en operationeel Schadefonds

Inrichting en operationalisering IM & Schadefonds (doel, scope, besturing, werking op hoofdlijnen) als input voor wetsvoorstel, op basis van financieel arrangement tussen Rijk en NAM/Olies

Voor eind maart

Wetsvoorstel ter oprichting Instituut Mijnbouwschade en Schadefonds

Na eind maart

Oprichting en concrete inrichting Instituut Mijnbouwschade en Schadefonds

1. Plan van aanpak omvat: scope, proces, rollen, verantwoordelijkheden en tijdslijnen

Team 3 Toekomstvisie regio

Doel
Toekomstvisie en
uitvoeringsprogramma
op drie schaalniveaus:
micro, meso en macro,
mede vanuit de
ambitie dat de
provincie koploper
wordt bij de
energietransitie

Eindproducten

Concept versie

5

Overeenstemming over het plan van aanpak¹ om visie op te stellen

Voorstel voor focus van de toekomstvisie: prioriteitsstelling tussen economische structuur versterking (macro) vs. lokale leefbaarheid (meso en micro)

Overeenstemming over bouwstenen voor inspirerende integrale toekomstvisie voor de regio op basis van deze prioriteitsstelling, met bijbehorend financieel kader, dat voldoende beleidskaders biedt voor de versterkingsaanpak²

Voor eind maart

Na eind maart

Uitwerking van de inspirerende integrale toekomstvisie voor de regio, met bijbehorend uitvoerings- en investeringsprogramma

1. Plan van aanpak omvat: scope, proces, rollen, verantwoordelijkheden en tijdslijnen 2. De toekomstvisie zou rekening moeten houden met verschillende versterkingsscenario's, variërend van geen versterking, licht, gemiddeld tot zwaar zodat geanticipeerd kan worden wat er voor nodig is om te komen tot een plus in elke variant of een eventuele mix van die varianten.

23-2-2021

Team 4 Versterkings- aanpak

Doel
Nieuwe publieke
versterkingsaanpak
met duidelijk
mandaat en
haalbare tijdslijnen
voor uitvoerings-
organisatie(s)

Eindpr

Overeenstemming over plan van aanpak¹ om de versterkingsaanpak op te stellen

Inzichtelijk maken hoe de huidige norm tot stand komt en welke ontwikkelingen nog gewenst zijn voor specifieke sectoren

Nieuwe inclusieve en integrale publieke versterkingsaanpak op lokaal niveau die aansluit bij de toekomstvisie voor de regio, inclusief:

- overzicht van korte termijn versterkingsmaatregelen om veiligheid te borgen
- raming van de kosten op gebouwtype niveau
- visie op hoe met marktpartijen wordt gewerkt
- voorstel voor aansluitend woningmarktinstrumentarium

Noodzakelijke juridische en financiële arrangementen voor deze nieuwe aanpak

Definitieve inrichting uitvoeringsorganisatie(s) met haalbare beoogde tijdslijnen

Voor eind maart

1. Plan van aanpak omvat: scope, proces, rollen, verantwoordelijkheden en tijdslijnen
Note: Mogelijk wordt dit team opgedeeld in meerdere sub-teams

- organisatieontwerp voor ~~het~~ lokale en ^{functie} uitvoering
- ~~het~~ geprotocolleerde aanpak per woningtype
- ~~het~~ receptum voor schiedspenstte aanpak
- ~~het~~ marktbenadering
- instrumentarium ~~het~~ te maken met duurzaamheidsopgave mee te nemen

Team 6 Wet- en regelgeving

Doel
Omzetten van
plannen van de
inhoudelijke teams
naar wet- en
regelgeving

Eindproducten

Concept versie

5

Advisering en ondersteuning van de inhoudelijke teams m.b.t. wet- en regelgeving in de periode totdat een akkoord is bereikt

Voor eind maart

Na eind maart

De geaccordeerde plannen binnen de inhoudelijke teams omzetten in de noodzakelijke wet- en regelgeving ten behoeve van:

- het Schadefonds en Instituut Mijnbouwschade
- de vernieuwde versterkingsaanpak in combinatie met toekomstvisie

Team 7 Communicatie

Doel
Heldere en tijdige
communicatie over
de voortgang en
uitkomsten van de
Groningenagenda
Bovengronds

Eindproducten

Concept versie

5

De geaccordeerde plannen binnen de inhoudelijke teams omzetten naar eenduidige externe communicatie plannen ten behoeve van:

- het Schadeprotocol
- het Schadefonds en Instituut Mijnbouwschade
- de implementatie van de toekomstvisie
- de vernieuwde versterkingsaanpak

Voor eind maart

Na eind maart

Uitvoeren externe communicatie na akkoord voorstellen door bestuurstafel

7.2
1-2
1-3
1-4
2-1
2-2
2-3
2-4
3-1
3-2
3-3
3-4
4-1
4-2
4-3
4-4
5-1
5-2
5-3
5-4
6-1
6-2
6-3
6-4
7-1
7-2
7-3
7-4
8-1
8-2
8-3
8-4
9-1
9-2
9-3
9-4
10-1
10-2
10-3
10-4
11-1
11-2
11-3
11-4
12-1
12-2
12-3
12-4
13-1
13-2
13-3
13-4
14-1
14-2
14-3
14-4
15-1
15-2
15-3
15-4
16-1
16-2
16-3
16-4
17-1
17-2
17-3
17-4
18-1
18-2
18-3
18-4
19-1
19-2
19-3
19-4
20-1
20-2
20-3
20-4
21-1
21-2
21-3
21-4
22-1
22-2
22-3
22-4
23-1
23-2
23-3
23-4
24-1
24-2
24-3
24-4
25-1
25-2
25-3
25-4
26-1
26-2
26-3
26-4
27-1
27-2
27-3
27-4
28-1
28-2
28-3
28-4
29-1
29-2
29-3
29-4
30-1
30-2
30-3
30-4
31-1
31-2
31-3
31-4
32-1
32-2
32-3
32-4
33-1
33-2
33-3
33-4
34-1
34-2
34-3
34-4
35-1
35-2
35-3
35-4
36-1
36-2
36-3
36-4
37-1
37-2
37-3
37-4
38-1
38-2
38-3
38-4
39-1
39-2
39-3
39-4
40-1
40-2
40-3
40-4
41-1
41-2
41-3
41-4
42-1
42-2
42-3
42-4
43-1
43-2
43-3
43-4
44-1
44-2
44-3
44-4
45-1
45-2
45-3
45-4
46-1
46-2
46-3
46-4
47-1
47-2
47-3
47-4
48-1
48-2
48-3
48-4
49-1
49-2
49-3
49-4
50-1
50-2
50-3
50-4
51-1
51-2
51-3
51-4
52-1
52-2
52-3
52-4
53-1
53-2
53-3
53-4
54-1
54-2
54-3
54-4
55-1
55-2
55-3
55-4
56-1
56-2
56-3
56-4
57-1
57-2
57-3
57-4
58-1
58-2
58-3
58-4
59-1
59-2
59-3
59-4
60-1
60-2
60-3
60-4
61-1
61-2
61-3
61-4
62-1
62-2
62-3
62-4
63-1
63-2
63-3
63-4
64-1
64-2
64-3
64-4
65-1
65-2
65-3
65-4
66-1
66-2
66-3
66-4
67-1
67-2
67-3
67-4
68-1
68-2
68-3
68-4
69-1
69-2
69-3
69-4
70-1
70-2
70-3
70-4
71-1
71-2
71-3
71-4
72-1
72-2
72-3
72-4
73-1
73-2
73-3
73-4
74-1
74-2
74-3
74-4
75-1
75-2
75-3
75-4
76-1
76-2
76-3
76-4
77-1
77-2
77-3
77-4
78-1
78-2
78-3
78-4
79-1
79-2
79-3
79-4
80-1
80-2
80-3
80-4
81-1
81-2
81-3
81-4
82-1
82-2
82-3
82-4
83-1
83-2
83-3
83-4
84-1
84-2
84-3
84-4
85-1
85-2
85-3
85-4
86-1
86-2
86-3
86-4
87-1
87-2
87-3
87-4
88-1
88-2
88-3
88-4
89-1
89-2
89-3
89-4
90-1
90-2
90-3
90-4
91-1
91-2
91-3
91-4
92-1
92-2
92-3
92-4
93-1
93-2
93-3
93-4
94-1
94-2
94-3
94-4
95-1
95-2
95-3
95-4
96-1
96-2
96-3
96-4
97-1
97-2
97-3
97-4
98-1
98-2
98-3
98-4
99-1
99-2
99-3
99-4
100-1
100-2
100-3
100-4

Concept versie

Groningenagenda Bovengronds uitgevoerd in drie fases

1. Wordt in aparte sessies afgestemd; 2. Bestuurstafel

Vervolgstappen

- Benoemen trekkers en met hen bemensen expertteams en verfijnen opdracht en aanpak
- Procesaanpak en tijdslijnen uiteenzetten per team
- Voorbereiden kick-off expertteams
- Afstemmen schadeprotocol¹ voor 1 februari

1. Wordt in aparte sessies afgestemd

Disclaimer

The services and materials provided by The Boston Consulting Group (BCG) are subject to BCG's Standard Terms (a copy of which is available upon request) or such other agreement as may have been previously executed by BCG. BCG does not provide legal, accounting, or tax advice. The Client is responsible for obtaining independent advice concerning these matters. This advice may affect the guidance given by BCG. Further, BCG has made no undertaking to update these materials after the date hereof, notwithstanding that such information may become outdated or inaccurate.

The materials contained in this presentation are designed for the sole use by the board of directors or senior management of the Client and solely for the limited purposes described in the presentation. The materials shall not be copied or given to any person or entity other than the Client ("Third Party") without the prior written consent of BCG. These materials serve only as the focus for discussion; they are incomplete without the accompanying oral commentary and may not be relied on as a stand-alone document. Further, Third Parties may not, and it is unreasonable for any Third Party to, rely on these materials for any purpose whatsoever. To the fullest extent permitted by law (and except to the extent otherwise agreed in a signed writing by BCG), BCG shall have no liability whatsoever to any Third Party, and any Third Party hereby waives any rights and claims it may have at any time against BCG with regard to the services, this presentation, or other materials, including the accuracy or completeness thereof. Receipt and review of this document shall be deemed agreement with and consideration for the foregoing.

BCG does not provide fairness opinions or valuations of market transactions, and these materials should not be relied on or construed as such. Further, the financial evaluations, projected market and financial information, and conclusions contained in these materials are based upon standard valuation methodologies, are not definitive forecasts, and are not guaranteed by BCG. BCG has used public and/or confidential data and assumptions provided to BCG by the Client. BCG has not independently verified the data and assumptions used in these analyses. Changes in the underlying data or operating assumptions will clearly impact the analyses and conclusions.

23-7-2021

The background of the slide is a long-exposure photograph of a city street at night, showing bright yellow and white light trails from cars. A solid green rectangle is positioned on the left side of the slide, containing the BCG logo and text.

BCG

THE BOSTON CONSULTING GROUP

bcg.com

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl; 5.1.2.e @tregthuys.nl; 5.1.2.e @rug.nl;
 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e vanniekerkciereemans.nl; 5.1.2.e
 @kuleuven.be; 5.1.2.e @adviesbureau-hageman.nl; 5.1.2.e @abt.eu;
 5.1.2.e@gmail.com; 5.1.2.e @knmi.nl; 5.1.2.e @tudelft.nl; 5.1.2.e @tno.nl;
 5.1.2.e @dijkhuis-ingenieurs.nl; 5.1.2.e @staalduinen.org;
 5.1.2.e @ziggo.nl; 5.1.2.e@delfzijl.nl; 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e
 @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: [Schadeprotocol] Uitbreiding dossier
Datum: woensdag 17 januari 2018 18:09:18
Bijlagen: [16 Jan 2018 - Schade aan Gebouwen tgv Aardbevingen.pdf](#)
[20180116 Toelichting op het schadeprotocol.pdf](#)
[SBR Richtlijn A.pdf](#)
[Studie afstandsgrenzen.pdf](#)

Allen,

Zoals aangekondigd in mijn vorige bericht hierbij de documentatie die we de afgelopen dagen hebben ontvangen ter aanvulling van het dossier.

Zoals eerder aangegeven is door de Bestuurlijke Tafel besloten dat geen van de documenten uit het dossier leidend zijn, en dat elementen uit al deze documenten door het expert team gebruikt kunnen worden om opties voor te bereiden ter besluitvorming aan de Bestuurlijke Tafel.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at [BCG.com](#)

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

Toelichting op het voorgestelde schadeprotocol januari 2018

Vertrouwelijk – 16 januari 2017

Inleiding

Dit stuk is een korte toelichting op de gemaakte keuzes bij het tot stand komen van het voorgestelde schadeprotocol januari 2018. Hierbij is aangesloten op de methodiek die door de TU Delft is ontwikkeld¹. Hiermee kan een gedeeld kan ontstaan in de omgang met schade als gevolg van aardbevingen in het Groningengasveld.

Instituut Mijnbouwschade

Het schadeprotocol gaat uit van een nog op te richten Instituut Mijnbouwschade (IM). Het IM is onafhankelijk, deskundig en onpartijdig. Het IM beoordeelt alle schademeldingen voor het Groningenveld en draagt zorg voor de afhandeling daarvan. De uitspraken van het IM zijn bindend voor de exploitant (NAM). Wat NAM betreft wordt de financiering van het IM verzorgd door het Rijk, die vervolgens afrekent met NAM. De rechtspersoon IM kan de vorm krijgen van een *rijksorganisatie* ingesteld bijvoorbeeld door de Minister voor Rechtsbescherming.

Het IM draagt zorg voor het inwachten van de schademeldingen, het verrichten van de schadeopname, het opstellen van de schadeopnamerapporten, en het nemen van besluiten over herstel van gemelde schade. Het IM beschikt hiertoe over eigen professionele schadeopnemers. De eerste schadeopname dient tevens als ‘nulmeting’ voor toekomstige schade. Bewoners hebben toegang tot alle door het IM vervaardigde documentatie over hun woning. Het schadeopname-rapport bevat een voorstel voor herstel van de woning, inclusief eventuele compensatie voor bijkomende kosten en overlast. Bewoners besluiten zelfstandig of het herstel plaats moet vinden door het IM, een door het IM erkende aannemer of dat een herstelvergoeding in contanten wordt uitbetaald (dit laatste enkel bij volledige procedure, zie onder).

Het IM handelt de schade af op basis van het nog vast te stellen Schadeprotocol Groningen, waarin de voorstellen die door de regio zijn gedaan zijn gevolgd. Hoewel de werkzaamheden van het IM naar verwachting het komend jaar nog op civielrechtelijke basis plaats zullen moeten vinden (overgangsfase), wordt met de instelling en inrichting van het IM nadrukkelijk voorgesorteerd op schadeafhandeling op publiekrechtelijke basis, zodra het in het regeerakkoord aangekondigde Publieke Fonds op publiekrechtelijke basis een feit is. Het IM zou idealiter bestaan uit een driekoppig bestuur: naast een voorzitter, een bestuurslid met juridische expertise en een bestuurslid met technische expertise. Er komt een open en transparante sollicitatieprocedure voor de leden van het IM. De algemeen directeur van het IM (verantwoordelijk voor de operationele uitvoering) wordt bij voorkeur gerekruteerd uit de Algemene Bestuursdienst van de Rijksoverheid.

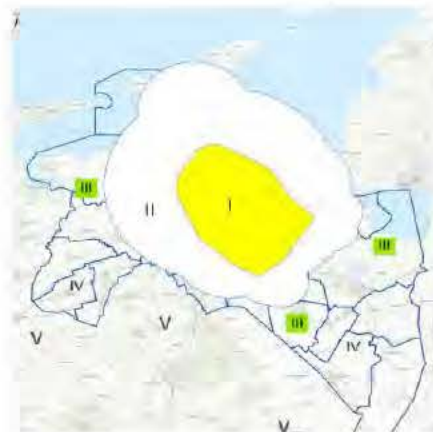
Een wens van de regio is om het IM door de Minister voor Rechtsbescherming in te laten stellen. NAM kan dit voorstel ondersteunen omdat dit een duidelijke ‘scheiding der machten’ betekent met

¹ TU Delft, Voorstel voor beoordelingsmethodiek Schadeprotocol, versie 8 (14 juli 2017)

de Minister van EZK die het schadeprotocol en het werkingsgebied vaststelt. Daarmee is de governance goed geregeld.

Werkingsgebied

Het werkingsgebied van het schadeprotocol is bepaald via toepassing van de zogeheten TU Delft Methodiek. Het voorstel is dat de Minister van Economische Zaken en Klimaat dit samen met het Schadeprotocol vast stelt, nadat een technische en juridische beoordeling heeft plaatsgevonden. De TU Delft Methodiek onderscheidt voor toekomstige aardbevingen vijf gebieden (zie figuur hiernaast en de tabel hieronder voor details). Zie **bijlage 1** voor een kaart op grotere schaal.

#	Naam	Omschrijving	Type schadeafhandeling
I	Kerngebied (de 'dooier')	Gebied met kans op aardbevingsschade voor de zwakste trillingsgevoelige gebouwen tussen 10 en 25%.	In principe snelle procedure IM
II	Gebied met volledige procedure (het 'eiwit')	Gebied met kans op aardbevingsschade tussen 1% ² en 10%.	Uitgebreide procedure IM
III	Buitengebied met bijzondere omstandigheden	Gebied met kans op schade kleiner dan 1%, maar waar sprake is van een bijzondere situatie: <ul style="list-style-type: none"> - Op zeer korte afstand tot oevers van kanalen en rivieren; - Terpen of wierden; - Hellingen of talud van een dijk; - Verstoorde natuurlijke ondergrond door opvullingen en ophogingen (anders dan voor bouwrijp maken van terreinen); - Bodemdaling- of bodembewegingsgebieden door specifieke mijnbouwactiviteiten (bij voorbeeld de diverse concessies voor mineralenwinning bij Veendam en Winschoten, voor gasopslag nabij o.m. Grijskerk, Veendam en Winschoten). 	Uitgebreide procedure IM
IV	Buitengebied zonder bijzondere omstandigheden	De kans op schade door gaswinning uit het Groningenveld gaat richting nul, mede doordat mogelijke schades zijn afgevangen in gebied III. In gebied IV staat in voldoende mate vast dat de schade niet het gevolg is (of kan zijn) van de gaswinning.	Landelijk Loket Mijnbouwschade
V	Buiten werkingsgebied	Overig Nederlands grondgebied, gelegen buiten de provincie Groningen.	Landelijk Loket Mijnbouwschade

² TU Delft sluit aan bij de SBR-A richtlijn waar de grens om een bepaalde schade-veroorzakingsbron nog relevant te achten op 1% wordt gesteld. TU Delft hanteert in zijn methode echter een aantal conservatieve uitgangspunten (bijvoorbeeld herhaalde trillingen, zwakste type gebouw) dat er toe leidt dat de reële kans op schade aanzien lager is dan 1% (zie ook bijlage 3)

Kerngebied ('eierdooier')

Bij de afbakening van het kerngebied (Gebied I, de zogeheten 'eierdooier' waar bij de afhandeling van schade de gestroomlijnde, eenvoudige procedure (zie hieronder) wordt toegepast, is een drietal conservatieve maatregelen getroffen. Dit gebied bestaat uit het bereik van alle individuele impactgebieden (kans op aardbevingen > 10%) van alle aardbevingen sinds (en inclusief) de aardbeving in Huizinge in augustus 2012. Dit gebied bevat echter enkele 'gaten' waar de kans op aardbevingen kleiner is dan 10%. Dergelijke gaten zijn onpraktisch en ondermijnen in de praktijk gemakkelijk de legitimiteit van de schadeafhandeling als daar strikt aan vast zou worden gehouden. De eerste conservatieve maatregel bestaat daarom uit het trekken van een denkbeeldig elastiek om de individuele impactgebieden (> 10%), waardoor deze met elkaar worden versmolten tot één groter, aansluitend gebied (zie **bijlage 4**) Dit betekent dat er ook deelgebieden in de dooier zijn waar de kans op aardbevingen kleiner is dan 10%. De tweede conservatieve maatregel is dat de grenzen van de dooier zijn afgebakend langs de lijnen van postcodegebieden (vier cijfers en twee letters). Zodra een deel van zo'n postcodegebiedje in de dooier ligt wordt het volledige gebiedje daartoe gerekend. Zo wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de natuurlijke begrenzings van bestaande gemeenschappen. De derde conservatieve maatregel is dat deze gebiedsindeling voor een periode van 5 jaar worden vastgekleit, direct vanaf de vaststelling van het schadeprotocol. Dit is mede gedaan op verzoek van de regio, maar ook om een 'bank run' situatie te voorkomen indien de gebieden voor een korte periode, bijvoorbeeld een jaar, worden opgesteld.

Buitengebied (eiwit)

Toepassing van de TU Delft Methodiek (met elastiek, postcodegebieden van 4 cijfers en 2 letters (1234 AB) en vastklikken voor 5 jaar) blijkt te resulteren in een gebied dat sterk lijkt op het werkingsgebied onder het oude NAM-schadeprotocol (de zogenaamde 'rode contour'). Een extra conservatieve maatregel bestaat eruit om het met behulp van de TU Delft Methodiek bepaalde eiwit uit te breiden tot dit 'oude' werkingsgebied waar het oude werkingsgebied groter is dan op basis van een door TU Delft methode bepaalde gebied.³ Belangrijk voordeel van deze maatregel is dat alle bewoners die onder het oude schadeprotocol schade kunnen melden dat onder het nieuwe schadeprotocol kunnen blijven doen. Voor de buitenrand van het aldus uitgebreide eiwit geldt dat de kans op een aardbeving tussen de 0.1% en de 0.01% bedraagt, afhankelijk van de precieze locatie op die buitenrand⁴. Deze uitbreiding van het eiwit geldt eveneens voor de komende vijf jaar.

Nieuwe aardbevingen

Mocht zich in de tussentijd een krachtige aardbeving voordoen, dan wordt onder verantwoordelijkheid van de Minister van Economische Zaken en Klimaat, het bij die aardbeving behorende impactgebied (>10%) vastgesteld op basis van de TU Delft Methodiek. Deze gebieden worden voor

³ Voor de helderheid: deelgebieden die tot het door TU Delft bepaalde gebied II behoren maar niet binnen het oude werkingsgebied vallen blijven tot het eiwit behoren. Het betreft hier een klein gebied aan de westkant van het eiwit. Daarnaast is het gebied in het Oosten bepaald aan de hand van de grens van de Dollard (zie **bijlage 2**)

⁴ Zie hiervoor ook de grafiek in bijlage 3, waarbij de 0,1% correspondeert met de westkant van het gebied en de 0,01% kans met de zuidoost kant

een periode van één jaar opengesteld. Een vergelijkbare werkwijze geldt voor het bijbehorende eiwit. Deze nieuwe impactgebieden kunnen zowel binnen of buiten het bestaande eiwit of dooier vallen.⁵

Afhandeling openstaande schades

Alle nog openstaande schades binnen de dooier en het eiwit worden zo snel mogelijk opgelost. Het streven daarbij is dat de zaken zijn opgelost dan wel dat er aan het eind van het eerste kwartaal van 2018 voor alle schademelders een redelijk aanbod ligt.

Afhandeling toekomstige schades

Toekomstige schades kunnen op twee manieren worden afgehandeld: via de volledige procedure (eiwit) en via een gestroomlijnde ‘eenvoudige procedure’ (dooier). NAM denkt op deze wijze tegemoet te komen aan de breed gedragen wens om voor de kern van het gebied zonder veel omhaal tot herstel over te gaan. Dit lijkt een praktische toepassing van het wettelijk bewijsvermoeden.

Snelle procedure

Deze staat open voor bewoners uit de dooier die in de voorgaande 12 maanden geen gebruik hebben gemaakt van de eenvoudige procedure en die kiezen voor herstel (en daarmee niet voor contante uitbetaling). Na een telefonisch intakegesprek wordt de schade aan de woning opgenomen door een schadeopnemer van IM. Deze schadeopname is tevens ‘nulmeting’ voor mogelijke toekomstige schade. Hierna ontvangt de bewoner een schadeopnamerapport, met daarin een voorstel voor herstel van de woning. Het IM neemt vervolgens een besluit over het herstel, inclusief eventuele compensatie voor bijkomende kosten en overlast. (Ook kan het IM besluiten dat er sprake is van complexe schade, schade met meerdere oorzaken of dat sprake is van bouwkundige oorzaken – in al deze gevallen wordt de bewoner doorgestuurd naar de volledige procedure.) Hierna is het aan de bewoner om het besluit van IM wel of niet te accepteren. Accepteert de bewoner het besluit, dan maakt hij of zij vervolgens een keuze tussen herstel door het IM of door een door IM erkende aannemer. Accepteert de bewoner het besluit niet, dan gaat hij of zij door naar de volledige procedure.

Uitgebreide procedure

De bewoner krijgt een zaakbegeleider toegewezen, waarmee hij of zij (schriftelijke) afspraken maakt over wat er nodig is in zijn of haar specifieke situatie. Vervolgens vindt de schadeopname plaats en wordt het schadeopnamerapport geleverd. De schade-experts van het IM beoordelen de schade. Het IM bespreekt het schaderapport met de bewoner, eventueel in aanwezigheid van de schade-experts. Het IM besluit vervolgens over aard, omvang en mogelijke oorzaken van de schade en stelt – voor zover het naar zijn oordeel mijnbouwschade betreft – de schadevergoeding vast, inclusief bijkomende kosten en overlast. Als de bewoner het besluit van het IM accepteert heeft deze vervolgens de keuze tussen schadeherstel door IM, door een IM-erkende aannemer of een

⁵ De belangrijkste implicatie zit hem in impactgebieden die *niet* samenvallen met de dooier en het uitgebreide eiwit. Deze worden dan feitelijk voor een jaar toegevoegd aan de bestaande dooier, resp. bestaande (uitgebreide) eiwit. Als de impactgebieden samenvallen met de huidige dooier en het huidige eiwit verandert er in beginsel niets, tenzij de aardbeving in het laatste jaar plaatsvindt van de vijfjaarsperiode. In dat laatste geval blijven de desbetreffende gebieden wat langer openstaan dan de afgesproken vijf jaar.

herstelvergoeding in contanten. Als de bewoner het niet eens is met het IM kan hij of zij bezwaar aantekenen bij de bezwaarcommissie onder voorzitterschap van de Arbitrer Bodembeweging.

Op ieder moment in het proces (dit geldt zowel voor de eenvoudige als de volledige procedure) en ongeacht het besluit van IM beschikt de bewoner over de mogelijkheid om zijn of haar zaak aan de rechter voor te leggen – dat gebeurt dan in een rechtszaak tegen NAM.

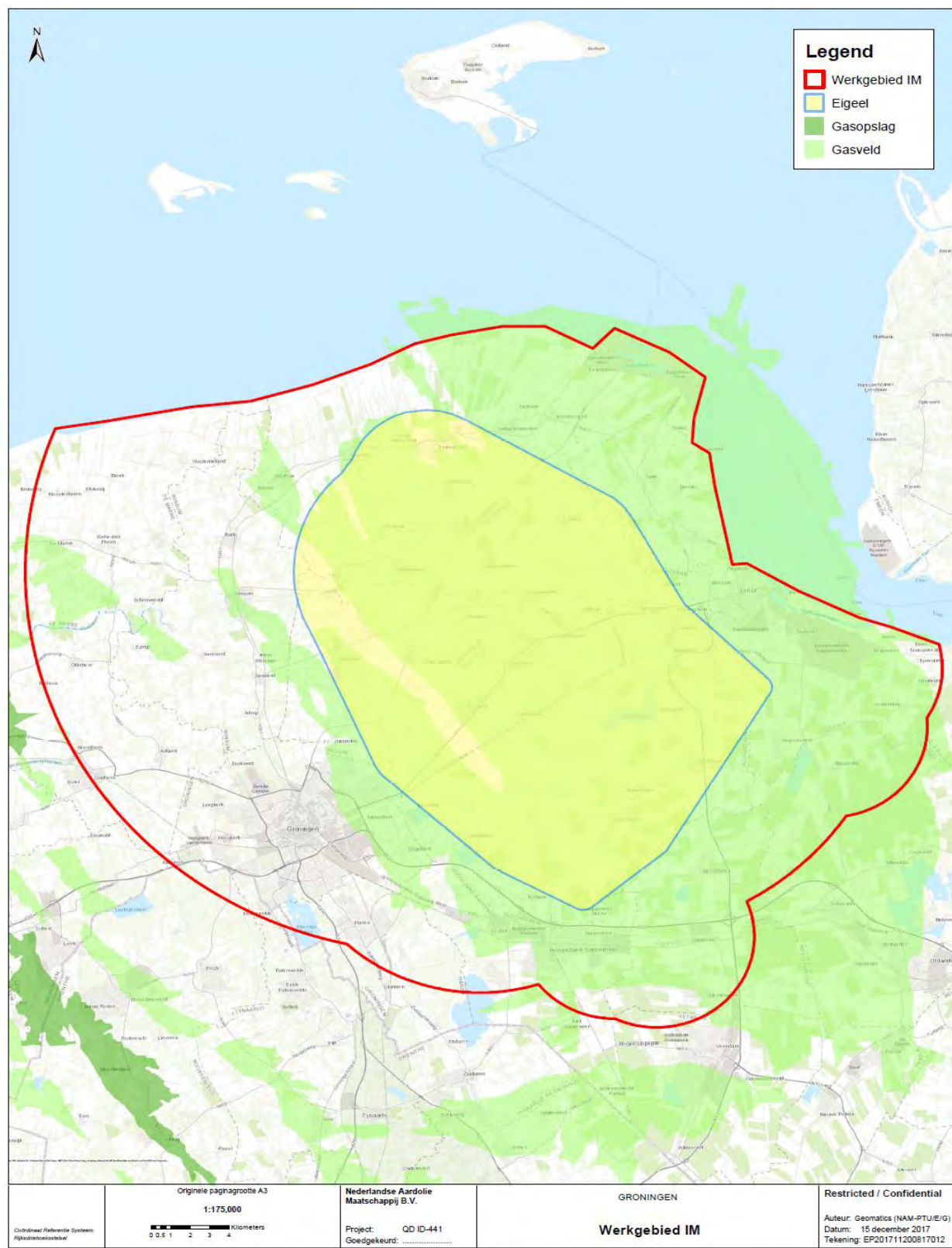
Complexe en immateriële schade

Het IM krijgt de beschikking over een jaarlijks budget van 10 mln euro voor complexe schades, af te handelen via de Commissie Bijzondere Situaties (CBS). Voor schades veroorzaakt door stress en angst door aardbevingen bedraagt het jaarlijks IM-budget ook 10 miljoen euro, eveneens af te handelen via CBS. De bedoeling is dat via CBS maatwerkoplossingen worden geboden die de oorzaken van de problemen wegnemen.

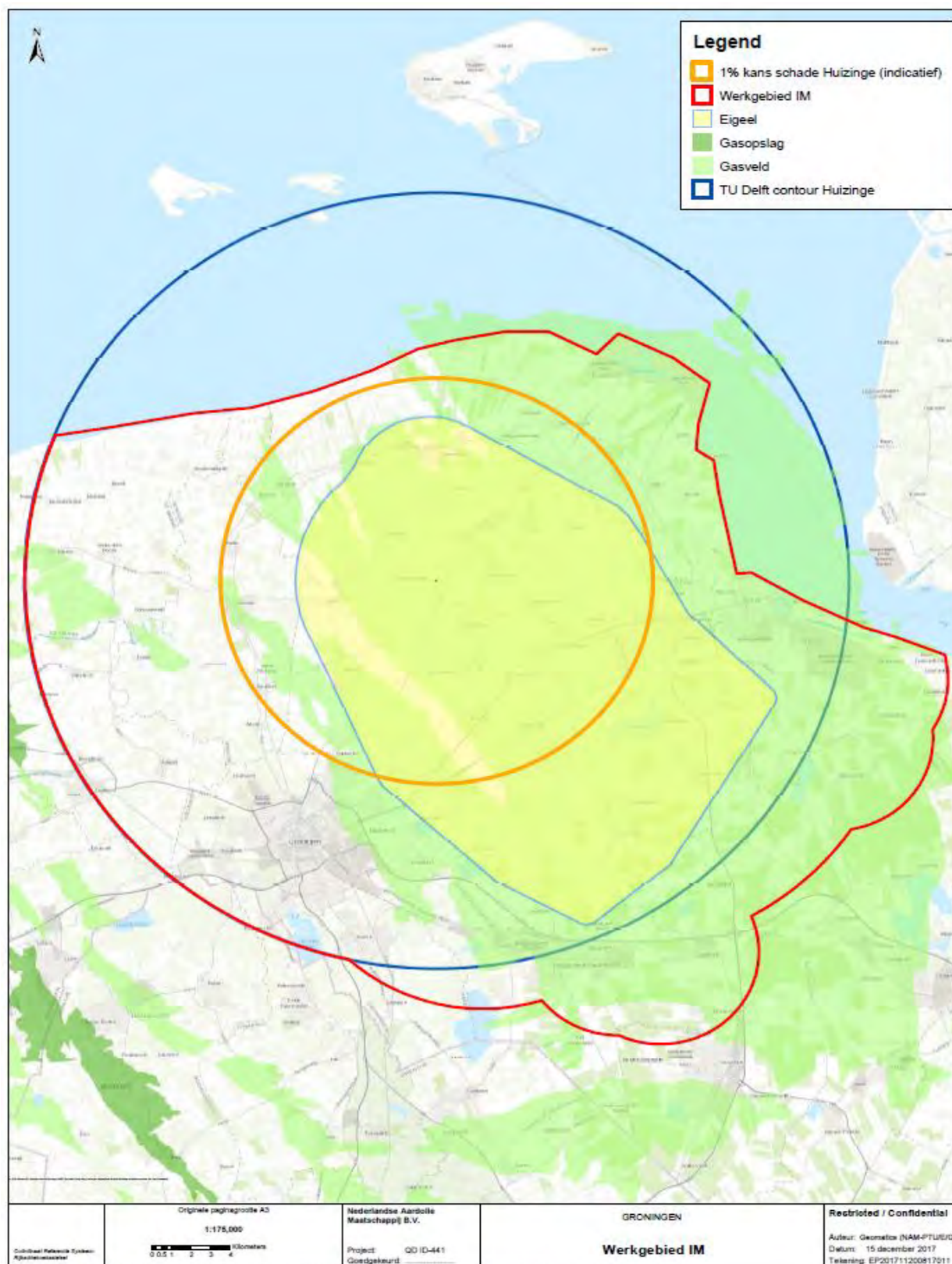
Bijkomende kosten en overlastcompensatie

Het IM kan op basis van een van tevoren vastgestelde tabel zowel bijkomende kosten als overlastcompensatie toekennen in het geval er sprake is van mijnbouwschade. Dit geldt zowel voor de eenvoudige procedure als de volledige procedure.

Bijlage 1: voorgesteld werkingsgebied IM

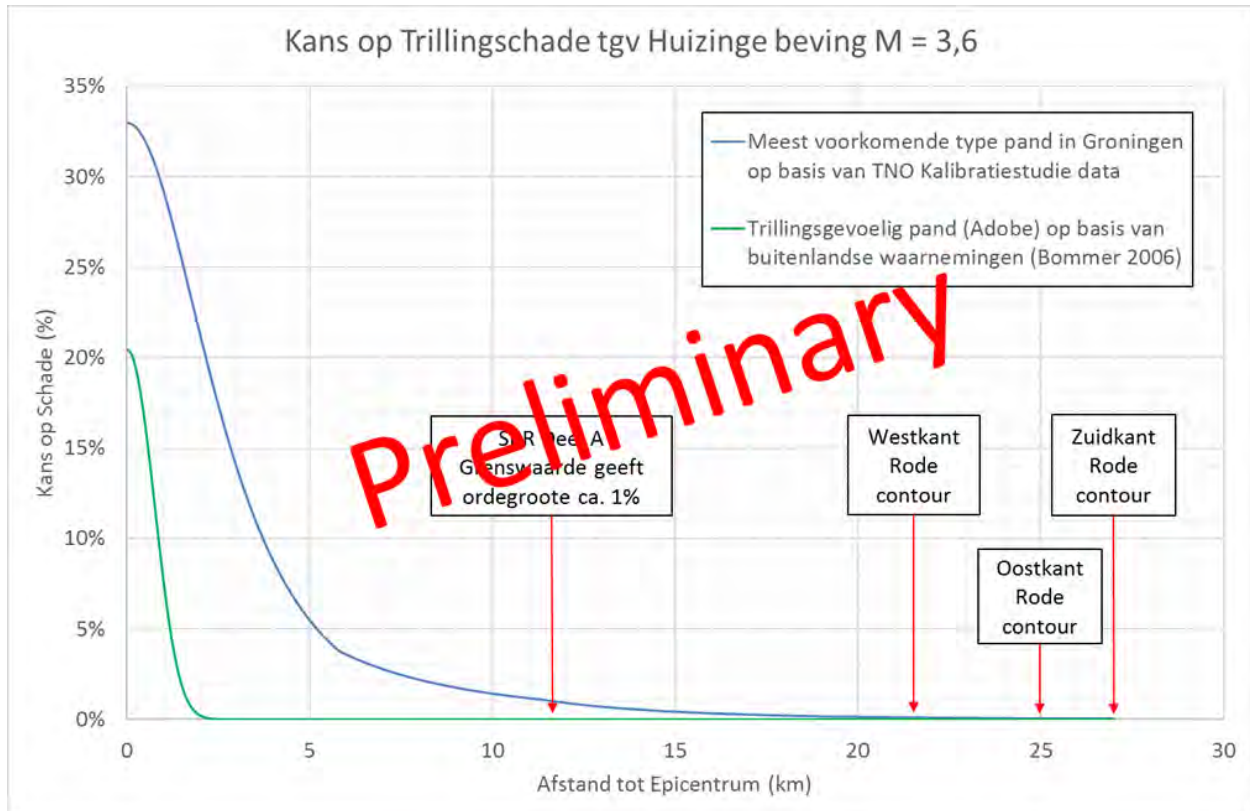

Bijlage 2: verhouding SBR-richtlijn (1% kans op schade), Huizinge en oude werkingsgebied Schadeprotocol.

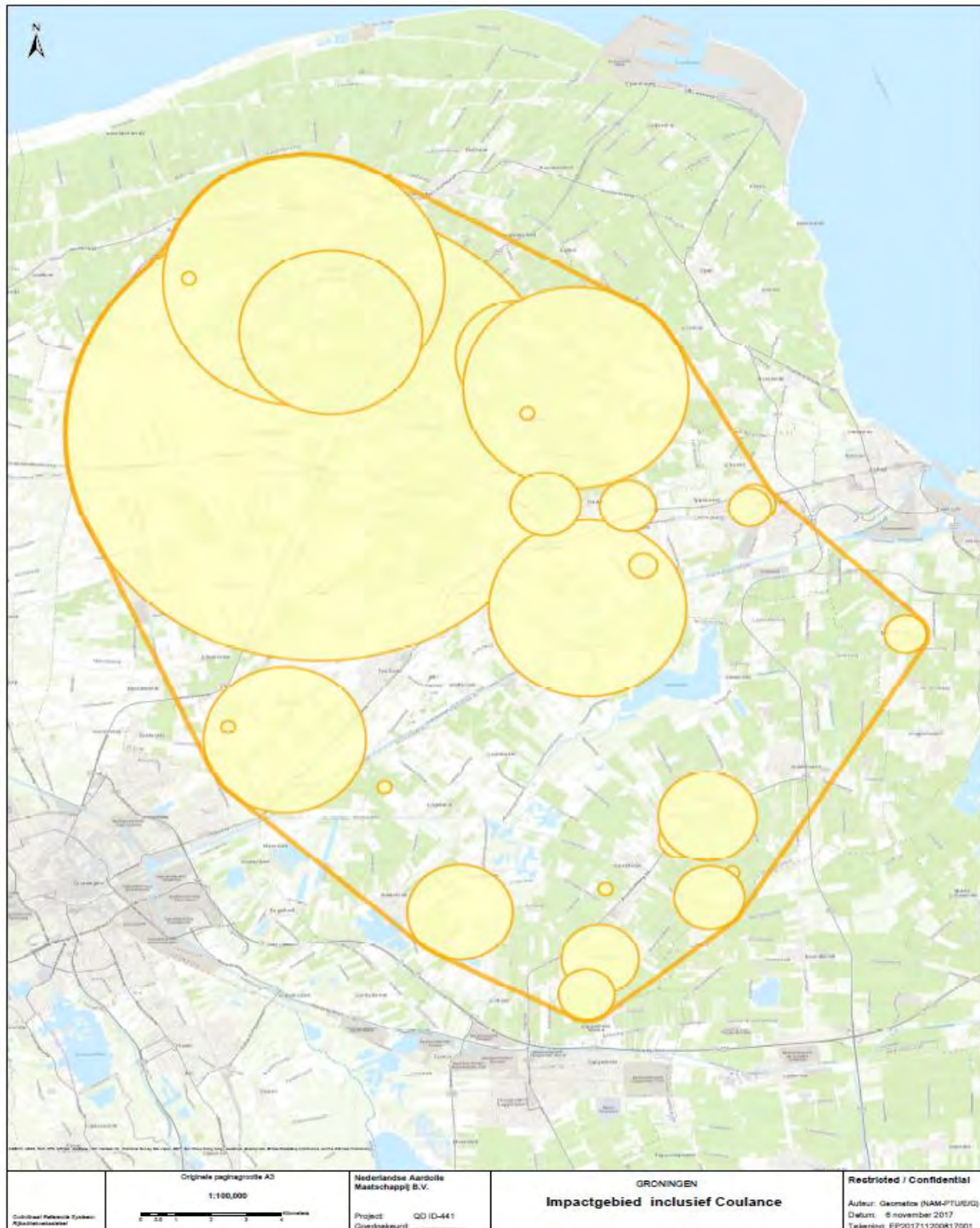
Bijlage 3: Kans op aardbevingsschade op de rand van het werkingsgebied IM

NB: status van deze grafiek is 'preliminary' omdat nog geen (externe) review heeft plaatsgevonden

Bijlage 4: Totstandkoming cumulatieve eierdooier

NB: aardbeving 8 januari 2018 Zeerijp nog niet meegenomen, geen effect op omvang eierdooier

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Schadeprotocol
Datum: woensdag 17 januari 2018 22:14:15
Bijlagen: [Instellingsbesluit Commissie afhandeling mijnbouwschade Groningen 17-01.docx](#)
[Protocol afhandeling schade als gevolg van bodembeweging door gaswinning Groningerveld \(2\).docx](#)

Beste allen,

Iets later dan gepland het concept instellingsbesluit en schadeprotocol.

Tot morgen!

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 17 januari 2018 18:41
Aan: 5.1.2.e
cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Schadeprotocol

Hoi 5.1.2.e,

We zullen jullie vanavond uiterlijk 22:00 uur een concept-protocol en instellingsbesluit toesturen. Graag geven we jullie wel alvast de specifieke vragen die we hebben mee voor het overleg van morgen:

- Waarop is het besluit van de minister om een schadevergoeding toe te kennen gebaseerd. M.a.w., wat is de juridische status? En hoe is/wordt dit een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht?
- In het overleg vanmiddag gaven jullie aan dat een burger die een schadevergoeding heeft gekregen van de minister na toekenning niet NAM kan aanspreken voor diezelfde schade. Wat is hierbij de onderbouwing?
- Wat is de juridische status van een adviescommissie? Is deze onderdeel van de Staat?
- Kan een adviescommissie een mandaat verkrijgen van de Minister om besluiten (in dit geval besluiten tot schadevergoeding) namens de minister te nemen?

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [<mailto:5.1.2.e@pelsrijcken.nl>]
Verzonden: maandag 15 januari 2018 16:32
Aan: 5.1.2.e
cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Schadeprotocol

Beste 5.1.2.e,

Dank voor je mail, natuurlijk overleg ik hierover graag met jullie. Ik ga dat inderdaad weer samen met 5.1.2.e doen, dus als je de uitnodiging ook naar hem wilt sturen, heel graag.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]
Verzonden: maandag 15 januari 2018 14:56
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Schadeprotocol

Beste 5.1.2.e,

Na de aardbeving in Zeerijp vorige week maandag is een grote druk ontstaan om het schadeprotocol – als tussentijdse oplossing op weg naar een publiek schadefonds – op hele korte termijn af te ronden. Mijn collega 5.1.2.e en ik zijn hier samen met 5.1.2.e druk mee bezig. Graag wil 5.1.2.e op korte termijn met jou en wellicht ook 5.1.2.e (ik laat uiteraard aan jou over wie je hierbij graag wilt betrekken) om tafel zitten om nader te overleggen over twee zaken:

- Het concept-schadeprotocol zoals dat nu voorligt; waarschijnlijk wordt op enig moment een toets van jullie gevraagd op het definitieve schadeprotocol, voor welke toets dan heel weinig tijd beschikbaar zal zijn;
- De mogelijkheden en kwetsbaarheden van de situatie dat de Staat op enige manier voor rekening en risico van NAM schadeclaims afhandelt, op advies van een onafhankelijke adviescommissie. Voor zover wij op dit moment kunnen overzien, zal hieraan ook een overeenkomst tussen de Staat en NAM aan ten grondslag moeten liggen, die wij te zijner tijd ook graag aan jullie voor toetsing voorleggen. NAM werkt nu aan een conceptovereenkomst.

Je kunt op korte termijn een uitnodiging hiervoor tegemoet zien; dan weet je in elk geval alvast de achtergrond.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor het beroepsgeheim van advocaat of notaris geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te vernietigen en de afzender te informeren. Alle werkzaamheden worden verricht op grond van een overeenkomst van opdracht als bedoeld in artikel 7:400 van het Burgerlijk Wetboek met de naamloze vennootschap Pels Rijcken & Droogleevers Fortuijn N.V., gevestigd te Den Haag en ingeschreven in het Handelsregister onder nr. 27283716. Op de overeenkomst zijn de algemene voorwaarden van toepassing, die zijn gedeponeerd ter griffie rechtbank Den Haag onder nr. 19/2015. Daarin is een aansprakelijkheidsbeperking opgenomen. De algemene voorwaarden zijn te raadplegen op www.pelsrijcken.nl/algemene-voorwaarden en worden op verzoek langs elektronische weg of op andere wijze kosteloos aan u toegezonden.

This message is solely intended for the addressee and may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please notify the sender immediately and delete this message. All our services are performed by virtue of an agreement for the supply of services as referred to in Section 7:400 of the Dutch Civil Code between Pels Rijcken & Droogleevers Fortuijn N.V. and the client. Pels Rijcken & Droogleevers Fortuijn N.V. is a public limited company that is based in The Hague and registered with the Chamber of Commerce Haaglanden under number 27283716. All services provided are subject to our general terms and conditions which

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: SG overleg bij AZ
Datum: woensdag 17 januari 2018 23:35:32

Yes, dank voor heldere terugkoppeling! Ik pak het op.

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 17 jan. 2018 om 22:39 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

Dag 5.1.2.e,

Bij deze terugkoppeling van SG overleg vandaag bij AZ. Hier zijn alle drie de lijnen van 'Groningen' besproken. Begin met de actiepunten.

buiten reikwijdte

<!--[if !supportLists]-->- <!--[endif]-->BWO wordt verzet van 26 naar 30 jan. Waarschijnlijk dan een uur beschikbaar.

buiten reikwijdte

(5.1.2.e en ik) hier even moeite in moeten steken. Ik laat wat plannen.

<!--[if !supportLists]-->- <!--[endif]-->Er wordt elke week een SG overleg ingepland om vinger aan de pols te houden.

Onderwerpen:
 Aftrap van 5.1.2.e.
 Gaswinningsniveau

buiten reikwijdte

Bovengrond:

<!--[if !supportLists]-->- <!--[endif]-->Korte toelichting van mijn kant. Wat is het probleem? Wat moet er gebeuren om schadeprotocol op te lossen?

<!--[if !supportLists]-->- <!--[endif]-->Fors geld in schade, echte grote geld in Versterking. 5.1.2.e pleitte om ratio te bewaren, ondanks alle emotie in proces. (Versterkingskosten kunnen niet waar zijn)

<!--[if !supportLists]-->- <!--[endif]-->Gemeld dat nu de inschatting is dat +/- 50 mln nodig is om proces los te trekken (5.1.2.e dacht hier dat NAM het leeuwendeel van zou betalen)

<!--[if !supportLists]-->- <!--[endif]-->Ook hier: schadeprotocol korte termijn, na Q1 komen we met alle sporen terug. AZ pleitte hier voor forse stap naar voren: als publiek instappen, grove berekening, dit moet het

zijn, later verrekenen met NAM. 5.1.2.e ook voor grove berekening, maar toch merkte ik bij FIN veel aarzelingen.

Mandaat:

```
<!--[if !supportLists]-->- <!--[endif]-->5.1.2.e: Proces toegelicht van  
mandaat en heads of agreement.  
<!--[if !supportLists]-->- <!--[endif]-->Afwegingsdiscussie hier aan de orde  
gehad. Pleidooi om die goed inzichtelijk te maken: Is het of een bak geld  
naar Versterken, en anders in stikstof installaties?  
<!--[if !supportLists]-->- <!--[endif]-->Toen ongemak FIN  
<!--[if !supportLists]-->- <!--[endif]-->Zijn alle waarborgen aanwezig: er  
werd bijv. gepleit voor een corporate advocaten kantoor om mee te kijken  
met Landsadvocaat.
```

Dat was het volgens mij. Goed gesprek, met name qua info-overdracht, maar ook de nodige zorgen vanuit AZ en FIN.

5.1.2.e aanvullingen?

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: SG overleg bij AZ
Datum: donderdag 18 januari 2018 09:02:10

5.1.2.e,

Twee aanvullingen:

- emotie tov emotie zetten gaat over de veiligheid van de groningers vs leveringszekerheid, wat een emotie vs een rationeel onderwerp is, waardoor dat ondersneeuwt in de afweging. Daarom beter spreken van veiligheid van de nederlanders of warme huizen of verlies van banen ipv over leveringszekerheid. Verzoek om samen met DC hier een goede formulering voor te vinden, zodat we twee emoties tegenover elkaar zetten waarvan voor iedereen helder is dat je ze beide belangrijk vindt. Het dilemma waar we voor staan is dan voor iedereen evident.

- 19/1 en 26/1 zal min de MR bijpraten en is ook van belang dat min tekst heeft voor bij het touwtje en MP voor zijn persconferentie (Vraagt ook actie van DC). Van belang dat min in MR aangeeft dat lagere opbrengsten agv minder gaswinning ten laste van het uitgavenkader komen, cfm de nieuwe begrotingsregels, zodat andere ministers worden voorbereid op mogelijke bezuinigingen (als min dit in MR meldt is het een mooie geste van ons aan minfin).

Verder prima. Nemen jullie eea met DC op?

5.1.2.e

Op 17 jan. 2018 om 22:39 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

reeds beoordeeld

reeds beoordeeld

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorbereiding BO Groningen volgende week
Datum: donderdag 18 januari 2018 14:07:25

Allen,

Sprak zojuist 5.1.2.e. Zij wil morgen in de tas alle info over protocol (cf. punt 1 5.1.2.e) en daarnaast onze ideeën over de uitvoering. 5.1.2.e belt daar vanmiddag over met NAM. @5.1.2.e, kun jij de oplegger van 5.1.2.e morgen obv gesprek 5.1.2.e aanvullen met een blokje uitvoering?

Voorbereiding voor gesprek NAM (5.1.2.e) geven we minister maandag mee als hij in de auto stapt.

Voorbereiding voor BO dinsdag (5.1.2.e) kan maandag mee in zijn tas. Maandag maar even zien of we er één pakketje van maken met als bijlage gesprek met NAM.

Volgorde voor maandag is dan:

1. Reactie minister op Schadeprotocol verwerken;
2. Afstemmen met AZ en FIN;
3. Stukken BO rondsturen (door BCG) en naar NAM (door ons).

Die avond kan de minister aan de directeur van de NAM:

- het nieuwe protocol toelichten;
- het proces met de regio van dinsdag;
- zijn idee over uitvoering van de schadeafhandeling;
- financiële deal maken.

Verder ter info: vanochtend zat ik bij het focal point met Shell en Exxon. Shell gaf aan dat ook in een nieuw Schadeprotocol de kleine plussen gewoon kunnen blijven staan (zoals het vaste bedrag voor overlastcompensatie), maar grote plussen (lees: de 2.500 oude gevallen, à ca. 50 mln.) niet afgesproken kunnen worden buiten de grotere deal om.

Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 18 januari 2018 9:31
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Voorbereiding BO Groningen volgende week

Hallo allemaal,

1. Ik verwacht dat ik vandaag/vanavond wel een eerste versie van het schadeprotocol kan rondsturen en dan zorg ik dat daarbij ook een oplegger zit. 5.1.2.e: kan jij de bewuste stukken dan vrijdag richting Minister laten lopen (en natuurlijk aanpassen waar dat nodig is). Vrijdag zal ik niet in de gelegenheid zijn om dat te doen.

2. Voorbereiding BO kan (en hoeft denk ik) niet mee in tas van vrijdag. Vrijdag praten we hele dag nog met expertteam. Lijkt me beter om te kijken of we op maandag een compleet beeld te geven (voorbereiding BO en nieuw schadeprotocol n.a.v. input Minister weekendstukken).

3. Lijkt me inderdaad goed als 5.1.2.e de nota voor maandag maakt. Ik wil daar wel meekijken, belangrijkste denk ik dat NAM i.i.g. tekent voor de schade die uit hoofde van eigen voorstel vergoed zou moeten worden.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 18 januari 2018 9:00
Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: Re: Voorbereiding BO Groningen volgende week

Dag heren,

Ik wil dit wel oppakken maar ik zit nu iets verder van het proces rondom het schadeprotocol af. Dus ik denk dat ik dan even moet worden aangehaakt door 5.1.2.e.

Denk dat het gesprek aanstaande maandag met NAM een andere aanpak vraagt en daar los van staat. 5.1.2.e, kunnen we daar misschien even over schakelen?

Groeten,

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 17 jan. 2018 om 21:57 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

Dag heren,

Stemmen jullie af wie dat doet?

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 17 januari 2018 15:56

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: Voorbereiding BO Groningen volgende week

Ha 5.1.2.e,

Zojuist al even kort besproken met 5.1.2.e en vanochtend met 5.1.2.e, maar hierbij ook nog op de mail:

- Minister heeft in BO ruimte gekregen om nu zelf met stuk voor schadeprotocol te komen.
- Dat kan (begrijp ik ook van jullie) vrijdag mee in zijn tas, met:
 - Een oplegger die aangeeft welke afwegingen gemaakt zijn, waaraan iig expliciet alle punten van de maatschappelijke partijen terugkomen;
 - Een oplegnota ter voorbereiding op het BO dinsdag, waarin iig helder wordt geschetst wat er voorligt, welke punten mogelijk nog onderhandeling opleveren, en waar de minister nog iets substantieels kan weggeven; en
 - Een nota ter voorbereiding op het gesprek met de NAM van maandagavond, waar we aangeven wat de minister daar moet regelen voor wat betreft 'achterdeur' zodat 'voordeur' geregeld kan worden.

Lukt dit zo, en, belangrijker, zijn jullie het hiermee eens?

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Economische Zaken & Klimaat

Directie Bureau Bestuursraad, dossiers energie & klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T +31 (0)6 5.1.2.e

5.1.2.e [@minez.nl](mailto:5.1.2.e@minez.nl)

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: stukken protocolen besluit
Datum: donderdag 18 januari 2018 22:10:49

Hoi 5.1.2.e,

Ik lees in artikel 7 lid 4 dat er een keuze wordt geboden voor herstel door gekwalificeerde aannemer. Is dat de bedoeling?

Dit betekent nogal wat voor de uitvoering in licht van bijhouden lijst gekwalificeerde aannemers en verrekening. Mogelijk ook aanbestedings risico als we aannemers opdracht geven?

Ten aanzien van overgangsregeling. In de scope zijn de schademeldingen vanaf 31 maart 2017. Goede afspraken zijn nodig met partijen die de dossiers voor 31 maart 2017 behandelen. Onduidelijk is waar deze komt (of blijft) te liggen. Ook specifiek aandacht voor de complexe zaken die onder het oude schade protocol (voor 31/3/2017) vallen, in behandeling bij de commissie bijzondere situaties en arbiters bodembeweging. Gaan die nou ook over naar de commissie mijnbouwschade volgens concept instellingbesluit. Goed kijken of de artikelen in instellingsbesluit en protocol duidelijk zijn geformuleerd en op elkaar aansluiten.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e.

Op 18 jan. 2018 om 21:34 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

Dag 5.1.2.e,

Bij deze de laatste versie van het schadeprotocol, inclusief toevoegingen landsadvocaat.

Groet,

5.1.2.e

<plaatje organisatie commissie mijnbouwschade Groningen.docx>

<Instellingbesluit Commissie afhandeling mijnbouwschade Groningen 18-01 (2).docx>

<Protocol mijnbouwschade Groningen 18-01 schoon v.3.docx>

23/1
ogoe

TER ADVISERING

Aan de Minister

Men en der staat: "u hebt
aangegeven dat - -". Ik hoop
dat de schryver ook heeft
gewogen of deze keuzes
inderdaad ook na nadere
bestudering verstandig zijn?

nota

Schadeprotocol

ELW

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Auteur

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e

Datum

18 januari 2018

Kenmerk

DGBI-DR / 18009735

Bhm: 18010547

Kopie aan

Bijlage(n)

1. Schadeprotocol
2. Bijlage schade NAM
3. A4 RVO

Parafenroute

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e

Aanleiding

- U hebt aan de Bestuurlijke tafel ruimte gekregen om zelf een schadeprotocol in te brengen. In dat schadeprotocol staat systeemverantwoordelijkheid en publiekrechtelijke afhandeling inclusief de daarmee gepaard gaande publieke waarborgen centraal.
- In de bijlage treft u het concept aan voor het Besluit mijnbouwschade Groningen. Dit besluit bevat het schadeprotocol en voorziet in de Commissie mijnbouwschade Groningen (hierna: de Commissie). U hebt aangegeven dat u uw voorstel op maandag 22 januari wilt delen.
- Uw reactie wordt aanstaande maandag verwacht op dit protocol, waarna een eerste definitieve versie van het protocol wordt opgeleverd.
- Aanstaande maandag kunt u dit protocol nader bespreken met NAM net als dat u dit protocol dinsdag bespreekt met de Bestuurlijke Tafel. Voor beide overleggen wordt u separaat voorbereid, afhankelijk van uw opmerkingen.
- Op basis van de stukken zal er een toelichting worden geschreven voor de regio op welke wijze dit schadeprotocol tot stand is gekomen.

Advies

- U wordt geadviseerd kennis te nemen van de stukken en desgewenst richtinggevende aanwijzingen te geven.
- In het bijzonder wordt u geadviseerd aan te geven of u instemt met:
 1. Het nemen van het Besluit mijnbouwschade Groningen door u in overeenstemming met de Minister voor Rechtsbescherming en de leden laten benoemen door de Minister voor Rechtsbescherming;
 2. Het volledig publiekrechtelijk afhandelen van de schade;
 3. De Commissie vrij te laten in de wijze waarop het de procedure voor schade-afhandeling inricht, maar wel binnen de randvoorwaarden van het schadeprotocol. Hierin is onder andere opgenomen dat:
 - Een nulmeting wordt gedaan;
 - De schades door onafhankelijke experts worden beoordeeld en contra-expertise mogelijk is. De kosten voor contra-expertise

Ontvangen BBR

19/1
24 JAN. 2018

is dat zo - in de
fiscaliteit en in de
verganspreken kunnen
we niets niet.

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Kenmerk
DGBI-DR / 18009735

zullen door de Commissie worden vergoed indien deze redelijk
zijn. Dit is de normale bestuursrechtelijke procesgang.
Gewerkt wordt met schade-experts die aan vooraf
vastgestelde minimeisen voldoen;

dat is wel
het minste

4. De Commissie te laten bepalen of een korte of uitgebreide procedure kan worden gevolgd;
5. Alle zaken waarvan volgens het verzoek om schadevergoeding een verband bestaat met de gaswinning uit het Groningenveld te laten behandelen door de Commissie mijnbouwschade Groningen. Dit betekent dat de facto het werkingsgebied wordt overgelaten de Commissie mijnbouwschade Groningen;
6. De arbiters als persoon een plek te geven in de bezwaaradviescommissie.
7. De Commissie te laten beslissen over alle schadesoorten. Wel moet er sprake zijn van schade aan gebouwen en werken.
8. In de korte procedure schadevergoeding uitsluitend voor herstel uit te keren.
9. De uitvoering op de korte termijn te beleggen bij RVO.nl
10. De mogelijkheid dat NAM zich onvoldoende in de oplossing herkent en het schadeprotocol financiële gevolgen kan hebben.

Toelichting

1. Instellen Commissie mijnbouwschade Groningen

- Het Besluit voorziet in de instelling van de Commissie waarvan de leden worden benoemd door de Minister voor Rechtsbescherming.
- Om de schijn van mogelijke belangenverstrengeling te voorkomen wordt expliciet bepaald dat de Commissie en de door de commissie ingeschakelde deskundigen geen instructies ontvangen of verlangen om in individuele gevallen tot een besluit te komen.
- Voor de Minister voor Rechtsbescherming is relevant welke verantwoordelijkheid hij krijgt als hij medeverantwoordelijkheid draagt voor het functioneren van de Commissie. U blijft als minister van EZK stelstelverantwoordelijk voor gaswinning en voor de afhandeling van schade als gevolg daarvan. De Minister van JenV wordt in het nieuwe stelsel verantwoordelijk voor de benoemingen en daarmee indirect voor het functioneren van de Commissie. U wordt geadviseerd om contact op te nemen met de Minister voor Rechtsbescherming hierover. Dit wordt ambtelijk voorbereid.

2. Het volledig publiekrechtelijk afhandelen van de schade

- U hebt afgelopen woensdag samenvattend aangegeven dat publieke taken, publiekrechtelijke ingebed dienen te worden, zodat ze omgeven zijn met generieke waarborgen (o.a. Ombudsman, Rekenkamer, bezwaar en beroep).
- Met de Landsadvocaat is gezocht naar een manier om ook vooruitlopend op nog op te stellen wetgeving een besluit (als bedoeld in de Algemene wet

bedoelen we dat in schade mag
uitkeren, ook al ligt de aansprakelijkheid
niet bij mij, of betekent het dat ik
meer mag uitkeren dan
de aansprakelijkheid.

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Kenmerk
DGBI-DR / 18009735

bestuursrecht) te kunnen nemen op het verzoek om schade als gevolg van
gaswinning te verhelpen.

- De conclusie is dat de Minister van EZK de mogelijkheid heeft om onverplichte uitgaven te doen en dat deze onverplichte uitgaven via beleidsregels (te weten het schadeprotocol) kunnen worden ingekaderd. Concreet betekent dit dat u een besluit kunt nemen op schadeverzoeken en dat u deze bevoegdheid ook kan mandateren aan de Commissie.
- Niet uit te sluiten is dat verzoekers (ook) de NAM benaderen om hun schade vergoed te krijgen. NAM zal deze verzoeken niet kunnen afwijzen onder verwijzing naar de Commissie. Wel geldt dat dezelfde schade niet twee keer voor vergoeding in aanmerking komt. Ook is niet uit te sluiten dat de bestuursrechter zich onbevoegd acht om deze zaken te behandelen. Een duidelijke toelichting op uw bevoegdheid om besluiten te nemen beperkt dit risico en is daarom in de toelichting opgenomen.
- Het publiekrechtelijk kunnen afhandelen van schadeverzoeken kent als belangrijk voordeel dat hiermee automatisch de generieke waarborgen van toepassing zijn (o.a. bezwaar en beroep bij de bestuursrechter). Deze situatie komt dan ook de betrouwbaarheid van de afhandeling van de schadegevallen ten goede, sluit aan bij de wensen die bestuurders hebben en is in lijn met de richting die in het Regeerakkoord is geschetst.

het
schade-
protocol
moet dat
voorkomen

hoera!

3. De Commissie vrijlaten in de wijze waarop het de procedure voor schade-afhandeling inricht, maar wel enkele begrenzingen aan te brengen.

- U hebt afgelopen woensdag aangegeven dat u systeemverantwoordelijkheid wil dragen voor de schade-afhandeling, maar niet op de stoel van de professional wil gaan zitten. U hebt te kennen gegeven dat u het niet juist acht dat u degene moet zijn die grenzen trekt.
- Duidelijk is dat zowel de regio als NAM om verschillende redenen vragen om grenzen. Ook is duidelijk dat op sommige onderdelen op hoofdlijnen overeenstemming lijkt te bestaan over de grenzen die getrokken moeten worden. U wordt dan ook geadviseerd om in ieder geval de volgende onderwerpen op te nemen:

is dat dat
stuk van
800 blz?

Nulmeting

- Alle partijen kunnen zich scharen achter het idee dat een bouwwerk waarvoor schade wordt geclaimd in beeld wordt gebracht zodat nadien makkelijker de oude en nieuwe situatie kan worden vergeleken. Het Centrum Veilig Wonen is ook na 1 april 2017 doorgegaan met het opnemen van schade en heeft daarvoor ook 0-metingen uitgevoerd.

OK

Beoordelingsmethodiek schade

- Alle partijen kunnen zich scharen achter het idee dat in de uitgebreide procedure beoordeeld moet worden of schade wordt veroorzaakt door bodembeweging. De toepassing van de methode van de TU Delft lijkt daarbij op voldoende draagvlak te kunnen rekenen. Het Groninger Gasberaad stelt hier kritische kanttekeningen bij.

Schade-expert die aan minimum-eisen voldoet

X 202

*

Maar gaan we nu dwingend
de Delftse methode voorschrijven,
of vullen we de stelselverantwoordelijkheid
nader in m.b.t. de kwaliteit
van de oordeelsvorming, bv na

~ periodieke externe
toetsing of inspectie

~ periodieke verantwoording
aan MOK/MR over
de gebruikte methoden
en afwegingen.

~ interne procedures t.b.v.
kwaliteitsbeheersing, zoals
4 ogen principe, kennisgroepen,
etc

~ ~~ex~~ beroeps- of ervarings-eisen
aan de bevoegde beoordelaars

Dit alles op stelselniveau - de
parametrisering is aan de Commissie

- Alle partijen accepteren dat schade-experts moeten voldoen aan professionaliteitseisen. Deze eisen moeten door de commissie worden vastgesteld.

4. De Commissie laten bepalen of een snelle of uitgebreide procedure wordt gevolgd

- U hebt aangegeven dat u vooral systeemverantwoordelijk wil zijn. De vraag die dat oproept is in hoeverre u wenst te sturen in het te volgen proces voor de schade-afhandeling.
- Alle partijen hebben de procedure voor schade-afhandeling in enige vorm gesplitst. Regio en NAM kiezen voor een eenvoudige en uitgebreide procedure en NCG kiest voor een opdeling die afhankelijk is van de kosten die met herstel zijn gemoeid (goedkoop vs. duur). NAM heeft daarbij gekozen om de snelle procedure voor te behouden aan schade die in het eigeel wordt geconstateerd en enkel als de bewoner genoeg neemt met schadeherstel in natura.
- U kunt in lijn met uw betoog ervoor kiezen om het te volgen proces aan de Commissie zelf te laten. Echter, zeker als het werkingsgebied van het protocol ook door de Commissie zelf mag worden afgebakend kleven hier grote financiële en uitvoeringsrisico's aan. U wordt dan ook met klem geadviseerd de Commissie enkel vrij te laten in het vaststellen van de procedure indien het werkingsgebied van de Commissie is begrensd.

heeft met

XXXX

5. Het werkingsgebied over te laten aan de in te stellen Commissie

- Het werkingsgebied van het protocol is het grootste twistpunt.
- Alle partijen erkennen dat er een grens is waarbij niet langer sprake kan zijn van schade door gaswinning uit het Groningenveld, maar er is tot op heden geen overeenstemming over de vaststelling van de grens. U zult hier een positie moeten kiezen. Daarbij zijn op dit moment vier opties in beeld:
 - a. U kiest voor een technische afbakening, gebaseerd op het voorstel van NAM. Daarmee is financiële afdekking door de NAM geborgd;
 - b. U kiest ervoor niet in het protocol op voorhand een grens vast te leggen en het vaststellen van een grens over te laten aan de uitvoeringspraktijk van de Commissie. Dit betekent dat iedereen terecht kan bij de Commissie, maar dat sommige verzoeken heel snel zullen worden afgewezen;
 - c. U kiest ervoor geen grens te trekken en die over te laten aan de Commissie, maar geeft wel uitgangspunten mee voor deze afbakening;
 - d. U zoekt een compromis tussen het voorstel van NAM en de Regio door de technische contouren met bijvoorbeeld 3 km uit te breiden.
- Aangenomen mag worden dat elk ander voorstel, anders dan de technische afbakening van NAM, een gesprek met NAM vraagt en mogelijk financiële gevolgen heeft voor de Staat die op voorhand niet in te schatten zijn.
- Ook mag aangenomen worden dat als er gekozen wordt voor een technische afbakening, de maatschappelijke partijen en waarschijnlijk ook enkele regionale bestuurders geen steun zullen geven aan het protocol.

XX

* *

Kunnen we het werkingsgebied
voor het loket als

volgt vaststellen:

- het loket geldt vooral ook alleen
voor de provincie Brabant plus Noord-Brabant

- We nemen op dat de

Commissie steeds op

basis van de meest recente

kennis (betreft en technische
inzichten), dus niet star
de gevolgde procedure aanjaagt, ofwel
~~te~~ grenzen aanjaagt voor

* snelle procedure

* een vorm van nadere
onderzoek

* ~~steeds~~ in beginsel
afwijzen, met in bijzondere
gevallen een nadere toets

- De Commissie zet deze ^{procedures 2} grenzen
permanent in de meest actuele
vorm op de website i.h.k.v.
transparant handelen.

- We benadrukken dat het om
procedures gaat, die geen ~~procedures~~

aanbeveling
in de wettelijke aansprakelijkheid

212

211

3107-1-112

Het huidige voorstel bevat optie b: geen grens te trekken.

Het voorstel geen grens te trekken en de Commissie zijn eigen werkingsgebied te laten vaststellen kent risico's.

- Als de Commissie geen houvast krijgt voor een grens zal het aantal meldingen naar verwachting toenemen. Het niet bepalen van een grens kan een aanzuigende werking hebben voor schades uit Noord Nederland. Zoals het nu beschreven staat zal de Commissie alle verzoeken individueel moeten afhandelen. De Commissie kan beleid ontwikkelen hoe om te gaan met verzoeken om schadevergoeding die verder van het aardbevingsgebied af liggen. Dit kan door de rechter worden getoetst.
- Ook zullen naar verwachting meer bezwaar- en beroepschriften moeten worden afgehandeld. De grens die de Commissie bij elk te nemen besluit moet vaststellen kan worden aangevochten. Dit veroorzaakt druk op het uitvoeringssysteem.
- Als gevolg van het bovenstaande bestaat het risico dat de Commissie er voor zal kiezen om meer verzoeken toe te wijzen. Dit levert een financieel risico op aan de 'achterkant' aangezien de NAM waarschijnlijk niet alle schades zal vergoeden (zie punt 10).
- Als systeemverantwoordelijke zal u verantwoordelijk worden gehouden voor het systeem. Als we de Commissie zonder nadere duiding vragen de schade te adresseren van het Groningenveld riskeren we dan ook vragen te beantwoorden wanneer dat onvoldoende lukt.

Gezien de risico's is het voorstel om deze dilemma's open te bespreken op de bestuurlijke tafel. Het advies is om in overleg met bestuurlijke partijen te komen tot optie c: gebied aan commissie + uitgangspunten voor afbakening.

De afbakening waaraan gedacht kan worden is:

- Technische onderbouwing Delft.
- Eventueel met veiligheidsmarge, inclusief juridische toets.
- Veiligheidsmarge kan worden aangepast door Commissie als een groot aantal gevallen in deze marge worden toegekend, danwel worden afgewezen.

U wordt geadviseerd om zelf of met de leden van bestuurlijke tafel in gesprek te gaan met de heer Hammerstein en 5.1.2.e over dit dilemma.

6. De arbiters en contra-expertise

- Alle partijen voorzien een positie voor de arbiter. Als wordt voorzien in publiekrechtelijke afhandeling van de schade staat tegen genomen besluiten bezwaar en beroep open. Voor de arbiter zoals die nu functioneert, is hiervoor geen ruimte.
- Het huidige voorstel introduceert een bezwaaradviescommissie waarvan de leden door de Minister voor Rechtsbescherming worden benoemd. Het ligt in de rede om bij deze benoemingen rekening te houden met personen die op dit moment de rol van arbiter vervullen.
- De Commissie krijgt de mogelijkheid deskundigen aan te wijzen. Tegen deze deskundige kan door de verzoeker om schadevergoeding worden geprotesteerd. De Commissie neemt dit in overweging bij het aanwijzen van

Kenmerk
DGBI-DR / 18009735

Arch -

✓

OK
ik vind
het niet
ram om
in te
zetten op
vergoeds
in natura

oec. Voorbeelden daarvan zijn: vaststellen van
 hebben we met een flink
 kleinje eromheen CVW-as nodig?

causaliteit, een voorschotbetaling en werken met een maximale grens waarbij direct tot schade betaling kan worden overgegaan. Hiermee wordt de commissie ontlast, geeft dit de gedupeerde bewoner snel duidelijkheid en de mogelijkheid om spoedig te starten met het laten uitvoeren van herstelwerkzaamheden.

- De voorliggende werkwijze in de regeling voorziet in een mogelijkheid tot contraexpertise bij zienswijze. Dit is naast de mogelijk tot bezwaar en beroep. Dit kan doorlooptijd vergroten bij de uitgebreide procedure en leiden tot hogere uitvoeringskosten.

is dat echt nodig?

10. Positie NAM

- De inzet is om met de NAM een overeenkomst te sluiten, parallel aan het vaststellen van het schadeprotocol en het Instellingsbesluit. De kern van deze overeenkomst is de afspraak dat de Staat overeenkomstig het protocol verzoeken om schadevergoeding beoordeelt en dat NAM de kosten (incl. uitvoering) voor het afhandelen van deze verzoeken betaalt.
- Over deze overeenkomst moet nog nader met NAM worden gesproken. U ontvangt hiervoor separaat een nota ten behoeve van uw gesprek maandagavond met 5.1.2.e.
- Aangezien het voorstel dat nu voor ligt, geen specifieke richtlijnen meegeeft, en daarmee de mogelijkheid bestaat dat de uitvoering zal afwijken van het voorstel van NAM is de verwachting dat NAM geen garantie geeft de volledige dekking van de uitkeringen voor haar rekening zal nemen.
- Bovendien is het niet mogelijk om een goed onderbouwde inschatting te maken van de kosten, gezien de vrijheid die de commissie krijgt om haar eigen werkwijze vast te stellen.
- Naar waarschijnlijkheid worden de financiële en uitvoeringsrisico's niet gedekt door NAM, waardoor de Staat deze kosten moet betalen. Deze kosten zijn op voorhand moeilijk in te schatten en hebben daarmee een open einde karakter. Dit zal voor de MFIN niet acceptabel zijn.
- In het geval dat er wel een afbakening wordt gekozen met veiligheidsmarge ligt het in de rede dat de vergoedingen voor proces en uitbetaling in deze veiligheidsmarge voor rekening van de Staat komen.
- Mocht er geen afbakening worden gekozen dan zal een afkoopsom, met een aantal ventielen voor onverwachte gebeurtenissen, met NAM overeengekomen moeten worden.

Denk dat het is een juiste uitkomst
juist geld steekpunt
geen toelating van ericilente omzettingen
mindere proceskosten

kunnen we deze twee veranderingen inschatten?

Aan:
Minister Economische Zaken en Klimaat

Klant Advies & Informatie

Communicatie & Pers

Van:
Algemeen Directeur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Contactpersoon

5.12.e

M 06 201 333 39

5.12.e @rvo.nl

Datum

18 januari 2018

Mogelijke ondersteuning RVO voor Commissie

Ik schets u beknopt welke voorbereidingen door mijn organisatie worden genomen ten aanzien van mogelijke dienstverlening schadeafwikkeling Groningen, op basis van de nu beschikbare informatie. Hierbij realiseer ik mij dat deze voorbereidingen op zeer korte termijn moeten plaatsvinden, in een bestuurlijke en beleidsmatige context die nog in ontwikkeling is.

Voorbereidingen RVO

We werken een proces uit van melding-inventarisatie schade-taxatie schade-beoordeling door commissie- vaststelling-uitbetaling- bezwaar en beroep. Proces schakelbaar, dus bv mogelijk proces te verkorten.

We werken, voor op de plank, ook een proces van voorschotbetaling uit, voor het geval op enig moment vanwege te lange doorlooptijd hiervoor gekozen gaat worden. Dit lijkt een noodzakelijke stap om snel te kunnen betalen.

Het proces voorziet in een verkorte procedure (snelle afwikkeling en betaling) en een werkwijze voor meer complexe zaken.

We nemen als uitgangspunt wat is nodig om in twee weken operationeel te zijn, en in drie maanden uitbetaald te kunnen hebben. We verwachten minimaal 10.000 dossiers. En brengen in beeld wat daarvoor nodig is en of dat haalbaar is.

Processen worden zodanig ontworpen dat ze toepasbaar zijn ongeacht welke partij vanuit de Rijksoverheid in de lead zal zijn, en op elk moment overgedragen kunnen worden aan organisatie die uitvoering gaat doen zonder dat uitgebreide ontvlechting met RVO noodzakelijk is.

Daar waar mogelijk wordt aangesloten op bestaande infrastructuur en wordt gebruik gemaakt van beschikbare gegevens en expertises. Zoals voortbouwen op de reeds gemaakte instructies en opleiding van de schade experts door het CVW.

Voor schadeopname en taxatie wordt uitgegaan van de inzet van onafhankelijke schade-experts; RVO heeft al een rol bij de uitvoering van de Wet Tegemoetkoming Schade bij rampen, zoals aardbeving met een magnitude van minimaal 4,5 op de Schaal van Richter. In dat kader hebben we een raamcontract op basis waarvan binnen twee weken (vele) taxateurs beschikbaar moeten kunnen zijn. We zoeken naar mogelijkheden hier gebruik van te kunnen maken.

We gaan uit van maximaal digitaal dossier. Dus alle documenten scannen. Hierdoor is het mogelijk om op elke plek in het land te kunnen werken. Dit geeft meer mogelijkheden voor opschalen en kan ook bij mogelijke bezetting van de locatie in de regio worden doorgewerkt.

Klant Advies & Informatie

Communicatie & Pers

We ontwerpen proces voor overname van dossiers van CVW, waarbij (gedetailleerd) vast moet liggen van welk dossier welke informatie is overgedragen.

Datum

18 januari 2018

Vorbereidingen worden getroffen om snel een frontoffice inclusief callcenter in Groningen in te richten. Bewoners kunnen hier terecht voor vragen en/of hulp. Bemensing met mensen uit de regio, die gebied en omstandigheden kennen. Mogelijkheden voor briefing en afstemming met taxateurs. Backoffice kan ook buiten Groningen. Bespreking met Groningers over afhandeling altijd in front Office.

Indien we daadwerkelijk gaan uitvoeren hanteren we als uitgangspunt: Er wordt gewerkt in opdracht van EZK 5.1.2.e en over de uitvoering houden we contact binnen de daarbij aangegeven kaders met de bewoners van Groningen, de eventuele uitvoeringspartners en zo nodig de regionale bestuurders. We nemen vertegenwoordigers van de bewoners intensief mee in waar we staan en welke keuzes we bij de uitvoering willen maken om draagvlak op de uitvoering te krijgen en de voorspelbaarheid daarvan te vergroten.

We werken toe naar situatie dat de in te stellen beoordelingscommissie later start (4-5 weken) maar bij wijze van spreken de werkagenda/werkvoorraad voor de komende tijd al klaar ligt.

Met de NAM zijn inmiddels gesprekken gestart om informatie te krijgen over de huidige uitvoering en problemen daarbij. We verwachten op korte termijn nadere info van de NAM die inzicht geeft over hoeveel dossiers al voorzien zijn van een schade inventarisatie.

Gesprekken met het CVW zijn voorzien voor begin volgende week. Hierbij verkennen we ook of en hoe we gebruik kunnen maken van hetgeen CVW heeft voorbereid voor de uitvoering na vaststelling van het nieuwe schadeprotocol.

Bestaande mantel- en raamovereenkomsten worden nagekeken voor de rechtmatige inkoop van infrastructuur, ICT en bemensing.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Procesupdate Team 1. Schadeprotocol
Datum: vrijdag 19 januari 2018 17:59:34

Ja logischerwijs dus 29 januari

Verstuurd vanaf mijn iPad

> Op 19 jan. 2018 om 17:49 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@bcg.com> het volgende geschreven:

>

> Hi 5.1.2.e,

>

> Dank voor je snelle reactie. Het lijkt me een goed idee om een kleine technische en juridische delegatie samen te brengen aan de Bestuurlijke Tafel. Ben je het er mee eens dat dit goed zou zijn om te doen op maandag 29 januari? (en dus niet al a.s. dinsdag 23 januari, aangezien de reviews dan nog niet hebben plaatsgevonden).

>

> Wat betreft de maatschappelijke organisaties is de tekst inderdaad niet zo bedoeld. 5.1.2.e heeft expliciet benoemd dat hij ze niet onder druk wil zetten. Tegelijkertijd wil hij wel kijken of er ruimte is om maandag al deel te nemen. Mocht je daar nog verdere richting aan willen geven, wellicht goed als jij en 5.1.2.e daar direct telefonisch over afstemmen?

>

> Ik ben bereikbaar als er nog verdere vragen zijn. En de beloofde stukken komen vanavond nog jullie kant op.

>

> Groet,

> 5.1.2.e

>

>

> 5.1.2.e

>

> THE BOSTON CONSULTING GROUP

> Gustav Mahlerlaan 40

>

> 1082 MC Amsterdam • Netherlands

>

> Mobile +31 6 5.1.2.e

> 5.1.2.e@bcg.com

>

>

> Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at BCG.com (<http://www.bcg.com>)

>

> -----Original Message-----

> From: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]

> Sent: Friday, January 19, 2018 17:43

> To: 5.1.2.e <5.1.2.e@bcg.com>

> Cc: 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e

> @bcg.com; 5.1.2.e @bcg.com; 5.1.2.e

> @bcg.com; 5.1.2.e @bcg.com

> Subject: Re: Procesupdate Team 1. Schadeprotocol

>

> 5.1.2.e,

> Na afstemming met 5.1.2.e:

> De planning ziet er goed uit. Ik vind het het mooist als we aan de bestuurlijke tafel een kleine delegatie van zowel de technische als de juridische review samenbrengen. Er is immers in de doorvertaling naar uitvoering een relatie tussen beide te verwachten.

> Verder zie ik het belang om zo snel mogelijk de inbreng van de maatschappelijke partijen mee te nemen in de aanpak, maar gelet op de situatie zou ik ze niet onder druk willen zetten. De tekst hieronder lijkt dat wel te suggereren, maar is mogelijk niet zo bedoeld.

> Groet,

> 5.1.2.e

>

>

> Verstuurd vanaf mijn iPad

>

> Op 19 jan. 2018 om 16:21 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@bcg.com> het volgende

geschreven:

>

> Hi 5.1.2.e ,

>

> Een korte procesupdate m.b.t. Team 1. Schadeprotocol. 5.1.2.e en ik komen net uit de expert sessie, en eerder op de dag heb ik afgestemd met 5.1.2.e (technisch) en Hammerstein (juridisch).

>

> 5.1.2.e Graag jullie definitieve akkoord op onderstaande proces voor de technische commissie, dan kan ik de commissieleden inlichten en sessies inplannen 5.1.2.e is al op de hoogte vanuit het expert team)

>

> Technische commissie

>

> · Vandaag einde dag (19 jan): 5.1.2.e delen een aangescherpt voorstel voor de vraagstelling aan de technische commissie, op basis van de input van 5.1.2.e gister avond

>

> · Voor maandag (22 jan): 1) Verzoek aan 5.1.2.e om een review te doen op deze definitieve technische vraagstelling, 2) in parallel checkt 5.1.2.e nog een aantal details binnen TU Delft

>

> · Maandag (22 jan): Vraagstelling wordt uitgestuurd naar technische commissie

>

> · Dinsdag (23 jan): Schriftelijke reactie van technische commissieleden

>

> · Woensdag (24 jan): Fysieke bijeenkomst technische commissie, bij voorkeur in Groningen met het expert team erbij

>

> · Do/vr (25-26 jan): Technische commissie werkt advies schriftelijk uit, zodat deze voor het weekend klaar is voor de Bestuurlijke Tafel van maandag 29 jan

>

> · Vervolgens zouden we een deel van de technische commissie kunnen vragen om in de Bestuurlijke Tafel van maandag 29 jan een toelichting te geven. @5.1.2.e: jij benoemde gisteren dit als mogelijkheid, is dit wenselijk om alvast in de agenda's van bijv. 5.1.2.e te blokkeren?

>

> Juridische commissie

>

> · Hammerstein en 5.1.2.e hebben elkaar vandaag gesproken om de vervolgstappen af te stemmen

>

> · Maandag 11:30-12:00 stemmen Hammerstein en 5.1.2.e de definitieve vervolgstappen af contact op basis van de uitwerking van wat het betekent om publiekrechtelijk schade af te handelen

>

> · Ik heb daarna om 12:00 contact met 5.1.2.e om de vervolgstappen te operationaliseren

>

> Expert team schadeprotocol

>

> · Zojuist een goede expert team sessie afgerond onder leiding van 5.1.2.e en mijzelf

>

> · Concept uitwerking hiervan stuur ik later vandaag rond, zal ik ook naar jullie doen. Als jullie daar nog input op hebben, heel graag, dan nemen wij die maandag in het expert team mee

>

> · Expert sessies gepland voor volgende week:

>

> o Maandag 22 jan: 9:00-12:00 (Provinciehuis Groningen)

>

> o Woensdag 24 jan: 9:00-17:00 (Provinciehuis Groningen) – incl. technische review sessie

>

> o Vrijdag 26 jan: noodblok indien nodig in aanloop naar de Bestuurlijke Tafel

>

> · 5.1.2.e stemt dit weekend af met 5.1.2.e (i.o m. de Commissaris van de Koning) over hun eventuele deelname aan de expert sessie van maandag ochtend 9:00-12:00. Het zou goed zijn als wij maandag ochtend nog de zienswijze van de maatschappelijke organisaties direct mee kunnen nemen in de uiteindelijke expert team input voor de Bestuurlijke Tafel. Sowieso wordt de input aan de Bestuurlijke Tafel expliciet gepresenteerd als input, waar de Bestuurlijke Tafel alvast hun zienswijze op zal geven, maar waar zeker nog geen besluitvorming over zal plaatsvinden

>

> Ik hoop dat dit duidelijkheid biedt. Laat me weten als er nog vragen zijn.

>

> Ik deel later vandaag nog (1) concept uitwerking input expert team, en (2) aangescherpte vraagstelling technische commissie ter review.

>

> Groet,
> 5.1.2.e
>
>

>
> 5.1.2.e
>
> THE BOSTON CONSULTING GROUP
> Gustav Mahlerlaan 40
> 1082 MC Amsterdam • Netherlands
>
> Mobile +31 6 5.1.2.e
> 5.1.2.e @bcg.com<[mailto:5.1.2.e @bcg.com](mailto:5.1.2.e@bcg.com)>
>

>
> Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at BCG.com<<http://www.bcg.com>>
>

> The Boston Consulting Group B.V.
> Commercial Register Amsterdam 31040324
>

> This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

> Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

> De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

>
> This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
> The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

>
>
> The Boston Consulting Group B.V.
> Commercial Register Amsterdam 31040324
>

> This e-mail message may contain confidential and/or privileged information.

> If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message,
> you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or
> any information contained in the message. If you have received this material
> in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this
> message. Thank you.

72.

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Auteur

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e

Datum

19 januari 2018

Kenmerk

DGBI-DR / 18010613

Bhm: 18006719

Kopie aan

Bijlage(n)

2

nota

Gezamenlijke Brief PS Groningen

Parafenroute

5.1.2.e

5.1.2.e

Aanleiding

Afgelopen woensdag 10 januari ontving u een gezamenlijke brief van de Provinciale Staten van Groningen. In deze brief vraagt de Provinciale Staten aandacht voor de belangen van de Groningers en verzoekt de PS om snelle actie vanuit uw kant

Advies

U kunt bijgevoegd antwoord ondertekenen.

Kom er ook de briefjes
aan de petitiëaanbieder,
de schoolklas, de speldjesmaker?
Kan kort

Heeft de advies wél? We kregen een
brief van de Staten en sturen een
brief terug aan het college --??

Ontvangen BBR

De minister heeft gelijk. Adressering
van deze brief zou aan PS moeten
zijn. Willen jullie dit aanpassen en
daarna uitsturen?

**provincie
 groningen**

Provinciale Staten

ETM
POGG

Aan de minister van Economische Zaken en Klimaat
zijne excellentie de heer E.D. Wiebes

Groningen, 10 januari 2018

Hooggeachte heer Wiebes,

Kort geleden bent u als Minister op een rijdende trein gesprongen – de gaswinning – die een spoor van vernielingen in de Groninger samenleving achterlaat. De Groninger politiek heeft de problemen regelmatig onder de aandacht gebracht van uw voorgangers. De trein rijdt langzamer maar nog steeds te hard. De beving van afgelopen maandag waarbij het epicentrum tussen Zeerijp en 't Zandt lag maakte dat nog weer eens duidelijk. Het is vijf over twaalf. Er is nu actie van de Minister nodig.

Het is schrijnend dat alle Groningers die opnieuw beschadigingen aan hun huizen tegenkomen weer in hetzelfde slopende proces terecht komen van schadeafhandeling en de daarmee gepaard gaande frustraties. Regels om te zorgen dat de schadeafhandeling eenvoudig en goed verloopt zijn nog niet door u vastgesteld. Gemeenten, de Groninger Bodem Beweging, het Gasberaad en de provincie Groningen hebben een redelijk voorstel gedaan voor een nieuw schadeprotocol. Wij wachten nog op antwoord.

Wij scharen ons als Provinciale Staten achter de Groningers. Wat wordt gevraagd is niet meer dan redelijk: Geef gehoor aan de stem van onze inwoners; eerlijke en snelle schade-afhandeling, verlaging van de gaswinning naar een veilig niveau en herstel van de Groninger samenleving: maatschappelijk, psychisch en economisch.

De stille, maar soms ook openlijk uitgesproken hoop dat verplaatsing van de gaswinning naar een ander deel van het Groningenveld, het veld tot rust zou brengen is onterecht gebleken. De gevaren die na de beving bij Huizinge werden geconstateerd, zijn nog altijd actueel. Dat vraagt om een overheid die haar verantwoordelijkheden ten volle neemt. Een overheid die zorgt voor rechtvaardig herstel en een overheid die niet langer risico's op de koop toe neemt, maar veiligheid garandeert.

Als provinciale politici willen wij hier het gezamenlijke statement maken dat we voor de volle honderd procent achter de eisen van onze inwoners staan. Niet omdat wij veeleisend zijn, maar omdat respect voor de eigenwaarde, gezondheid en bezit richting alle inwoners, in gelijke mate, van dit mooie land tot de vanzelfsprekendste grondbeginselen van onze rechtsstaat behoren.

Hoogachtend, namens Provinciale Staten
van de provincie Groningen,
SP
PvdA
CDA
D66
VVD
ChristenUnie
PVV
Groninger Belang
GroenLinks
Partij voor de Dieren
Partij voor het Noorden

**provincie
groningen**

Provinciale Staten

Aan de minister van Economische Zaken en Klimaat
zijne excellentie de heer E.D. Wiebes

Groningen, 10 januari 2018

Hooggeachte heer Wiebes,

Kort geleden bent u als Minister op een rijdende trein gesprongen – de gaswinning – die een spoor van vernielingen in de Groninger samenleving achterlaat. De Groninger politiek heeft de problemen regelmatig onder de aandacht gebracht van uw voorgangers. De trein rijdt langzamer maar nog steeds te hard. De beving van afgelopen maandag waarbij het epicentrum tussen Zeerijp en 't Zandt lag maakte dat nog weer eens duidelijk. Het is vijf over twaalf. Er is nú actie van de Minister nodig.

Het is schrijnend dat alle Groningers die opnieuw beschadigingen aan hun huizen tegenkomen weer in hetzelfde slopende proces terecht komen van schadeafhandeling en de daarmee gepaard gaande frustraties. Regels om te zorgen dat de schadeafhandeling eenvoudig en goed verloopt zijn nog niet door u vastgesteld. Gemeenten, de Groninger Bodem Beweging, het Gasberaad en de provincie Groningen hebben een redelijk voorstel gedaan voor een nieuw schadeprotocol. Wij wachten nog op antwoord.

Wij scharen ons als Provinciale Staten achter de Groningers. Wat wordt gevraagd, is niet meer dan redelijk. Geef gehoor aan de stem van onze inwoners: eerlijke en snelle schade-afhandeling, verlaging van de gaswinning naar een veilig niveau en herstel van de Groninger samenleving op maatschappelijk, psychisch en economisch terrein.

De stille, maar soms ook openlijk uitgesproken hoop dat verplaatsing van de gaswinning naar een ander deel van het Groningenveld, het veld tot rust zou brengen, is onterecht gebleken. De gevaren die na de beving bij Huizinge werden geconstateerd, zijn nog altijd actueel. Dat vraagt om een overheid die haar verantwoordelijkheden ten volle neemt. Een overheid die zorgt voor rechtvaardig herstel en een overheid die niet langer risico's op de koop toe neemt, maar veiligheid garandeert.

Als provinciale politici willen wij hier het gezamenlijke statement maken dat we voor de volle honderd procent achter de eisen van onze inwoners staan. Niet omdat wij veeleisend zijn, maar omdat respect voor de eigenwaarde, gezondheid en bezit richting alle inwoners, in gelijke mate, van dit mooie land tot de vanzelfsprekendste grondbeginselen van onze rechtsstaat behoren.

Hoogachtend, namens Provinciale Staten
van de provincie Groningen,

SP

PvdA

CDA

D66

VVD

ChristenUnie

PVV

Groninger Belang

GroenLinks

Partij voor de Dieren

Partij voor het Noorden

Van: 5.1.2.e
 Aan: 5.1.2.e
 Onderwerp: Re: Reactie minister
 Datum: zaterdag 20 januari 2018 18:30:03

5.1.2.e,

Minister was hier niet concreter over. Ik zit te denken aan een bepaling, via de definities of daarna, waarin verwezen wordt naar de buitengrens van "gebied IV" (van het schema dat bij de eerdere Nam/provincie versie zat), gecombineerd met ruimte voor de Cie. om bij te stellen (in relatie tot punt 10).

Ontvankelijkheid: prima, als we er toch iets mee kunnen.

Morgen 11.00 uur is okay. Tussen 10 en 11 nog even telefonisch contact is ook geen probleem.

Prettige avond,

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 20 jan. 2018 om 17:32 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

Hoi 5.1.2.e,

Mooi dat de minister het een goed stuk vindt. Ik verwerk de opmerkingen morgenochtend vroeg. Ik denk dat ik je rond 11 uur een nieuwe versie kan sturen, is dat voor jou ook werkbaar?

Opmerkingen zijn voor mij meestal duidelijk en inderdaad goed te verwerken. Kun je mij nog iets meer toelichten over punt 5 (grens provincie plus nog iets erbij), ook in relatie tot punt 10 (werkingsgebied flexibel). Weet jij over welke grens het gaat onder punt 5?

Over ontvankelijkheid denk ik nog even na. Uitgaande van onverplichte tegemoetkoming en overheid als vangnet/route voor mensen die niet naar de NAM willen, zijn hier misschien toch wel mogelijkheden.

Groeten,

5.1.2.e

Op 20 jan. 2018 om 16:06 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

Hoi 5.1.2.e,

De minister belde. Hij vindt het een goed stuk. Zijn opmerkingen heb ik hieronder genoteerd, incl. een tekstvoorstel dat hij stuurde. Mij lijkt dat we het meeste goed kunnen verwerken en een plek in de tekst kunnen geven. Hij vindt het goed dat ik de tekst vertrouwelijk met Hammerstein deel en suggereerde dan eerst zijn punten in een nieuwe versie te verwerken. Zou ik jou mogen vragen dat te doen?

Dan kan ik morgen/zondagochtend de aangevulde versie aan Hammerstein sturen. Geef gerust aan als het lastig voor je is, dan maak ik zelf een slag. Minister is akkoord om desgewenst maandag eind van de ochtend met Hammerstein even te spreken. Maandag zal ik ook schakelen verder met J&V, minister heeft met 5.1.2.e gebeld.

Groet,
5.1.2.e

2. **In voorwoord (goed!) nog sterker c.q. nog explicieter maken dat / welke bestuursrechtelijke waarborgen maken dat nieuwe kader anders is dan wat eerder voor lag. (paar zinnen invoegen ergens)**

3. Nulmeting. Hoe bewerkelijk is dat? Moet niet vlotte schade afhandeling verhinderen (check, geen tekstaanpassing nu).

4. **Maak er Tijdelijke commissie mijnbouwschade Groningen van (Tijdelijke, vooruitlopend op IM / wettelijke uitwerking).**

5. **Hanteer grens van provincie + nog iets erbij (Norg e.d.). Dus niet verder heel Drenthe e.d.**

6. **Contra expertise: leg goed uit dat in bestuursrechtelijke systeem we standaard voor bewoner opties van zienswijze + bezwaar/beroep hebben, en daarin dus voldoende tegenspraak (en daarom geen afzonderlijke contra expertise fase nog weer daar boven op).**

7. RVO leiding op uitvoering okay maar dus wel met inzet CVW (NCG) personeel erbij (check, geen tekstaanpassing nu).

8. Kan als ontvankelijkheidseis gelden dat bewoner niet NAM heeft aangesproken? (antw.: m.i. nee, dus geen tekstaanpassing)

9. Breng in beeld getallen of narrative over hoge proces- en vergoedingskosten die NAM in afgelopen jaren vanuit eigen setting zelf heeft gerealiseerd. (in vergelijking waarmee deze aanpak steun van NAM zou moeten krijgen) (check, geen tekstaanpassing)

10. **Werkingsgebied, beoordelingssystematiek: flexibel, geef Cie. expliciet de opdracht om procedure/werkwijze bekend te maken, met daarin onderscheid (a) waar schades plaatsvinden (b) soort schades (c) hoogte schades e.d. en met daarbij voor de keuze van procedure/werkwijze afweging van doorlooptijd/last voor bewoners, proceskosten en beoordelingsaspecten (m.n. belang dat middelen gaan naar reële schadegevallen). Niet op voorhand Delftse methode o.i.d. verplichten, maar geef in protocol opdracht aan de Cie. om periodiek (jaarlijks) verantwoording aan de minister af te leggen over de inhoudelijke kwaliteit van gehanteerde methodiek: 1) interne procedure, externe toetsing en (3) eisen aan beoordelaars. Visitatie, 4 ogen etc. Minister vult zo systeemverantwoordelijkheid stevig in maar wil/kan niet zelf op operationeel niveau de techniek voorschrijven.**

Tekstvoorstel minister (grotendeels op te nemen zo m.i., in een artikel en in toelichting):

[De Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen maakt op haar website bekend welke procedure wordt gevolgd voor de afhandeling van nieuwe en alle bestaande schades die nog niet tot een schadevaststelling hebben geleid. De procedures moeten leiden tot een adequate inhoudelijke beoordeling van individuele schades, een voor de claimant zo min mogelijk belastende afhandeling en beheerste proceskosten. De Commissie mag de te volgen procedures afhankelijk maken van de locatie van de schade, de soort schade, de hoogte van de kosten voor herstel, of een combinatie hiervan. Voorzover de Commissie er voor kiest de procedure hiervan afhankelijk te maken, is deze keuze steeds gebaseerd op de meest recente gegevens en inzichten ten aanzien van het belevingsbeeld en kennis over schade. In haar jaarlijkse verantwoording maakt de Commissie duidelijk hoe de

afweging is gemaakt ten aanzien van de procedurekeuze. Daarbij gaat de Commissie in op de risico's dat individuele schades ten onrechte niet, of gestelde schades ten onrechte wel worden erkend (fouten van de eerste en de tweede soort), op overwegingen ten aanzien van de belasting van de claimant en op de proceskosten. De keuzes ten aanzien van de te volgen procedure hebben geen invloed op de aansprakelijkheid of de hoogte van het schadebedrag in individuele gevallen. De Commissie mag in individuele gevallen gemotiveerd afwijken van de procedures waar dat inhoudelijk verantwoord is en aanwijsbaar leidt tot een snelle procesgang en lagere proceskosten, bijvoorbeeld waar gelijke gevallen al eerder zijn onderzocht.]

Van: 5.1.2.e
Aan: ["A. Hammerstein"](#)
Onderwerp: Schadeprotocol
Datum: zondag 21 januari 2018 13:01:30
Bijlagen: [Besluit mijnbouwschade Groningen 21-1-2018.docx](#)
Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Geachte heer Hammerstein, beste Fred,

Met het oog op onze bespreking maandag a.s. om 11.30 uur zend ik u hierbij het concept voor een op publiekrechtelijke leest geschoeid Besluit mijnbouwschade Groningen inclusief schadeprotocol. Met minister Eric Wiebes heb ik gisteren besproken dit concept vertrouwelijk met u te delen.

Graag zou ik maandag in hoofdlijn uw reactie op het voorliggende concept vernemen en gezamenlijk bespreken hoe het review proces hierop het best ingericht kan worden.

Overigens is er in de agenda van de minister morgen ruimte om hem in het tijdvak tussen 11.30 en 12.30 uur hierover een half uur te spreken. Ik zou mij kunnen voorstellen dat dit nuttig is. Indien u hiervoor voelt, verneem ik dat graag tevoren al even via de mail, zodat ik dat in de agenda kan laten opnemen.

Graag tot maandag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: A. Hammerstein [mailto:5.1.2.e@outlook.com]
Verzonden: donderdag 18 januari 2018 15:42
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Review schadeprotocol

Prima, morgen om 10 uur. Vr gr 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]
Verzonden: donderdag 18 januari 2018 15:42
Aan: 'A. Hammerstein' <5.1.2.e@outlook.com>
Onderwerp: RE: Review schadeprotocol

Dank voor uw snelle reactie. Ik stel voor dat wij dan morgen telefonisch overleg hebben. Ik zal u bellen vrijdagochtend 10.00 uur. Mocht voor u alsnog een ander tijdstip beter zijn dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: A. Hammerstein [mailto:5.1.2.e@outlook.com]

Verzonden: donderdag 18 januari 2018 15:24

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Review schadeprotocol

Geachte 5.1.2.e

Dank voor uw bericht dat de nodige opheldering verschaft. Ik heb reeds aan de deelnemers aan de conference call bericht gestuurd dat deze niet doorgaat.

Het kan zeker nuttig zijn ter voorbereiding van de te houden review telefonisch overleg te plegen. Ik ben vandaag en morgen goed bereikbaar met uitzondering van vrijdag tussen 14 en 15 uur. Mijn mobiele nummer is 06 5.1.2.e. Het is wellicht handig als u mij een tijdstip noemt dat u het beste schikt.

Met vriendelijke groet,

Fred Hammerstein.

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]

Verzonden: donderdag 18 januari 2018 15:19

Aan: 5.1.2.e @outlook.com

cc: 5.1.2.e @telfort.nl; 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>

Onderwerp: Review schadeprotocol

Geachte heer Hammerstein,

Naar ik begrijp is er onduidelijkheid over de voor vanmiddag 16.00 uur geplande conference call rond het schadeprotocol. De ontwikkelingen rond het protocol gingen de afgelopen dagen heel snel. In het bestuurlijk overleg van gisteren is besloten dat naar verwachting a.s. maandag een nieuw concept schadeprotocol gedeeld kan worden vanuit EZK. Ik kan mij daarom goed voorstellen dat de conference call van vanmiddag geannuleerd wordt in het zicht van het te verschijnen nieuwe concept. Dit kwam eerder vanmiddag ook aan de orde in telefonisch contact dat 5.1.2.e had met 5.1.2.e. Ik laat de beslissing over het al dan niet doorgaan van de conference call echter graag aan u. Uiteraard ben ik bereid om ook telefonisch een toelichting op het proces te geven en om volgende week deel te nemen aan een wat mij betreft dan te houden review op de nieuwe tekst van het schadeprotocol.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag |

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T 070-5.1.2.e

5.1.2.e @minez.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Schadeprotocol
Datum: zondag 21 januari 2018 14:05:00
Bijlagen: [Fwd Nieuwe versies.msg](#)
[Input expert team schadeprotocol voor Bestuurlijke Tafel 23 Jan 18 \(alleen tekst\) v03.docx](#)
[20180112 concept schadeprotocol - bijlage 2.pdf](#)

Hallo 5.1.2.e,

1. Contact Minister – 5.1.2.e

- De Minister heeft 5.1.2.e telefonisch feedback gegeven (zie onder).
- 5.1.2.e heeft aanpassingen doorgevoerd als gevolg van de ontvangen feedback (zie bijlage).
- Schone versie wordt in vertrouwen met Hammerstein gedeeld (Minister is daarvan op de hoogte).

2. Stavaza expertgroep

In de bijlage het document dat de "brainstorm" o.l.v. BCG opleverde afgelopen vrijdag. Als ik kijk naar het schadeprotocol en dat vergelijk met wat ik van de Regio hoor, dan voorzie ik de volgende aandachtspunten:

- a. Procesbegeleider: Een belangrijke wens van de regio is dat iemand die een melding doet een naam krijgt van iemand die hem helpt bij het proces. Concreet betekent dit dus dat iemand die een melding doet een naam moet krijgen van de behandeld ambtenaar bij RVO. Hieraan schenkt ons schadeprotocol geen aandacht. Dat vind ik niet handig, omdat ik vermoed dat het benoemen dat er een contactpersoon zal worden aangewezen veel irritatie bij de regionale partijen voorkomt.
- b. Schadebedragen (bijkomende kosten): In het algemeen blijven we erg abstract voor wat betreft de type schade waarvoor een vergoeding wordt uitgekeerd (immateriële schade vind ik het spannendst). Aangenomen dat de organisatie daar straks maar een mouw aan moet passen denk ik dat we niet ontkomen aan het benoemen van bepaalde vergoedingen. Het gaat dan om de vergoedingen die NAM zelf al heeft opgenomen en waar ogenschijnlijk veel draagvlak voor bestaat. Ik heb de bijlage waar het om gaat.
- c. Meldingen van voor 1-4-2017: Regio is fel tegen behandelen van deze gevallen op basis van nieuwe schadeprotocol en wil dat dit buiten dat kader wordt "opgelost". Op vraag wie dat moet doen wordt NAM en NCG gesuggereerd. NAM vind ik ongelukkig (is NAM nog niet uit beeld) en NCG vind ik ongelukkig (want verwarrend, organisatorisch niet ideaal en qua beeldvorming (NCG coulanter) niet fraai. Wat mij betreft dus oude gevallen ook onder nieuw protocol of uitvoering door Provincie.
- d. 0-meting: Ik heb van NCG begrepen dat er tot nu toe 1100 nulmetingen zijn uitgevoerd (vind ik erg weinig) en dat ze veel tijd kosten. Ik denk verstandig om nulmeting te behouden, maar nieuwe organisatie moet vrijheid krijgen om het wat minder zwaar in te regelen. Dat vraagt mogelijk dus een andere formulering dan nu in ons schadeprotocol staat.

Groet,

5.1.2.e

reeds beoordeeld

5.2.1.e

Aan: 5.2.1.e)
CC: 5.2.1.e)
Bijlagen: Besluit mijnbouwschade Groningen 21-1-2018 - schoon.DOCX; ATT00001.htm; Besluit mijnbouwschade Groningen 21-1-2018.DOCX; ATT00002.htm

Hoi 5.2.1.e

Zie bijgaand de laatste versie van de stukken. De schone versie wil 5.2.1.e alvast naar Hammerstein versturen, de versie met revisies wil 5.2.1.e gebruiken als basis voor de bespreking met de Minister maandag (zodat de Minister kan zien wat er is aangepast naar aanleiding van zijn opmerkingen).

Groeten,

5.2.1.e

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "5.2.1.e)" 5.2.1.e @minez.nl>
Datum: 21 januari 2018 om 12:16:15 CET
Aan: "5.2.1.e)" 5.2.1.e @minez.nl>
Onderwerp: Nieuwe versies

5.2.1.e,

Bijgaand de versie met revisies en de schone versie zoals net besproken.

Groeten,

5.2.1.e

Eerste versie van de input expert team schadeprotocol ten behoeve van Bestuurlijke Tafel 23 januari 2018

Context

Begin volgende week komt er een uitwerking van wat het betekent om publiekrechtelijk schade af te handelen. Dit zal worden besproken aan de Bestuurlijke Tafel van 23 januari. Aan het expert team schadeprotocol is gevraagd om in parallel input te leveren voor de Bestuurlijke Tafel op basis van de volgende vraagstelling: *Wanneer de schadeafhandeling publiek ingericht wordt, wat is dan belangrijk om mee te nemen vanuit de beleving van de bewoner/schademelder?*

Deze input vanuit het expert team is bedoeld als discussiestuk voor de Bestuurlijke Tafel van 23 januari. Er worden op basis van dit stuk geen besluiten gevraagd van de Bestuurlijke Tafel.

Geen van de documenten uit het dossier schadeprotocol is leidend geweest in de totstandkoming van deze input. Elementen uit alle relevante documenten kunnen door het expert team gebruikt worden om opties voor te bereiden ter besluitvorming aan de Bestuurlijke Tafel.

Update 19 januari: Het expert team acht het van zeer groot belang om de expertise van maatschappelijke organisaties te betrekken in de voorbereiding. Indien de maatschappelijke organisaties besluiten mee te doen, wordt getracht om hun (eerste en niet definitieve) inbreng op maandagochtend 22 januari nog te realiseren alvorens dit document wordt verstuurd aan de leden van de Bestuurlijke Tafel. Daarnaast zal volgende week meer tijd worden gevonden om de inhoud diepgaand te bespreken, zodat de kennis en expertise van de maatschappelijke organisaties wordt geborgd.

Opzet van deze input

Om de hoofdvraag te beantwoorden heeft het expert team het proces van schadeafhandeling opgedeeld in drie stappen, gezien vanuit het perspectief van de bewoner/schademelder:

- Melding (loket)
- Procedure tot besluitvorming
- Besluit en afhandeling

Voor deze stappen heeft het expert team de volgende sub-vragen besproken:

- (1) Uitgangspunten: Wat zijn volgens het expert team de belangrijkste uitgangspunten waar de publiekrechtelijke schadeafhandeling aan moet voldoen, vanuit het perspectief van de bewoner/schademelder?
- (2) Punten, dilemma's en opties:
 - a. Op basis van alle relevante documentatie in het dossier: Wat zijn belangrijke punten om mee te nemen vanuit het perspectief van de bewoner/schademelder?
 - b. Op basis van alle relevante documentatie in het dossier: Welke dilemma's bestaan er op deze belangrijke punten, en wat voor opties zijn er mogelijk binnen deze dilemma's?

Ad 1. Uitgangspunten

Algemene vertrekpunten voor het schadeproces:

- Proces moet vertrouwen terugwinnen, en kunnen rekenen op maatschappelijke draagvlak
- Heldere communicatie, waarbij de schademelder zich serieus genomen voelt

Specifiek voorgestelde uitgangspunten:

Proces stap	Voorgesteld uitgangspunt	Toelichting (voorbeelden van implicaties van het uitgangspunt)
Melding	Alomvattend	<ul style="list-style-type: none">• Eén loket voor alle schadesoorten• Protocol zou alle schademeldingen zoveel mogelijk moeten samenbrengen: verleden en toekomst• Protocol zou moeten gaan over alle gevolgschade van bodembeweging als gevolg door gaswinning: niet alleen schade als gevolg van beving/trilling
	Veiligheid voorop	<ul style="list-style-type: none">• Bijv. onmiddellijk actie indien er sprake is van een acuut onveilige situatie; of controle op vermoeden van constructieve schade bij opname (t.b.v. veiligheid)
	Inwoners worden ontzorgd	<ul style="list-style-type: none">• Bijv. simpele formulieren, niet van kastje naar de muur, maatwerk voor complexe situaties• Beschikbaarheid van ondersteuning van bewoners indien nodig (bijv. indien niet digitaal aangesloten of gedemotiveerd)
	Proactief	<ul style="list-style-type: none">• Bijv. communicatie direct na een beving
Procedure tot besluitvorming	Snel	<ul style="list-style-type: none">• Korte, snelle procedure
	Eenvoudig	<ul style="list-style-type: none">• Simpel volgbare en transparante procedure
	Duidelijk	<ul style="list-style-type: none">• Bijv. geen tegensprekende rapporten
	Zorgvuldig	
Besluit & Afhandeling	Ruimhartig	<ul style="list-style-type: none">• Verder gaan dan juridische aansprakelijkheid (soms is alleen herstel/financiële compensatie niet genoeg om het probleem voor de bewoner op te lossen)• Bewoner krijgt voordeel van twijfel (bijv. situaties waarin het niet glashelder is)• Ruimhartige oplossing bieden voor openstaande dossiers• Regeling voor bijkomende kosten
	Gelijke behandeling	<ul style="list-style-type: none">• Bijv. transparante toekenning van bijkomende kosten
	Aandacht voor overlap met versterkingsoperatie	
	Conform algemene wet bestuursrecht	

Ad 2. Punten, dilemma's en opties

Melding (loket)

- Eindbeeld: Er is één loket voor alle soorten schade als gevolg van bodembeweging door gaswinning.
 - *Vraag: Hoe in de fasering om te gaan met vermogensschade, immateriële schade, complexe schade, waardedaling?*
- Meldingsproces geldt voor zowel particuliere eigenaren, huurders (via woningcorporaties), MKB, lokale overheden, scholen, zorginstellingen. Dus niet voor infra en industrie.
- Meldingsproces geldt zowel voor zowel onroerende als roerende zaken
- Meldingsproces geldt zowel voor nieuwe, als voor niet eerder gemelde schades, er is geen onderscheid in de procedure
- In het contact en afhandeling wordt geredeneerd vanuit een adres, en niet alleen vanuit de schademelding
- De melding bij het IM kan online (website en eventueel via een app), telefonisch of fysiek aan de balie plaatsvinden (incl. "pop-up" loket in een gebied dat getroffen is door een aardbeving)
- Bij de intake door het IM wordt informatie over de schade gevraagd (aard van de schade, type gebouw) om een adequate inspectie uit te kunnen voeren (expertise van inspecteur, tijd benodigd voor inspectie, etc.)
- Meldingen van een acuut onveilige situatie vinden ook plaats bij het IM, en leiden tot een snelle inspectie (binnen 48 uur na melding). De opvolgingsprocedure hierbij moet verder worden uitgewerkt (ook i.v.m. aansprakelijkheidsvraag), maar zou geen onderdeel van het protocol moeten zijn.
- Na de melding wordt binnen twee werkdagen een contactpersoon aangewezen bij het IM
- Een schademelder heeft recht op een procesbegeleider
 - *Optie ter discussie: Is de procesbegeleider wel/niet onafhankelijk van het IM? Voordelen van onafhankelijk van IM zijn mogelijk meer vertrouwen dat vanuit de melder wordt geredeneerd, en dat er integraal ondersteund kan worden op combinatie van schade-oorzaken (niet alleen schade als gevolg van gaswinning, ook bijv. als gevolg van waterpeil) en versterking. Nadelen zijn dat de indruk kan ontstaan dat IM zelf niet onafhankelijk is, en dat er meerdere aanspreekpunten zijn.*
- Op termijn kan IM mogelijk pro-actiever worden: mensen proactief wijzen op schadekans na een beving en mogelijk direct herstellen van schade door een rondrijdende 'schadeherstel-bus'. Niet nu doen omdat dit de indruk wekt van een verschillende behandeling van bewoners (sommigen worden wel proactief benaderd, anderen niet)
- Het systeem voor meldingen van CVW dient in eerste instantie integraal overgenomen te worden door het IM en ten behoeve van de continuïteit en snelheid pas daarna aangepast te worden om te voldoen aan de normen die gelden voor zaakregistratiesystemen binnen de Rijksoverheid

Procedure tot besluitvorming

- Stap 1: In principe volgt altijd een schade-opname door een schade-expert van of via het IM, die voldoet aan kwaliteitseisen gesteld door IM. Deze expert beoordeelt of er een vermoeden is van constructieve schade (t.b.v. de veiligheid en wijze van reparatie) en maakt een inschatting van het schadebedrag.
 - *Optie ter discussie: Voor 'simpele' (eenduidige) schademeldingen (op adressen waarvoor het IM vaststelt dat schade als gevolg van gaswinning zeer waarschijnlijk is) is er wellicht geen schade-opname door een expert nodig, maar zou eventueel kunnen worden afgedaan op basis van een schade-opname door de bewoner (foto's) – is dit wenselijk?*

- Optie ter discussie: Moet in het protocol worden opgenomen dat binnen een week een afspraak wordt gemaakt voor de schade-opname? Voordeel is klantvriendelijkheid, nadeel is dat dit de flexibiliteit in de uitvoering verhindert. Vraag: Gelden hier vanuit bestuursrecht wettelijke termijnen voor?
- Bij de schade-opname kijkt de expert niet alleen naar de gemelde schade, maar – met instemming van de bewoner – ook naar eventuele andere schades en vormt zich een totaalbeeld van de situatie
 - Optie ter discussie: Is er bij een opname altijd een nulmeting? (A) Directe nulmeting voor alle gevallen. (B) Gezamenlijk met de bewoner wordt vastgesteld of een volledige nulmeting wordt uitgevoerd, en of deze direct of later wordt uitgevoerd. (C) Invullen nulmeting te bepalen door IM.
- Stap 2: Oordeel en besluit door IM
 - Vraag (technisch): Wat voor technische beoordelingsmethodiek moet liggen onder de besluitvorming van het IM? Nader advies over de technische beoordelingsmethodiek wordt voorgelegd aan de technische commissie (vragen in apart document).
 - Vraag (technisch): Is er een technische quick-scan (die technisch/juridisch houdbaar is) te bedenken op basis waarvan een eerste oordeel gemaakt zou kunnen worden?
 - Optie ter discussie: Kan het IM bij schademeldingen (op adressen waarvoor het IM vaststelt dat schade als gevolg van gaswinning zeer waarschijnlijk is) een beperkt ingeschat schadebedrag (bijv. €5000) vrijwel direct toezeggen en herstellen (en daarmee de zaak afhandelen)? Vraag: Als dat het geval is, wordt er dan wel/niet erkend dat het aardbevingsschade is?
 - Vraag (technisch): Is het met de KNMI database mogelijk om de trilling snelheid op huisadres te bepalen?
 - Vraag: Speelt de omvang van de schade in relatie tot de onderzoekskosten een rol?
- Stap 3a: Korte procedure indien overeenstemming tussen IM en schademelder (als er geen discussie bestaat of de schade aardbevingsschade betreft)
- Stap 3b: Uitgebreide procedure bij discussie: schademelder krijgt zaakbegeleider (indien niet reeds gebeurd) toegewezen; rapport wordt opgeleverd; bewoner krijgt de gelegenheid om met IM te bespreken; IM besluit op basis van alle voorliggende stukken
 - Vraag: Hoe richten we binnen IM werkwijze voor complexe schade in? Daarnaast ook speciale expertise benodigd voor schade erfgoed.
 - Vraag: Wat zijn de mogelijkheden binnen de publieke inrichting van de schadeafhandeling om de schademelder bij te staan in de vorm van technische ondersteuning bij zienswijze (en dan nader voorstel)? (in private domein: “contra expertise”)

Besluit & Afhandeling

- Besluit volgt alle beginselen van behoorlijk bestuur en sluit aan bij de huidige rechtspraktijk van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)
 - Vraag: Hoe vertalen voor de bewoner gunstige artikelen uit het BW (risicoaansprakelijkheid en bewijsvermoeden) zich naar het publiekrecht?
- Besluit moet in ieder geval bevatten: Aard van de schade (alle schade), Omvang van de schade, Toekenning van eventuele bijkomende kosten, Beoogde herstelmethodie/afhandeling
 - Vraag: Hoe zorgen we dat er aandacht is voor de overlap met de versterkingsoperatie? Kan deze overlap consequenties hebben voor de beoogde herstelmethodie/afhandeling?
- Vaste richtlijn voor bijkomende kosten die voor iedereen gelijk is
 - Optie ter discussie: Wie stelt vaste richtlijn voor bijkomende kosten vast (type bijkomende kosten en hoogte daarvan)? (A) Bestuurlijke Tafel stelt deze regeling van te voren vast, IM herijkt waar nodig. (B) IM stelt deze later zelf vast. Voordeel van optie (A) is dat dit zou leiden

tot een betere startpositie voor het IM (geen mogelijk onpopulaire besluiten), en dat direct bij de communicatie over het nieuwe protocol de bijkomende kosten regeling duidelijk is.

- Optie ter discussie: *Komt er een vaste overlastcompensatie per schademelding (in het besluit met toekenning)? Zo ja, hoe hoog? (A) Ja, vast bedrag te bepalen door de Bestuurlijke Tafel. (B) Nee. Voordeel van een vaste overlastcompensatie is dat het een ruimhartige invulling zou zijn. NB: Belangrijk om te zorgen dat vaste overlastcompensatie niet bijt met de regeling immateriële schade*
- In voorkomende gevallen mag IM afwijken van de vaste richtlijn voor bijkomende kosten
- Bezwaar (bij het IM zelf) en beroep (Rechtbank, Raad van State) volgt alle beginselen van behoorlijk bestuur en sluit aan bij de huidige rechtspraak van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)
 - Vraag: *Wat is de rol en positie van de Arbiter Bodembeweging in de publiekrechtelijke rechtsgang?*
- Voor herstel van schade moet een opleveringsverantwoordingsysteem bestaan
 - Vraag: *Hoe om te gaan met garantie bij herstel?*
- Optie ter discussie: *Wanneer is uitbetalingen in contanten versus herstel mogelijk? (A) Uitbetaling in contanten is altijd mogelijk. (B) Uitbetaling in contanten is nooit mogelijk. (C) Uitbetaling in contanten is alleen mogelijk in een aantal sub-procedures. NB: Voor/nadelen nog niet mogelijk omdat eerst duidelijk moet zijn of er sprake is van sub-procedures*
 - Vraag (juridisch): *Is het überhaupt wettelijk mogelijk om geen optie voor uitbetaling in contanten te bieden?*
- Optie ter discussie: *Hoe worden schades afgehandeld die gemeld zijn vóór 1 april 2017? (A) Schades worden afgehandeld door IM conform de nieuwe systematiek. (B) Schades worden opgelost (hersteld/uitgekeerd) (alles wat gevraagd wordt). (C) Schades worden afgehandeld buiten het IM om via een versneld apart traject. Het lijkt het expert team voorwaardelijk voor een goede start voor het nieuwe IM dat de schades die gemeld zijn vóór 1 april 2017 niet als last meegenomen worden en dat er een passende oplossing gevonden worden buiten het IM (waarbij het afwijzen van deze schademeldingen eigenlijk niet meer mogelijk zou moeten zijn).*
- Optie ter discussie: *Hoe worden schades afgehandeld die gemeld zijn tussen 1 april 2017 en de ingang van het nieuw schadeprotocol? (~8000 meldingen tot nu toe). (A) Schades worden afgehandeld door IM conform de nieuwe systematiek. (B) Schades worden uitgekeerd (alles wat gevraagd wordt). (C) Schades worden afgehandeld buiten het IM om via een versneld apart traject. Het lijkt het expert team vooralsnog logisch om deze schades door het nieuwe IM te laten afhandelen, maar dit is mede afhankelijk van het moment waarop het nieuwe IM operationeel is.*

Appendix

Ter referentie – het expert team schadeprotocol is momenteel als volgt samengesteld:

- 5.2.1.e [redacted])
- 5.2.1.e [redacted])
- 5.2.1.e [redacted])
- 5.2.1.e [redacted] (Gemeente Midden-Groningen)
- 5.2.1.e [redacted] (Ministerie van EZK)
- 5.2.1.e [redacted] (Ministerie van EZK)
- 5.2.1.e [redacted] (NCG)
- 5.2.1.e [redacted] (NCG)
- 5.2.1.e [redacted] (NCG)

SCHADESOORTEN

VERMOGENSSCHADE

Fysieke schade: De schade ontstaan aan een gebouw als gevolg van aardbevingen die gemeld wordt, waarbij het voor de schadeafhandeling van belang is dat wanneer de schade wordt opgenomen, wordt gekeken naar het totale bouwwerk en dus ook schade die niet gemeld is wordt meegenomen

Gevolgschade: Kosten die gemaakt worden in verband met het herstel van fysieke schade worden vergoed. Voor de volgende schade soorten geldt een vaste vergoeding te weten:

Thuis blijven tijdens inspectie en/of schadeherstel	€ 95,- per dagdeel
Schoonmaakkosten	€ 150,- per schademelding
Overnachten	€ 100,- per nacht voor één of twee personen € 200,- per nacht voor meer dan twee personen
Advieskosten	€ 95,- per uur voor maximaal 20 uren
Verhuiskosten	Compensatie van kosten
Opslag	€ 40,- per week
Reiskosten	€0,26 per kilometer

Voor de volgende kosten geldt een vergoeding die afhankelijk is van de werkelijke kosten zoals door de schademelder zijn gemaakt: inboedel- en tuinschade, zorgkosten, inkomstenderving, redelijke juridische of andere begeleidingskosten.

Naast bovengenoemde kosten kan het IM in bijzondere omstandigheden besluiten over te gaan tot vergoeding van andere kosten.

Jaarlijks wordt gezien of de vaste vergoedingen moet worden aangepast.

IMMATERIELE SCHADE

Als het IM constateert dat de schademelder mogelijk in een situatie verkeert waarin sprake is van angst en stress veroorzaakt door mijnbouwactiviteiten, verwijst het IM de schademelder door naar de CBS. De schademelder kan hier ook zelf om verzoeken bij het IM.

De CBS vormt een apart onderdeel van het IM en beoordeelt in hoeverre en of de schademelder voor een integrale oplossing in aanmerking komt om de problemen te adresseren.

OVERLAST VERGOEDING

Vast bedrag voor iedereen met erkende fysieke schade. Deze bedragen zijn niet verrekenbaar met andere kosten. De bedragen worden uitgekeerd wanneer er sprake is van aansprakelijkheid voor mijnbouwschade.

Eenvoudige procedure	€ 250,-
Uitgebreide procedure	€ 250 tot max. € 1.000,- afhankelijk van de omvang van de schade en de overlast, vast te stellen door het IM.

Van: [A. Hammerstein](#)
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Schadeprotocol
Datum: zondag 21 januari 2018 22:30:05
Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Beste 5.1.2.e ,

Dat is goed. Ik spreek je morgen graag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]
Verzonden: zondag 21 januari 2018 21:59
Aan: 'A. Hammerstein' <5.1.2.e@outlook.com>
Onderwerp: RE: Schadeprotocol
Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Beste 5.1.2.e ,

Dank dat je al op zo korte termijn op deze wijze naar de voorgestelde opzet hebt kunnen kijken. Een deel van jouw vraagpunten is denk ik relatief eenvoudig te beantwoorden, een ander deel ligt lastiger. Morgen ga ik daar graag verder met elkaar op in.

Een korte ontmoeting met de minister lijkt mij zinvol, al is het om even kennis te maken en de context rond de juridische review van de door de minister voorgestane aanpak van schade afhandeling bij hem te verhelderen. Ik ga proberen dat te regelen (wellicht 12.00 tot 12.30 uur).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: A. Hammerstein [mailto:5.1.2.e@outlook.com]
Verzonden: zondag 21 januari 2018 16:51
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Schadeprotocol
Urgentie: Hoog
Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Beste 5.1.2.e ,

Dank voor dit stuk dat ik uiteraard met veel belangstelling heb gelezen. Het vergt iets meer tijd om alle consequenties te doordenken, maar ik heb enkele vragen die je wellicht eenvoudig kunt beantwoorden.

- a. De commissie heeft tot taak te besluiten op verzoeken tot betaling van schade, maar in het besluit staat niets over de betaling van de vergoeding. Moet ik het zo te begrijpen dat de commissie namens de minister een besluit neemt tot toekenning van een vergoeding die door EZK wordt betaald? Wie ziet toe op de betaling of, wat ook kan, op het herstel van de schade?
- b. De commissie mag kennelijk alleen besluiten over materiële schade aan gebouwen en

werken als bedoeld in artikel 1? Dat staat artikel 3. Ik begrijp daaruit dat andere schade, zoals immateriële schade (niet heel belangrijk) en kosten (niet onbelangrijk) erbuiten vallen. Bij wie moeten benadeelden daarvoor aankloppen?

- c. Beslist de bezwaarcommissie zonder inschakeling van deskundigen?
- d. Ik zou ergens opnemen dat alleen de eigenaren van een gebouw verzoeken kunnen indienen.
- e. Het meest heikele punt zit verscholen in het derde lid van artikel 4 van het protocol waarin wordt verwezen naar bijlage II. Het zal je niet verbazen dat voor de aanvaardbaarheid van het protocol de aanwijzing van het gebied van groot belang zal zijn. Ik veronderstel dat een contourenkaart hier niet mogelijk, zodat een bepaald gebied moet worden aangewezen. Als dat de hele provincie Groningen of meer is, rijst de vraag hoe dit zich verhoudt met het bewijsvermoeden (waarover hierna meer).
- f. In artikel 8 lid 2 staat: adviseert de commissie de schade te herstellen, maar dat zal wel anders bedoeld zijn: een besluit te nemen dat de schade voor herstel (door??) in aanmerking komt op een door de commissie nader te bepalen wijze?
- g. Het voor mij meest ondoorgrondelijke punt zit in artikel 10 lid 2. Volgens mij zou dat moeten luiden: De commissie wijst het verzoek tot schadevergoeding toe als zij van oordeel is dat sprake is van schade als bedoeld in artikel 1 van het Besluit mijnbouwschade Groningen, zulks met inachtneming van het bepaalde in Boek 6, titel I, afdeling 10, van het Burgerlijk Wetboek.

Punt g) moet ik toelichten. Onder 3 van de toelichting staat dat het niet de bedoeling is de civielrechtelijke verhouding vast te stellen tussen de belanghebbende en de NAM. Dat is natuurlijk juist want dat kan niet zonder dat de NAM erbij betrokken is. Vervolgens staat er dat de aansprakelijkheid van de NAM fungeert als het materiële toetsingskader van de commissie. Dat staat daarmee op gespannen voet. Onder 3 van de toelichting staat dat sprake is van onverplicht, buitenwettelijk begunstigend beleid. Dat is de basis van het besluit: voldoende is dus ook dat sprake is van schade als bedoeld in het besluit. De aansprakelijkheid van de NAM doet eigenlijk niet ter zake. Wat nog wel van belang is, lijkt mij, is dat nagedacht wordt over de vraag: sluit een verzoek bij de commissie uit dat een vordering tegen de NAM wordt ingediend voor dezelfde schade? Civielrechtelijk ligt het volgens mij zo dat de benadeelde geen schade meer heeft voor zover deze via de commissie is vergoed, maar de vrijheid heeft voor de rest de NAM aan te spreken en dan bijvoorbeeld ook zou kunnen aanvoeren dat het door de commissie toegekende bedrag te laag is.

Ik vroeg mij af hoe het bewijsvermoeden een rol kan spelen. Dat vermoeden hoort bij de regels over de aansprakelijkheid van de NAM. De commissie oordeelt over schade die is ontstaan door beweging van de bodem de aanleg of de exploitatie van een mijnbouwwerk ten behoeve van het winnen van gas. De commissie moet dus met name ook de causaliteit vaststellen. Ik neem aan dat de commissie bij het aannemen van de causaliteit zou kunnen uitgaan van het wettelijke bewijsvermoeden. Een beperking is echter dat de NAM in een civiele zaak tegenbewijs mag leveren. Over de zwaarte van dat tegenbewijs zijn de geleerden het oneens. Mijn commissie heeft geadviseerd dat die eisen die aan tegenbewijs moeten worden gesteld, in verband met de rechtsbescherming van de benadeelde streng zijn. Maar de mogelijkheid van tegenbewijs kun je niet eenzijdig afpakken als het over aansprakelijkheid gaat. Als de commissie wel van het wettelijk vermoeden zou uitgaan, zou de ruimte voor schadevergoeding vergoot worden. De NAM vond dit binnen bepaalde grenzen aanvaardbaar en dat was de kern van het concept protocol van december 2017. Bij een nieuw protocol op bestuursrechtelijke grondslag verdient

dit punt aandacht in verband met nogal belangrijke consequenties.

Het spreekt vanzelf dat ik mij niet verdiep in de vraag of de minister met de NAM tot een regeling komt voor de vergoedingen die worden uitbetaald. Subrogatie van de staat van artikel 6:150 aanhef en onder d BW zou een mogelijkheid zijn, maar vereist bekendheid van de schuldeiser en uiteraard de medewerking van de NAM die dan op voorhand moet aanvaarden dat de commissie de hoogte van haar schuld vaststelt en dat vereist waarschijnlijk weer dat zij een waarborg wil dat niet meer vergoed wordt dan waarvoor zij aansprakelijk is. Er is dus in bepaald opzicht een vicieuze cirkel.

Ik denk overigens dat met deze stukken wel een werkbaar uitgangspunt is gevonden. Veel zal afhangen van de inrichting van een goede methode van schadeafwikkeling. Het concept dat er lag bevatte wat mij betreft een goede regeling waarvan zo te zien ook het nodige is overgenomen.

Ten slotte laat ik het graag van de minister en jou afhangen of een gesprek met de minister zinvol is. Als je meent van wel neem ik een trein eerder omdat mijn tijdschema anders erg krap is. Dan hoor ik wel morgenochtend bij wie ik mij moet melden. Ik zorg, in de hoop dat de NS meewerkt, dat ik om 11.30 bij EZK ben.

Tot zover mijn vragen en opmerkingen waarover we morgen verder kunnen spreken.

Met vriendelijke groet,

Fred Hammerstein

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]

Verzonden: zondag 21 januari 2018 13:01

Aan: 'A. Hammerstein' <5.1.2.e@outlook.com>

Onderwerp: Schadeprotocol

Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Geachte heer Hammerstein, beste Fred,

Met het oog op onze bespreking maandag a.s. om 11.30 uur zend ik u hierbij het concept voor een op publiekrechtelijke leest geschoeid Besluit mijnbouwschade Groningen inclusief schadeprotocol. Met minister Eric Wiebes heb ik gisteren besproken dit concept vertrouwelijk met u te delen.

Graag zou ik maandag in hoofdlijn uw reactie op het voorliggende concept vernemen en gezamenlijk bespreken hoe het review proces hierop het best ingericht kan worden.

Overigens is er in de agenda van de minister morgen ruimte om hem in het tijdvak tussen 11.30 en 12.30 uur hierover een half uur te spreken. Ik zou mij kunnen voorstellen dat dit nuttig is. Indien u hiervoor voelt, verneem ik dat graag tevoren al even via de mail, zodat ik dat in de agenda kan laten opnemen.

Graag tot maandag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: A. Hammerstein [<mailto:5.1.2.e@outlook.com>]

Verzonden: donderdag 18 januari 2018 15:42

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Review schadeprotocol

Prima, morgen om 10 uur. Vr gr Fred

Van: 5.1.2.e [<mailto:5.1.2.e@minez.nl>]

Verzonden: donderdag 18 januari 2018 15:42

Aan: 'A. Hammerstein' <5.1.2.e@outlook.com>

Onderwerp: RE: Review schadeprotocol

Dank voor uw snelle reactie. Ik stel voor dat wij dan morgen telefonisch overleg hebben. Ik zal u bellen vrijdagochtend 10.00 uur. Mocht voor u alsnog een ander tijdstip beter zijn dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: A. Hammerstein [<mailto:5.1.2.e@outlook.com>]

Verzonden: donderdag 18 januari 2018 15:24

Aan: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Review schadeprotocol

Geachte 5.1.2.e,

Dank voor uw bericht dat de nodige opheldering verschaft. Ik heb reeds aan de deelnemers aan de conference call bericht gestuurd dat deze niet doorgaat.

Het kan zeker nuttig zijn ter voorbereiding van de te houden review telefonisch overleg te plegen. Ik ben vandaag en morgen goed bereikbaar met uitzondering van vrijdag tussen 14 en 15 uur. Mijn mobiele nummer is 06-5.1.2.e. Het is wellicht handig als u mij een tijdstip noemt dat u het beste schikt.

Met vriendelijke groet,

Fred Hammerstein.

Van: 5.1.2.e [<mailto:5.1.2.e@minez.nl>]

Verzonden: donderdag 18 januari 2018 15:19

Aan: 5.1.2.e @outlook.com

cc: 5.1.2.e @telfort.nl; 5.1.2.e @minez.nl>

Onderwerp: Review schadeprotocol

Geachte heer Hammerstein,

Naar ik begrijp is er onduidelijkheid over de voor vanmiddag 16.00 uur geplande conference call rond het schadeprotocol. De ontwikkelingen rond het protocol gingen de afgelopen dagen heel snel. In het bestuurlijk overleg van gisteren is besloten dat naar verwachting a.s. maandag een nieuw concept schadeprotocol gedeeld kan worden vanuit EZK. Ik kan mij daarom goed voorstellen dat de conference call van vanmiddag geannuleerd wordt in het zicht van het te verschijnen nieuwe concept. Dit kwam eerder vanmiddag ook aan de orde in telefonisch contact dat 5.1.2.e had met 5.1.2.e. Ik laat de beslissing over het al dan niet doorgaan van de conference call echter graag aan u. Uiteraard ben ik bereid om ook telefonisch een toelichting op het proces te geven en om volgende week deel te nemen aan een wat mij betreft dan te houden review op de nieuwe tekst van het schadeprotocol.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

*Be Zuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag |
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag*

T 070-5.1.2.e
5.1.2.e@minez.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Schadeprotoco
Datum: zondag 21 januari 2018 22:33:13
Bijlagen: [Besluit mijnbouwschade Groningen 21-1-2018.docx](#)

5.1.2.e

Dank! De minister heeft gistermiddag via telefoon en mail gereageerd op het concept. Hij vond het in de kern een goed stuk. Had nog wel een aantal suggesties. 5.1.2.e heeft het concept vervolgens vanochtend aangevuld. Zie revisies in de bijgevoegde versie. Onder meer is ingevoegd dat schade die is gelegen buiten een aangewezen gebied niet wordt vergoed, tenzij er een bijzondere reden is om de schade toch te onderzoeken (werkingsgebied). Ook expliciet gemaakt dat schade die door NAM al is vergoed of waarvoor een schadeclaim bij NAM in behandeling is, wordt afgewezen (samenloop, anti-cumulatie). Verder is de systeemverantwoordelijkheid van de minister nog sterker neergezet, evenals de beoogde aanpak door de Cie (beoordelingssystematiek).

In afstemming met minister heb ik het aangepaste concept vanmiddag vertrouwelijk naar Fred Hammerstein (vm. Raadsheer Hoge Raad) gestuurd. Hij is voorzitter juridische review. Heeft mij vanavond zijn eerste reactie gegeven. Nog wel verschillende vragen en aandachtspunten, maar geeft aan dat hiermee een werkbaar uitgangspunt is gevonden. Dat is positief en belangrijk. De juridische review groep in Groningen bestaat immers uit allerlei door belangen aangestuurde deskundigen. Morgen is Hammerstein bij mij (11.30 uur). Ik heb hem voorgesteld om dan even kort bij de minister te zijn samen (12.00 uur). Lijkt me goed met oog op proces waar we nog door heen moeten.

Minister heeft gisteren ook met 5.1.2.e gebeld. Positief, en verwees naar zijn directeur WJZ. Ik zal contact daar verder oppakken incl. delen van het concept morgen.

Groet,

5.1.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.1.2.e
Verzonden: zondag 21 januari 2018 18:50
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Schadeprotoco

Inderdaad snel en knap geleverd! Volgende week zowel de juridische als technische review. Verwacht van de technische experts dat ze nog flink gaan debatteren over wel of geen contouren. Ze hebben opdracht om technisch degelijke bodem onder uitvoering door IM aan te dragen, die zich publiekrechtelijk laat verantwoorden. Bewust brede vraagstelling waar ze hun tanden in moeten zetten. Wat betreft NAM financiering deel ik zorgen, al is ook duidelijk dat ze zelf op afstand willen. Gaan we bespreken komende week met hen.

5.1.2.e

> Op 21 jan. 2018 om 18:08 heeft 5.1.2.e @minez nl> het volgende geschreven:

>

> 5.1.2.e ,

> Notitie over protocol heb ik gelezen. Knap werk!

> Ik snap de aanpak, maar vrees dat dit inderdaad voor nam en minfin een probleem gaat worden. Waarom zijn

jullie niet dichtbij de eerdere stukken gebleven? Ik zou ook route naar claimen bij nam willen afgrendelen, zoals steeds voorzien - kan dat niet bij een publiekrechtelijke vormgeving? Risico bestaat met dit protocol ook dat cie met zo'n relatief open protocol niet direct van start kan maar eerst zelf eigen interne richtlijnen gaat ontwerpen, die weer tot discussie kunnen leiden.

> 5.1.2.e

>

>> Op 19 jan. 2018 om 12:01 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

>>

>> M.i. ook liever maandag delen. Wel op tijdstip dat NAM het nog rustig gelezen kan hebben voor hoofdlijnen gesprek Schotman met minister maandagavond.

>>

>> In het protocol zitten voor NAM belangrijke plussen, met name wat betreft de publiekrechtelijke inkadering met juridische waarborgen, de onafhankelijke positie van de schadecommissie en de benoeming van leden door minister(s) (geen invloed regio/maatschappelijke partijen). Dat zou vertrouwen moeten geven voor NAM om zich voldoende te committeren. NAM was tot nu toe steeds beducht voor invloed politiek, NCG, regio, maatsch. partijen.

>>

>> Wat NAM zal betreuren is dat er niet op voorhand heel harde contouren worden vastgezet. Maar wat dat betreft krijgt de commissie voldoende ruimte en expliciete bevoegdheid om zaken waarvan het oorzakelijk verband met gaswinning ontbreekt af te houden.

>>

>> Ik heb contact met Hammerstein over proces juridische review. Denkt mee om op deze basis zo goed mogelijk door het proces te komen.

>>

>> Overigens, 100% instemming en consensus is niet wat we moeten verwachten. Er zal altijd iemand zijn die het glas niet vol genoeg vindt. Is normaal bij wetten en besluiten. Het is geen privaat contract met handtekeningen.

>>

>> Tenslotte, we moeten maximaal het unieke karakter benadrukken van de benadering die we nu kiezen, ook bij de wettelijke regeling die hier achteraan komt. De roep om dit soort arrangementen breder te hanteren is er nu al...

>>

>>

>> 5.1.2.e

>>

>>

>>

>>

>> -----Oorspronkelijk bericht-----

>> Van: 5.1.2.e

>> Verzonden: vrijdag 19 januari 2018 10:57

>> Aan: 5.1.2.e

>> CC: 5.1.2.e

>> Onderwerp: Re: Schadeprotocol

>>

>> Ik vind niet dat NAM het eerder moet hebben dan regionale bestuurders. Met hen is afgesproken richttijd maandag. Kwetsbaar om het voor het weekend aan anderen dan de minister te geven. Ligt zo op straat. Ook is de juridische exportgroep dan zeker geïrriteerd en gaat niet meer helpen. Ben dus tegen verspreiding NAM.

>> 5.1.2.e

>>

>>> Op 19 jan. 2018 om 10:46 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

>>>

>>> 5.1.2.e,

>>> Vanochtend sprak ik min even. Ik heb hem geadviseerd in mr vooral iets te vertellen over het proces waar we mee bezig zijn, niet over de inhoud van het protocol ed, want dat is nog open (en daar wordt az hyper van...dat had hijzelf inmiddels ook gemerkt).

>>>

>>> We kwamen nog even te spreken over goedkeuring protocol door NAM. Kunnen we vanmiddag parallel het concept aan min en aan nam geven, zodat maandagavond bij het diner nam kan aangeven waar de zorgpunten evt zitten. Niet om dan de details te bespreken (dat moeten de desundigen doen), maar wel om

maximaal te faciliteren dat nam straks ja kan zeggen en het risico voor de staat nihil is. Bij dat laatste zit voor mij ook wel een zorg, omdat min iets teveel uitstraalt dat we ook kunnen beginnen als nam niet akkoord is, terwijl ik dat een onverantwoord risico vind en een veel te sterke troef in handen van nam. Hoe zien jullie dit?

>>>

>>> 5.1.2.e

22/1
11.00h

TER ADVISERING

Aan de Minister

Mer en der staat : " u hebt
aangegeven dat -- ". Ik hoop
dat de schijven ook heeft
gewogen of deze kansen
inderdaad ook na nadere
bestudering vastgesteld zijn?
ELW

nota

Schadeprotocol

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Auteur

5.1.2.e
T 070 5.1.2.e
5.1.2.e @minez.nl

Datum

18 januari 2018

Kenmerk

DGBI-DR / 18009735

Bhm: 18010547

Kopie aan

Bijlage(n)

1. Schadeprotocol
2. Bijlage schade NAM
3. A4 RVO

Parafenroute

5.1.2.e

5.1.2.e

Aanleiding

- U hebt aan de Bestuurlijke tafel ruimte gekregen om zelf een schadeprotocol in te brengen. In dat schadeprotocol staat systeemverantwoordelijkheid en publiekrechtelijke afhandeling inclusief de daarmee gepaard gaande publieke waarborgen centraal.
- In de bijlage treft u het concept aan voor het Besluit mijnbouwschade Groningen. Dit besluit bevat het schadeprotocol en voorziet in de Commissie mijnbouwschade Groningen (hierna: de Commissie). U hebt aangegeven dat u uw voorstel op maandag 22 januari wilt delen.
- Uw reactie wordt aanstaande maandag verwacht op dit protocol, waarna een eerste definitieve versie van het protocol wordt opgeleverd.
- Aanstaande maandag kunt u dit protocol nader bespreken met NAM net als dat u dit protocol dinsdag bespreekt met de Bestuurlijke Tafel. Voor beide overleggen wordt u separaat voorbereid, afhankelijk van uw opmerkingen.
- Op basis van de stukken zal er een toelichting worden geschreven voor de regio op welke wijze dit schadeprotocol tot stand is gekomen.

Advies

- U wordt geadviseerd kennis te nemen van de stukken en desgewenst richtinggevende aanwijzingen te geven.
- In het bijzonder wordt u geadviseerd aan te geven of u instemt met:
 1. Het nemen van het Besluit mijnbouwschade Groningen door u in overeenstemming met de Minister voor Rechtsbescherming en de leden laten benoemen door de Minister voor Rechtsbescherming;
 2. Het volledig publiekrechtelijk afhandelen van de schade;
 3. De Commissie vrij te laten in de wijze waarop het de procedure voor schade-afhandeling inricht, maar wel binnen de randvoorwaarden van het schadeprotocol. Hierin is onder andere opgenomen dat:
 - Een nulmeting wordt gedaan;
 - De schades door onafhankelijke experts worden beoordeeld en contra-expertise mogelijk is. De kosten voor contra-expertise

Ontvangen BBR

is dat zo - in de
fiscaliteit en in de
verganspreken kunnen
we niets niet.

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Kenmerk
DGBI-DR / 18009735

zullen door de Commissie worden vergoed indien deze redelijk
zijn. Dit is de normale bestuursrechtelijke procesgang.
Gewerkt wordt met schade-experts die aan vooraf
vastgestelde minimumeisen voldoen;

dat is wel
het minste

4. De Commissie te laten bepalen of een korte of uitgebreide procedure kan worden gevolgd;
5. Alle zaken waarvan volgens het verzoek om schadevergoeding een verband bestaat met de gaswinning uit het Groningenveld te laten behandelen door de Commissie mijnbouwschade Groningen. Dit betekent dat de facto het werkingsgebied wordt overgelaten de Commissie mijnbouwschade Groningen;
6. De arbiters als persoon een plek te geven in de bezwaaradviescommissie.
7. De Commissie te laten beslissen over alle schadesoorten. Wel moet er sprake zijn van schade aan gebouwen en werken.
8. In de korte procedure schadevergoeding uitsluitend voor herstel uit te keren.
9. De uitvoering op de korte termijn te beleggen bij RVO.nl
10. De mogelijkheid dat NAM zich onvoldoende in de oplossing herkent en het schadeprotocol financiële gevolgen kan hebben.

Toelichting

1. Instellen Commissie mijnbouwschade Groningen

- Het Besluit voorziet in de instelling van de Commissie waarvan de leden worden benoemd door de Minister voor Rechtsbescherming.
- Om de schijn van mogelijke belangenverstrengeling te voorkomen wordt expliciet bepaald dat de Commissie en de door de commissie ingeschakelde deskundigen geen instructies ontvangen of verlangen om in individuele gevallen tot een besluit te komen.
- Voor de Minister voor Rechtsbescherming is relevant welke verantwoordelijkheid hij krijgt als hij medeverantwoordelijkheid draagt voor het functioneren van de Commissie. U blijft als minister van EZK stelselverantwoordelijk voor gaswinning en voor de afhandeling van schade als gevolg daarvan. De Minister van JenV wordt in het nieuwe stelsel verantwoordelijk voor de benoemingen en daarmee indirect voor het functioneren van de Commissie. U wordt geadviseerd om contact op te nemen met de Minister voor Rechtsbescherming hierover. Dit wordt ambtelijk voorbereid.

2. Het volledig publiekrechtelijk afhandelen van de schade

- U hebt afgelopen woensdag samenvattend aangegeven dat publieke taken, publiekrechtelijke ingebod dienen te worden, zodat ze omgeven zijn met generieke waarborgen (o.a. Ombudsman, Rekenkamer, bezwaar en beroep).
- Met de Landsadvocaat is gezocht naar een manier om ook vooruitlopend op nog op te stellen wetgeving een besluit (als bedoeld in de Algemene wet

bedoelen we dat in schade mag
uitkeren, ook al ligt de aansprakelijkheid
niet bij mij, of betekent het dat ik
meer mag uitkeren dan
de aansprakelijkheid

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Kenmerk
DGBI-DR / 18009735

bestuursrecht) te kunnen nemen op het verzoek om schade als gevolg van
gaswinning te verhelpen.

- De conclusie is dat de Minister van EZK de mogelijkheid heeft om onverplichte uitgaven te doen en dat deze onverplichte uitgaven via beleidsregels (te weten het schadeprotocol) kunnen worden ingekaderd. Concreet betekent dit dat u een besluit kunt nemen op schadeverzoeken en dat u deze bevoegdheid ook kan mandateren aan de Commissie.
- Niet uit te sluiten is dat verzoekers (ook) de NAM benaderen om hun schade vergoed te krijgen. NAM zal deze verzoeken niet kunnen afwijzen onder verwijzing naar de Commissie. Wel geldt dat dezelfde schade niet twee keer voor vergoeding in aanmerking komt. Ook is niet uit te sluiten dat de bestuursrechter zich onbevoegd acht om deze zaken te behandelen. Een duidelijke toelichting op uw bevoegdheid om besluiten te nemen beperkt dit risico en is daarom in de toelichting opgenomen.
- Het publiekrechtelijk kunnen afhandelen van schadeverzoeken kent als belangrijk voordeel dat hiermee automatisch de generieke waarborgen van toepassing zijn (o.a. bezwaar en beroep bij de bestuursrechter). Deze situatie komt dan ook de betrouwbaarheid van de afhandeling van de schadegevallen ten goede, sluit aan bij de wensen die bestuurders hebben en is in lijn met de richting die in het Regeerakkoord is geschetst.

het
schade-
protocol
moet dat
voorkomen

hoera!

3. De Commissie vrijlaten in de wijze waarop het de procedure voor schade-afhandeling inricht, maar wel enkele begrenzings aan te brengen.

- U hebt afgelopen woensdag aangegeven dat u systeemverantwoordelijkheid wil dragen voor de schade-afhandeling, maar niet op de stoel van de professional wil gaan zitten. U hebt te kennen gegeven dat u het niet juist acht dat u degene moet zijn die grenzen trekt.
- Duidelijk is dat zowel de regio als NAM om verschillende redenen vragen om grenzen. Ook is duidelijk dat op sommige onderdelen op hoofdlijnen overeenstemming lijkt te bestaan over de grenzen die getrokken moeten worden. U wordt dan ook geadviseerd om in ieder geval de volgende onderwerpen op te nemen:

Nulmeting

- Alle partijen kunnen zich scharen achter het idee dat een bouwwerk waarvoor schade wordt geclaimd in beeld wordt gebracht zodat nadien makkelijker de oude en nieuwe situatie kan worden vergeleken. Het Centrum Veilig Wonen is ook na 1 april 2017 doorgegaan met het opnemen van schade en heeft daarvoor ook 0-metingen uitgevoerd.

Beoordelingsmethodiek schade

- Alle partijen kunnen zich scharen achter het idee dat in de uitgebreide procedure beoordeeld moet worden of schade wordt veroorzaakt door bodembeweging. De toepassing van de methode van de TU Delft lijkt daarbij op voldoende draagvlak te kunnen rekenen. Het Groninger Gasberaad stelt hier kritische kanttekeningen bij.

Schade-expert die aan minimum-eisen voldoen

is dat dat
stuk van
800 blz?

OK

X 202

Maar gaan we nu dunnend
de Delftse methode voorschrijven
of vullen we de system verantwoordelijkheid
nader in mbt de kwaliteit
van de onderbouw, bv na

~ periodieke externe
toets of visitatie

~ periodieke verantwoording
aan MBK/MR over
de gebruikte methoden
en afwegingen.

~ interne procedures thv
kwaliteitsbewaking, zoals
4 ogen principe, kennisgroepen,
etc

~ beroeps- of ervarings eisen
aan de bewegde beoordelaars

Dit alles op system niveau - de
parametrisering is aan de Commissie

- Alle partijen accepteren dat schade-experts moeten voldoen aan professionaliteitseisen. Deze eisen moeten door de commissie worden vastgesteld.

4. De Commissie laten bepalen of een snelle of uitgebreide procedure wordt gevolgd

- U hebt aangegeven dat u vooral systeemverantwoordelijk wil zijn. De vraag die dat oproept is in hoeverre u wenst te sturen in het te volgen proces voor de schade-afhandeling.
- Alle partijen hebben de procedure voor schade-afhandeling in enige vorm gesplitst. Regio en NAM kiezen voor een eenvoudige en uitgebreide procedure en NCG kiest voor een opdeling die afhankelijk is van de kosten die met herstel zijn gemoeid (goedkoop vs. duur). NAM heeft daarbij gekozen om de snelle procedure voor te behouden aan schade die in het eigeel wordt geconstateerd en enkel als de bewoner genoeg neemt met schadeherstel in natura.
- U kunt in lijn met uw betoog ervoor kiezen om het te volgen proces aan de Commissie zelf te laten. Echter, zeker als het werkingsgebied van het protocol ook door de Commissie zelf mag worden afgebakend kleven hier grote financiële en uitvoeringsrisico's aan. U wordt dan ook met klem geadviseerd de Commissie enkel vrij te laten in het vaststellen van de procedure indien het werkingsgebied van de Commissie is begrensd.

heeft met

XXXX

5. Het werkingsgebied over te laten aan de in te stellen Commissie

- Het werkingsgebied van het protocol is het grootste twistpunt.
- Alle partijen erkennen dat er een grens is waarbij niet langer sprake kan zijn van schade door gaswinning uit het Groningenveld, maar er is tot op heden geen overeenstemming over de vaststelling van de grens. U zult hier een positie moeten kiezen. Daarbij zijn op dit moment vier opties in beeld:
 - a. U kiest voor een technische afbakening, gebaseerd op het voorstel van NAM. Daarmee is financiële afdekking door de NAM geborgd;
 - b. U kiest ervoor niet in het protocol op voorhand een grens vast te leggen en het vaststellen van een grens over te laten aan de uitvoeringspraktijk van de Commissie. Dit betekent dat iedereen terecht kan bij de Commissie, maar dat sommige verzoeken heel snel zullen worden afgewezen;
 - c. U kiest ervoor geen grens te trekken en die over te laten aan de Commissie, maar geeft wel uitgangspunten mee voor deze afbakening;
 - d. U zoekt een compromis tussen het voorstel van NAM en de Regio door de technische contouren met bijvoorbeeld 3 km uit te breiden.
- Aangenomen mag worden dat elk ander voorstel, anders dan de technische afbakening van NAM, een gesprek met NAM vraagt en mogelijk financiële gevolgen heeft voor de Staat die op voorhand niet in te schatten zijn.
- Ook mag aangenomen worden dat als er gekozen wordt voor een technische afbakening, de maatschappelijke partijen en waarschijnlijk ook enkele regionale bestuurders geen steun zullen geven aan het protocol.

XXXX

Het huidige voorstel bevat optie b: geen grens te trekken.

Het voorstel geen grens te trekken en de Commissie zijn eigen werkingsgebied te laten vaststellen kent risico's.

- Als de Commissie geen houvast krijgt voor een grens zal het aantal meldingen naar verwachting toenemen. Het niet bepalen van een grens kan een aanzuigende werking hebben voor schades uit Noord Nederland. Zoals het nu beschreven staat zal de Commissie alle verzoeken individueel moeten afhandelen. De Commissie kan beleid ontwikkelen hoe om te gaan met verzoeken om schadevergoeding die verder van het aardbevingsgebied af liggen. Dit kan door de rechter worden getoetst.
- Ook zullen naar verwachting meer bezwaar- en beroepschriften moeten worden afgehandeld. De grens die de Commissie bij elk te nemen besluit moet vaststellen kan worden aangevochten. Dit veroorzaakt druk op het uitvoeringssysteem.
- Als gevolg van het bovenstaande bestaat het risico dat de Commissie er voor zal kiezen om meer verzoeken toe te wijzen. Dit levert een financieel risico op aan de 'achterkant' aangezien de NAM waarschijnlijk niet alle schades zal vergoeden (zie punt 10).
- Als systeemverantwoordelijke zal u verantwoordelijk worden gehouden voor het systeem. Als we de Commissie zonder nadere duiding vragen de schade te adresseren van het Groningenveld riskeren we dan ook vragen te beantwoorden wanneer dat onvoldoende lukt.

Gezien de risico's is het voorstel om deze dilemma's open te bespreken op de bestuurlijke tafel. Het advies is om in overleg met bestuurlijke partijen te komen tot optie c: gebied aan commissie + uitgangspunten voor afbakening.

De afbakening waaraan gedacht kan worden is:

- Technische onderbouwing Delft.
- Eventueel met veiligheidsmarge, inclusief juridische toets.
- Veiligheidsmarge kan worden aangepast door Commissie als een groot aantal gevallen in deze marge worden toegekend, danwel worden afgewezen.

U wordt geadviseerd om zelf of met de leden van bestuurlijke tafel in gesprek te gaan met de heer Hammerstein en 5.1.2.e over dit dilemma.

6. De arbiters en contra-expertise

- Alle partijen voorzien een positie voor de arbiter. Als wordt voorzien in publiekrechtelijke afhandeling van de schade staat tegen genomen besluiten bezwaar en beroep open. Voor de arbiter zoals die nu functioneert, is hiervoor geen ruimte.
- Het huidige voorstel introduceert een bezwaaradviescommissie waarvan de leden door de Minister voor Rechtsbescherming worden benoemd. Het ligt in de rede om bij deze benoemingen rekening te houden met personen die op dit moment de rol van arbiter vervullen.
- De Commissie krijgt de mogelijkheid deskundigen aan te wijzen. Tegen deze deskundige kan door de verzoeker om schadevergoeding worden geprotesteerd. De Commissie neemt dit in overweging bij het aanwijzen van

Staan er dan niet echt tot NAM komen worden? Kunnen we zeggen dat NAM ingekende dan niet kan worden
"overgedaan" bij het schied?

xxx
hoort dit niet gewoon
onderdeel te zijn
van de beroepsprocedure,
een beordelg. door een
ander lid v/h
bestuursorgaan?

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Kenmerk
DGBI-DR / 18009735

een deskundige. Een verzoeker kan ook bij de beoordeling van het concept-rapport hulp inroepen van een contra-expert. De redelijke kosten (naar het oordeel van de Commissie) voor deze contra-expert worden vergoed door de Commissie.

- Met het instellen van een bezwaaradviescommissie en de mogelijkheid tot een alternatieve deskundige en/of een contra-expert lijkt voldoende tegemoet te worden gekomen aan het verzoek van de regio om in de nieuwe situatie hierin te voorzien.

check

7. Te honoreren schade

- Zowel NAM als de Regio stellen voor om via de procedure alle schade af te handelen, mits het startpunt schade aan gebouwen is.
- Het voorstel van NAM bevat een bijlage voor bijkomende kosten (zoals hotelovernachtingen bij herstel van schade) waar in voorkomende gevallen onderbouwd van mag worden afgeweken (zie bijlage). De bedragen die NAM noemt ogen redelijk en bevatten belangrijke onderdelen waar vanuit de Regio door wordt verzocht (vaste overlastcompensatie, immateriële schade, complexe gevallen).
- Voorgesteld wordt deze kosten niet nu als bijlage bij het schadeprotocol te voegen, maar door de Commissie vast te laten stellen.

8. Schadeherstel enkel in natura uitkeren

- De regio wenst dat alle schade zowel in natura als in euro's kan worden vergoed. Er worden in dat verband makkelijk parallellen getrokken met aansprakelijkheidsverzekeringen. Als iemand een deuk rijdt in je auto krijg je ook de keus om op kosten van de schuldige de schade te herstellen of het bedrag dat hiermee samen hangt bijgeschreven te krijgen.
- In dit geval is echter de vraag of de Staat genoeg kan nemen met het enkel uitbetalen van het schadebedrag. Om toekomstige schade te beperken en het straatbeeld aantrekkelijk te houden lijkt het beter om schade die wordt gemeld daadwerkelijk te herstellen. Situaties waar iemand twee keer geld ontvangt voor dezelfde scheur (die na een tweede beving groter is geworden) zullen veel discussie opleveren.
- Het lijkt ook wenselijk om daadwerkelijk herstel van bouwwerken te bevorderen. De beoordeling en afhandeling van de schade vindt nu plaats langs de kaders van het civiele recht. Hierin is geen ruimte om uitsluitend te voorzien in een vergoeding in natura. Nu het publiekrecht als kader wordt gekozen, zou hiervan kunnen worden afgeweken. Echter, dit kan er toe leiden dat meer mensen zich rechtstreeks tot de NAM en/of de civiele rechter wenden om de schade vergoed te krijgen. Voor deze route is in het voorstel niet gekozen.

OK

ik vind
het niet
zoan om
in te
zetten op
vergoeds
in natura

9. De uitvoering te beleggen bij RVO.nl

- RVO.nl is bezig een analyse te maken of zij in staat om de schade-afhandeling uit te voeren. U wordt hierover separaat geïnformeerd in bijlage 3.
- Naast het verslag in de bijlage wijst de RVO op basis van het instemmingbesluit en conceptprotocol op de volgende punten:
 - In de uitvoering van de schadevaststelling en vergoeding moet er ruimte zijn om te voorzien in opties die kunnen bijdragen in een versnelling van het proces. Voorbeelden daarvan zijn: vaststellen van

Hebben we niet een flink
kleinje erin van CVW-as nodig?

causaliteit, een voorschotbetaling en werken met een maximale grens waarbij direct tot schade betaling kan worden overgegaan. Hiermee wordt de commissie ontlast, geeft dit de gedupeerde bewoner snel duidelijkheid en de mogelijkheid om spoedig te starten met het laten uitvoeren van herstelwerkzaamheden.

- o De voorliggende werkwijze in de regeling voorziet in een mogelijkheid tot contraexpertise bij zienswijze. Dit is naast de mogelijk tot bezwaar en beroep. Dit kan doorlooptijd vergroten bij de uitgebreide procedure en leiden tot hogere uitvoeringskosten.

is dat echt nodig?

10. Positie NAM

- De inzet is om met de NAM een overeenkomst te sluiten, parallel aan het vaststellen van het schadeprotocol en het Instellingsbesluit. De kern van deze overeenkomst is de afspraak dat de Staat overeenkomstig het protocol verzoeken om schadevergoeding beoordeelt en dat NAM de kosten (incl. uitvoering) voor het afhandelen van deze verzoeken betaalt.
- Over deze overeenkomst moet nog nader met NAM worden gesproken. U ontvangt hiervoor separaat een nota ten behoeve van uw gesprek maandagavond met 5.12.e.
- Aangezien het voorstel dat nu voor ligt, geen specifieke richtlijnen meegeeft, en daarmee de mogelijkheid bestaat dat de uitvoering zal afwijken van het voorstel van NAM is de verwachting dat NAM geen garantie geeft de volledige dekking van de uitkeringen voor haar rekening zal nemen.
- Bovendien is het niet mogelijk om een goed onderbouwde inschatting te maken van de kosten, gezien de vrijheid die de commissie krijgt om haar eigen werkwijze vast te stellen.
- Naar waarschijnlijkheid worden de financiële en uitvoeringsrisico's niet gedekt door NAM, waardoor de Staat deze kosten moet betalen. Deze kosten zijn op voorhand moeilijk in te schatten en hebben daarmee een open einde karakter. Dit zal voor de MFIN niet acceptabel zijn.
- In het geval dat er wel een afbakening wordt gekozen met veiligheidsmarge ligt het in de rede dat de vergoedingen voor proces en uitbetaling in deze veiligheidsmarge voor rekening van de Staat komen.
- Mocht er geen afbakening worden gekozen dan zal een afkoopsom, met een aantal ventielen voor onverwachte gebeurtenissen, met NAM overeengekomen moeten worden.

Denk dat het is een forse uitbreiding
juist geld steekpunt
geen tekenen van ericentie omzien
mindere prestaties
geraakt

kan men we
deze twee
veranderingen
inschatten?

VOORWOORD:

Op 17 januari 2018 is door de bestuurlijk tafel ruimte geboden aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat om een voorzet te doen voor een nieuw schadeprotocol. Deze voorzet zou moeten worden gestoeld op het publiekrecht, zodat het is omgeven met de rechtstatelijke waarborgen die daar onlosmakelijk mee samenhangen.

Met de gekozen publiekrechtelijke opzet van de Commissie en het schadeprotocol kan, in afwachting van wettelijke borging, de basis worden gelegd voor een onafhankelijke schade-afhandeling waarvoor de Minister van Economische Zaken en Klimaat samen met de Minister voor Rechtsbescherming enkel systeemverantwoordelijkheid draagt. Schade-afhandeling zal, met de instelling van de Commissie mijnbouwschade Groningen (hierna: Commissie), onafhankelijk van de NAM plaatsvinden. De Commissie zal besluitvormend zijn voor een professionele organisatie die zich kan laten bijstaan door de noodzakelijk geachte expertise. Bestuursrechtelijke kaders (o.a. de Algemene wet bestuursrecht) staan borg voor betrouwbare besluitvorming en adequate rechtsbescherming.

Bij het opstellen van dit document is dankbaar gebruik gemaakt van de stukken die door de verschillende partijen die aan de bestuurstafel zitting nemen zijn ingebracht. Deze stukken bevatten concrete voorstellen over hoe de afhandeling van de schade zou moeten worden ingericht. Bij het opstellen van deze voorzet is uitgegaan van een volledig op het publiekrecht gestoelde regeling. Het belangrijkste verschil tussen het privaatrechtelijke en het publiekrechtelijke regime is de mate waarin vertrouwen die in de uitvoerende organisatie mag worden verondersteld. Een onafhankelijke organisatie belasten met een publieke taak dient gepaard te gaan met een zekere beleidsvrijheid voor die organisatie. Beleidsvrijheid die niet alleen recht doet aan de aard van de opdracht waarmee de organisatie wordt belast, maar ook aan de waarborgen waarmee de besluitvorming van deze organisatie is omkleed. Voor sommige onderdelen van het schadeprotocol is daarom bewust gekozen voor kaders met een hoger abstractieniveau.

De komende week zal intensief moeten worden gesproken over de vraag of de keuzes die in dit document worden gemaakt op voldoende draagvlak bij de bestuurlijke partijen en maatschappelijke organisaties kunnen rekenen. Draagvlak is wenselijk om op korte termijn het vertrouwen van burgers in de overheid te herstellen. Dit document beoogt een basis te bieden voor deze gesprekken, waarbij wordt beklemtoond dat de keuzes die zijn gemaakt voorstellen zijn om een basis te geven voor een verdere bespreking. Het juridische kader dient voor de komende gesprekken echter wel als uitgangspunt worden genomen om op korte termijn tot een effectieve schade-afhandeling te kunnen komen.

- Hier nog een passage
- * waarom publiekrechteljk
 - * wat betekent publiekrechteljk
 - * systeem verantw
 - * waarborgen
 - * dus geen één op één transparantie van private hulpconstructies naar publieke domain.

23/1
cc

TER INFORMATIE

Aan de Minister

nota

Groningenagenda: stukken BCG over bestuurlijke tafel
op 23 januari 2018Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Auteur

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e @minne.nl

Datum

22 januari 2018

Kenmerk

DGBI-DR / 18011857

Bhm: 18011866

Kopie aan

Bijlage(n)

4

Parafenroute

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Aanleiding

Hierbij ontvangt u de volgende stukken die BCG heeft opgesteld als onafhankelijk procesbegeleider. Deze stukken liggen morgen op tafel bij het BO schadeprotocol:

- Concept-besluit mijnbouwschade Groningen (versie maandag 22 januari);
- Input vanuit het expertteam 5.1.2.e) Schade;
- Besluitenlijst van de bestuurlijke tafel dd. 17 januari 2018;
- Ter info: de inputvragen voor de technische review op 24 januari 2018.

Advies

U kunt kennis nemen van het/de stuk(ken).

Eventuele opmerkingen die u voor het bestuurlijk overleg Groningen verwerkt wilt zien kunt u, bij voorkeur vanavond nog, per e-mail richten aan 5.1.2.e

Ontvangen BBR

22/1
24 JAN, 2018

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Nieuwe versie schade-protocol n.a.v. bespreking Minister
Datum: maandag 22 januari 2018 12:57:31
Bijlagen: [Besluit mijnbouwschade Groningen 22-1-2018- schoon.docx](#)
[Besluit mijnbouwschade Groningen 22-1-2018.docx](#)

Hoi 5.1.2.e ,

Bijgaand de versie van het schadeprotocol (schoon en met revisies ten opzichte van de zondag-versie) waarin de resultaten van de bespreking met de Minister en enkele opmerkingen die 5.1.2.e zondag van dhr. Hammerstein ontving, in zijn verwerkt, samen met een paar redactionele zaken.

Ik stel voor dat jullie eventuele opmerkingen uiterlijk 13.30 aan mij laten weten, dan zorg ik voor een versie die geschikt is voor verspreiding uiterlijk 14.00 uur.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @shell.com; 5.1.2.e @shell.com
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Schadeprotocol (besluit mijnbouwschade Groningen).
Datum: maandag 22 januari 2018 16:08:01
Bijlagen: [Besluit mijnbouwschade Groningen 22-1-2018- schoon.docx](#)

Dag 5.1.2.e ,

Naar aanleiding van het gesprek net stuur ik jullie hierbij zoals afgesproken het concept-Besluit mijnbouwschade Groningen (incl. voorwoord) zoals dat morgen een eerste keer besproken wordt aan de Bestuurlijke Tafel met provincies en gemeenten. Maandag 29 januari is een volgende Bestuurlijke Tafel gepland. Donderdag vindt een juridische review plaats door onafhankelijke juristen.

5.1.2.e deelt dit stuk met J&V. De maatschappelijke organisaties (Groninger Bodembeweging en Groninger Gasberaad) krijgen alleen het Voorwoord, omdat zij morgen niet aan tafel zitten. Als zij aan tafel komen, krijgen zij het stuk ook.

Het uitgangspunt van het besluit is dat schade als gevolg van bevingen door gaswinning in het Groningenveld goed wordt afgehandeld. In het huidige Schadeprotocol wordt voorgesteld om de tijdelijke commissie het werkingsgebied te laten vaststellen, waarbij de commissie voldoende ruimte en expliciete bevoegdheid krijgt om zaken waarvan het oorzakelijk verband met gaswinning ontbreekt af te houden. Ook wordt de onafhankelijkheid van deze commissie geborgd.

Vanavond spreekt de minister met 5.1.2.e schuiven daarbij aan. Dit geeft jullie de gelegenheid om op hoofdlijnen er naar te kijken. A.s. woensdag kan dan een inhoudelijk verdiepend gesprek plaats vinden.

Daarnaast hebben we afgesproken dat we een reactie zullen geven op de overeenkomst die jullie hadden opgesteld, en jullie krijgen nog de vraagstelling die richting de review wordt uitgezet.

met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e @pelsrijcken.nl
Onderwerp: Re: Schadeprotocol | Uitnodiging expert sessie met juridische commissie
Datum: dinsdag 23 januari 2018 06:36:53

Dank!

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 22 jan. 2018 om 23:11 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e @bcg.com> het volgende geschreven:

Beste 5.1.2.e,

Bij deze stuur ik de originele uitnodiging aan de juridische commissie door naar jullie. Vanmiddag per abuis vergeten jullie toe te voegen aan de originele mailinglijst. Als het goed is hebben jullie nu ook de agenda invite binnen.

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at BCG.com

From: 5.1.2.e

Sent: Monday, January 22, 2018 17:04

To: 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl;
5.1.2.e @tregthuys.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl;
5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl'

Cc: 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e
@minez.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl'
<5.1.2.e @provinciegroningen.nl>; 5.1.2.e @bcg.com>; 5.1.2.e
@bcg.com>; 5.1.2.e
@bcg.com>; 5.1.2.e @delfzijl.nl' <5.1.2.e @delfzijl.nl>;
5.1.2.e @midden-groningen.nl';
5.1.2.e @minez.nl' <5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @minez.nl'
<5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'
<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'
<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'
<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>; 5.1.2.e
@bcg.com>

Subject: Schadeprotocol | Uitnodiging expert sessie met juridische commissie

Geachte juridische commissie, cc expert team en ambtelijk secretariaat

Vandaag levert het ministerie van EZK een uitwerking van wat het betekent om publiekrechtelijk schade af te handelen. Dit wordt morgen besproken aan de Bestuurlijke Tafel. In parallel is door het expert team schadeprotocol input geleverd voor de Bestuurlijke Tafel op basis van de volgende vraagstelling: *Wanneer de schadeafhandeling publiek ingericht wordt, wat is dan belangrijk om mee te nemen vanuit de beleving van de bewoner/schademelder?*

Op basis van deze voortgang is er vanuit het expert team, het ambtelijk secretariaat en het ministerie het verzoek gekomen om deze week een expert meeting te houden met de juridische commissie. Hierin zouden wij graag op basis van uw expertise spreken over hoe de schadeafhandeling in het publieke domein zo goed mogelijk (juridisch) uitvoerbaar te maken. In overleg met dhr. Hammerstein en 5.1.2.e is voorgesteld om donderdag 25 januari van 16:00-17:30 een sessie te houden op het Ministerie van EZK in Den Haag. Een andere optie dan Den Haag bleek helaas niet mogelijk.

Onder voorbehoud van akkoord hierop door de Bestuurlijke Tafel, zouden wij dan graag morgen de uitwerking van de publiekrechtelijke schadeafhandeling integraal met u delen.

Wij horen graag van u of u in de gelegenheid zou zijn om donderdag 25 januari van 16:00-17:30 aan te schuiven bij de voorgestelde expert meeting met de juridische commissie.

Bij voorbaat dank voor uw reactie. Mocht u in de tussentijd vragen hebben dan ben ik bereikbaar.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e@bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at [BCG.com](https://www.bcg.com)

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Terugkoppeling bestuurlijke tafel en gesprek maatschappelijke organisaties
Datum: dinsdag 23 januari 2018 17:12:44

Goedemiddag,

1. Verslag Bestuurlijk tafel

- Maatschappelijke organisaties niet aan tafel.
- Onvrede dat Minister maatschappelijke organisaties heeft benaderd met email waarin wordt verzocht om aan tafel plaats te nemen.
- Brede waardering voor de stap die Minister zet met het schadeprotocol.
- Wens om het doel centraler te stellen (expliciet te formuleren). Bestuurlijke tafel meent dat Commissie niet moet worden gevraagd om contouren vast te stellen, maar op basis van de feiten moet beoordelen of schade vergoed zou moeten worden of niet.
- Wens om ook gasopslagen Tynaarlo en Norg expliciet onderdeel te maken van protocol (Minister akkoord).
- Er zal fasering moeten worden aangekondigd (o.a. Immateriële schade, MKB vermogensschade?).
- Er zal nader moeten worden ingegaan op de omgang met erfgoed (o.a. Monumenten). Vooral expertise binnen organisatie hiervoor borgen.
- Er gaan ook dingen goed (omgang schrijnende situaties bijv.). Aandacht schenken aan het voornemen om zaken die goed gaan ongewijzigd over te hevelen naar de nieuwe organisatie.
- Geef aandacht aan definitie complex geval en bijzondere situatie.
- Bij (zware) constructieve schade moet ook doorverwijzing naar versterking mogelijk zijn.
- Geef ruimte voor verschillende processen (niet uitsluitend kort of uitgebreid), laat inrichting hiervan aan de Commissie.
- Benadruk dat werkwijze Commissie niet statisch zal zijn, maar rekening houdt met het doel dat centraal staat.
- Leg uit hoe adequaat invulling wordt gegeven aan huidige werkwijze arbiter.
- Bedenk (expertteam) hoe moet worden omgegaan met de +- 4000 zaken van voor 1-4-2017.
- Maak een was/wordt tabel (privaatrecht/publiekrecht) eventueel ook Q&A's.
- Bepaal hoe ondersteuning voor melder eruit moet komen te zien (expertteam komt met voorstel).
- Realiseer dat bestaande voorzieningen vervallen. Dus ook melding CVW naar gemeente als binnen 48 uur moet worden gehandeld. Inventariseer wat je mist.
- Overweeg 0-meting pas in te voeren bij schadefonds (nu 2 0-metingen per week).
- Geef melder inspraak op advies deskundige en op advies Commissie.
- Zoek hoe je mensen prikkelt om schade te laten herstellen zonder de mogelijkheid om schade in euro's uit te keren uit te sluiten.
- Overweeg of de waardevermeerderingsregeling niet past onder de overlastvergoeding (fasering?).

2. Gesprek gasberaad GBB

- Minister, 5.1.2.e en daarna 5.1.2.e hebben geprobeerd maatschappelijke organisaties te laten aansluiten. Hoewel ze inmiddels op alle punten krijgen wat ze willen was er geen witte rook.

Proces.

- We moeten wel rekening houden met de aanwezigheid van maatschappelijke organisaties morgen bij het expertteam.
- Afgesproken dat er daarom morgen om 12:00 aangepaste versie van het schadeprotocol EZK zal worden verspreid waarin resultaat bestuurlijk overleg is verwerkt. Dat zal binnen de tijd die we hebben niet volledig kunnen, maar we doen ons best.
- Idee is dat de nieuwe versie morgenochtend ook aan Minister wordt voorgelegd, zodat ook de keerzijde van het loslaten van een afbakening kan worden voorgehouden.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Terugkoppeling RVO-NCG-CVW
Datum: dinsdag 23 januari 2018 19:20:00

Beste heren,

Hierbij de terugkoppeling van het gesprek vandaag met NCG en CVW. Aanwezig waren: 5.1.2.e (NCG), 5.1.2.e (NCG, maand geleden aangenomen voor inregelen IM), 5.1.2.e (RVO), 5.1.2.e (RVO), 5.1.2.e (RVO), Ikzelf, Veel in en uitloop van CVW experts.

Algemeen:

- Het was een lang overleg (11.00-17.15)
- Heel erg inhoudelijk, RVO heeft 'de kleren van het lijf gevraagd' bij CVW over alle processen.
- RVO leek zich aan het einde min of meer comfortabel te voelen bij haar taak, maar heeft wel grote vraagtekens bij het bereiken van snelheid in het proces.
- NCG zei eigenlijk niet heel veel.
- CVW is duidelijk bang positie te verliezen. 5.1.2.e vroeg 5.1.2.e dan ook om een 'offline gesprek'.
- Er is op dit dossier veel onduidelijkheid over cijfers. CVW kon dat alleen maar bevestigen en deed het af als 'definitiediscussie'.
- CVW werkt nu met 75 man op schade (29 nieuwe protocol, 46 oude protocol)
- Ze zijn een uitvoeringsorganisatie en een contractmanagement organisatie. Praktisch alles wordt uitbesteed.
- CVW lijkt een beetje te duwen op combinatie versterken en schade.
- CVW gaf heel erg de indruk dat een uitgebreide procedure van onderzoek (ook zonder contra en arbiter) tot veel extra werk zal leiden, zie ook hieronder bij opnameprotocol.

Oude gevallen:

- CVW is druk bezig om alle openstaande gevallen nog op te lossen.
- Na week drie zijn dat er nog 4063.
- 2.200 honderd daarvan liggen bij de arbiter(waarvan 1715 in de wachtlijst)
- Streven van CVW is om voor 1 juli op 0 te staan.
- Maar de laatste gevallen zijn het meest complex en ook het meest slepend.
- Mondjesmaat krijgen ze meer mandaat van NAM om dit op te lossen.
- In het oude protocol koos 62% voor uitbetaling van schade. 38% ging voor vergoeding in Natura.
- Een totaal proces t/m de arbiter kostte 15.000€
- Het CVW zie de contra-expertise als grootste bottle neck van het huidige protocol:
 - o Mensen die goed geld verdienen om naar Groningen te komen en zonder kennis van zaken contra te worden.
 - o Spreken uit principe het eerste lijnsrapport tegen, omdat dat hun taak is.
 - o Laten vaak lang op zich wachten, wat soms kan duren tot een extra doorlooptijd van 6 maanden.

Nieuwe opnameprotocol:

- Op 1 augustus is het nieuwe opnameprotocol van NCG van start gegaan.
- Alle meldingen binnen de provincie Groningen worden opgenomen volgens dit protocol.
- Andere meldingen worden wel genoteerd maar niet opgenomen.
- Dit kost extra tijd, want met het oude opnameprotocol:
 - o Werd alleen de door de bewoners gemelde schade opgenomen. Nu wordt een totaalscan gemaakt van het huis.
 - o De inspecteur die opneemt mag niet meer meteen oordelen. Dit levert een extra slag op.
- Dit leidt tot uitgebreide processen.
- Sommige dossiers kennen 2.000 foto's van het pand. Een rapport telt zo'n 233 pagina's.
- Kost ook veel tijd: opname gaat van 6 uur per opname naar 20 uur per opname.
- Dat betekent dat inspecteurs (waar er 50 van zijn) maar 2 opnames per week kunnen afhandelen (=100 opnames per week)
- Na Zeerijp zijn er tot vorige week zondag 6343 schades die opgenomen moeten worden. Inmiddels worden er meer dan 7.000 geschat.
- Dat betekenen 70 weken, bijna 5 kwartaal aan werk, zonder nieuwe meldingen.
- De mogelijk extra aan te trekken capaciteit wordt geschat op 30 fte, maar niet meer dan dat. Redenen volgens CVW:

- Veel bedrijven gaan niet weer voor een nieuw protocol nieuwe mensen opleiden. Kost hun geld en verandert toch de hele tijd.
- Er wordt gewoon een hele hoge kwaliteits eis gevraagd waar niet iedereen meer aan kan voldoen.
- Bedrijven willen niet meer gelinkt worden aan dit dossier.

Nieuw schadeprotocol:

- CVW kent geen versies van het nieuwe schadeprotocol.
- 5.1.2.e liet de term 'eidooier' vallen. Daar hadden ze wel van gehoord, maar die hadden ze nog niet gezien.
- Bovenop de opname (van 233 kantjes) moet nog een technisch oordeel komen. En een oordeel van het IM. Ze hebben nog geen berekening gemaakt van de tijspanne die dat kost.
- De causaliteitsvraag levert grote discussies op tussen ingenieursbureaus.

Buitengebied:

- 2400 gevallen in aanmerking voor buitengebied.
- 1600 gevallen onderzocht door W+B : Geen aardbevingsschade.
- TU Delft ontkracht dat.
- W+B zou andere gevallen ook doen maar wil niks meer met dossier te maken hebben.
- Er wordt een nieuwe eerstelijns expert gezocht voor de overige 800 gevallen.
- De 1600 gevallen krijgen een second opinion door RoyalHaskoning, Movares en Fugro.
- Maar die kunnen het nog niet eens worden over de te gebruiken techniek.
- CVW hoopt daar uiteindelijk deze week overeenstemming over te kunnen bereiken zodat second opinion kan beginnen.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Terugkoppeling expertteam 24-01-2018
Datum: woensdag 24 januari 2018 21:57:06

Hallo allemaal,

Nog een kleine nabrander, ik zie dat ik op één punt niet duidelijk ben.

Definitie infrastructurele werken:

Het is de bedoeling (ook van de anderen) om alle ondergrondse werken (zoals riolering) buiten het schadeprotocol te houden. Er was twijfel of dat nu effectief zo is.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 24 januari 2018 21:48
Aan: 5.1.2.e
cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Terugkoppeling expertteam 24-01-2018

Hallo allemaal,

Hierbij de terugkoppeling van de technische sessie en het expertteam van vandaag. Afgaande op wat ik vandaag heb gehoord begin ik met het belangrijkste, het proces voor de komende dagen:

1. Proces

- De partijen zaten vandaag voor het eerste echt constructief aan tafel. Dat heeft veel moeite en concessies gekost.
- Het expert team denkt vrijdag verder te praten op basis van een versie die ontstaat als onderstaande wijzigingen zijn doorgevoerd.
- Ik zal vrijdag sowieso moeten uitleggen waarom de nodige andere aanpassingen zijn gedaan (J&V/FIN/RVO). Dat wordt al niet al te makkelijk vrees ik.
- Als ik het goed begrijp is echter de sessie van vrijdag mogelijk voor de Bühne (als de Minister enkel mandaat krijgt voor het stuk dat hij inbrengt). Dat is lastig, omdat er vrijdag nog wel over hete hangijzers wordt gesproken. Denk aan fasering schadesoorten/regelingen, gevallen van voor 1-4-2017, opzet snelle procedure, 0-meting. Ik merk daarbij maar op dat het team dit doet op verzoek van de bestuurlijke tafel.
- Kortom: We hebben ze aan tafel, maar als ik en vrijdag moet zeggen dat ik extra baggage heb als gevolg van interne gesprekken en daarna in het weekend blijkt dat we vrijwel niets kunnen doen met de opbrengsten van vrijdag denk ik dat we het slechtste scenario hebben (relatief veel toegegeven en uiteindelijk toch gekrenkte ego's).
- Minister moet vrijdag denk ik dus wel ruimte maken voor eventuele aanpassingen (die niet per se verzwarend hoeven te zijn).

2. Technische commissie

Metten trillingen:

In het algemeen bestaat er consensus dat er degelijke shakemaps zijn te maken met het meetnet van het KNMI. De kaarten zijn te maken vanaf magnitude 2 (niet ideaal), vanaf 2,5 is het degelijk. Hier hoort dan wel een ground motion model (GMM) bij, maar de verschillende modellen die er zijn convergeren dus in de praktijk zal hier weinig noemenswaardige discussie over zijn (zeker niet al gebruik wordt gemaakt van het meest conservatieve model). Het kan nog beter door sensoren toe te voegen of koppeling te maken met de gegevens van TNO over gebouwen, maar is geen must.

Causaliteit tussen trilling en schade:

Het leek erop dat hier vanuit technisch perspectief geen antwoord op kon worden gegeven. De onzekerheden zijn (te) groot. Vaak gecombineerde oorzaak, literatuur is gebaseerd op andere of bovengrondse trillingen. Alleen opvallend veel schades, of schade direct na een gemeten beving lijkt een concreet aanknopingspunt. Er was ook een stammenstrijd waarbij de ene groep

de gemeten trillingen relativeerden (en wezen op de andere factoren) en de ander juist stelde dat niet was uit te sluiten dat relatief ver van het epicentrum een gebouw toch schade opliep als gevolg van de bevingen in het Groningenveld.

Nulmeting:

Er leek consensus dat huidige 0-meting een te zwaar middel is voor de schades waar het veelal over gaat. Tegelijk leek ook het idee dat als je serieus wil beoordelen wat de schade-oorzaak is of serieus oude met nieuwe schade wilt vergelijken, wel een uitgebreide 0-meting noodzakelijk is. 0-meting sowieso niet erg geschikt om fraude te voorkomen. Je kan wachten met schade melden (ook na 0-meting) tot er weer een grote beving is geweest.

Voorzichtige conclusie (intern):

De shakemaps kunnen gebruikt worden om gebieden te bepalen op basis waarvan een snelle/bijzondere procedure wordt gehanteerd voor het afhandelen van schade. In alle gevallen is er weinig houvast om te bepalen of concrete schade die wordt waargenomen toe te wijzen aan bevingen.

3. Expertteam

In het algemeen:

- 5.1.2.e gaf aan dat hij niet gelukkig was met het uitgewerkte concept en de benadering van de maatschappelijke organisaties. Na tekst en uitleg was dat verder ok.
- 5.1.2.e (GBB) waren vanaf 13:00 aanwezig. 5.1.2.e (gasberaad) is tot +- 15:00 gebleven.
- De sfeer was constructief, vooral nadat was gesproken over het belangrijkste resterende punt van de maatschappelijke organisaties (contra-expertise)

Contra-expertise:

Het overleg opende met bericht van GBB dat EZK al had bericht dat huidige voorstel niet voorzag in wens GBB van recht op contra-expert. Dat moet er van GBB in. Na uitleg dat we in publiek systeem stappen waarin veel ruimte zit voor het betrekken van expertise (waar kwaliteitseisen aan worden gesteld), bleef ongemak (ook bij de anderen) dat er geen recht was van de verzoeker om te vragen om een second opinion. Er is op gewezen dat in bezwaar additionele advies kan worden ingewonnen door de bezwaarcommissie, maar dat was niet voldoende was het idee. Er was ook nog de wens om zelf buiten commissie advies te vragen (dat door de Commissie zou moeten worden vergoed). Uiteindelijk is dat idee afgehouden, maar het advies aan de bestuurlijke tafel zal wel zijn om in bezwaar de verzoeker het recht te geven om te vragen om een additioneel advies van een (andere deskundige). → Actie 5.1.2.e.

Kernwaarden:

GBB wil graag hun kernwaarden benoemd hebben in de toelichting:

1. Rechtvaardige schadebepaling (de wet BW is bepalend)
2. Menselijke maat is leidend (einde aan ongelijke positie)
3. Onafhankelijke schade-afhandeling (geen positie NAM). Daar kunnen we wel wat mee. → Actie 5.1.2.e.

Rechtsgrondslag / verhouding met civiele recht:

Er was in het algemeen (vooral bij 5.1.2.e) behoefte om duidelijker terug te lezen wat de gevolgen waren voor civielrechtelijke zaken. Aanleiding leek het moeten overdragen van de vordering te zijn. Daarbij in het bijzonder aandacht voor de zaken die eerder door het CVW zijn afgewezen, maar nooit door de arbiter (kunnen die allemaal weer aankloppen?) → Check WJZ

ARTIKELN

Artikel 1

- Men wilde ook hoog-calorische gasvelden in Groningen benoemen. Aangegeven dat wij daar geen reden voor zien (commotie is vanwege bevingen uit groningenveld). Voor Norg is dus nog wat te zeggen, maar niet voor de rest.
- Sterke twijfel of mkb er niet uit viel door nieuwe definitie van "industriegebouwen". Wellicht toch maar oude definitie terugzetten.
- Bij infrastructurele werken kreeg men de indruk dat netten de enige ondergrondse werken waren die onder de definitie zouden vallen (door het afzonderlijk benaderen van netten). Zorgen dat ook alle ondergrondse infrastructuur wordt uitgesloten (denk aan riolering). → Check WJZ

Artikel 3

- Commissie bijzondere situaties wordt punt voor bestuurlijke tafel. Regio is blij met (1) geld NAM voor (2) ondoorzichtig, tamelijke willekeurig proces van geld uitdelen... Geen sterke positie dus voor de regio. Er werd gehint op fasering tot schadefonds er is. Ik heb aangegeven dat ik

me afvraag of NAM er nog voor gaat betalen als de schade-afhandelbaar publiek is. Ze zullen zelf inschatting moeten maken. Voorstel laten staan, maar als we de commissie op zelfde voet willen doorzetten moeten er wel bestuurders worden benoemd.

Artikel 6

- GBB zag het belang van tweede lid en hakte aan tegen locatie. Voorlopig geen wijziging.
- derde lid, graag toelichten dat specifieke kwaliteitseisen kunnen gelden voor deskundigen die iets zeggen over erfgoed, AGRO of MKB. → Actie 5.1.2.e

Artikel 7

- 5.1.2.e stuurde op sterkere splitsing (ook organisatie naar J&V). Ik heb aangegeven dat EZK verantwoordelijk is voor gaswinning (en dus ook de schade die er het gevolg van is). Ook aangegeven dat provincie zich moet afvragen of het voor de uitvoering bevorderlijk zou zijn om e.e.a. door J&V te organiseren.
- In derde lid verduidelijken dat : de door de commissie ingeschakelde deskundigen geen instructies van derden verlangen.

Artikel 8

- In toelichting en artikel 3 van protocol opnemen dat Commissie gemeente zal informeren van meldingen waar sprake is van acuut onveilige situatie, omdat gemeente als gevolg daarvan mogelijk moet optreden. → Actie WJZ/5.1.2.e.

Artikel 9

- Advies is om derde lid te schrappen. Bij onzin bezwaar moet BAC kort advies kunnen opstellen en naar Commissie kunnen sturen. → Actie WJZ

Artikel 10

- Er zijn nu 8 arbiters. Zorg of het aantal leden voldoende is. Voorstel om "en twee andere leden" te vervangen door: ten minste twee andere leden. → Actie WJZ

SCHADEPROTOCOL:

Artikel 1

0-meting telkens vervangen door: bouwkundige opname → Actie WJZ

Artikel 2

Toevoegen dat ook informatie wordt geleverd over het gebouw (monument, boerderij, bedrijf), zodat de juiste expertise kan worden gebruikt. -> Actie WJZ

Artikel 3

- Melding ook naar gemeente doorzetten (herhaling) → Actie WJZ

Artikel 5

- Hier was veel onduidelijkheid over. Ook status afgewezen zaken CVW onduidelijk.

Artikel 7

- Wens om "over de oorzaak van de schade" te vervangen door: of en in hoeverre bodembeweging oorzaak van de schade kan zijn.

Artikel 8

- "binnen een termijn van 6 weken zijn zienswijze geven" vervangen door: binnen een termijn van 6 weken mondeling of schriftelijk zijn zienswijze geven.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e @bcg.com; 5.1.2.e
Onderwerp: Re: RVO
Datum: donderdag 25 januari 2018 07:50:03

Dag 5.1.2.e

Goed om te horen dat dit wordt opgepakt. RVO is denk ik nog net niet zover maar wil eind van de week een goed overzicht en beeld hebben. Ik denk dat je beste rechtstreeks contact met hen kan opnemen.

Aanspreekpunten zijn 5.1.2.e en 5.1.2.e is de projectleider.

Groet,
5.1.2.e

> Op 25 jan. 2018 om 07:45 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

>

> Hoi 5.1.2.e,

>

> Als trekker van het communicatieteam Groningen, hebben wij de opdracht om vandaag een concept tekst aan te leveren mbt schadeprotocol, voor een persbericht en webtekst.

> Nu is het in de communicatie belangrijk om ook de praktische kant uit te leggen, dus waar kunnen mensen fysiek (of online?) heen met hun schade, en hoe ziet dat proces er voor hen uit. In het protocol staat het wel beschreven, maar nog niet die praktische kant waar RVO nu mee bezig is.

>

> Kun jij mij daar meer over vertellen of zo niet, mij een naam geven van degene die daar aan werkt bij RVO? Dan kan ik diegene zelf contacteren. Ik heb de info vanochtend nodig, zodat wij eea kunnen klaarzetten en voorbereiden.

>

> Ik hoor heel graag van je. Dankjewel alvast!

>

> Groeten,

> 5.1.2.e

>

>

>

> Verstuurd vanaf mijn iPad

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl; 5.1.2.e @tregthuys.nl; 5.1.2.e @rug.nl;
 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl
Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e
 @groninger-
 bodem-beweging.nl; 5.1.2.e
 @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol
Datum: donderdag 25 januari 2018 11:28:52
Bijlagen: [180125 input schadeafhandeling_hb.doc](#)

Geachte juridische commissie,

Bijgevoegd de schriftelijke reactie van 5.1.2.e in aanloop naar de expert sessie vanmiddag. Mochten er nog anderen schriftelijke input willen leveren dan kan dat via deze mailgroep.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at [BCG.com](#)

From: 5.1.2.e

Sent: Wednesday, January 24, 2018 20:12

To: 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl; 5.1.2.e @tregthuys.nl;

5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl;

5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl

Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl <5.1.2.e @delfzijl.nl>; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl

<5.1.2.e @provinciegroningen.nl>; 5.1.2.e@delfzijl.nl' <5.1.2.e@delfzijl.nl>;

5.1.2.e @minez.nl' <5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @minez.nl'

<5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'

<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;

5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'

<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;

5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'

<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>; 5.1.2.e

@midden-groningen.nl>; 5.1.2.e @bcg.com>; 5.1.2.e

@gmail.com>; 5.1.2.e @gasberaad.nl>;

5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e @hotmail.nl>; 5.1.2.e

@minez.nl>; 5.1.2.e

@minez.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl' <5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e

@pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e @minez.nl>;

5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e

@bcg.com>; 5.1.2.e @bcg.com>

Subject: Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol

Geachte juridische commissie,

Vanuit het expert team zijn er een aantal specifieke vragen opgekomen voor u als juridische commissie. Ik heb deze zowel bijgevoegd als hieronder in de e-mail uitgeschreven.

Wij kijken uit naar de expert sessie morgen. Ter bevestiging: wij ontvangen alle aanwezigen graag om 16:00 in de Visserzaal op gang C Zuid 4 | Ministerie van EZK, Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol

1. Is het mogelijk om schademelders te verplichten tot een "bouwkundige opname" (=voorgestelde technische term voor "nulmeting")?
2. Kan het uitvoeren van een "bouwkundige opname" (=voorgestelde technische term voor "nulmeting") ongunstig uitpakken voor de schademelder?
3. Vertalen de voor de bewoner gunstige artikelen uit het BW (risicoaansprakelijkheid en bewijsvermoeden) zich op dit moment voldoende in de publiekrechtelijke uitwerking?
4. Is het überhaupt wettelijk mogelijk om geen optie voor uitbetaling in contanten te bieden?
5. Op het moment dat er schade is vastgesteld, heeft de schademelder altijd recht op compensatie/herstel of is het mogelijk om het schadeherstel te verdisconteren met de versterkingsoperatie?
6. Als de Commissie, op basis van de relatie tussen de omvang van de schade en de onderzoekskosten, een procedure zou willen inrichten waarbij bepaalde schademeldingen vrijwel direct toegezegd en hersteld worden, wordt er dan wel of niet juridisch erkend dat de schade het gevolg is van bodembeweging als gevolg van gaswinning?

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e@bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at [BCG.com](https://www.bcg.com)

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the

5.1.2.e
hoogleraar bestuursrechtT +31(0)50 5.1.2.e
T +31(0)50 5.1.2.e
F +31(0)50 5.1.2.e
H +31(0)592 5.1.2.e
M +31(0)6 5.1.2.e5.1.2.e @rug.nl
Oude Kijk in 't Jatstraat 26
Harmoniegebouw 5.1.2.ePostbus / PO Box 716
9700 AS Groningen
The NetherlandsDatum
25 januari 2018Ons kenmerk
Opmerkingen hb bij concept d.d. 24
januari 2018, 11.30 uur.

Geachte 5.1.2.e

In deze brief aan jou (c.c. aan de leden van de juridische commissie) maak ik een paar opmerkingen bij het concept d.d. 24 januari 2018. Mijn opmerkingen hebben deels het karakter van vraag- en aandachtspunten. Ze staan als gevolg van de zeer korte reactietermijn enigszins in willekeurige volgorde en zijn om dezelfde reden onvoldoende beknopt en volledig noch definitief.

1. *Waardering.* Allereerst mijn grote waardering voor wat er in zo korte tijd nu ter tafel ligt en waarmee aan een cruciale wens van velen wordt tegemoetgekomen: publieke regie en NAM op afstand. Ook de bevordering van t.o.v. ministers onafhankelijke oordeelsvorming over schadevergoeding is verstandig. Naar mijn overtuiging zijn er twee sporen te begaan. Ten eerste dient de schadeafhandeling op zo kort mogelijke termijn weer ter hand te worden genomen. Naar mijn overtuiging biedt de voorgestelde regeling daartoe alle mogelijkheden. Het is aan de Tijdelijke commissie om op dit punt verstandige keuzes te maken, in die zin dat begonnen wordt met het oppakken van de evidente gevallen. Ten tweede moet worden gewerkt aan een meer definitieve regeling, gericht op de totstandkoming van het Instituut Mijnbouwschade met bijbehorend fonds. Opmerkingen m.b.t. deze meer definitieve oplossing laat ik in deze notitie goeddeels achterwege.
2. *Keuze voor de bestuursrechtelijke weg.* In het verleden heb ik mij er meermalen over verbaasd dat er nooit een grondig overzicht is verschenen van de voor- en nadelen van een publiekrechtelijk dan wel privaatrechtelijk stelsel voor de schadeafhandeling (zie o.a. mijn brief van 20 juni 2017 over het concept van protocol van de NCG van juli 2017). Mogelijk vond men dit onderscheid "juridisch geneuzel" of was dit onderscheid vertroebeld door het p.p.s.-karakter van het Gasgebouw en de dito 'governance' voor de onderhavige mijnbouwschadeproblematiek ("Spaghetti-bestuur", "Gordiaanse knoop"). Zoals hieronder blijkt, meen ik dat de verhouding tussen bestuursrecht en privaatrecht ook in het concept nog niet geheel is doordacht. Wel onderschrijf ik de in het Voorwoord en de Toelichting genoemde voordelen van het publiekrecht, waarbij in het licht van de voorgeschiedenis de aspecten gelijke behandeling en openbaarheid mogen worden benadrukt. De keuze voor de bestuursrechtelijke weg kan mede door overwegingen van ruimhartigheid ('coulance') zijn ingegeven (een van de pijlers van het zgn. Regioprotocol). In hoeverre de rijksoverheid een ruimhartige benadering voorstaat, blijft onduidelijk. Waar in het Voorwoord van "beleidsvrijheid" wordt gesproken, wordt wellicht op de mogelijkheid van ruimhartigheid gedoeld (de materie van artt. 6:177 en 177a BW betreft enkel rechtsvragen, geen

beleidsvrijheid). De ruimhartigheid als een van de pijlers van de regio lijkt mij echter ook meer expliciet aandacht te verdienen: het concept is op het punt van de ruimhartigheid te vaag. Dit raakt ook aan het volgende punt.

3. *Doorschuiven van vragen van causaliteit.* Opvallend, ofschoon begrijpelijk, is dat veel belangrijke keuzes worden doorgeschoven (het Voorwoord spreekt van “kaders met een hoog abstractieniveau”). Weliswaar wordt in de Toelichting (ad 4) meegegeven dat artt. 6:177 en 6:177a BW de basis vormen, zelfs “integraal” moeten worden toegepast. In het bijzonder de vraag hoe in concrete gevallen moet worden omgegaan met het (wettelijk) bewijsvermoeden wordt echter opengelaten. Het lijkt me vanwege de gewilde distantie verstandig dat de Tijdelijke commissie deze vraag zelf gaat beantwoorden. Gezien de grote aantallen schadeclaims en in het licht van het beginsel van gelijke behandeling ligt het in de lijn der verwachtingen dat algemene criteria (standaarden) zullen worden ontwikkeld. Dit betekent dat eerdere discussies over de kwestie in volle omvang kunnen terugkeren. Ik ga hier niet nader op in, behalve dat ik aanteken dat het mij niet aangewezen lijkt om, vanuit een behoefte aan probleemreductie, de aandacht te beperken tot trillingen en contouren (waarbij gebiedsaanwijzingen (“locaties”), gegeven het beleidsregelkarakter, geen appellabele concretiserende besluiten van algemene strekking zouden zijn). Zo lang niet duidelijk valt uit te sluiten dat ook andere met de mijnbouw samenhangende elementen een rol kunnen spelen (o.a. (niet-gelijkmatige) bodemdaling, waterpeil; multi-causaliteit; gestapelde mijnbouw) en de (niet speciaal voor aardbevingen geschreven) SBR Trillingsrichtlijn A maar een beperkte functie lijkt te kunnen vervullen, zullen m.i. ook deze elementen in aanmerking moeten worden genomen. Wellicht kunnen ook de uitspraken van de Arbitrator Bodembeweging hier houvast bieden. Geheel ten overvloede: het moet, mede gelet op art. 112 Gw, volstrekt duidelijk zijn dat in de bestuursrechtelijke weg geen beperktere opvatting m.b.t. het bewijsvermoeden wordt gehanteerd dan in de privaatrechtelijke weg het geval zou zijn. NB: vanwege de preponderante positie van de inhoud van artt. 6:177 en 177a BW ware in het Besluit (de beleidsregels) zelf, en niet eerst in art. 9, derde lid, Protocol (een bijlage), te vermelden dat deze beide BW-bepalingen leidend zijn. Meer in het algemeen worden essentiële vragen doorgeschoven. Naar mijn mening dient een aantal belangrijke inhoudelijke aspecten tijdig, d.w.z. bij de vaststelling van Besluit en Protocol, te zijn ingevuld. Anders kunnen draagvlakproblemen in scherpe vorm terugkeren, en is in wezen slechts sprake van verplaatsing van problemen.
4. *Verhouding tot NAM.* Met de nu gekozen oplossing is het de bedoeling dat NAM voor de aanvragers (cf. art. 1:3, derde lid, Awb) buiten beeld blijft. Mij is nog niet helder of dit volledig is gegarandeerd. Betekent de gekozen opzet dat NAM nooit als derde-belanghebbende is aan te merken? Ik zou een expliciete opmerking hierover in de Toelichting op prijs stellen. Ligt hier een relatie met een op te richten fonds? Wat is rechtens zolang dat fonds er nog niet is? In dit verband springt art. 5 Protocol in het oog, dat gewag maakt van de mogelijke voorwaarde dat een vordering op een derde aan de Staat wordt overgedragen. Ligt het niet in de bedoeling als hoofdregel bij een besluit tot Schadetoekenning wordt genomen cessie te bewerkstelligen (i.v.m. de rechtsbetrekking aan de ‘achterkant’ tussen Staat en NAM)? Dan zou NAM toch in kennis moeten worden gesteld.
5. *Verantwoordelijke ministers.* Hoe is de verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de minister van EZK en die voor Rechtsbescherming? Het Besluit wordt vastgesteld door de minister van EZK. Volgens de Toelichting (ad 3) is deze minister “primair verantwoordelijk voor het beleid van de Tijdelijke commissie op het gebied van de afhandeling van de schade. De Minister voor rechtsbescherming benoemt de leden van de commissie en zal hiermee systeemverantwoordelijk zijn voor het goed functioneren van de commissie.” Hoe verhoudt zich dit tot de opmerking in het Voorwoord dat “de Minister van Economische Zaken en Klimaat samen met de Minister voor Rechtsbescherming enkel systeemverantwoordelijkheid draagt”?

6. *Alternatief van de privaatrechtelijke weg.* Besluit en Toelichting gaan ervan uit dat in plaats van de bestuursrechtelijke weg tevens de privaatrechtelijke weg bewandeld kan worden. Zolang het wettelijk niet anders is geregeld, is dat correct. Dit lijkt me geen probleem te zijn, mits de bestuursrechtelijke weg om redenen van laagdrempeligheid, snelheid en kwaliteit evident aantrekkelijker is dan de privaatrechtelijke weg (en dat is uiteraard ook de inzet).

7. *Juridische status.* De juridische grondslag van het “Besluit” is niet helder. Verwezen wordt naar de Wet vergoedingen adviescolleges en commissies, maar het onderwerp van deze wet is slechts bijzaak: men kan er geen openbaar gezag aan ontleen. Voor de huidige organen Commissie Bijzondere Situaties en de Arbitrer Bodembeweging is dat geen probleem, in die zin dat dit privaatrechtelijke entiteiten zijn (en mede op een overeenkomst (convenant) berusten). Wie kiest voor openbaar gezag en een bestuursorgaan, is een scherpere argumentatie nodig. Conform de verwijzing naar art. 4:81 Awb neem ik aan dat het “Besluit” de status van beleidsregels in de zin van art. 1:3, vierde lid, Awb heeft. Dat wil zeggen: grotendeels. Want er staat ook een mandaatbesluit in (art. 7, tweede lid, Besluit). Eerlijk gezegd, vind ik het niet fraai dat een mandaatbesluit is neergelegd in een besluit tot vaststelling van beleidsregels. Het zijn immers verschillende besluiten. Bovendien: wie is de mandaatgever? alleen de minister van EZK (omdat alleen deze het Besluit ondertekent? en is het mandaat wel in overeenstemming met het rechtszekerheidsbeginsel (“die verband houden met”, is een vage bepaling)? Volgens de regel dat bijlagen de juridische status aannemen van het hoofddocument, heeft ook het protocol de status van beleidsregels. Dat lijkt mij geen probleem te zijn, gelet op de flexibiliteit integendeel, maar is dat inderdaad bedoeld? Om redenen van duidelijkheid heeft het mijn voorkeur om het Besluit mijnbouwschade Groningen te noemen: Besluit Beleidsregels mijnbouwschade Groningen. Dan komt scherper naar voren dat het, in de interim-fase, niet om wettelijke voorschriften gaat. In dit verband vraag ik mij af waarom in de Toelichting (ad 3) gesproken wordt van “een vorm van onverplicht, buitenwettelijk begunstigend beleid”. Deze formulering wekt het beeld als zou het gaan om onverplichte schadevergoeding (terwijl er aanspraken bestaan o.g.v. het BW). Zij pleegt bovendien te worden gereserveerd voor praeter of zelfs contra legem-beleid. Verder pleegt buitenwettelijk begunstigend beleid in een deel van de jurisprudentie zeer terughoudend te worden getoetst (m.n. in die van de Centrale Raad van Beroep). Echter, in geval van schadevergoeding is een volle beoordeling vereist, ook door de rechter.

8. *Openbaar gezag: grondslag.* Met het voorgaande hangt de belangrijke vraag samen of de Tijdelijke commissie op basis van beleidsregels openbaar gezag krijgt (en dus een bestuursorgaan is in de zin van art. 1:1, eerste lid, Awb), of dat daarvoor wettelijke voorschriften noodzakelijk zijn. Gezien de jurisprudentie (aangevangen met ARRvS 14 mei 1986, Metroschade Rotterdam; ARRvS 18 november 1987, Kromhout/Rijkswaterstaat) en – ondanks art. 4:23 Awb – de mogelijkheid van subsidiëring zonder wettelijke grondslag, zie ik hier niet een onoverkomelijk probleem. Dit met de aantekening dat de desbetreffende jurisprudentie te maken heeft met aansprakelijkheid van de overheid zelf, en met een bestaand a-orgaan als bestuursorgaan dat bevoegd is te beslissen over schadevergoeding resp. nadeelcompensatie (vgl. bijv. de Tegemoetkomingsregeling bouwactiviteiten Noord-Zuidlijn ruwbouwfase 2008-2010). I.c. gaat het om financiële overheidsbeschikkingen i.v.m. een door NAM gepleegde onrechtmatige daad. Hierbij acht ik van belang dat het gaat om een tijdelijke (nood)regeling. Gezien de relevantie, inhoudelijk, van art. 6:177 BW is n.m.m. op niet al te lange termijn een wettelijke regeling vereist.

9. *Openbaar gezag: wie.* Onduidelijk in dit verband is de volgende passage in de Toelichting (ad 5): “De Commissie werkt in mandaat van de Minister van Economische Zaken en Klimaat.” Betekent dit dat de commissie namens de minister van EZK schadebesluiten neemt? Maar waarom staat dan in art. 3, tweede lid, Besluit dat de deelcommissie mijnbouwschade “tot taak heeft te besluiten”? Aangenomen moet worden dat de Tijdelijke commissie werkzaam is als onderdeel van de rechtspersoon de Staat. Nergens blijkt immers

van de oprichting van een stichting (met de Tijdelijke commissie als b-orgaan). Wordt met de beleidsregels beoogd beschikkingsbevoegdheid te attribueren aan niet-ondergeschikten? Of wordt beschikkingsbevoegdheid geattribueerd aan de minister, in combinatie met mandaatverlening aan de Tijdelijke commissie? Dit moet echt worden verduidelijkt. Niet alleen met het oog op de Wob en de Wno en de vraag wie formeel procespartij is, maar i.v.m. de rechtszekerheid ('transparantie'). Gelet op de verwijzing naar art. 4:81 Awb wordt gerefereerd aan een bevoegdheid van de minister van, kennelijk (maar waarom?) EZK. Om welke bevoegdheid van de minister gaat het eigenlijk (cf, art. 4:83 Awb)? Een impliciete bevoegdheid om geld te vertrekken (schadevergoeding? subsidie? iets anders?)? En als het om een verantwoordelijkheid van de minister zelf gaat, hoe kan hij dan enkel systeemverantwoordelijk zijn? Als het om een bevoegdheid van de minister gaat, neem dan eerst een mandaatbesluit, waarna plaats is voor beleidsregels en instructies voor de mandataris (10:6 Awb). En geef dan in het beleid aan dat de minister in allerlei opzichten zich terughoudend opstelt, ondanks de mogelijkheden die m.n. artt. 10:6 en 10:7 Awb bieden. Maar formuleer dat dan ook in de juiste juridische context. Nu lijkt het allemaal door elkaar te lopen. Of ben ik te somber? In elk geval is er zeker bij een nieuwe regeling, hoe tijdelijk ook, geen behoefte aan "Spaghetti-bestuur"! Daar komt bij dat het ministerie van EZ(K), dat door velen net als NAM als schadeveroorzaker werd en wordt aangemerkt, zich de afgelopen jaren niet populair heeft gemaakt. Om redenen van vertrouwen en draagvlak moet bij de nieuwe regeling dan ook optimale transparantie op het punt van bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden betracht. In dit verband merk ik op dat het niet voor zich spreekt dat de minister van EZK (een 'stakeholder' uit het Gasgebouw), en niet een andere minister, de bevoegdheid krijgt tot het nemen van schadebesluiten

10. *Schadesoorten*. De Tijdelijke regeling is blijkens art. 3, derde lid, Besluit beperkt tot "schade aan gebouwen en werken". Ook hier geldt: akkoord waar het gaat om een tijdelijke (nood)regeling. Uitgaande van de één-loketgedachte zouden – in de definitieve regeling – ook m.n. waardedaling en immateriële schade een plaats verdienen. Mij is niet geheel duidelijk of bij de zgn. complexe gevallen bij wijze van uitzondering wel besluiten m.b.t. immateriële schade worden genomen (of dat het dan gaat om coulance in het kader van de "beleidsvrijheid" waarvan in het Voorwoord wordt gerept). Overigens wordt in de Toelichting (ad 3) opgemerkt dat de Tijdelijke commissie geen loket voor de waardevermeerderingsregeling is. Terzijde merk ik op dat de Tijdelijke commissie (haar opvolger) dat ook in de toekomst niet zou moeten zijn. Bedoelde regeling is een subsidieregeling die weinig van doen heeft met de schadeproblematiek. Zij is onderdeel van beleid over verduurzaming, energietransitie, etc., en gericht op een totaal ander beleidsdoel. In plaats van de waardevermeerderingsregeling zou men moeten kiezen voor een ruimhartige schadeafhandeling. De beperking tot fysieke schade c.a. lijkt me in dit stadium (van een tijdelijke regeling) juist. M.n. de verhouding tot versterking van gebouwen, waarvoor NAM ex art. 33 Mbw verantwoordelijk blijft terwijl vaak sprake zal zijn van samenloop met schadeafhandeling, vergt nadere doordenking.
11. *Primaire fase*. Hoe verhoudt art. 4, tweede lid, Protocol zich tot art. 4:5 Awb? Terzijde merk ik op dat de Tijdelijke commissie zich t.z.t. waarschijnlijk zal moeten buigen over om te gaan met buiten toepassing laten en afwijzen, en met verzoeken om terug te komen van rechte onaanastbaar geworden besluiten. Hierbij kan van betekenis zijn dat in het bestuursrecht relatief korte termijnen worden gehanteerd. Ligt i.g.v. samenloop (art. 5 Protocol) trouwens afwijzen voor de hand, i.p.v. niet-ontvankelijk verklaren of buiten behandeling laten? Wat betreft het primaire besluit valt voorts de bepaling van art. 9, vierde lid, Protocol op dat de Tijdelijke commissie schadevergoeding vaststelt "in natura (herstel) of door een vast bedrag." Civielrechtelijk geldt dat de gelaedeerde zelf mag kiezen. Wie dat anders wil, zal dat (eenzijdig) wettelijk moeten regelen of (tweezijdig) moeten overeenkomen. Hetzelfde lijkt mij te gelden voor de nulmeting (art. 6 Protocol): daar kan men zonder wettelijke grondslag of instemming van de belanghebbende geen verplichting aannemen; althans wanneer men een volledige nulmeting voor ogen heeft (een meting die meer omvat dan hetgeen nodig is

om de desbetreffende aanvraag te behandelen). Het van toepassing verklaren in art. 6, vijfde lid, Protocol van art. 6:3 Awb lijkt me overbodig (de Awb is bovendien van een hogere orde).

12. *Bezwaar*. In art. 9, tweede lid, Besluit staat dat de bezwaarschriftencommissie tot taak heeft te adviseren, “voor zover de bezwaren gericht zijn tegen besluiten naar aanleiding van adviezen als bedoeld in artikel 2.” Mij is deze beperking niet duidelijk. In mijn versie zegt art. 2 dat er een protocol is. Wat is hier bedoeld? Waarom is een beperking nodig? In art. 9, derde lid, Besluit staat dat bezwaren i.g.v. kennelijkheidsoordelen zonder advies kunnen worden afgehandeld. Dit is een zinvolle aanvulling op de Awb (art. 7:13). Het horen lijkt me met de algemene Awb-regeling afdoende geregeld. Ik neem aan dat het de bedoeling is dat voor evt. contra-expertise m.n. de bezwaarfase het meest aangewezen is. Misschien dat in dat kader een taak voor het Tcbb kan zijn weggelegd. Art. 12, tweede lid, Besluit, dat zegt dat met het Reglement Arbitrator Bodembeweging “wordt rekening gehouden”, is geen fraaie bepaling; maar de strekking is uiteraard goed. Voor de verdere inrichting kan men tevens zijn voordeel doen met de uitkomsten van door i.o.v. de Raad voor de rechtspraak verricht onderzoek Laagdrempelige procedure aardbevingszaken (RUG, prof. Marseille e.a., binnen afzienbare tijd af te ronden). De bepaling van art. 10 Protocol – “Tegen het besluit van de Commissie staat bezwaar open” – is in het licht van art. 7:1 Awb overbodig. Verder wijs ik m.b.t. de bezwaarschriftenprocedure op het verbod van dubbelmandaat (art. 10:3, derde lid, Awb). D.w.z. dat als de commissie het primaire besluit in mandaat heeft genomen (ik ben er niet zeker van, zie pt. 9), dan mag diezelfde commissie niet ook in mandaat het besluit op bezwaar nemen.
13. *Beroep en hoger beroep*. In de Toelichting (ad 3) wordt gewag gemaakt van de mogelijkheid tot het stellen van prejudiciële vragen. Maar met de keuze voor de bestuursrechtelijke weg is in beginsel de route van bezwaar (art. 7:1 Awb), beroep bij de rechtbank (8:1 Awb; Rb Noord-Nederland, Aardbevingskamer als onderdeel van de afdeling bestuursrecht) en hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (art. 8:105, eerste lid, Awb) gegeven. Of wordt gewerkt aan een bijzondere rechtsgang langs de civiele rechter? Volgens de Toelichting (ad 2.1) is dat niet de bedoeling. Dan ware niet te verwijzen naar de mogelijkheid van het stellen van prejudiciële vragen voor de Hoge Raad. NB: Het gaat om zelfstandige schadebesluiten, zodat de competentieverdeling tussen Raad van State en civiele rechter in het kader van besluiten aansprakelijkheid (artt. 8:88 e.v. Awb) niet van toepassing is.
14. Bij het overgangsrecht dient zich de vraag aan hoe zal worden omgegaan met de oude gevallen, d.w.z. die van vóór 31 maart 2017. Het lijkt mij niet zo'n gekke gedachte dat op dit punt ten tijde van de vaststelling van Besluit en Protocol alle duidelijkheid moet worden verschaft (denk ook aan het buitengebied en de betekenis van het rapport van W+B).
15. Graag was ik nog geïnformeerd over de uitvoeringsorganisatie. Uiteraard zal de minister van EZK daarvoor zorgen. Maar in welke richting gaan zijn gedachten uit?

Samenvattend: a) Er wordt m.n. inhoudelijk teveel vooruit geschoven: de kaders zijn van te hoog abstractieniveau. b) De bevoegdheidsstructuur moet worden verhelderd: om welke bevoegdheid gaat het, wat is de grondslag van die bevoegdheid”, wie is het bevoegde bestuursorgaan c.q. de mandans, wie de mandataris? De vereiste juridische duidelijkheid mag niet uit psychologische redenen worden gerelativeerd. Op dit moment lijkt er, i.v.m. het aantreden van een nieuwe bewindspersoon, eindelijk weer vertrouwen in de minister van EZK te zijn. Punten a) en b) verdienen bijzondere aandacht, want dit vertrouwen is pril en draagvlak onder de bewoners is nog afwezig. Beide hangen niet zozeer af van een abstract Besluit en dito Protocol, maar van de concrete invulling.

vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @outlook.com"; 5.1.2.e @telfort.nl"; 5.1.2.e @tregthuys.nl";
 5.1.2.e @rug.nl"; 5.1.2.e @rug.nl"; 5.1.2.e @rug.nl"; 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e
 @groninger-
 bodem-beweging.nl; 5.1.2.e
 @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol
Datum: donderdag 25 januari 2018 11:51:11
Bijlagen: [\[Opmerkingen 5.1.2.e 1 Besluit mijnbouwschade Groningen 24-01-2018 12 uur \(track changes\).docx\]](#)

Beste allen,

Ten behoeve van het overleg om 16.00 uur treffen jullie hierbij mijn opmerkingen en suggesties aan (zie **bijlage** in track changes; ik ben zo vrij geweest het .pdf-bestand om te zetten naar een word-versie).

Dit betreffen mijn voorlopige gedachten naar aanleiding van eerste bestudering. Gelet op de beschikbare tijd leek het mij (evenwel) goed dit alvast te delen met het oog op het overleg deze middag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
 VanNiekerkCieremans B.V.
 advocaten

5.1.2.e
 T +31 10 5.1.2.e
 F +31 10 5.1.2.e
 M +31 6 5.1.2.e
 E 5.1.2.e @vanniekerkcieremans.nl
 I www.vanniekerkcieremans.nl

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e @bcg.com]
Verzonden: donderdag 25 januari 2018 11:29
Aan: 5.1.2.e @outlook.com"; 5.1.2.e @telfort.nl"; 5.1.2.e @tregthuys.nl";
 5.1.2.e @rug.nl"; 5.1.2.e @rug.nl"; 5.1.2.e @rug.nl";
 5.1.2.e @vanniekerkcieremans.nl
cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl;
 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl;
 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl;
 5.1.2.e @groninger-bodem-
 beweging.nl; 5.1.2.e
 @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e

Onderwerp: RE: Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol

Geachte juridische commissie,

Bijgevoegd de schriftelijke reactie van 5.1.2.e in aanloop naar de expert sessie vanmiddag. Mochten er nog anderen schriftelijke input willen leveren dan kan dat via deze mailgroep.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl; 5.1.2.e @tregthuys.nl; 5.1.2.e @rug.nl;
 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl
Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e
 @groninger-
 bodem-beweging.nl; 5.1.2.e
 @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol
Datum: donderdag 25 januari 2018 13:36:32
Bijlagen: [besluit en protocol com 13..00](#) 5.1.2.e [notitie 1.docx](#)

Geachte juridische commissie,

Bijgevoegd de schriftelijke reactie van 5.1.2.e .

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
vanzon.stijn@bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at BCG.com

From: 5.1.2.e

Sent: Thursday, January 25, 2018 11:28

To: 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl; 5.1.2.e @tregthuys.nl;

5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl;

5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl

Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl <5.1.2.e @delfzijl.nl>; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl

<5.1.2.e @provinciegroningen.nl>; 5.1.2.e @delfzijl.nl <5.1.2.e @delfzijl.nl>;

5.1.2.e @minez.nl <5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @minez.nl

<5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl

<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;

5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl

<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;

5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl

<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>; 5.1.2.e

@midden-groningen.nl>; 5.1.2.e @bcg.com>; 5.1.2.e

@gmail.com>; 5.1.2.e @gasberaad.nl>;

5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl 5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl>;

5.1.2.e @hotmail.nl>; 5.1.2.e @minez.nl>;

5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl

5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e

@minez.nl>; 5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e

@bcg.com>; 5.1.2.e @bcg.com>

Subject: RE: Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol

Geachte juridische commissie,

Bijgevoegd de schriftelijke reactie van 5.1.2.e in aanloop naar de expert sessie vanmiddag. Mochten er nog anderen schriftelijke input willen leveren dan kan dat via deze mailgroep.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at BCG.com

From: 5.1.2.e

Sent: Wednesday, January 24, 2018 20:12

To: 5.1.2.e @outlook.com'; 5.1.2.e @telfort.nl'; 5.1.2.e @tregthuys.nl';
5.1.2.e @rug.nl'; 5.1.2.e @rug.nl'; 5.1.2.e @rug.nl';
5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl'

Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl' <5.1.2.e @delfzijl.nl>; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl'

5.1.2.e @provinciegroningen.nl>; 5.1.2.e@delfzijl.nl' 5.1.2.e @delfzijl.nl>;

5.1.2.e @minez.nl' <5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @minez.nl'

<5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'

<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;

5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'

<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;

5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'

<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>; 5.1.2.e

@midden-groningen.nl>; 5.1.2.e @bcg.com>; 5.1.2.e

@gmail.com>; 5.1.2.e @gasberaad.nl>;

5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e @hotmail.nl>; 5.1.2.e

@minez.nl>; 5.1.2.e

@minez.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl' <5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e

@pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e @minez.nl>;

5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e

@bcg.com>; 5.1.2.e @bcg.com>

Subject: Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol

Geachte juridische commissie,

Vanuit het expert team zijn er een aantal specifieke vragen opgekomen voor u als juridische commissie. Ik heb deze zowel bijgevoegd als hieronder in de e-mail uitgeschreven.

Wij kijken uit naar de expert sessie morgen. Ter bevestiging: wij ontvangen alle aanwezigen graag om 16:00 in de Visserzaal op gang C Zuid 4 | Ministerie van EZK, Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol

1. Is het mogelijk om schademelders te verplichten tot een “bouwkundige opname” (=voorgestelde technische term voor “nulmeting”)?
2. Kan het uitvoeren van een “bouwkundige opname” (=voorgestelde technische term voor “nulmeting”) ongunstig uitpakken voor de schademelder?
3. Vertalen de voor de bewoner gunstige artikelen uit het BW (risicoaansprakelijkheid en bewijsvermoeden) zich op dit moment voldoende in de publiekrechtelijke uitwerking?
4. Is het überhaupt wettelijk mogelijk om geen optie voor uitbetaling in contanten te bieden?
5. Op het moment dat er schade is vastgesteld, heeft de schademelder altijd recht op compensatie/herstel of is het mogelijk om het schadeherstel te verdisconteren met de versterkingsoperatie?
6. Als de Commissie, op basis van de relatie tussen de omvang van de schade en de onderzoekskosten, een procedure zou willen inrichten waarbij bepaalde schademeldingen vrijwel direct toegezegd en hersteld worden, wordt er dan wel of niet juridisch erkend dat de schade het gevolg is van bodembeweging als gevolg van gaswinning?

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at [BCG.com](https://www.bcg.com)

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

algemene vragen/opmerkingen:

(0) zoals gezegd ken ik de jurisprudentie rond het schadebesluit niet, ook niet die van de burgerlijke rechter nadat een bestuursrechtelijke procedure is gevoerd. Gelegenheid om dit goed uit te zoeken was er niet. Ik ga er in mijn benadering van uit dat civielrechtelijke rechten door het besluit/het protocol (waaronder ook begrepen: het gebruikmaken daarvan) niet verder wordt aangetast dan de regel dat eenzelfde schade niet tweemaal moet worden vergoed

(i) wat ik vreemd vind: nergens staat (wel in de toelichting, maar niet in de tekst van het besluit zelf) wie de uitkerende instantie is. Is dat de staat of de commissie? Het antwoord is naar ik aanneem de commissie, maar het staat nergens (wel is geregeld dat de Minister personeel en huisvesting ter beschikking stelt aan de commissie, maar onvermeld is: een budget dat de commissie in de staat stelt toegekende aanvragen te voldoen (of spreekt dat voor zich?). Maar: als de commissie de uitkerende (staats)instantie is dan zal van de zijde van de Staat ook geen bezwaar of beroep ingesteld (kunnen) worden.

(ii) Het vaststellen van de eigen werkwijze van de commissie zal een heel belangrijk document worden. Als de commissie ook rekening mag houden met het belang van doelmatigheid, redelijke proceskosten en de hoogte van de schade en de doorlooptijd van de procedure geeft dat aan de commissie een sterk argument om alle zaken, die maar enigszins complex worden, af te wijzen. Uiterst belangrijk is daarom – ik merk het nu reeds op – dat de commissie onafhankelijk is, dat geen algemene beperkende instructies opgelegd mogen worden en dat er voldoende financiële ruimte bestaat

(iii) hiermee samenhangend: voor mij is zeer onduidelijk of de commissie ook moeilijker schadeverzoeken (bijvoorbeeld ook andere schade dan fysieke schade, zoals waardevermindering, immateriële schade enzovoort) zal gaan behandelen. Als zij dat niet van plan is, wordt kwetsief of we met de nieuwe aanpak wel zoveel opschieten, omdat bij een toepassing van het schadeprotocol, die enger is dan de huidige, burgers gedwongen zullen worden om (toch) de burgerlijke rechter te adriëren, met alle nadelige gevolgen van dien.

(iv) zie de algemene vraag bij artikel 8, o.a. wat is de status van het protocol, kan het zomaar gewijzigd worden?

(v) Hoe zit het met gemaakte kosten? (Zie hierover pagina 12 onder 2.3) Kan de commissie een verzoeker in de kosten veroordelen, bijvoorbeeld in die van de ingeschakelde deskundigen? Is hiervoor een regeling in het bestuursrecht die van toepassing verklaard zou kunnen worden en die voor Groninger bevolking ongunstig zou kunnen zijn? Wederom een voorbeeld uit het tuchtrecht: daar wordt wel als criterium gehanteerd niet of een klacht gegrond is of ongegrond, maar of de klacht als klachtwaardig (anders geformuleerd: heeft de klager in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs een klacht kunnen/mogen indienen?) beschouwd moet worden.

(vi) Is het besluit en het daarbij behorende protocol ook van toepassing op verzoeken tot versterking (ook in het geval dat de schade nog niet is ingetreden maar het verzoek wordt ingediend ter voorkoming van schade?)?

(vii) Over de aard van de beslissing: zie pagina 14, 3^e alinea: er is sprake van een bestuursrechtelijke geldschuld, ik begrijp dus: een op de commissie rustende bestuursrechtelijke geldschuld, waarvoor de minister zelf ook verantwoordelijk is

(viii) typfouten en niet-lopende zinnen zullen naar ik aanneem nog worden hersteld

Artikelsgewijs commentaar

Artikel 4 lid 1: is een commissie van maximaal 7 personen voldoende om alle aanvragen te behandelen? Bestaat de mogelijkheid om leden-plaatsvervangers te benoemen en zo neen, moet dan niet in die mogelijkheid worden voorzien?

Lid 2: is niet verstandig te bepalen dat de voorzitter van de deelcommissie/tijdelijke commissie een jurist moet zijn?

Artikel 5

lid 2: “nader te maken afspraken “, vraag: tussen wie?

Artikel 6

lid 2: eventueel: de werkwijze omvat een onderscheid in door de commissie te volgen procedures, waarbij de commissie onder meer rekening houdt met het belang ...

Artikel 7

lid 2: waarvoor is dit nodig? Is dit het mandaat waarover op pagina 15/3de alinea (artikel 10 lid 4 algemene wet bestuursrecht) wordt gesproken? Is mandaat, volmacht en machtiging niet teveel van het goede? En van wie ontvangen ze het mandaat/de volmacht en de machtiging, op wiens naam moet dan gehandeld worden? Kan het mandaat worden ingetrokken en zo ja, onder welke voorwaarden? Is niet eenvoudiger om enkel te formuleren dat de tijdelijke commissie bevoegd is tot het nemen van besluiten

Lid 3: ik begrijp dat de leden van de commissie, het personeel en de deskundigen vrij moeten zijn in het nemen van de beslissing die zij in een zaak wenselijk achten. De woorden “die op een individuele zaak betrekking hebben “roept de vraag op of de genoemde personen wel instructies kunnen verlangen of ontvangen die *in het algemeen* op het behandeling van zaken betrekking hebben. Een dergelijke bevoegdheid is in mijn ogen onwenselijk (vergelijk het voorwoord: een onafhankelijke organisatie belasten met een publieke taak dient daarom gepaard te gaan met een zekere beleidsvrijheid voor die organisatie)? En wat is de status van het protocol, kan dat zomaar gewijzigd worden?

Artikel 9

lid 2: voor mij is onduidelijk wat wordt bedoeld met “besluiten naar aanleiding van adviezen als bedoeld in artikel 2 “

lid 3: ik ben niet thuis in het bestuursrecht. Staat tegen een niet-ontvankelijk – verklaring of een kennelijk ongegrond verklaring een verzet – of beroepsmogelijkheid? Mij lijkt essentieel dat een beroepsmogelijkheid moet bestaan (ik ben alleen bekend met het tuchtrecht, waarbij de voorzitter van de Raad van discipline een klacht kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond kan verklaren, maar dan is er een verzetsmogelijkheid bij de Raad van discipline, met dien verstande dat, wanneer de raad de klacht niet-ontvankelijk of ongegrond beoordeelt, geen hoger beroep meer mogelijk is bij het hof van discipline)

Artikel 10

lid 2: zou ook hier niet moeten worden bepaald dat de voorzitter een jurist dient te zijn?

Voorts: het zou best kunnen zijn dat de commissie in de ogen van het ministerie veel te gul is en dat de minister de voorzitter of enkele leden van de commissie liefst zo snel mogelijk ziet verdwijnen. Wat is de rechtsbescherming van leden van de commissie opdat zij niet zomaar geschorst of ontslagen kunnen worden? nb: een goede rechtsbescherming van de leden van de commissie is in het belang van de Groninger burgers!

Artikel 11

lid 2: zie vraag bij artikel 5 lid 2.

artikel 12

lid 2: begrijp ik niet, arbiters worden toch opgeheven (vergelijk artikel 16)? Op welke wijze moet met het reglement arbiter rekening worden gehouden?

Artikel 14

de verwijzing naar artikel 2 is onduidelijk.

Vraag: wat is rechtens ten aanzien van de schademeldingen van na 31 maart 2017?

Artikel 16:

Lid 2 lijkt mij ondoordacht. Stel dat een arbiter de zaak ter plaatse heeft behandeld en dat de zaak ten tijde van het inwerkingtreden van het besluit nog in staat van wijzen is. Overname van een zaak in dat stadium lijkt mij juridisch vreemd.

Staat er niet duidelijk maar ik neem aan dat de commissie ook de betalingsverplichting, oorspronkelijk liggend bij de NAM, van de NAM overneemt?!

Het protocol

artikel 2

lid 1: is de term “zo spoedig mogelijk “ niet veel te onduidelijk? Moet niet in ieder geval een uiterste termijn, ingaande na het constateren van de schade, worden opgenomen? Wat zijn de sancties (waarschijnlijk niet – ontvankelijk?)

Lid 2: hier moeten in ieder geval worden opgenomen: de plaats van de schade en de omschrijving van de schade. In verband met artikel 3, ook: opgave van redenen waarom naar het oordeel van de verzoeker gronden bestaan om aan te nemen dat sprake is van een acuut onveilige situatie (is voor de commissie gemakkelijker, waarbij uiteraard de bevoegdheid van de commissie om zelfstandig te beoordelen dat van een dergelijke situatie sprake is, onverlet blijft). Zeer belangrijk lijkt dat een goed schadeformulier, in te vullen door de verzoeker, wordt opgesteld zie hierover ook pagina 11, 2.2

Artikel 3

moet: “sprake zou kunnen zijn “niet worden vervangen worden door: naar het oordeel van de verzoeker sprake is “?

Zie opmerking bij artikel 2, lid 3

Artikel 4 lid 3: kan ter gelegenheid van de mondelinge toelichting het verzoek nog worden aangepast/uitgebreid? Is wenselijk hierover iets op te nemen (als het antwoord ontkennend is, zou dat dan niet uitdrukkelijk bepaald moeten worden?)?

Artikel 5

lid 1

de formulering “schade waarvoor door de houder van ... al schade is vergoed “ is wel erg ruim en ook onduidelijk. Stel dat het gaat om een scheur die al aanwezig was, waarvoor een vergoeding is gegeven, maar die door recente bevingen nog groter is geworden. De formulering eventueel vervangen door: “schade die door de houder... al is vergoed “?

lid 2 overdracht van de vordering aan de Staat. Zeer interessant - en voor de financiën van de Staat uiterst belangrijk - is de rechtsverhouding tussen de Staat en de NAM. Ik begrijp dat overdracht van schadevorderingen (mede) het middel moet zijn voor de Staat om desnoods onvrijwillig een bijdrage van de NAM te verlangen. Voor de Groningse bevolking zal dan wel zeer van belang zijn wat de voorwaarden in de cessieakte zijn. O.a. moet gelden dat nooit meer overdragen hoeft te worden dan door de commissie is betaald. Ook: welke medewerking kan van de verzoeker worden verlangd in het kader van een procedure die de Staat jegens de NAM zou gaan beginnen?

Artikel 7

lid 2 geeft weer aan hoe belangrijk het vaststellen van de werkwijze is: wat is de vraagstelling aan de deskundige, sluit deze aan bij het bewijsvermoeden?

Artikel 8

lid 2: onduidelijk vind ik “rapporteert indien nodig over de oorzaak van de schade “. De rapportage zal toch steeds een bevinding over de oorzaak moeten inhouden? Bepaald zal moeten worden dat het rapport ook aan de verzoeker wordt toegezonden.

Lid 5: binnen een termijn van 6 weken na ontvangst van het door de deskundige uitgebrachte rapport

Artikel 9

lid 1: de commissie besluit na ontvangst van de rapportage van de deskundige en, indien van toepassing, de door de verzoeker conform artikel 8 lid 5 gegeven zienswijze (nb, die zienswijze zal toch wel afgewacht moeten worden?!)

Artikel 14: vastgelegd moet worden dat de commissie ook de schademeldingen die vanaf 1 april 2017 zijn ingediend zal behandelen (dit staat wel pagina 12, onder 2.3, maar er is geen grondslag voor de betalingsverplichting van de commissie ten aanzien van aanvragen tussen 1 april 2017 en aanvragen die na inwerkingtreding van het besluit zijn ingediend)

Bijlage 2

– in de tekst staat: behorende bij artikel 10, 4^e lid, van het protocol. Dat artikel bestaat niet.
– Het lijkt erop dat voor de bijkomende kosten nu een limitatieve opsomming wordt gegeven. Wat bijvoorbeeld te doen met kosten van vervangende kantoor – of bedrijfsruimte (zie het concept protocol 20 juli 2017, pagina 5,6 en 7)?

Belangrijk:

– is naar ik aanneem uitgezocht: kan ook de commissie prejudiciële vragen aan de Hoge Raad stellen?
– ter voorkoming van misverstand: in het protocol is vastgelegd dat de schademeldingen worden beoordeeld langs de lijnen van het civielrechtelijke schadevergoedingsrecht. In het bijzonder valt hierbij te denken aan de artikelen 177 en 177a van het Burgerlijk Wetboek en *de in het kader van het civielrechtelijke schadevergoedingsrecht ontwikkelde jurisprudentie* (ik wil ruimte scheppen voor een goede bewijslastverdeling voor schade waarvoor officieel het bewijsvermoeden niet geldt, ik denk dan aan de omkeringsregel). (Zie over het bewijsvermoeden ook pagina 16, 2^e alinea)
– vraag: moet worden opgenomen dat ook van de verzoeker de nodige medewerking kan worden verlangd (denk bijvoorbeeld aan artikel 177 a lid 2)?
– De zin: “In de procedure is geen ruimte meer voor de NAM om tegenbewijs te leveren, de commissie zal in haar beoordeling dit vermoeden meenemen “zou ik liever schrappen, is verwarring scheppend!
– biedt het protocol/het besluit ook een grondslag voor toewijzing van de wettelijke rente? (is, strikt bezien, geen gevolgschade en valt ook niet onder bijkomende kosten. Het is schade die wordt geleden omdat door de schadeveroorzaker niet aan de betalingsverplichting is voldaan).

Groningen, 24 januari 2018

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl; 5.1.2.e @tregthuys.nl; 5.1.2.e @rug.nl;
 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl
Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e
 @groninger-
 bodem-beweging.nl; 5.1.2.e
 @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol
Datum: donderdag 25 januari 2018 15:09:42
Bijlagen: 5.1.2.e E-mail.docx

Allen,

Hierbij ook nog de input vanuit 5.1.2.e .

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at BCG.com

From: 5.1.2.e

Sent: Thursday, January 25, 2018 13:36

To: 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl; 5.1.2.e @tregthuys.nl;
 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl;
 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl

Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl <5.1.2.e @delfzijl.nl>; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl
 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl <5.1.2.e @delfzijl.nl>;
 5.1.2.e @minez.nl <5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @minez.nl
 <5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'

<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;

5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'

<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;

5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'

<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>; 5.1.2.e

@midden-groningen.nl; 5.1.2.e @bcg.com; 5.1.2.e

@gmail.com; 5.1.2.e @gasberaad.nl;

5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl' <5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl>;

5.1.2.e @hotmail.nl; 5.1.2.e @minez.nl;

5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl'

<5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e

@minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e

@bcg.com; 5.1.2.e @bcg.com>

Subject: RE: Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol

Geachte juridische commissie,

Bijgevoegd de schriftelijke reactie van 5.1.2.e .

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at BCG.com

From: 5.1.2.e

Sent: Thursday, January 25, 2018 11:28

To: '5.1.2.e' <5.1.2.e@outlook.com>; 5.1.2.e @telfort.nl; 5.1.2.e @tregthuys.nl;
5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl;
5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl

Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl <5.1.2.e@delfzijl.nl>; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl
5.1.2.e @provinciegroningen.nl>; 5.1.2.e@delfzijl.nl 5.1.2.e @delfzijl.nl>;
5.1.2.e @minez.nl' <5.1.2.e@minez.nl>; 5.1.2.e @minez.nl'
<5.1.2.e@a@minez.nl>; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'
<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'
<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'
<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>; 5.1.2.e
@midden-groningen.nl>; 5.1.2.e @bcg.com>; 5.1.2.e
@gmail.com>; 5.1.2.e @gasberaad.nl>;
5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl' <5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl>;
5.1.2.e @hotmail.nl>; 5.1.2.e @minez.nl>;
5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl'
<5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e
@minez.nl>; 5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e
@bcg.com>; 5.1.2.e @bcg.com>

Subject: RE: Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol

Geachte juridische commissie,

Bijgevoegd de schriftelijke reactie van 5.1.2.e in aanloop naar de expert sessie vanmiddag.
Mochten er nog anderen schriftelijke input willen leveren dan kan dat via deze mailgroep.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at [BCG.com](https://www.bcg.com)

From: 5.1.2.e

Sent: Wednesday, January 24, 2018 20:12

To: 5.1.2.e @outlook.com'; 5.1.2.e @telfort.nl'; 5.1.2.e @tregthuys.nl';
5.1.2.e @rug.nl'; 5.1.2.e @rug.nl'; 5.1.2.e @rug.nl';
5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl'

Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl' <5.1.2.e @delfzijl.nl>; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl'
<5.1.2.e @provinciegroningen.nl>; 5.1.2.e @delfzijl.nl' <5.1.2.e @delfzijl.nl>;
5.1.2.e @minez.nl' <a.r.liebrecht@minez.nl>; 5.1.2.e @minez.nl'
<5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'
<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'
<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl'
<5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>; 5.1.2.e
@midden-groningen.nl>; 5.1.2.e @bcg.com>; 5.1.2.e
@gmail.com>; 5.1.2.e @gasberaad.nl>;
5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl>; 5.1.2.e @hotmail.nl>; 5.1.2.e
@minez.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl' <5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e
@pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e @minez.nl>;
5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e
@bcg.com>; 5.1.2.e @bcg.com>

Subject: Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol

Geachte juridische commissie,

Vanuit het expert team zijn er een aantal specifieke vragen opgekomen voor u als juridische commissie. Ik heb deze zowel bijgevoegd als hieronder in de e-mail uitgeschreven.

Wij kijken uit naar de expert sessie morgen. Ter bevestiging: wij ontvangen alle aanwezigen graag om 16:00 in de Visserzaal op gang C Zuid 4 | Ministerie van EZK, Bezuidenhoutseweg 73, Den Haag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Specifieke vragen voor juridische commissie vanuit het expertteam schadeprotocol

1. Is het mogelijk om schademelders te verplichten tot een "bouwkundige opname" (=voorgestelde technische term voor "nulmeting")?

2. Kan het uitvoeren van een “bouwkundige opname” (=voorgestelde technische term voor “nulmeting”) ongunstig uitpakken voor de schademelder?
3. Vertalen de voor de bewoner gunstige artikelen uit het BW (risicoaansprakelijkheid en bewijsvermoeden) zich op dit moment voldoende in de publiekrechtelijke uitwerking?
4. Is het überhaupt wettelijk mogelijk om geen optie voor uitbetaling in contanten te bieden?
5. Op het moment dat er schade is vastgesteld, heeft de schademelder altijd recht op compensatie/herstel of is het mogelijk om het schadeherstel te verdisconteren met de versterkingsoperatie?
6. Als de Commissie, op basis van de relatie tussen de omvang van de schade en de onderzoekskosten, een procedure zou willen inrichten waarbij bepaalde schademeldingen vrijwel direct toegezegd en hersteld worden, wordt er dan wel of niet juridisch erkend dat de schade het gevolg is van bodembeweging als gevolg van gaswinning?

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at [BCG.com](https://www.bcg.com)

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

Graag sluit ik me aan bij de opmerkingen van mijn collega's 5.1.2.e .

Daarnaast zou ik nog graag het volgende willen opmerken. Vanwege tijdgebrek beperk ik me tot het vertrekpunt van de ontworpen regeling. Er worden beleidsregels gecreëerd door de Minister. Maar op basis waarvan, bij welke wettelijke bevoegdheid zoekt de minister in deze aansluiting? Art. 4:81 Awb lijkt mij ten ene male onvoldoende grondslag.

In de Toelichting wordt gesproken van 'een vorm van onverplicht, buitenwettelijk begunstigend beleid'. Naar mening doet deze typering de werkelijkheid geweld aan. NAM en EBN (lees de Staat der Nederlanden) zijn civielrechtelijk aansprakelijk voor schade uit onrechtmatige daad. Althans dit is de stand van zaken in de rechtspraak, zij het voorlopig (Rechtbank Noord Nederland 6 oktober 2016, ECLI:NL:RBNNE:2016:4402)

Bestuursrecht en privaatrecht lopen in het concept-Besluit door elkaar – de privaatrechtelijke weg zal zelfs nog steeds openstaan.

Zou het niet zinvol zijn om te onderzoeken of aangesloten kan worden bij de bestaande Mijnbouwwet. Opent die niet een mogelijkheid om langs publiekrechtelijke weg schade te vergoeden uit het Waarborgfonds Mijnbouwschade. Het ontwerpbesluit zou dan het karakter kunnen krijgen van een algemene maatregel van bestuur.

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
 Aan: 5.1.2.e
 Onderwerp: terugkoppeling interdep overleg (NCG) 25-1
 Datum: donderdag 25 januari 2018 17:07:18

Collega's,

Hierbij een korte terugkoppeling van het interdepartementaal overleg vanmiddag.

Schadeprotocol

Ik heb de stukken over schadeprotocol (zoals last-minute geagendeerd voor de MR morgen) op papier rondgedeeld tbv advisering van de verschillende ministers. Er was uiteraard geen tijd om het hele protocol en toelichting te lezen, dus ik heb de hoofdlijnen mondeling toegelicht en enkele informerende vragen beantwoord.

Aandachtspunten:

Fin heeft de departementen lekker opgestoot door te benadrukken dat de financiële risico's/gevolgen in het voorstel worden uitgesmeerd over de departementen, maw dat instemming bepaald niet gratis is.

Naar aanleiding daarvan vroegen I&W en OCW aandacht voor het feit dat zij vanuit hun eigen begroting uitgaven hebben gedaan of op korte termijn verwachten die ook direct aan de gevolgen van de aardbevingen gerelateerd zijn (scholenprogramma, erfgoedprogramma, versterking infra & industrie), MAW: dat ze niet 'dubbel gepakt' willen worden. [Dit lijkt mij een terecht punt en heb aan de minister voor MR als spreekpunten oa meegegeven dat hij hun inzet waardeert en dat ook hij vindt dat hiermee rekening mag worden gehouden bij de verdeling van de financiële gevolgen]

Verder heeft Fin nog even benadrukt dat we er met de geschetste bedragen nog lang niet zijn, omdat dit slechts op schade betrekking heeft. Straks zal naar verwachting een vergelijkbaar beroep op de rijksbegroting worden gedaan ivm versterking "en dan gaat het niet meer om miljoenen maar om miljarden". De toon is dus gezet.

Directeurenoverleg

Ik heb een rondje gemaakt of er specifieke vragen, verzoeken of aandachtspunten zijn die we kunnen verwachten in het directeurenoverleg onder v.z.schap van 5.1.2.e a.s. maandag.

I&W en OCW merkten in algemene zin op dat de departementen dreigen af te haken, mede doordat wij ze onvoldoende betrekken. Anders gezegd: bij onze interdepartementale werkvloer vrienden bestaat voldoende sense of urgency, maar dit wordt maar matig gevoeld door hun hogere legerleiding. Daarmee ontstaat een risico voor politieke steun aan de minister van EZK binnen het kabinet en een (te) lage prioriteit binnen de ambtelijke organisaties.

Ik heb toegezegd dit signaal aan 5.1.2.e mee te geven tbv het directeurenoverleg. En nogmaals aangegeven dat de vakdepartementen waar van toepassing zullen worden uitgenodigd deel te nemen aan (sub)tafels versterking en dat we de mooie kinderen (erfgoedprog, scholenprog, zorgprog, PAI etc) niet met het badwater zullen weggooien.

Gr
 5.1.2.e

Ministerie van Economische Zaken
 Team Groningen Bovengronds

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC Den Haag |
 Postbus 20401 | 2500 EK Den Haag

5.1.2.e
 5.1.2.e.nl

TER ADVISERING

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Auteur

5.1.2.e

T 063 5.1.2.e

5.1.2.e @minez.nl

Datum

25 januari 2018

Kenmerk

DGBI-DR / 18014394

nota

Ministerraad 26 januari 2018: Groningen Bovengrond

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

Paraaf

5.1.2.e

Medeparaaf

Paraaf

5.1.2.e

Medeparaaf

Paraaf

Medeparaaf

BBR-paraaf

Aanleiding

U hebt aangegeven in de ministerraad van 26 januari a.s. het nieuwe schadeprotocol aan de orde te willen stellen. Daartoe zijn gister bijgevoegde versie van het schadeprotocol en oplegger rondgestuurd aan de deelnemers, waarin ook uw laatste opmerkingen zijn verwerkt. Met deze nota geven we u aanvullende informatie over:

Advies

In onderstaande nota geven we u spreekpunten mee voor de MR.

Kernpunten

Schadeprotocol/mandaat

In het memo aan de ministerraad:

- schetst u de stand van zaken van de totstandkoming van een nieuw schadeprotocol;
- vraagt u mandaat van het kabinet om het Besluit langs de geschetste lijnen vast te stellen in overleg met met regionale bestuurders en maatschappelijke partijen en de Tweede Kamer hierover te informeren;
- vraagt u mandaat om financiële afspraken met NAM te maken op basis van het bijgevoegde concept-Besluit en om, in overleg met de MP en de MFin, besluiten te nemen over de financiële dekking van eventuele restrisico's.

Spreekpunten

Schadeprotocol en mandaat

- Met het besluit wordt de schadeafhandeling volledig in het publiekrechtelijk domein geplaatst.

Ontvangen BBR

- Onderdeel is de inrichting van de Tijdelijke Commissie mijnbouwschade Groningen. Daar kan iedereen die meent schade te hebben ondervonden door de gaswinning uit het Groningenveld terecht.
 - In besluit en protocol wordt geen werkingsgebied ('contour') vastgelegd. De commissie bepaalt binnen de kaders van het besluit haar eigen werkwijze.
 - Dit betekent dat het ook de commissie is die, op basis van locatie, aard en omvang van de gemelde schade, per geval bepaalt welke procedure wordt gevolgd.
 - Daarmee is de spreekwoordelijke 'voor deur' van de schadeafhandeling geregeld. Ik vraag daarom mandaat van het kabinet om in overleg met regionale bestuurders en maatschappelijke partijen het besluit af te ronden en de Kamer hierover te informeren.
 - Voor het regelen van de spreekwoordelijke 'achter deur' van het protocol, de financiële afhandeling met NAM, vraag ik uw mandaat om op basis van het besluit financiële afspraken met NAM te maken.
 - Het is niet uitgesloten dat NAM niet bereid is alle financiële gevolgen van het besluit te dragen.
 - Daarom vraag ik uw mandaat om in overleg met de minister-president en de minister van Financiën te mogen besluiten over eventuele financiële restrisico's voor de staat.
-
- Dit mandaat is nu nodig om op korte termijn tot afronding van het nieuwe schadeprotocol te komen, wat een essentiële stap is naar herstel van vertrouwen en een voorwaarde voor voortgang van de gesprekken met de regio over andere bovengrondse aspecten: uitvoering van de versterkingsopgave in combinatie met verduurzaming en toekomstperspectief.
 - Daarnaast vinden onderhandelingen plaats met de aandeelhouders van NAM over de inrichting van het gasgebouw en de afdrachtensystematiek.
 - In de onderraad RFEZIL van 6 februari en de ministerraad van 9 februari komen deze trajecten aan de orde. Ik zal zorgen dat tijdig een voorstel voor mandaat voor deze gesprekken en onderhandelingen wordt verspreid.

Draagvlak

- Mijns inziens worden in dit besluit alle punten die de afgelopen tijd naar voren zijn gebracht door bestuurders en maatschappelijke organisaties geadresseerd, waaronder:
 - Onafhankelijke beoordeling van schadeclaims
 - NAM uit het systeem
 - Verantwoordelijke staat
- Indien desondanks in de komende week onverhoopt toch geen overeenstemming kan worden bereikt, ben ik voornemens dit besluit toch te nemen, zodat de nieuwe schademeldingen sinds 31 maart 2017 op korte termijn kunnen worden afgehandeld.

Gevolgen voor de begroting

De eventuele gevolgen voor de Rijkbegroting zullen moeten worden gedragen door het kabinet als geheel. Naar verwachting zullen enkele ministers (m.n. OCW,

VWS, I&W) verzoeken om bij de verdeling rekening te houden met het feit dat zij vanuit hun begroting al uitgaven hebben gedaan in verband met de gevolgen van de gaswinning (OCW: Erfgoedprogramma, Scholenprogramma), of deze op afzienbare termijn voorzien (VWS: Zorgprogramma, I&W: versterking infrastructuur en industrie). U kunt aangeven:

- Ik ben mij zeer bewust van wat verschillende ministers op hun eigen beleidsterrein al doen – ook financieel – voor het aardbevingsgebied. Ik heb grote waardering voor hun inzet.
- Wat mij betreft is het uitgangspunt dat daarmee rekening wordt gehouden bij de verdeling van eventuele gevolgen voor de Rijksbegroting.

Groningenagenda bovengrond

- De minister van SZW heeft aangegeven te werken aan een protocol arbeidsmarkt. Hiervoor is (door zijn ambtsvoorganger) een bedrag van € 6,2 mln beschikbaar gesteld. De minister zal over de inzet van deze middelen begin maart een convenant ondertekenen met regionale partijen. Hierover is inmiddels ambtelijk contact geweest tussen SZW en EZK. Het convenant zal worden betrokken bij het traject 'Toekomstvisie regio' dat zich onder meer richt op economische structuurversterking.
- De minister van OCW heeft aandacht gevraagd voor het Erfgoedprogramma dat in juli 2017 is vastgesteld door de aardbevingsgemeenten, de Provincie, OCW, Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) en NCG. Hierin zijn concrete acties benoemd, begroot en gedekt door één of meerdere van de betrokken partijen. OCW is tevreden over inhoud en voortgang van het programma. In ambtelijk contact tussen EZK en OCW is besproken dat dit programma wordt voortgezet en dat zal worden voorkomen dat in de gesprekken met de regio over inrichting van de versterkingsopgave ten aanzien van erfgoed 'het wiel opnieuw wordt uitgevonden'; daartoe zal OCW en/of RCE deelnemen aan de betreffende (sub)tafel.
- De minister van BZK heeft verzocht om betrokkenheid bij het bovengrondse traject en daarbij onder meer gewezen op een mogelijke rol voor de taskforce Bouwagenda. Eén van de 'roadmaps' in de Bouwagenda is "toekomstbestendige en duurzame aardbevingsbestendige bouw & renovatie". Ambtelijk is contact gelegd met BZK om de ambitie van de taskforce in te passen in het traject Groningenagenda bovengrond.
- In dezelfde lijn wordt ook een verbinding worden gelegd met het Techniekpact van de Staatssecretaris van EZK, dat is gericht op opleidingen en werkgelegenheid in de technische sector.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e; 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl; 5.1.2.e @tregthuys.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl
Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol
Datum: vrijdag 26 januari 2018 11:05:15
Bijlagen: 5.1.2.e 20180125_Juridische commissie schadeprotocol 25 Jan18.docx

Beste allen,

Hierbij zend ik jullie mijn suggesties/opmerkingen (zie **bijlage** in track changes).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
 VanNiekerkCiermans B.V.
 advocaten

5.1.2.e
 T +31 10 5.1.2.e
 F +31 10 5.1.2.e
 M +31 6 5.1.2.e
 E 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl
 I www.vanniekerkciemans.nl

Van: A. Hammerstein [mailto:5.1.2.e @outlook.com]
Verzonden: vrijdag 26 januari 2018 9:20
Aan: 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl; 5.1.2.e @tregthuys.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl
Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Beste 5.1.2.e en allen,

Het is volgens mij een uitstekend verslag. Ik heb enkele voorstellen tot wijziging in de bijlage (track changes) opgenomen.

Met vriendelijke groet,

Fred Hammerstein

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e @bcg.com]
Verzonden: vrijdag 26 januari 2018 00:37
Aan: 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl; 5.1.2.e @tregthuys.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl

cc: 5.1.2.e [redacted]@delfzijl.nl; 5.1.2.e [redacted]@provinciegroningen.nl; 5.1.2.e [redacted]@delfzijl.nl;
5.1.2.e [redacted]@minez.nl; 5.1.2.e [redacted]@minez.nl;
5.1.2.e [redacted]@nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e [redacted]@nationaalcoordinatorgroningen.nl;
5.1.2.e [redacted]@nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e [redacted]
<5.1.2.e [redacted]@midden-groningen.nl>; 5.1.2.e [redacted]@bcg.com>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@gmail.com>; 5.1.2.e [redacted]@gasberaad.nl>;
5.1.2.e [redacted]@groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e [redacted]@hotmail.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@minez.nl>; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@minez.nl>; 5.1.2.e [redacted]@pelsrijcken.nl; 5.1.2.e [redacted]
[redacted]@pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e [redacted]@bcg.com>

Onderwerp: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Geachte juridische commissie, cc expert team

In aanvulling op de eerder gedeelde schriftelijke input van individuele commissieleden, bijgevoegd de algemene terugkoppeling van de sessie van vanmiddag. Ik verneem graag van u of er aanvullingen en/of suggesties tot aanpassingen zijn (bij voorkeur direct in het originele document met track changes).

Let op: dit is absoluut een concept versie. Ik heb vast het e.e.a. verkeerd verwoord. Graag onmiddellijk reactie indien dat zo is, dan kan ik het rechtzetten (is namelijk niet mijn intentie).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e [redacted]

5.1.2.e [redacted]

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e [redacted]
5.1.2.e [redacted]@bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at [BCG.com](https://www.bcg.com)

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

VanNiekerkCieremans B.V.
Advocaten

Het Witte Huis, Wijnhaven 3v, 3011 WG Rotterdam, the Netherlands
www.vanniekerkcieremans.nl

VanNiekerkCieremans B.V. is gevestigd te Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 60896434. Deze e-mail, inclusief eventuele bijlagen, is vertrouwelijk en kan onderworpen zijn aan een beroepsgeheim van advocaten. Deze mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. In het geval deze e-mail en/of eventuele bijlagen niet voor u is bestemd, verzoeken wij u direct contact met ons op te nemen en de e-mail inclusief eventuele bijlagen te retourneren zonder achterhouding van enige kopie. Elektronische communicatiemiddelen zijn niet veilig en kunnen worden onderschept, gemanipuleerd, door virussen geïnfecteerd, vertraagd of aan een andere geadresseerde worden doorgezonden, e.g. door virussen, andere kwaadwillende software en/of spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is op geen enkele (rechts)grond aansprakelijk voor eventuele daaruit voortvloeiende schade. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan VanNiekerkCieremans B.V.'s algemene voorwaarden. Deze algemene voorwaarden bevatten onder meer een beperking van aansprakelijkheid, zijn [hier](#) in te zien en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen zijn onderworpen aan de exclusief bevoegde rechter te Rotterdam.

VanNiekerkCieremans B.V.; corporate seat Rotterdam; trade register no. 60896434. This e-mail, including any attachments, is confidential and may be subject to professional privilege of attorney's-at-law. It may not be used, disclosed, copied, distributed or retained by anyone other than the intended addressee. If you have received this e-mail by mistake, please notify us immediately and return it to us without retaining a copy. Electronic communications are not secure and may be intercepted, manipulated, infected, delayed or misdirected, e.g. by viruses, other malicious software and spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is not liable on any legal ground for damage resulting from any such event. All legal relationships are subject to VanNiekerkCieremans B.V.'s general terms and conditions, which can be consulted [here](#) and will be provided free of charge upon request. These general terms and conditions contain a limitation of liability clause. Dutch law is applicable and disputes shall be submitted exclusively to the Rotterdam District Court.

VanNiekerkCieremans B.V.

Advocaten

Het Witte Huis, Wijnhaven 3v, 3011 WG Rotterdam, the Netherlands
www.vanniekerkcieremans.nl

VanNiekerkCieremans B.V. is gevestigd te Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 60896434. Deze e-mail, inclusief eventuele bijlagen, is vertrouwelijk en kan onderworpen zijn aan een beroepsgeheim van advocaten. Deze mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. In het geval deze e-mail en/of eventuele bijlagen niet voor u is bestemd, verzoeken wij u direct contact met ons op te nemen en de e-mail inclusief eventuele bijlagen te retourneren zonder achterhouding van enige kopie. Elektronische communicatiemiddelen zijn niet veilig en kunnen worden onderschept, gemanipuleerd, door virussen geïnfecteerd, vertraagd of aan een andere geadresseerde worden doorgezonden, e.g. door virussen, andere kwaadwillende software en/of spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is op geen enkele (rechts)grond aansprakelijk voor eventuele daaruit voortvloeiende schade. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan VanNiekerkCieremans B.V.'s algemene voorwaarden. Deze algemene voorwaarden bevatten onder meer een beperking van aansprakelijkheid, zijn [hier](#) in te zien en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen zijn onderworpen aan de exclusief bevoegde rechter te Rotterdam.

VanNiekerkCieremans B.V.; corporate seat Rotterdam; trade register no. 60896434. This e-mail, including any attachments, is confidential and may be subject to professional privilege of attorney's-at-law. It may not be used, disclosed, copied, distributed or retained by anyone other than the intended addressee. If you have received this e-mail by mistake, please notify us immediately and return it to us without retaining a copy. Electronic communications are not secure and may be intercepted, manipulated, infected, delayed or misdirected, e.g. by viruses, other malicious software and spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is not liable on any legal ground for damage resulting from any such event. All legal relationships are subject to VanNiekerkCieremans B.V.'s general terms and conditions, which can be consulted [here](#) and will be provided free of charge upon request. These general terms and conditions contain a limitation of liability clause. Dutch law is applicable and disputes shall be submitted exclusively to the Rotterdam District Court.

CONCEPT VERSIE – NOG AAN TE VULLEN EN AAN TE SCHERPEN DOOR JURIDISCHE COMMISSIE

Wat is de bevoegdheidsgrondslag van dit protocol?

- De grondslag van dit protocol is buitenwettelijk begunstigend beleid
- De Minister is bevoegd: de Minister kent dus de schadevergoeding toe (in plaats van dat de tijdelijke Commissie zelf als bestuursorgaan wordt opgericht)
- De Commissie besluit over de toekenning van een schadevergoeding. De Commissie besluit niet over civielrechtelijke aansprakelijkheid: niet over de aansprakelijkheid van NAM, en ook niet over de aansprakelijkheid van de Staat.
- Dit alles wordt duidelijker in de Toelichting opgenomen

Wat betekent deze vorm van publiekrechtelijke schadeafhandeling voor de beoordeling van het causale verband tussen de schade en bodembeweging als gevolg van gaswinning?

- In private domein is er sprake van twee partijen voor de rechter. In het publieke domein is dit niet meer het geval. Er is sprake van een verzoeker, en een bestuursorgaan die schadevergoeding uitkeert indien deze een schadeclaim gegrond acht.
- Bij een besluit heeft de Commissie een motiveringsplicht. Zij moet motiveren dat er sprake is van schade door bodembeweging als gevolg van gaswinning. Om dit te doen moet die Commissie de causaliteit beoordelen tussen de schade en bodembeweging als gevolg van gaswinning. Op basis van haar oordeel over deze causaliteit besluit de Commissie om wel of geen schade uit te keren.
- De motivering van de Commissie is gebaseerd op het advies van een technische deskundige. Een technische deskundige kan twee inschattingen geven:
 1. Een inschatting van de technische causaliteit: het is zeer waarschijnlijk, waarschijnlijk, aannemelijk ... (etc.) dat de schade is veroorzaakt door bodembeweging als gevolg van gaswinning
 2. Een inschatting van de omvang van de schade: er is x euro aan schade
- Ad 1. De juridische afweging zit in hoe ruimhartig de Commissie de causaliteit invult: welke invulling van het causaal verband acht zij voldoende om schade toe te kennen?
- Omdat het hier om buitenwettelijk begunstigend beleid gaat, zou de Commissie een ruimhartig beleid moeten voeren, en zo veel mogelijk schades moeten vergoeden die mogelijkwerwijs het gevolg kan zijn van bodembeweging als gevolg van gaswinning
- Om er voor te zorgen dat zo veel mogelijk gelijke gevallen gelijk behandeld worden, kan de Commissie richtlijnen ontwikkelen over de wijze van invulling-beoordeling van het causale verband met inbegrip van een analoge toepassing van het privaatrechtelijke bewijsvermoeden. Dit moet worden overgelaten worden aan de onafhankelijke, deskundige Commissie, en zou niet van te voren door bestuurders vastgesteld moeten worden.
- Ad 2. Bij de bepaling van de omvang van de schade ("schadebegroting") ~~komt geen~~ verderespeelt ook een juridische afweging ~~aan te pas~~, maar inhoudelijk is deze vaststelling ~~is~~ technisch bouwkundig van aard.
- Dit alles wordt duidelijker in de Toelichting opgenomen

Wat voor rol speelt het (privaatrechtelijke) bewijsvermoeden in deze vorm van publiekrechtelijke schadeafhandeling?

- Met de keuze voor publiekrechtelijke schadeafhandeling is de privaatrechtelijke grondslag ~~lelijk van aansprakelijkheid verdwenen~~. Het bewijsvermoeden is een privaatrechtelijk ~~procedureel bewijsrechtelijk punt~~mechanisme en speelt in deze publiekrechtelijke oplossing geen directe rol meer. Deze publiekrechtelijke regeling gaat over het wel of niet toekennen van schadevergoeding. Er is geen sprake van twee partijen waarbij de één bewijs en de ander tegenbewijs levert. De Commissie is geen partij, de Commissie beslist. De Commissie heeft daarbij een motiveringsplicht, en geen bewijsrecht. Daarin is dus geen sprake van een directe rol voor het bewijsvermoeden.
- Wel wordt zeer belangrijk gevonden dat de regelingen uit het Burgerlijk Wetboek civiele recht weerspiegeld worden in het publiekrechtelijke beleid. Lees:
 - Schademelders moeten tenminste hetzelfde beschermingsniveau genieten als in een civiele procedure t.o.v. NAM
 - Het mag nooit uitpakken dat deze publiekrechtelijke weg minder oplevert voor een schademelder dan de privaatrechtelijke weg: het schade niveau zou nooit minder mogen zijn dan in civiele procedure
- De Commissie moet dus via een ruimhartige invulling van de causaliteitsbeoordeling minimaal hetzelfde beogen te bereiken als ~~in~~volgens ~~het BW~~ de privaatrechtelijke toetsing het geval zou zijn geweest.
- Het volgende wordt nog opgemerkt: Als het schade niveau in deze publiekrechtelijke weg nooit minder zou mogen zijn dan in een civiele procedure, dan moet ~~er voor de Commissie~~ wel duidelijkheid bestaan bestaan over de rechtens juiste wijze van interpretatie van hoe het bewijsvermoeden in een civiele procedure ~~geïnterpreteerd zou moeten worden~~. Dit betekent dat er wellicht toch prejudiciële vragen gesteld moeten worden, waardoor het tijd gaat kosten voordat er hierover volledige duidelijkheid bestaat
- Dit alles wordt duidelijker in de Toelichting opgenomen

Schadesoorten en fasering

- Begrijpelijk om immateriële schade en waardevermindering nu nog niet mee te nemen, met het oog op de tijdelijkheid van deze Commissie. Het moet wel nadrukkelijk de ambitie zijn om in de definitieve oplossing wel alle soorten schade bij één loket te hebben.
 - NB: protocol vergoedt nu fysieke schade aan gebouwen of werken (excl. industrie/infra), inclusief gevolgschade (bijkomende kosten)
- Door definitie vallen nu MKB gebouwen buiten het protocol: wellicht in overweging nemen als subcommissie onder bijzondere situaties, of als alternatief deze (schrijnende) schadegevallen kosteloos naar de rechtbank te laten gaan

Antwoorden op expert team vragen

1. Is het mogelijk om schademelders te verplichten tot een "bouwkundige opname" (=voorgestelde technische term voor "nulmeting")?

- Nee, er is geen grondslag voor een verplichting maar verzoekers moeten wel meewerken aan schadebegroting
- Alleen zaken die gerelateerd zijn aan, en noodzakelijk worden geacht voor de aanvraag kunnen verlang~~d~~e worden van een schademelder
- Alleen indien de Commissie oordeelt dat de bouwkundige opname noodzakelijk is om verder te kunnen met de aanvraag zou het mogelijk zijn om dit te verlangen/verplichten

Met opmerking 5.1.2.e Het komt mij voor dat reeds nu uitgangspunten meegegeven kunnen en dienen te worden over de juiste wijze van interpretatie.

Zoals tijdens het overleg ook aan de orde is gekomen, is de wijze van interpretatie van het wettelijk bewijsvermoeden verder van belang voor de omvang van de opdracht die aan de onafhankelijk deskundigen wordt meegegeven.

Het voorbeeld dat ik daarbij heb gegeven (toegespitst op de civielrechtelijke situatie): als er hoge eisen moeten worden gesteld aan het te leveren tegen(deel)bewijs, dan vergt dit een meer uitgebreid onderzoek door de onafhankelijk deskundige. Voor de panden die verder van het epicentrum zijn verwijderd, die volgens de kalibratiestudies toch getroffen kunnen zijn, betekent dit hogere onderzoekskosten waarvan het de vraag is of het maken van dergelijke kosten gerechtvaardigd is in het licht van de schade.

2. Kan het uitvoeren van een “bouwkundige opname” (=voorgestelde technische term voor “nulmeting”) ongunstig uitpakken voor de schademelder?

- Ja, mogelijksterwijs wel (is echter geen juridische vraag)

3. Vertalen de voor de bewoner gunstige artikelen uit het BW (risicoaansprakelijkheid en bewijsvermoeden) zich op dit moment voldoende in de publiekrechtelijke uitwerking?

- Zie verslaglegging ~~eerder~~ in dit document

4. Is het überhaupt wettelijk mogelijk om geen optie voor uitbetaling in contanten te bieden?

- Ja, aangezien dit buitenwettelijk begunstigend beleid is kan het per definitie. Met dit buitenwettelijk beleid wordt een extra faciliteit geboden voor de gemakkelijke, snelle, goedkope afhandeling van schade. Als vanuit het algemeen belang bepaald wordt dat binnen deze “extra faciliteit” uitkering in contanten onwenselijk is, dan kan dat zo ingeregeld worden. Voor de gedupeerde blijft de weg naar de civiele rechter als alternatief open. [Dit zou wel een afwijking zijn van het uitgangspunt in het civiele schadevergoedingsrecht dat de bewoner in principe recht heeft op schadevergoeding in contanten \(zie ook vraag 3\).](#)
- Bij voorkeur wordt het besluit hierover wel bestuurlijk gemaakt en al opgenomen in het besluit/protocol (in tegenstelling tot het door te schuiven naar de inrichting door de Commissie)

5. Op het moment dat er schade is vastgesteld heeft de schademelder altijd recht op compensatie/herstel of is het mogelijk om het schadeherstel te verdisconteren met de versterkingsoperatie?

- Ten principale zijn de schadeafhandeling (aansprakelijkheid uit BW) en de versterkingsoperatie (verplichting uit mijnbouwwet) twee verschillende regimes
- In voorkomende gevallen zou de Commissie wel de bevoegdheid hebben, om pragmatiek~~sch~~ toe te passen en een verzoek af te wijzen als met zekerheid gezegd kan worden dat de schade op andere wijze opgelost wordt (bijv. door aankomende versterkingsplannen).

6. Als de Commissie op basis van de relatie tussen de omvang van de schade en de onderzoekskosten een procedure zou willen inrichten waarbij bepaalde schademeldingen vrijwel direct toegezegd en hersteld worden, wordt er dan wel of niet juridisch erkend dat de schade het gevolg is van bodembeweging als gevolg van gaswinning?

- Heeft niets met elkaar te maken. Met dit buitenwettelijk beleid wordt een onverplichte extra faciliteit geboden voor de gemakkelijke, snelle, goedkope afhandeling van schade. Aangezien het buitenwettelijk en onverplicht is zijn de uitspraken geen civiele erkenning van aansprakelijkheid.
- De Commissie mag te allen tijde procedures inrichten t.b.v. de gemakkelijke, snelle, goedkope toekenning van schades. Impliceert dan wel dat aardbevingsschade vastgesteld wordt, maar niet meer dan dat.

Versnelde procedure

- Voor het slagen van dit nieuwe protocol is snelheid van afhandeling van groot belang. In gebieden met hoge trilling snelheden zou een versnelde procedure ingericht kunnen worden. Op basis van de bestaande technische onderbouwing zou de Commissie hier meer “voordeel van de twijfel” kunnen toepassen. Dit gebied zou dan per beving vastgesteld moeten worden

- Ook op basis van omvang van de schade lijkt dit logischerwijs mogelijk: hoe hoger de omvang van de schade, hoe gedetailleerder het onderzoek
- Belangrijk om te benadrukken is dat dit de uitvoeringspraktijk is, en dat dit niet van te voren ingevuld en vastgesteld moet worden. Er moet vertrouwd worden op het feit dat de Commissie onafhankelijk en deskundig is, en daardoor zelf het beste in staat om deze procedures vast te stellen.

Gang naar civiele rechter

- De schademelder kan altijd nog naar de civiele rechter, deze weg is zonder wettelijke grondslag voor de Commissie niet uit te sluiten
- De verwachting is dat dit niet vaak zal (hoeven gebeuren), mits deze “extra faciliteit” die door buitenwettelijk begunstigend beleid geboden wordt voor de schademelder inderdaad zorgt voor een gemakkelijker, snellere en goedkopere afhandeling van schade
- De schademelder die een vergoeding toegekend krijgt heeft voor dat geval geen schade meer
- Wat wel mogelijk is, is het volgende: schademelder heeft €10.000 schade, en krijgt (voor wat voor reden dan ook) €5000 toegekend door de Commissie. Voor de resterende €5000 kan de schademelder in principe nog naar de civiele rechter

Afhandeling schademeldingen uit het verleden

- Schades gemeld tussen 31 maart 2017 en de inwerkingtreding van het nieuwe protocol zouden automatisch onder het nieuwe protocol moeten vallen
- Schades gemeld voor 31 maart 2017 ~~die nog in procedure zijn~~ moeten allemaal de mogelijkheid krijgen (maar niet automatisch verplicht worden) om onder het nieuwe protocol te vallen (zowel de meldingen die nu in contra-expertise zitten, als de meldingen die bij de Arbiter liggen). [Daarmee wordt recht gedaan aan de door de wetgever toegekende onmiddellijke werking van artikel 6:177a BW \(zie vraag 3 hierboven\), worden de schades uit het verleden niet uitgezonderd en is er een loket.](#)

Borging ‘contra-expertise’ uit het private domein

- Dit is voldoende geborgd indien de schademelder onafhankelijke technische ondersteuning kan krijgen (en vergoed kan krijgen) na het aantekenen van bezwaar
- Tegelijkertijd is het belangrijk om dit niet te groot maken omdat de situatie wezenlijk anders is in het publieke domein: in plaats van NAM vs. schademelder (2 partijen voor de rechter) is het nu een onafhankelijke Commissie die beslissingen maakt

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Brief over schade
Datum: vrijdag 26 januari 2018 12:00:50

Ik heb inmiddels contact met 5.1.2.e. Wordt vervolg en komt goed.

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]
Verzonden: vrijdag 26 januari 2018 00:18
Aan: 5.1.2.e@provinciegroningen.nl>
CC: 5.1.2.e@minez.nl>
Onderwerp: RE: Brief over schade

Dag 5.1.2.e,

Wij zijn bezig, maar we hebben alleen nog maar brokken. En RVO heeft zijn aanvalsplan nog niet afgerond dus we missen belangrijke informatie die het een toegankelijke brief kunnen maken. Hoe moeilijk ook, het feit dat gelukt is om eruit te komen is in één zin gezegd, waar iedereen in geïnteresseerd is: Wanneer wordt de commissie ingesteld, waar kunnen mensen zich melden etc.

En ik denk ook dat 'de communicatiestukken' meer moeten zijn dan een brief, die richting TK (en waarschijnlijk ook richting Staten) met name ook rekening moeten houden met politieke gevoeligheid en dus altijd een beperkte toonzetting kennen.

Kortom enige verwachtingsmanagement richting 5.1.2.e lijkt me op zijn plaats. Ik zal dat ook doen.

Dat gezegd hebbende: 5.1.2.e (zie cc) is bezig met de brief. Het lijkt me goed als jullie morgen contact hebben om af te stemmen. En inderdaad goed om contact te houden de komende dagen!

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@provinciegroningen.nl]
Verzonden: donderdag 25 januari 2018 20:56
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: Brief over schade

Beste 5.1.2.e,

Klopt het dat jij/jouw team bezig is met de Kamerbrief over het nieuwe schadeprotocol? Volgens mij is de afspraak dat de brief aan raden en staten vrijwel eensluidend zou moeten zijn. Zou je mij zo snel mogelijk een concept kunnen mailen waar wij naar kunnen kijken? Dan kan ik morgen (vrijdag) onze input naar je mailen. Ik begrijp van 5.1.2.e dat maandag de communicatie stukken op de bestuurstafel zouden moeten liggen. Ik ga ervan uit dat dat ook onze brieven moeten zijn. Ik hoor graag van je.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

06-5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Terugkoppeling Expertteam middagdeel
Datum: vrijdag 26 januari 2018 18:46:51
Bijlagen: [Besluit mijnbouwschade Groningen 26-01-2018 18.45 uur + opmerkingen.docx](#)

Beste allen,

Bijgevoegd de laatste versie van het protocol en besluit. De output van het expert-team van vandaag moet nog verwerkt worden. Ik heb een lijst van punten opgenomen die we morgen nog kunnen verwerken, in de tekst heb ik ook enkele vragen opgenomen. Check op typo's en verwijzingen doe ik morgen.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 26 januari 2018 16:41
Aan: 5.1.2.e
cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Terugkoppeling Expertteam middagdeel

5.1.2.e

Prima aanpak. Ik zorg dat jullie morgen om 8.30 uur mijn opmerkingen hebben bij de versie die ik vanavond van 5.1.2.e tegemoet zie. Vervolgens zal ik vanaf 11.30 uur morgen de dan beschikbare versie lezen en daarop reageren. Het is handig als ik bij de versie van morgen 11.30 uur een puntsgewijze opsomming erbij krijg van wat als gevolg van juridische en expertteamsessie is gewijzigd dan wel expliciet hangpunten zijn. Zodat ik met minister dat voor zover nodig kan doorlopen. Ik stel voor dat we een belsessie houden rond 13.30 uur, nadat ik hem heb gesproken (hopelijk rond 13.00 uur) zodat dan de laatste oost verwerkt kan worden. Zo doen?

Groet,

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 26 jan. 2018 om 16:23 heeft 5.1.2.e [@minez.nl](#)> het volgende geschreven:

Hoi 5.1.2.e,

Net even met 5.1.2.e de stand van zaken doorgesproken (veel is al verwerkt, maar er zijn ook nog flink wat punten die verwerkt moeten worden) en een plan voor morgen gemaakt. Uitgangspunt van deze planning is dat wij, naar ik heb begrepen, morgen eind van de middag stukken moeten opleveren die BCG verspreid ten behoeven van de bestuurlijke tafel van maandag aanstaande.

Ons plan is:

- vanavond verspreid 5.1.2.e de versie van het Besluit voor zover zij dan is gekomen. Eventuele opmerkingen op deze versie zijn welkom.
- morgenochtend van 8.30 tot 11.30 uur verwerken 5.1.2.e en ik alles wat er

nog ligt en proberen we tot een zo compleet mogelijke versie te komen. Het lijkt ons niet heel nuttig om dit met meer mensen te doen, omdat er toch maar 1 iemand tegelijk aan de tekst kan werken.

- Vanaf 11.30 (of zoveel eerder als wij klaar zijn) lezen jullie stukken en concluderen we samen wat er nog moet gebeuren. Ik laat aan jullie over of het voor jullie handig is om dit lezen/bespreken op EZK te doen, of dat jullie dit vanuit huis doen. Beiden is volgens mij prima werkbaar. Als we niet allemaal op dezelfde locatie zijn, kunnen we met telefoons op de luidspreker toch met z'n vieren het geheel doornemen.
- Ergens tussendoor komen wellicht nog opmerkingen van de Minister.
- Na lezing en bespreking (indicatief denk ik dat dit in dit tijdschema rond 13.30 is) verwerken 5.1.2.e en ik de opmerkingen en leveren wij een versie op ten behoeve van de bestuurlijke tafel.

Is dit voor jullie werkbaar? In verband met een afspraak zaterdagavond die ik graag wil laten doorgaan, ben ik zelf tot ongeveer 16.30 beschikbaar.

Groeten,

5.1.2.e

Op 26 jan. 2018 om 14:48 heeft 5.1.2.e
@minez.nl> het volgende geschreven:

Hoi 5.1.2.e,

Handig dat we het overzicht van onderwerpen zo al hebben. Deel ervan kan 5.1.2.e hopelijk inderdaad al een plek geven. 5.1.2.e wil vanmiddag met minister afstemmen hoe/wanneer hij de aangepaste tekst ziet voordat die zaterdag eind vd middag aan de BT wordt rond gezonden. Wat lijkt jou en 5.1.2.e wat dat betreft haalbaar, het geheel nu overziende? En rekening ermee houdend dat de minister ook nog wel een en ander verwerkt wil hebben misschien.

Groet,

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 26 jan. 2018 om 13:55 heeft 5.1.2.e
@minez.nl> het volgende geschreven:

Hoi 5.1.2.e,

Hieronder de terugkoppeling van het middagdeel. Ging opeens best snel. Mg lijken redelijk tevreden. Laten eindoordeel afhangen van definitieve tekst maar kunnen geen duidelijke punten aangeven waarop echt ontevredenheid bestaat. Geven aan ook

niet enthousiast te zijn, klinkt allemaal wel zuinig.
Vragen zich af wanneer alles operationeel zal worden.

Samenvattende afspraak:

- Vanavond conceptlijst afspraken zoals die voorgelegd worden aan BT. Zaterdagmiddag tekst definitief, dan zaterdagavond verzonden naar deelnemers overleg.
- Maandag 12 uur BT (in Den Haag)
- Voorstel **5.1.2.e**: maandag geen definitieve afspraken maken, dinsdag resterende vragen bespreken, woensdag nieuw BT om knoop door te hakken en evt. bekendmaking. Afhankelijk van BT maandag, eventueel dinsdag Expertteam. Mg proberen standpunt voor maandag 12 uur te laten weten.

Groeten,

5.1.2.e

- Melding: voorstel is termijn te noemen, maar dit gaan we niet doen. Melding: ook NAW-gegevens
- Zaakbegeleider: contactgegevens zaakbegeleider, geen wijzigingen ten opzichte van wat we nu hebben.
- Overlastvergoeding: er moet iets van overlastvergoeding komen, eens met voorstel maar toevoegen dat persoonlijke situatie rol speelt bij toekennen overlastvergoeding.
- Opheffen arbiter: alleen als oude gevallen gelijk worden overgeheveld, anders laten bestaan.
- Samenhang versterkingsaanpak n.a.v. Advies juridische commissie: check uitvoeren op eventueel lopende versterkingsaanpak. Ook als samenloop versterking, dan toch recht op geld. Ook versterkte woningen kunnen schade hebben, dit staat ook los van elkaar. In mail **5.1.2.e** (volgt) staat NCG expliciet genoemd, dit misschien wat meer abstract formuleren. Ik heb nu bewust in hele stuk NCG niet genoemd.
- Benoeming leden: voorkeur voor betrokkenheid regio. B.v. vertrouwenscommissie, benoeming gehoord de regio etc. Tegenwicht tegen geboden, niet wenselijk dat er betrokkenheid regio is. Komt terug op bestuurlijke tafel.
- Wens betrokkenheid regio bij vaststellen zienswijze Commissie van Mg. Wordt afgehouden door

5.1.2.e. Kwestie van vertrouwen.

Aan:
Minister EZK

Van:
Algemeen Directeur RVO.nl

Kernprocessen EU
UKBO

www.rvo.nl

Contactpersoon

5.12.e

M 065.12.e

5.12.e @rvo.nl

Datum

26 januari 2018

nota

Stand van zaken ondersteuning Groningen

Als opvolging van mijn nota d.d. 18 januari, informeer ik u hierbij over de stand van zaken voorbereidingen van de RVO-ondersteuning op het Groningen-dossier.

Alle inspanningen van RVO zijn erop gericht om op 5 februari operationeel te zijn voor particuliere schademelders. We hebben echter nog niet de conclusie dat dit haalbaar is. De voorbereidingen moeten op zeer korte termijn plaatsvinden, in een bestuurlijke en beleidsmatige context die nog in ontwikkeling is. Dit vergt het uiterste van de RVO-organisatie en is risicovol voor de kwaliteit van de dienstverlening.

Omdat het proces van vaststellen van het schadeprotocol en het inrichten van uitvoeringsprocessen parallel lopen, bestaat het risico dat bepaalde (deel)processen niet zijn ingericht. In ieder geval bieden wij burgers een loket. Het daadwerkelijke inrichting van deelprocessen kan plaatsvinden zo snel mogelijk na 5 februari.

Cruciaal hierbij is de samenwerking met het CVW. RVO.nl dient per direct beschikking te hebben over hun dossiers, hun expertise en hun capaciteit.

Inrichten serviceloket

Op dit moment kijken we naar een aantal mogelijke opties voor de inrichting van het serviceloket in Groningen. De locatie is begin volgende week bekend. Bewoners zullen hier terecht kunnen voor vragen en/of hulp. Snelle bemensing van dit loket is cruciaal. Hiervoor dienen we maximaal gebruik te maken van de kennis en mensen van het CVW. Als overgangmaatregel voor het serviceloket wordt op de RVO-locatie in Assen een serviceloket ingericht dat gedupeerden telefonisch kunnen bereiken (niet fysiek).

Inrichten backoffice

De backoffice wordt op dit moment in onze vestiging Zwolle ingeregeld. We werken volledig digitaal. Een concept-procesbeschrijving van schademelding tot schadebeoordeling is gereed. Mijn medewerkers denken daarom ook mee bij de uitvoerbaarheid van het schadeprotocol. Ook in de nieuwe situatie krijgen

bewoners een directe toegang tot hun dossier. Dit om een soepele overgang te bewerkstellingen. Ook hiervoor is medewerking van het CVW noodzakelijk.

Kernprocessen EU
UKBO

Opname en taxatie

RVO gaat uit van een zo eenvoudig mogelijk werkproces van opname, taxatie, schadevaststelling en betaling. Op dit moment wordt de aanbesteding van opname-experts en taxatiedeskundigen voorbereid. Deze aanbesteding zal te lang duren. Daarom ligt op dit moment een directe uitvraag klaar om de opdracht in de markt te zetten. Dit leidt echter wel tot een onrechtmatige inkoop.

Datum
26 januari 2018

In de bijlage 5a vindt u een nadere duiding van de spanning tussen de uitgebreide procedure de doorlooptijd daarvan en een mogelijke oplossing daarvoor.

Keus herstel en betaling

In de uitvoering kiest RVO op dit moment voor het snelle spoor om snel operationeel te zijn, zoals hierboven geschetst. De bewoner kan na taxatie kiezen voor uitbetaling of het in eigen beheer uitvoeren van herstel en de rekening hiervan indienen bij RVO. Een keuze voor herstel in natura onder regie van het Rijk zal indien nodig in laatste instantie worden ingeregeld en vraagt erg complexe voorbereiding. Deze optie is niet gereed op 5 februari.

Samenwerking CVW & NCG

Vrijdagmiddag 26 januari spreek ik met de directie van het CVW. Hier is mijn eis dat het CWV z.s.m. volledige medewerking verleent. Dit is een cruciale voorwaarde voor een goede uitvoering door RVO.nl. Op basis van deze verkenning kunnen we afspraken concretiseren. Het NCG is volledig aangehaakt in de samenwerking, twee adviseurs zijn bij RVO aanwezig om hun expertise in te brengen.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl;
 5.1.2.e @tregthuys.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl;
 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl
Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e
 @groninger-
 bodem-beweging.nl; 5.1.2.e
 @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol
Datum: zaterdag 27 januari 2018 18:26:31
Bijlagen: [20180125_Juridische commissie schadeprotocol 25Jan18_Terugkoppeling_hb.docx](#)
[Enkele opmerkingen bij Vs2 26 januari FTO .docx](#)
[20180125_Juridische commissie schadeprotocol 25Jan18_Terugkoppeling_vf.docx](#)

Beste allen,

Ik heb de meeste aanpassingen doorgevoerd, bijgevoegd de finale versie van het verslag ("Terugkoppeling_vf").

Voor de volledigheid ook het originele commentaar dat ik nog van 5.1.2.e 1:1 heb ontvangen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at [BCG.com](#)

From: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl]
Sent: Saturday, January 27, 2018 11:14
To: 5.1.2.e @bcg.com>
Cc: 5.1.2.e @outlook.com>; 5.1.2.e @outlook.com
 <5.1.2.e @outlook.com>; 5.1.2.e @telfort.nl <5.1.2.e @telfort.nl>;
 5.1.2.e @tregthuys.nl <5.1.2.e @tregthuys.nl>; 5.1.2.e @rug.nl <5.1.2.e @rug.nl>;
 5.1.2.e @rug.nl <5.1.2.e @rug.nl>; 5.1.2.e @rug.nl <5.1.2.e @rug.nl>;
 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl <5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl>;
 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl;
 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl;
 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl;
 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e
 <5.1.2.e @midden-groningen.nl>; 5.1.2.e @bcg.com>; 5.1.2.e
 @gmail.com>; 5.1.2.e @gasberaad.nl>;
 5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e @hotmail.nl>; 5.1.2.e
 @minez.nl>; 5.1.2.e
 @minez.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e
 @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e @bcg.com>

Subject: Re: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Beste 5.1.2.e allen,

Omdat ik nog geen reactie van de andere leden heb gezien, reageer ik hierbij nog aanvullend als volgt.

Als de gedachte is om de regeling minimaal eenzelfde beschermingsniveau te laten bieden als uit het civiele recht volgt, kan er in mijn visie - vanuit zuiver civielrechtelijk perspectief - geen discussie over bestaan dat de regeling zou moeten gelden voor alle gevallen.

Aan artikel 6:177a BW is immers door de wetgever de onmiddellijke werking ex artikel 68a Overgangswet NBW ("Ow") toebedeeld, hetgeen voor deze materie geen grenzen stelt aan de temporele reikwijdte van de beoogde bescherming. Ten overvloede en volledigheidshalve: ik zie verder geen rol weggelegd voor artikel 75 Ow.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

VanNiekerkCieremans B.V.
advocaten

5.1.2.e

T [+31 10 5.1.2.e](tel:+31105120512)
F [+31 10 5.1.2.e](tel:+31105120512)
M [+31 6 5.1.2.e](tel:+3165120512)
E 5.1.2.e@vanniekerkcieremans.nl
I www.vanniekerkcieremans.nl

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 26 jan. 2018 om 12:56 heeft 5.1.2.e [@bcg.com](mailto:5.1.2.e@bcg.com)> het volgende geschreven:

Beste allen,

Dank voor de track changes tot dusver. Het gros hiervan is helder: hierbij een update van het document met geaccepteerde track changes.

Eén van de aanpassingen heb ik nog als track changes laten staan: bijna onderaan het document, onder het kopje "Afhandeling schademeldingen uit het verleden", tweede punt (geel gearceerd in de bijlage). Ik zou graag bevestiging vanuit de juridische commissie willen vragen m.b.t. deze specifieke aanpassing, om vast te stellen of dit wel of niet een door de commissie gedragen aanpassing is. Het is namelijk een wezenlijk verschil of alle schades die gemeld zijn voor 31 maart 2017 de mogelijkheid moeten krijgen om onder het nieuwe protocol te vallen, of alleen die meldingen van voor 31 maart 2017 die nog in procedure zitten (contra-expertise/arbiter).

Dank en groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at BCG.com

From: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl]

Sent: Friday, January 26, 2018 11:05

To: 5.1.2.e @outlook.com>; 5.1.2.e @bcg.com>; 5.1.2.e @outlook.com'; 5.1.2.e @telfort.nl'; 5.1.2.e @tregthuys.nl'; 5.1.2.e @rug.nl'; 5.1.2.e @rug.nl'; 5.1.2.e @rug.nl'; 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl'
Cc: 5.1.2.e a@delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @midden-groningen.nl>; 5.1.2.e @bcg.com>; 5.1.2.e @gmail.com>; 5.1.2.e @gasberaad.nl>; 5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e @hotmail.nl>; 5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e @bcg.com>

Subject: RE: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Beste allen,

Hierbij zend ik jullie mijn suggesties/opmerkingen (zie **bijlage** in track changes).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

VanNiekerkCiermans B.V.
advocaten

5.1.2.e

T +31 10 5.1.2.e
F +31 10 5.1.2.e
M +31 6 5.1.2.e
E 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl
I www.vanniekerkciemans.nl

Van: A. Hammerstein [mailto:5.1.2.e @outlook.com]

Verzonden: vrijdag 26 januari 2018 9:20

Aan: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@outlook.com]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@telfort.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@tregthuys.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@rug.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@rug.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@rug.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@vanniekerkciemans.nl];
cc: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@delfzijl.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@provinciegroningen.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@delfzijl.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@groninger-bodem-beweging.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@pelsrijcken.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@pelsrijcken.nl];

Onderwerp: RE: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Beste 5.1.2.e en allen,

Het is volgens mij een uitstekend verslag. Ik heb enkele voorstellen tot wijziging in de bijlage (track changes) opgenomen.

Met vriendelijke groet,

Fred Hammerstein

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@bcg.com]

Verzonden: vrijdag 26 januari 2018 00:37

Aan: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@outlook.com]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@telfort.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@tregthuys.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@rug.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@rug.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@rug.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@vanniekerkciemans.nl];
cc: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@delfzijl.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@provinciegroningen.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@delfzijl.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@midden-groningen.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@bcg.com]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@gmail.com];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@gasberaad.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@groninger-bodem-beweging.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@hotmail.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl];
5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@pelsrijcken.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@pelsrijcken.nl]; 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@bcg.com];

Onderwerp: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Geachte juridische commissie, cc expert team

In aanvulling op de eerder gedeelde schriftelijke input van individuele commissieleden, bijgevoegd de algemene terugkoppeling van de sessie van vanmiddag. Ik verneem graag van u of er aanvullingen en/of suggesties tot aanpassingen zijn (bij voorkeur direct in het originele document met track changes).

Let op: dit is absoluut een concept versie. Ik heb vast het e.e.a. verkeerd verwoord.

Graag onmiddellijk reactie indien dat zo is, dan kan ik het rechtzetten (is namelijk niet mijn intentie).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e@bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at BCG.com

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

VanNiekerkCieremans B.V.
Advocaten

Het Witte Huis, Wijnhaven 3v, 3011 WG Rotterdam, the Netherlands
www.vanniekerkcieremans.nl

VanNiekerkCieremans B.V. is gevestigd te Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 60896434. Deze e-mail, inclusief eventuele bijlagen, is vertrouwelijk en kan onderworpen zijn aan een beroepsgeheim van advocaten. Deze mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. In het geval deze e-mail en/of eventuele bijlagen niet voor u is bestemd, verzoeken wij u direct contact met ons op te nemen en de e-mail inclusief eventuele bijlagen te retourneren zonder achterhouding van enige kopie. Elektronische communicatiemiddelen zijn niet veilig en kunnen worden onderschept, gemanipuleerd, door virussen geïnfecteerd, vertraagd of aan een andere geadresseerde worden doorgezonden, e.g. door virussen, andere kwaadwillende software en/of spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is op geen enkele (rechts)grond aansprakelijk voor eventuele daaruit voortvloeiende schade. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan VanNiekerkCieremans B.V.'s algemene voorwaarden. Deze algemene voorwaarden bevatten onder meer een beperking van aansprakelijkheid, zijn [hier](#) in te zien en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen zijn onderworpen aan de exclusief bevoegde rechter te Rotterdam.

VanNiekerkCieremans B.V.; corporate seat Rotterdam; trade register no. 60896434. This e-mail, including any attachments, is confidential and may be subject to professional privilege of attorney's-at-law. It may not be used, disclosed, copied, distributed or retained by anyone other than the intended addressee. If you have received this e-mail by mistake, please notify us immediately and return it to us without retaining a copy. Electronic communications are not secure and may be intercepted, manipulated, infected, delayed or misdirected, e.g. by viruses, other malicious software and spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is not liable on any legal ground for damage resulting from any such event. All legal relationships are subject to VanNiekerkCieremans B.V.'s general terms and conditions, which can be consulted [here](#) and will be provided free of charge upon request. These general terms and conditions contain a limitation of liability clause. Dutch law is applicable and disputes shall be submitted exclusively to the Rotterdam District Court.

VanNiekerkCieremans B.V.

Advocaten

Het Witte Huis, Wijnhaven 3v, 3011 WG Rotterdam, the Netherlands
www.vanniekerkcieremans.nl

VanNiekerkCieremans B.V. is gevestigd te Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 60896434. Deze e-mail, inclusief eventuele bijlagen, is vertrouwelijk en kan onderworpen zijn aan een beroepsgeheim van advocaten. Deze mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. In het geval deze e-mail en/of eventuele bijlagen niet voor u is bestemd, verzoeken wij u direct contact met ons op te nemen en de e-mail inclusief eventuele bijlagen te retourneren zonder achterhouding van enige kopie. Elektronische communicatiemiddelen zijn niet veilig en kunnen worden onderschept, gemanipuleerd, door virussen geïnfecteerd, vertraagd of aan een andere geadresseerde worden doorgezonden, e.g. door virussen, andere kwaadwillende software en/of spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is op geen enkele (rechts)grond aansprakelijk voor eventuele daaruit voortvloeiende schade. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan VanNiekerkCieremans B.V.'s algemene voorwaarden. Deze algemene voorwaarden bevatten onder meer een beperking van aansprakelijkheid, zijn [hier](#) in te zien en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen zijn onderworpen aan de exclusief bevoegde rechter te Rotterdam.

VanNiekerkCieremans B.V.; corporate seat Rotterdam; trade register no. 60896434. This e-mail, including any attachments, is confidential and may be subject to professional privilege of attorney's-at-law. It may not be used, disclosed, copied, distributed or retained by anyone other than the intended addressee. If you have received this e-mail by mistake, please notify us immediately and return it to us without retaining a copy. Electronic communications are not secure and may be intercepted, manipulated, infected, delayed or misdirected, e.g. by viruses, other malicious software and spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is not liable on any legal ground for damage resulting from any such event. All legal relationships are subject to VanNiekerkCieremans B.V.'s general terms and conditions, which can be consulted [here](#) and will be provided free of charge upon request. These general terms and conditions contain a limitation of liability clause. Dutch law is applicable and disputes shall be submitted exclusively to the Rotterdam District Court.

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

VanNiekerkCieremans B.V. Advocaten

Het Witte Huis, Wijnhaven 3v, 3011 WG Rotterdam, the Netherlands
www.vanniekerkcieremans.nl

VanNiekerkCieremans B.V. is gevestigd te Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 60896434. Deze e-mail, inclusief eventuele bijlagen, is vertrouwelijk en kan onderworpen zijn aan een beroepsgeheim van advocaten. Deze mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. In het geval deze e-mail en/of eventuele bijlagen niet voor u is bestemd, verzoeken wij u direct contact met ons op te nemen en de e-mail inclusief eventuele bijlagen te retourneren zonder achterhouding van enige kopie. Elektronische communicatiemiddelen zijn niet veilig en kunnen worden onderschept, gemanipuleerd, door virussen geïnfecteerd, vertraagd of aan een andere geadresseerde worden doorgezonden, e.g. door virussen, andere kwaadwillende software en/of spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is op geen enkele (rechts)grond aansprakelijk voor eventuele daaruit voortvloeiende schade. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan VanNiekerkCieremans B.V.'s algemene voorwaarden. Deze algemene voorwaarden bevatten onder meer een beperking van aansprakelijkheid, zijn [hier](#) in te zien en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen zijn onderworpen aan de exclusief bevoegde rechter te Rotterdam.

VanNiekerkCieremans B.V.; corporate seat Rotterdam; trade register no. 60896434. This e-mail, including any attachments, is confidential and may be subject to professional privilege of attorney's-at-law. It may not be used, disclosed, copied, distributed or retained by anyone other than the intended addressee. If you have received this e-mail by mistake, please notify us immediately and return it to us without retaining a copy. Electronic communications are not secure and may be intercepted, manipulated, infected, delayed or misdirected, e.g. by viruses, other malicious software and spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is not liable on any legal ground for damage resulting from any such event. All legal relationships are subject to VanNiekerkCieremans B.V.'s general terms and conditions, which can be consulted [here](#) and will be provided free of charge upon request. These general

terms and conditions contain a limitation of liability clause. Dutch law is applicable and disputes shall be submitted exclusively to the Rotterdam District Court.

<20180125_Juridische commissie schadeprotocol
25Jan18_Terugkoppeling_v03.docx>

VanNiekerkCieremans B.V.
Advocaten

Het Witte Huis, Wijnhaven 3v, 3011 WG Rotterdam, the Netherlands
www.vanniekerkcieremans.nl

VanNiekerkCieremans B.V. is gevestigd te Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 60896434. Deze e-mail, inclusief eventuele bijlagen, is vertrouwelijk en kan onderworpen zijn aan een beroepsgeheim van advocaten. Deze mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. In het geval deze e-mail en/of eventuele bijlagen niet voor u is bestemd, verzoeken wij u direct contact met ons op te nemen en de e-mail inclusief eventuele bijlagen te retourneren zonder achterhouding van enige kopie. Elektronische communicatiemiddelen zijn niet veilig en kunnen worden onderschept, gemanipuleerd, door virussen geïnfecteerd, vertraagd of aan een andere geadresseerde worden doorgezonden, e.g. door virussen, andere kwaadwillende software en/of spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is op geen enkele (rechts)grond aansprakelijk voor eventuele daaruit voortvloeiende schade. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan VanNiekerkCieremans B.V.'s algemene voorwaarden. Deze algemene voorwaarden bevatten onder meer een beperking van aansprakelijkheid, zijn [hier](#) in te zien en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen zijn onderworpen aan de exclusief bevoegde rechter te Rotterdam.

VanNiekerkCieremans B.V.; corporate seat Rotterdam; trade register no. 60896434. This e-mail, including any attachments, is confidential and may be subject to professional privilege of attorney's-at-law. It may not be used, disclosed, copied, distributed or retained by anyone other than the intended addressee. If you have received this e-mail by mistake, please notify us immediately and return it to us without retaining a copy. Electronic communications are not secure and may be intercepted, manipulated, infected, delayed or misdirected, e.g. by viruses, other malicious software and spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is not liable on any legal ground for damage resulting from any such event. All legal relationships are subject to VanNiekerkCieremans B.V.'s general terms and conditions, which can be consulted [here](#) and will be provided free of charge upon request. These general terms and conditions contain a limitation of liability clause. Dutch law is applicable and disputes shall be submitted exclusively to the Rotterdam District Court.

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

Juridische commissie schadeprotocol

25 januari 2018, 16:00-17:30

Terugkoppeling

CONCEPT VERSIE – NOG AAN TE VULLEN EN AAN TE SCHERPEN DOOR JURIDISCHE COMMISSIE

Wat is de bevoegdheidsgrondslag van dit protocol?

- De grondslag van dit protocol is buitenwettelijk beleid
- De Minister is bevoegd: de Minister kent dus de schadevergoeding toe (in plaats van dat de tijdelijke Commissie zelf als bestuursorgaan wordt opgericht)
- De Commissie besluit over de toekenning van een schadevergoeding. De Commissie besluit niet over civielrechtelijke aansprakelijkheid: niet over de aansprakelijkheid van NAM, en ook niet over de aansprakelijkheid van de Staat.
- Dit alles wordt duidelijker in de Toelichting opgenomen

Wat betekent deze vorm van publiekrechtelijke schadeafhandeling voor de beoordeling van het causale verband tussen de schade en bodembeweging als gevolg van gaswinning?

- In private domein is er sprake van twee partijen voor de rechter. In het publieke domein is dit niet meer het geval. Er is sprake van een aanvrager en een bestuursorgaan dat schadevergoeding uitkeert indien deze een schadeclaim gegrond acht.
- Bij een besluit heeft de Commissie een onderzoeks- en motiveringsplicht. Zij moet motiveren of er sprake is van schade door bodembeweging als gevolg van gaswinning. Om dit te doen moet die Commissie de causaliteit beoordelen tussen de schade en bodembeweging als gevolg van gaswinning. Op basis van haar oordeel over deze causaliteit besluit de Commissie om wel of geen schade uit te keren.
- De motivering van de Commissie is gebaseerd op het advies van een technische deskundige. Een technische deskundige kan twee inschattingen geven:
 1. Een inschatting van de causaliteit: het is zeer waarschijnlijk, waarschijnlijk, aannemelijk ... (etc.) dat de schade is veroorzaakt door bodembeweging als gevolg van gaswinning
 2. Een inschatting van de omvang van de schade: er is x euro aan schade
- Ad 1. De juridische afweging zit in hoe ruimhartig de Commissie de causaliteit invult: welke invulling van het causaal verband acht zij voldoende om schade toe te kennen?
- Omdat het hier om buitenwettelijk beleid gaat, zou de Commissie een ruimhartig beleid moeten voeren, en zo veel mogelijk schades moeten vergoeden die mogelijkwerwijs het gevolg kan zijn van bodembeweging als gevolg van gaswinning
- Om er voor te zorgen dat zo veel mogelijk gelijke gevallen gelijk behandeld worden, kan de Commissie richtlijnen ontwikkelen over de invulling van het causale verband. Dit moet worden overgelaten worden aan de onafhankelijke, deskundige Commissie, en zou niet van te voren door bestuurders vastgesteld moeten worden.
- Ad 2. Bij de bepaling van de omvang van de schade ("schadebegroting") komt geen verdere juridische afweging aan te pas, deze vaststelling is technisch van aard.
- Dit alles wordt duidelijker in de Toelichting opgenomen

Wat voor rol speelt het (privaatrechtelijke) bewijsvermoeden in deze vorm van publiekrechtelijke schadeafhandeling?

- Met de keuze voor publiekrechtelijke schadeafhandeling is de privaatrechtelijke grondslag kwijt. Het bewijsvermoeden is een privaatrechtelijk procedureel punt, en speelt in deze

publiekrechtelijke oplossing geen directe rol meer. Deze publiekrechtelijke regeling gaat over het wel of niet toekennen van schadevergoeding. Er is geen sprake van twee partijen waarbij de één bewijs en de ander tegenbewijs levert. De Commissie is geen partij, de Commissie beslist. De Commissie heeft daarbij een motiveringsplicht. Gezien de ratio van de regeling werkt het privaatrechtelijke bewijsvermoeden door in het bestuursrechtelijke bewijsrecht op het onderhavige terrein.

- Daarom wordt zeer belangrijk gevonden dat de regelingen uit het Burgerlijk Wetboek weerspiegeld worden in het publiekrechtelijke beleid. Lees:
 - Schademelders moeten tenminste hetzelfde beschermingsniveau genieten als in een civiele procedure t.o.v. NAM
 - Het mag nooit zo uitpakken dat deze publiekrechtelijke weg minder oplevert voor een schadmelder dan de privaatrechtelijke weg: de bewijsregels en het schadeniveau zouden nooit minder mogen zijn dan in civiele procedure
- De Commissie moet dus via een ruimhartige invulling van de causaliteitsbeoordeling minimaal hetzelfde beogen te bereiken als in het BW
- Dit alles wordt duidelijker in de Toelichting opgenomen

Schadesoorten en fasering

- Begrijpelijk om immateriële schade en waardevermindering nu nog niet mee te nemen, met het oog op de tijdelijkheid van deze Commissie. Het moet wel nadrukkelijk de ambitie zijn om in de definitieve oplossing wél alle soorten schade bij één loket te hebben.
 - NB: protocol vergoedt nu fysieke schade aan gebouwen of werken (excl. industrie/infra), inclusief gevolgschade (bijkomende kosten)
- Door definitie vallen nu MKB gebouwen buiten het protocol: wellicht in overweging nemen als subcommissie onder bijzondere situaties, of als alternatief deze (schrijnende) schadegevallen kosteloos naar de rechtbank te laten gaan

Antwoorden op expert team vragen

1. Is het mogelijk om schademelders te verplichten tot een “bouwkundige opname” (=voorgestelde technische term voor “nulmeting”)?

- Nee, er is geen grondslag voor een verplichting
- Alleen zaken die gerelateerd zijn aan, en noodzakelijk worden geacht voor de aanvraag kunnen verlangd worden van een schadmelder
- Alleen indien de Commissie oordeelt dat de bouwkundige opname noodzakelijk is om verder te kunnen met de aanvraag zou het mogelijk zijn om dit te verlangen/verplichten

2. Kan het uitvoeren van een “bouwkundige opname” (=voorgestelde technische term voor “nulmeting”) ongunstig uitpakken voor de schadmelder?

- Ja, mogelijk wel (is echter geen juridische vraag)

3. Vertalen de voor de bewoner gunstige artikelen uit het BW (risicoaansprakelijkheid en bewijsvermoeden) zich op dit moment voldoende in de publiekrechtelijke uitwerking?

- Zie verslaglegging eerder in dit document

4. Is het überhaupt wettelijk mogelijk om geen optie voor uitbetaling in contanten te bieden?

- Ja, aangezien de privaatrechtelijke weg niet wordt afgesloten. Met het beleid wordt een extra faciliteit geboden voor de gemakkelijke, snelle, goedkope afhandeling van schade. Als vanuit het

algemeen belang bepaald wordt dat binnen deze “extra faciliteit” uitkering in contanten onwenselijk is, dan kan dat zo ingeregeld worden. Voor de gedupeerde blijft de weg naar de civiele rechter als alternatief open. Deze keuze betekent wel dat praktisch gesproken het bestuursrechtelijke traject op dit punt minder mogelijkheden biedt dan de privaatrechtelijke weg (en dus geen 1-op-1- vervanging is).

- Bij voorkeur wordt deze beleidskeuze tijdigbekend gemaakt en al opgenomen in het besluit/protocol (in tegenstelling tot het door te schuiven naar de inrichting door de Commissie)

5. Op het moment dat er schade is vastgesteld, heeft de schademelder altijd recht op compensatie/herstel of is het mogelijk om het schadeherstel te verdisconteren met de versterkingsoperatie?

- Ten principale zijn de schadeafhandeling (aansprakelijkheid uit BW) en de versterkingsoperatie (verplichting uit Mijnbouwwet) twee verschillende regimes
- In voorkomende gevallen zou de Commissie wel de bevoegdheid hebben, om pragmatiek toe te passen en een verzoek af te wijzen als met zekerheid gezegd kan worden dat de schade op andere wijze opgelost wordt (bijv. door aankomende versterkingsplannen).

6. Als de Commissie, op basis van de relatie tussen de omvang van de schade en de onderzoekskosten, een procedure zou willen inrichten waarbij bepaalde schademeldingen vrijwel direct toegezegd en hersteld worden, wordt er dan wel of niet juridisch erkend dat de schade het gevolg is van bodembeweging als gevolg van gaswinning?

- Heeft niets met elkaar te maken. Met dit beleid wordt een onverplichte extra faciliteit geboden voor de gemakkelijke, snelle, goedkope afhandeling van schade. Aangezien het buitenwettelijk en onverplicht is zijn de uitspraken geen civiele erkenning van aansprakelijkheid.
- De Commissie mag te allen tijde procedures inrichten t.b.v. de gemakkelijke, snelle, goedkope toekenning van schades. Impliceert dan wel dat aardbevingsschade vastgesteld wordt, maar niet meer dan dat.

Versnelde procedure

- Voor het slagen van dit nieuwe protocol is snelheid van afhandeling van groot belang. In gebieden met hoge trillingsnelheden zou een versnelde procedure ingericht kunnen worden. Op basis van de bestaande technische onderbouwing zou de Commissie hier meer “voordeel van de twijfel” kunnen toepassen. Dit gebied zou dan per beving vastgesteld moeten worden
- Ook op basis van omvang van de schade lijkt dit logischerwijs mogelijk: hoe hoger de omvang van de schade, hoe gedetailleerder het onderzoek
- Belangrijk om te benadrukken is dat dit de uitvoeringspraktijk is, en dat dit niet van tevoren ingevuld en vastgesteld moet worden. Er moet vertrouwd worden op het feit dat de Commissie onafhankelijk en deskundig is, en daardoor zelf het beste in staat om deze procedures vast te stellen.

Gang naar civiele rechter

- De schademelder kan altijd nog naar de civiele rechter, deze weg is zonder wettelijke grondslag voor de Commissie niet uit te sluiten
- De verwachting is dat dit niet vaak zal (hoeven gebeuren), mits deze “extra faciliteit” die door buitenwettelijk beleid geboden wordt voor de schademelder inderdaad zorgt voor een gemakkelijker, snellere en goedkopere afhandeling van schade
- De schademelder die een vergoeding toegekend krijgt heeft voor dat geval geen schade meer

- Wat wel mogelijk is, is het volgende: schademelder heeft €10,000 schade, en krijgt (voor wat voor reden dan ook) €5000 toegekend door de Commissie. Voor de resterende €5000 kan de schademelder in principe nog naar de civiele rechter

Afhandeling schademeldingen uit het verleden

- Schades gemeld tussen 31 maart 2017 en de inwerkingtreding van het nieuwe protocol zouden automatisch onder het nieuwe protocol moeten vallen
- Schades gemeld voor 31 maart 2017 die nog in procedure zijn moeten allemaal de mogelijkheid krijgen (maar niet automatisch verplicht worden) om onder het nieuwe protocol te vallen (zowel de meldingen die nu in contra-expertise zitten, als de meldingen die bij de Arbiter liggen)

Borging 'contra-expertise' uit het private domein

- Dit is voldoende geborgd indien de schademelder onafhankelijke technische ondersteuning kan krijgen (en vergoed kan krijgen) na het aantekenen van bezwaar
- Tegelijkertijd is het belangrijk om dit niet te groot maken omdat de situatie wezenlijk anders is in het publieke domein: in plaats van NAM vs. schademelder (2 partijen voor de rechter) is het nu een onafhankelijke Commissie die beslissingen neemt.

Enkele opmerkingen bij “Juridische commissie schade protocol, Terugkoppeling

Met betrekking tot het kopje: “Wat is de bevoegdheidsgrondslag van dit protocol?”

– Zou ook niet de juridische status van het protocol genoemd moeten worden, vooral omdat duidelijk moet zijn of het protocol kan worden aangevuld/gewijzigd en zo ja, op welke wijze?

Met betrekking tot het kopje: “Wat betekent deze vorm”

– 3^e bullet:

2 opmerkingen

1. Ten aanzien van de inschatting door de deskundige van de technische causaliteit worden drie mogelijkheden genoemd, gevolgd door , dit terwijl het pas boeiend en relevant wordt hoe de opsomming moet eindigen. Moet bijvoorbeeld ook niet genoemd worden: Niet uit te sluiten is dat de schade is veroorzaakt door bodembeweging als gevolg van gaswinning.

Het spreekt voor zich dat we de commissie niet voor de voeten moeten lopen, vooral niet nu ook is vermeld dat het om een buitenwettelijke begunstigend beleid gaat en dat de commissie een ruimhartig beleid zou moeten voeren.

Zou gedacht kunnen worden aan door de deskundige te noemen percentages, bijvoorbeeld: 0%, 1 – 5%, 5 – 10%, 10 – 15% enzovoorts?

En: is zinvol op te nemen dat, wanneer de deskundige meent dat er (ook) andere oorzaken van de schade zijn, hem verzocht wordt deze te noemen?

2. Ten aanzien van de hoedanigheid van de aan te wijzen deskundige: als het om technische schade gaat zal de technische deskundige daarover een inschatting kunnen geven. Als het echter om andere schades, bijvoorbeeld omzetschade, dan zal/zullen naast de de technisch deskundige (een) andere deskundige (n) aangewezen moet (en) worden.

– 7^e bullet: deze tekst zou ik het liefste willen verwijderen omdat het nu lijkt alsof het protocol slechts gericht is op de technische schade (dus alleen een vervolg is op het wettelijk bewijsvermoeden en dus voornamelijk gericht is op fysieke schade)

Met betrekking tot het kopje: “Wat voor rol speelt”

Door hetgeen onder dit kopje staat geschreven wordt sterk de suggestie gewekt dat niet alleen fysieke schade wordt vergoed maar ook andere soorten van schade (anders dan immateriële schade en waardevermindering)

Kopje: “Schadesoorten en fasering”

- wellicht is het goed om hier al iets te zeggen over de toekenning van rente: hetzij de wettelijke rente (met ingangsdatum), hetzij een naar het oordeel van de commissie redelijke rente, hetzij geen rente

– wellicht is het ook goed om aan de Groninger burgers goed duidelijk te maken dat de commissie de bevoegdheid heeft een schadevergoeding in natura op te leggen en dat daarvan de achtergrond is dat de grondslag van de protocol *buitenwettelijk* begunstigend beleid inhoudt en dat het in dat kader ook juist is om oog te hebben voor het algemeen (Gronings) belang dat schades in natura worden hersteld.

Tenslotte: mogelijk kan een belangrijke vraag vormen: stuit een indiening van een verzoek bij de commissie een verjaring jegens de NAM? Ik denk dat het antwoord ontkennend luidt. Mogelijk is het goed om hierover een duidelijke waarschuwing op te nemen in het protocol!

Juridische commissie schadeprotocol

25 januari 2018, 16:00-17:30

Terugkoppeling

Wat is de bevoegdheidsgrondslag van dit protocol?

- De grondslag van dit protocol is buitenwettelijk (begunstigend) beleid
- De Minister is bevoegd: de Minister kent dus de schadevergoeding toe (in plaats van dat de tijdelijke Commissie zelf als bestuursorgaan wordt opgericht)
- De Commissie besluit over de toekenning van een schadevergoeding. De Commissie besluit niet over civielrechtelijke aansprakelijkheid: niet over de aansprakelijkheid van NAM, en ook niet over de aansprakelijkheid van de Staat.
- Dit alles wordt duidelijker in de Toelichting opgenomen

Wat betekent deze vorm van publiekrechtelijke schadeafhandeling voor de beoordeling van het causale verband tussen de schade en bodembeweging als gevolg van gaswinning?

- In private domein is er sprake van twee partijen voor de rechter. In het publieke domein is dit niet meer het geval. Er is sprake van een aanvrager, en een bestuursorgaan dat schadevergoeding uitkeert indien deze een schadeclaim gegrond acht.
- Bij een besluit heeft de Commissie een onderzoeks- en motiveringsplicht. Zij moet motiveren of er sprake is van schade door bodembeweging als gevolg van gaswinning. Om dit te doen moet die Commissie de causaliteit beoordelen tussen de schade en bodembeweging als gevolg van gaswinning. Op basis van haar oordeel over deze causaliteit besluit de Commissie om wel of geen schade uit te keren.
- De motivering van de Commissie is gebaseerd op het advies van een technische deskundige. Een technische deskundige kan twee inschattingen geven:
 1. Een inschatting van de technische causaliteit: het is zeer waarschijnlijk, waarschijnlijk, aannemelijk ... (etc.) dat de schade is veroorzaakt door bodembeweging als gevolg van gaswinning
 2. Een inschatting van de omvang van de schade: er is x euro aan schade
- Ad 1. De juridische afweging zit in hoe ruimhartig de Commissie de causaliteit invult: welke invulling van het causaal verband acht zij voldoende om schade toe te kennen?
- Omdat het hier om buitenwettelijk (begunstigend) beleid gaat, zou de Commissie een ruimhartig beleid moeten voeren, en zo veel mogelijk schades moeten vergoeden die mogelijkwerijs het gevolg kunnen zijn van bodembeweging als gevolg van gaswinning
- Om er voor te zorgen dat zo veel mogelijk gelijke gevallen gelijk behandeld worden, kan de Commissie richtlijnen ontwikkelen over de wijze van beoordeling van het causale verband met inbegrip van een analoge toepassing van het privaatrechtelijke bewijsvermoeden. Dit moet overgelaten worden aan de onafhankelijke, deskundige Commissie, en zou niet van te voren door bestuurders vastgesteld moeten worden.
- Ad 2. Bij de bepaling van de omvang van de schade ("schadebegroting") speelt ook een juridische afweging, maar inhoudelijk is deze vaststelling bij fysieke schade aan gebouwen en werken technisch-bouwkundig van aard.
- Dit alles wordt duidelijker in de Toelichting opgenomen

Wat voor rol speelt het (privaatrechtelijke) bewijsvermoeden in deze vorm van publiekrechtelijke schadeafhandeling?

- Met de keuze voor publiekrechtelijke schadeafhandeling is de privaatrechtelijke grondslag van aansprakelijkheid verdwenen. Het bewijsvermoeden is een privaatrechtelijk bewijsrechtelijk mechanisme, en speelt in deze publiekrechtelijke oplossing geen directe rol meer. Deze publiekrechtelijke regeling gaat over het wel of niet toekennen van schadevergoeding. Er is geen sprake van twee partijen waarbij de één bewijs en de ander tegenbewijs levert. De Commissie is geen partij, de Commissie beslist. De Commissie heeft daarbij een motiveringsplicht, en geen bewijsplicht/recht. Daarin is dus geen sprake van een directe rol voor het bewijsvermoeden.
- Gezien de ratio van de regeling werkt het privaatrechtelijke bewijsvermoeden door in het publiekrechtelijke domein op het onderhavige terrein. Het wordt zeer belangrijk gevonden dat de regelingen uit het civiele recht weerspiegeld worden in het publiekrechtelijke beleid. Lees:
 - Schademelders moeten tenminste hetzelfde beschermingsniveau genieten als in een civiele procedure t.o.v. NAM
 - De publiekrechtelijke weg mag niet minder opleveren voor een schademelder dan de privaatrechtelijke weg: de bewijsregels en het schade niveau zouden nooit minder mogen zijn dan in civiele procedure
- De Commissie moet dus via een ruimhartige invulling van de causaliteitsbeoordeling minimaal hetzelfde beogen te bereiken als volgens de privaatrechtelijke toetsing het geval zou zijn geweest.
- Het volgende wordt nog opgemerkt: Als het schade niveau in deze publiekrechtelijke weg nooit minder zou mogen zijn dan in een civiele procedure, dan moet voor de Commissie wel duidelijkheid bestaan over de rechte juiste wijze van interpretatie van het bewijsvermoeden in een civiele procedure. Dit betekent dat er wellicht toch prejudiciële vragen gesteld moeten worden, waardoor het tijd gaat kosten voordat er hierover volledige duidelijkheid bestaat
- Dit alles wordt duidelijker in de Toelichting opgenomen

Schadesoorten en fasering

- Begrijpelijk om immateriële schade en waardevermindering nu nog niet mee te nemen, met het oog op de tijdelijkheid van deze Commissie. Het moet wel nadrukkelijk de ambitie zijn om in de definitieve oplossing wél alle soorten schade bij één loket te hebben.
 - NB: protocol vergoedt nu fysieke schade aan gebouwen of werken (excl. industrie/infra), inclusief gevolgschade (bijkomende kosten)
- Door definitie vallen nu MKB gebouwen buiten het protocol: wellicht in overweging nemen als subcommissie onder bijzondere situaties, of als alternatief deze (schrijnende) schadegevallen kosteloos naar de rechtbank te laten gaan

Antwoorden op expert team vragen

1. Is het mogelijk om schademelders te verplichten tot een “bouwkundige opname” (=voorgestelde technische term voor “nulmeting”)?

- Nee, er is geen grondslag voor een verplichting maar verzoekers moeten wel meewerken aan schadebegroting
- Alleen zaken die gerelateerd zijn aan, en noodzakelijk worden geacht voor, de aanvraag kunnen verlangd worden van een schademelder
- Alleen indien de Commissie oordeelt dat de bouwkundige opname noodzakelijk is om verder te kunnen met de aanvraag zou het mogelijk zijn om dit te verlangen/verplichten

2. Kan het uitvoeren van een “bouwkundige opname” (=voorgestelde technische term voor “nulmeting”) ongunstig uitpakken voor de schademelder?

- Ja, mogelijk wel (is echter geen juridische vraag)

3. Vertalen de voor de bewoner gunstige artikelen uit het BW (risicoaansprakelijkheid en bewijsvermoeden) zich op dit moment voldoende in de publiekrechtelijke uitwerking?

- Zie verslaglegging in dit document

4. Is het überhaupt wettelijk mogelijk om geen optie voor uitbetaling in contanten te bieden?

- Ja, aangezien de privaatrechtelijke weg niet wordt afgesloten, en dit buitenwettelijk (begunstigend) beleid is. Met het beleid wordt een extra faciliteit geboden voor de gemakkelijke, snelle, goedkope afhandeling van schade. Als vanuit het algemeen belang bepaald wordt dat binnen deze “extra faciliteit” uitkering in contanten onwenselijk is, dan kan dat zo ingeregeld worden. Voor de gedupeerde blijft de weg naar de civiele rechter als alternatief open. Mocht de keuze gemaakt worden om uitbetaling in contanten te beperken dan:
 - Zou dit een afwijking zijn van het uitgangspunt in het civiele schadevergoedingsrecht dat de bewoner in principe recht heeft op schadevergoeding in contanten (zie ook vraag 3).
 - betekent dat praktisch gesproken het publiekrechtelijke traject op dit punt minder mogelijkheden biedt dan de privaatrechtelijke weg (en dus geen 1-op-1- vervanging is)
- Bij voorkeur wordt het besluit hierover wel bestuurlijk gemaakt en al opgenomen in het besluit/protocol (in tegenstelling tot het door te schuiven naar de inrichting door de Commissie)

5. Op het moment dat er schade is vastgesteld, heeft de schademelder altijd recht op compensatie/herstel of is het mogelijk om het schadeherstel te verdisconteren met de versterkingsoperatie?

- Ten principale zijn de schadeafhandeling (aansprakelijkheid uit BW) en de versterkingsoperatie (verplichting uit Mijnbouwwet) twee verschillende regimes
- In voorkomende gevallen zou de Commissie wel de bevoegdheid hebben, om pragmatisch toe te passen en een verzoek af te wijzen als met zekerheid gezegd kan worden dat de schade op andere wijze opgelost wordt (bijv. door aankomende versterkingsplannen).

6. Als de Commissie, op basis van de relatie tussen de omvang van de schade en de onderzoekskosten, een procedure zou willen inrichten waarbij bepaalde schademeldingen vrijwel direct toegezegd en hersteld worden, wordt er dan wel of niet juridisch erkend dat de schade het gevolg is van bodembeweging als gevolg van gaswinning?

- Heeft niets met elkaar te maken. Met dit beleid wordt een onverplichte extra faciliteit geboden voor de gemakkelijke, snelle, goedkope afhandeling van schade. Aangezien het buitenwettelijk en onverplicht is zijn de uitspraken geen civiele erkenning van aansprakelijkheid.
- De Commissie mag te allen tijde procedures inrichten t.b.v. de gemakkelijke, snelle, goedkope toekenning van schades. Impliceert dan wel dat aardbevingsschade vastgesteld wordt, maar niet meer dan dat.

Versnelde procedure

- Voor het slagen van dit nieuwe protocol is snelheid van afhandeling van groot belang. In gebieden met hoge trilling snelheden zou een versnelde procedure ingericht kunnen worden. Op basis van de bestaande technische onderbouwing zou de Commissie hier meer “voordeel van de twijfel” kunnen toepassen. Dit gebied zou dan per beving vastgesteld moeten worden

- Ook op basis van omvang van de schade lijkt dit logischerwijs mogelijk: hoe hoger de omvang van de schade, hoe gedetailleerder het onderzoek
- Belangrijk om te benadrukken is dat dit de uitvoeringspraktijk is, en dat dit niet van te voren ingevuld en vastgesteld moet worden. Er moet vertrouwd worden op het feit dat de Commissie onafhankelijk en deskundig is, en daardoor zelf het beste in staat om deze procedures vast te stellen.

Gang naar civiele rechter

- De schademelder kan altijd nog naar de civiele rechter, deze weg is zonder wettelijke grondslag voor de Commissie niet uit te sluiten
- De verwachting is dat dit niet vaak zal (hoeven) gebeuren, mits deze “extra faciliteit” die door buitenwettelijk (begunstigend) beleid geboden wordt voor de schademelder inderdaad zorgt voor een gemakkelijker, snellere en goedkopere afhandeling van schade
- De schademelder die een vergoeding toegekend krijgt heeft voor dat geval geen schade meer
- Wat wel mogelijk is, is het volgende: schademelder heeft €10.000 schade, en krijgt (voor wat voor reden dan ook) €5000 toegekend door de Commissie. Voor de resterende €5000 kan de schademelder in principe nog naar de civiele rechter

Afhandeling schademeldingen uit het verleden

- Schades gemeld tussen 31 maart 2017 en de inwerkingtreding van het nieuwe protocol zouden automatisch onder het nieuwe protocol moeten vallen
- Schades gemeld voor 31 maart 2017 die nog in procedure zijn moeten allemaal de mogelijkheid krijgen (maar niet automatisch verplicht worden) om onder het nieuwe protocol te vallen (zowel de meldingen die nu in opname of contra-expertise zitten, als de meldingen die bij de Arbiter liggen). Wellicht zou dit zelfs moeten gelden voor alle eerdere schademeldingen (niet alleen die nog in procedure zijn), omdat daarmee recht wordt gedaan aan de door de wetgever toegekende onmiddellijke werking van artikel 6:177a BW (zie vraag 3 hierboven). Echter is hier nog geen definitief overeengekomen oordeel van de commissie over.

Borging ‘contra-expertise’ uit het private domein

- Dit is voldoende geborgd indien de schademelder onafhankelijke technische ondersteuning kan krijgen (en vergoed kan krijgen) na het aantekenen van bezwaar
- Tegelijkertijd is het belangrijk om dit niet te groot maken omdat de situatie wezenlijk anders is in het publieke domein: in plaats van NAM vs. schademelder (2 partijen voor de rechter) is het nu een onafhankelijke Commissie die beslissingen neemt

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e ; A. Hammerstein
Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol
Datum: zaterdag 27 januari 2018 20:41:32
Bijlagen: [nader commentaar op het protocol.odt](#)

Dag 5.1.2.e,

Hierbij nog enkele suggesties van mijn kant.

Groet,

5.1.2.e

From: 5.1.2.e
Sent: Saturday, January 27, 2018 6:26 PM
To: 5.1.2.e @outlook.com'; 5.1.2.e @telfort.nl'; 5.1.2.e @tregthuys.nl'; 5.1.2.e @rug.nl'; 5.1.2.e @rug.nl'; 5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl'
Cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e
Subject: RE: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Beste allen,

Ik heb de meeste aanpassingen doorgevoerd, bijgevoegd de finale versie van het verslag ("Terugkoppeling_vf").

Voor de volledigheid ook het originele commentaar dat ik nog van 5.1.2.e 1:1 heb ontvangen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at [BCG.com](#)

From: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl]
Sent: Saturday, January 27, 2018 11:14
To: 5.1.2.e @bcg.com>
Cc: A. Hammerstein 5.1.2.e @outlook.com>; 5.1.2.e @outlook.com <5.1.2.e @outlook.com>; 5.1.2.e @telfort.nl <5.1.2.e @telfort.nl>; 5.1.2.e @tregthuys.nl <5.1.2.e @tregthuys.nl>; 5.1.2.e @rug.nl <5.1.2.e @rug.nl>;

5.1.2.e @rug.nl <5.1.2.e @rug.nl>; 5.1.2.e @rug.nl <5.1.2.e @rug.nl>;
5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl <5.1.2.e @vanniekerkciemans.nl>;
5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e@delfzijl.nl;
5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e
@midden-groningen.nl; 5.1.2.e @bcg.com>; 5.1.2.e
@gmail.com>; 5.1.2.e @gasberaad.nl>;
5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e @hotmail.nl>; 5.1.2.e
@minez.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e
<5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e @bcg.com>

Subject: Re: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Beste 5.1.2.e, allen,

Omdat ik nog geen reactie van de andere leden heb gezien, reageer ik hierbij nog aanvullend als volgt.

Als de gedachte is om de regeling minimaal eenzelfde beschermingsniveau te laten bieden als uit het civiele recht volgt, kan er in mijn visie - vanuit zuiver civielrechtelijk perspectief - geen discussie over bestaan dat de regeling zou moeten gelden voor alle gevallen.

Aan artikel 6:177a BW is immers door de wetgever de onmiddellijke werking ex artikel 68a Overgangswet NBW ("Ow") toebedeeld, hetgeen voor deze materie geen grenzen stelt aan de temporele reikwijdte van de beoogde bescherming. Ten overvloed en volledigheidshalve: ik zie verder geen rol weggelegd voor artikel 75 Ow.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
VanNiekerkCieremans B.V.
advocaten

5.1.2.e
T [+31 10 5.1.2.e](tel:+31105.1.2.e)
F [+31 10 5.1.2.e](tel:+31105.1.2.e)
M [+31 6 5.1.2.e](tel:+3165.1.2.e)
E 5.1.2.e@vanniekerkciemans.nl
I www.vanniekerkciemans.nl

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 26 jan. 2018 om 12:56 heeft 5.1.2.e @bcg.com> het volgende geschreven:

Beste allen,

Dank voor de track changes tot dusver. Het gros hiervan is helder: hierbij een update van het document met geaccepteerde track changes.

Eén van de aanpassingen heb ik nog als track changes laten staan: bijna onderaan het document, onder het kopje "Afhandeling schademeldingen uit het verleden", tweede punt (geel gearceerd in de bijlage). Ik zou graag bevestiging vanuit de juridische commissie willen vragen m.b.t. deze specifieke aanpassing, om vast te stellen of dit wel of niet een door de commissie gedragen aanpassing is. Het is namelijk een wezenlijk verschil of alle schades die gemeld zijn voor 31 maart 2017 de mogelijkheid moeten krijgen om onder het nieuwe protocol te vallen, of alleen die meldingen van voor 31 maart 2017 die nog in procedure zitten (contra-expertise/arbiter).

Dank en groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e@bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at [BCG.com](https://www.bcg.com)

From: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@vanniekerkciemans.nl]
Sent: Friday, January 26, 2018 11:05
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@outlook.com>; 5.1.2.e@bcg.com>; 5.1.2.e@outlook.com'; 5.1.2.e@telfort.nl'; 5.1.2.e@tregthuys.nl'; 5.1.2.e@rug.nl'; 5.1.2.e@rug.nl'; 5.1.2.e@rug.nl'; 5.1.2.e@vanniekerkciemans.nl'
Cc: 5.1.2.e@delfzijl.nl; 5.1.2.e@provinciegroningen.nl; 5.1.2.e@delfzijl.nl; 5.1.2.e@minez.nl; 5.1.2.e@minez.nl; 5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e@midden-groningen.nl>; 5.1.2.e@bcg.com>; 5.1.2.e@gmail.com>; 5.1.2.e@gasberaad.nl>; 5.1.2.e@groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e@hotmail.nl>; 5.1.2.e@minez.nl>; 5.1.2.e@minez.nl>; 5.1.2.e@pelsrijcken.nl; 5.1.2.e@pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e@bcg.com>

Subject: RE: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Beste allen,

Hierbij zend ik jullie mijn suggesties/opmerkingen (zie **bijlage** in track changes).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
VanNiekerkCieremans B.V.
advocaten

5.1.2.e
T +31 10 5.1.2.e
F +31 10 5.1.2.e
M +31 65 5.1.2.e
E 5.1.2.e @vanniekerkcieremans.nl
I www.vanniekerkcieremans.nl

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e @outlook.com]
Verzonden: vrijdag 26 januari 2018 9:20
Aan: 5.1.2.e ; 5.1.2.e @outlook.com'; 5.1.2.e @telfort.nl';
5.1.2.e@tregthuys.nl; 5.1.2.e @rug.nl'; 5.1.2.e @rug.nl';
5.1.2.e @rug.nl'; 5.1.2.e @vanniekerkcieremans.nl'
cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e@delfzijl.nl;
5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e
@groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e
@pelsrijcken.nl; 5.1.2.e

Beste 5.1.2.e en allen,

Het is volgens mij een uitstekend verslag. Ik heb enkele voorstellen tot wijziging in de bijlage (track changes) opgenomen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e @bcg.com]
Verzonden: vrijdag 26 januari 2018 00:37
Aan: 5.1.2.e @outlook.com'; 5.1.2.e @telfort.nl';
5.1.2.e@tregthuys.nl'; 5.1.2.e @rug.nl'; 5.1.2.e @rug.nl';
5.1.2.e @rug.nl'; 5.1.2.e @vanniekerkcieremans.nl'
cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl;
5.1.2.e@delfzijl.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e
@midden-groningen.nl>; 5.1.2.e
@bcg.com>; 5.1.2.e @gmail.com>;
5.1.2.e @gasberaad.nl>; 5.1.2.e @groninger-bodem-
beweging.nl; 5.1.2.e @hotmail.nl>; 5.1.2.e
@minez.nl>; 5.1.2.e @minez.nl>;
5.1.2.e @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e @bcg.com>

Onderwerp: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Geachte juridische commissie, cc expert team

In aanvulling op de eerder gedeelde schriftelijke input van individuele commissieleden, bijgevoegd de algemene terugkoppeling van de sessie van vanmiddag. Ik verneem graag van u of er aanvullingen en/of suggesties tot aanpassingen zijn (bij voorkeur direct in het originele document met track changes).

Let op: dit is absoluut een concept versie. Ik heb vast het e.e.a. verkeerd verwoord. Graag onmiddellijk reactie indien dat zo is, dan kan ik het rechtzetten (is namelijk niet mijn intentie).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at [BCG.com](https://www.bcg.com)

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

VanNiekercKieremans B.V.
Advocaten

Het Witte Huis, Wijnhaven 3v, 3011 WG Rotterdam, the Netherlands
www.vanniekerkciemans.nl

VanNiekercKieremans B.V. is gevestigd te Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 60896434. Deze e-mail, inclusief eventuele bijlagen, is vertrouwelijk en kan onderworpen zijn aan een beroepsgeheim van advocaten. Deze mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. In het geval deze e-mail en/of eventuele bijlagen niet voor u is bestemd, verzoeken wij u direct contact met ons op te nemen en de e-mail inclusief eventuele bijlagen te retourneren zonder achterhouding van enige kopie. Elektronische communicatiemiddelen zijn niet veilig en kunnen worden onderschept, gemanipuleerd, door virussen geïnfecteerd, vertraagd of aan een andere geadresseerde worden doorgezonden, e.g. door virussen, andere kwaadwillende software en/of spam filters. VanNiekercKieremans B.V. is op geen enkele (rechts)grond aansprakelijk voor eventuele daaruit voortvloeiende

schade. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan VanNiekerkCieremans B.V.'s algemene voorwaarden. Deze algemene voorwaarden bevatten onder meer een beperking van aansprakelijkheid, zijn [hier](#) in te zien en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen zijn onderworpen aan de exclusief bevoegde rechter te Rotterdam.

VanNiekerkCieremans B.V.; corporate seat Rotterdam; trade register no. 60896434. This e-mail, including any attachments, is confidential and may be subject to professional privilege of attorney's-at-law. It may not be used, disclosed, copied, distributed or retained by anyone other than the intended addressee. If you have received this e-mail by mistake, please notify us immediately and return it to us without retaining a copy. Electronic communications are not secure and may be intercepted, manipulated, infected, delayed or misdirected, e.g. by viruses, other malicious software and spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is not liable on any legal ground for damage resulting from any such event. All legal relationships are subject to VanNiekerkCieremans B.V.'s general terms and conditions, which can be consulted [here](#) and will be provided free of charge upon request. These general terms and conditions contain a limitation of liability clause. Dutch law is applicable and disputes shall be submitted exclusively to the Rotterdam District Court.

VanNiekerkCieremans B.V.
Advocaten

Het Witte Huis, Wijnhaven 3v, 3011 WG Rotterdam, the Netherlands
www.vanniekerkcieremans.nl

VanNiekerkCieremans B.V. is gevestigd te Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 60896434. Deze e-mail, inclusief eventuele bijlagen, is vertrouwelijk en kan onderworpen zijn aan een beroepsgeheim van advocaten. Deze mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. In het geval deze e-mail en/of eventuele bijlagen niet voor u is bestemd, verzoeken wij u direct contact met ons op te nemen en de e-mail inclusief eventuele bijlagen te retourneren zonder achterhouding van enige kopie. Elektronische communicatiemiddelen zijn niet veilig en kunnen worden onderschept, gemanipuleerd, door virussen geïnfecteerd, vertraagd of aan een andere geadresseerde worden doorgezonden, e.g. door virussen, andere kwaadwillende software en/of spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is op geen enkele (rechts)grond aansprakelijk voor eventuele daaruit voortvloeiende schade. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan VanNiekerkCieremans B.V.'s algemene voorwaarden. Deze algemene voorwaarden bevatten onder meer een beperking van aansprakelijkheid, zijn [hier](#) in te zien en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen zijn onderworpen aan de exclusief bevoegde rechter te Rotterdam.

VanNiekerkCieremans B.V.; corporate seat Rotterdam; trade register no. 60896434. This e-mail, including any attachments, is confidential and may be subject to professional privilege of attorney's-at-law. It may not be used, disclosed, copied, distributed or retained by anyone other than the intended addressee. If you have received this e-mail by mistake, please notify us immediately and return it to us without retaining a copy. Electronic communications are not secure and may be intercepted, manipulated, infected, delayed or misdirected, e.g. by viruses, other malicious software and spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is not liable on any legal ground for damage resulting from any such event. All legal relationships are subject to VanNiekerkCieremans B.V.'s general terms and conditions, which can be consulted [here](#) and will be provided free of charge upon request. These general terms and conditions contain a limitation of liability clause. Dutch law is applicable and disputes shall be submitted exclusively to the Rotterdam District Court.

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

VanNiekerkCieremans B.V.
Advocaten

Het Witte Huis, Wijnhaven 3v, 3011 WG Rotterdam, the Netherlands
www.vanniekerkcieremans.nl

VanNiekerkCieremans B.V. is gevestigd te Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 60896434. Deze e-mail, inclusief eventuele bijlagen, is vertrouwelijk en kan onderworpen zijn aan een beroepsgeheim van advocaten. Deze mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of

behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. In het geval deze e-mail en/of eventuele bijlagen niet voor u is bestemd, verzoeken wij u direct contact met ons op te nemen en de e-mail inclusief eventuele bijlagen te retourneren zonder achterhouding van enige kopie. Elektronische communicatiemiddelen zijn niet veilig en kunnen worden onderschept, gemanipuleerd, door virussen geïnfecteerd, vertraagd of aan een andere geadresseerde worden doorgezonden, e.g. door virussen, andere kwaadwillende software en/of spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is op geen enkele (rechts)grond aansprakelijk voor eventuele daaruit voortvloeiende schade. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan VanNiekerkCieremans B.V.'s algemene voorwaarden. Deze algemene voorwaarden bevatten onder meer een beperking van aansprakelijkheid, zijn [hier](#) in te zien en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen zijn onderworpen aan de exclusief bevoegde rechter te Rotterdam.

VanNiekerkCieremans B.V.; corporate seat Rotterdam; trade register no. 60896434. This e-mail, including any attachments, is confidential and may be subject to professional privilege of attorney's-at-law. It may not be used, disclosed, copied, distributed or retained by anyone other than the intended addressee. If you have received this e-mail by mistake, please notify us immediately and return it to us without retaining a copy. Electronic communications are not secure and may be intercepted, manipulated, infected, delayed or misdirected, e.g. by viruses, other malicious software and spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is not liable on any legal ground for damage resulting from any such event. All legal relationships are subject to VanNiekerkCieremans B.V.'s general terms and conditions, which can be consulted [here](#) and will be provided free of charge upon request. These general terms and conditions contain a limitation of liability clause. Dutch law is applicable and disputes shall be submitted exclusively to the Rotterdam District Court.

<20180125_Juridische commissie schadeprotocol
25Jan18_Terugkoppeling_v03.docx>

VanNiekerkCieremans B.V.
Advocaten

Het Witte Huis, Wijnhaven 3v, 3011 WG Rotterdam, the Netherlands
www.vanniekerkcieremans.nl

VanNiekerkCieremans B.V. is gevestigd te Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 60896434. Deze e-mail, inclusief eventuele bijlagen, is vertrouwelijk en kan onderworpen zijn aan een beroepsgeheim van advocaten. Deze mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. In het geval deze e-mail en/of eventuele bijlagen niet voor u is bestemd, verzoeken wij u direct contact met ons op te nemen en de e-mail inclusief eventuele bijlagen te retourneren zonder achterhouding van enige kopie. Elektronische communicatiemiddelen zijn niet veilig en kunnen worden onderschept, gemanipuleerd, door virussen geïnfecteerd, vertraagd of aan een andere geadresseerde worden doorgezonden, e.g. door virussen, andere kwaadwillende software en/of spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is op geen enkele (rechts)grond aansprakelijk voor eventuele daaruit voortvloeiende schade. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan VanNiekerkCieremans B.V.'s algemene voorwaarden. Deze algemene voorwaarden bevatten onder meer een beperking van aansprakelijkheid, zijn [hier](#) in te zien en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen zijn onderworpen aan de exclusief bevoegde rechter te Rotterdam.

VanNiekerkCieremans B.V.; corporate seat Rotterdam; trade register no. 60896434. This e-mail, including any attachments, is confidential and may be subject to professional privilege of attorney's-at-law. It may not be used, disclosed, copied, distributed or retained by anyone other than the intended addressee. If you have received this e-mail by mistake, please notify us immediately and return it to us without retaining a copy. Electronic communications are not secure and may be intercepted, manipulated, infected, delayed or misdirected, e.g. by viruses, other malicious software and spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is not liable on any legal ground for damage resulting from any such event. All legal relationships are subject to VanNiekerkCieremans B.V.'s general terms and conditions, which can be consulted [here](#) and will be provided free of charge upon request. These general terms and conditions contain a limitation of liability clause. Dutch law is applicable and disputes shall be submitted exclusively to the Rotterdam District Court.

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

Virusvrij. www.avg.com

Commentaar schadeprotocol.

Voor het nieuwe protocol is gekozen voor een bestuursrechtelijk kader. Hoewel het bestuursrecht niet het meest aangewezen frame is voor de afhandeling van zaken waarin de civielrechtelijke aansprakelijkheid van de NAM centraal staat is in de discussie met de juridische commissie van donderdag 25 januari jl. een vorm gevonden om dit te realiseren.

Er resteren echter nog wel een aantal punten die aandacht behoeven.

De onafhankelijkheid van de Tijdelijke commissie mijnbouwschade Groningen.

De onafhankelijkheid van Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade (TCM) is uiteraard cruciaal belang.

In de toelichting op het concept besluit wordt daar nadrukkelijk op gewezen. Zie par. 2.1 "onafhankelijke beoordeling van schademeldingen". En par 5: "De onafhankelijkheid van de Commissie is van groot belang".

De onafhankelijkheid is in het concept echter onvoldoende gewaarborgd.

Van wezenlijk belang voor de onafhankelijke positie van de leden van de TCM is de waarborg dat zij niet ontslagen kunnen worden als zij de minister onwelgevallig zijn. In art. 4 lid 3 is echter bepaald dat de leden door de minister kunnen worden ontslagen, waarbij zelfs geen enkele ontslaggrond wordt genoemd. Als waarborg voor onafhankelijkheid is het noodzakelijk dat hun positie wordt beschermd door nauwkeurig te omschrijven op welke gronden zij kunnen worden ontslagen. Vgl. de ontslaggronden voor de rechter in de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren. Pas dan is de TCM onafhankelijk, ook van de minister van EZK.

Voorts is van belang dat de Staat garandeert dat alle beschikkingen van het TCM onverkort en onverwijld worden uitgevoerd.

In het licht van de onafhankelijkheid is art. 7 lid 3 een bijzondere bepaling. Juist is uiteraard dat de minister geen instructies aan de TCM mag geven omtrent individuele zaken. Bij onafhankelijkheid hoort dat de minister geen enkele instructie aan de leden van de TCM kan geven, behalve dan dat zij beslissingen moeten geven met toepassing van het geldende nederlandse recht.

In de stukken wordt niet duidelijk hoe de uitvoeringsorganisatie van de TCM wordt geregeld. Tot voor kort was de gedachte dat het CVW deze taak op zich zou nemen. Het mag duidelijk zijn dat dit een serieuze bedreiging voor de onafhankelijkheid van de TCM zou zijn.

Het CVW is een BV die als vertegenwoordiger van het NAM fungeert. Door de eigenaren wordt het CVW dan ook gezien als een verlengstuk van de NAM en wordt het CVW met hetzelfde wantrouwen bejegend. De BV heeft twee aandeelhouders die sterk gelieerd zijn aan de NAM. Het lijkt niet realistisch ervan uit te gaan dat de twee aandeelhouders geen invloed zullen hebben op de bedrijfsvoering van het CVW, nu de aandeelhouders rendement voor het door hen geïnvesteerde kapitaal zullen willen hebben, getuige het feit dat het CVW in 2016 2,4 miljoen winst heeft gemaakt. Het mag duidelijk zijn dat de aandeelhouders daarbij niet het belang van de eigenaren voorop hebben gesteld.

Door de koppeling van het CVW aan het TCM ontstaat het grote risico dat in de perceptie van de eigenaren het CVW en het TCM als een organisatie wordt beschouwd en het wantrouwen van de eigenaren jegens het CVW ook overgaat op het TCM.

Van groot belang is derhalve dat het TCM een eigen uitvoeringsorganisatie krijgt los van het CVW of de NAM.

Volledige schadevergoeding.

Het is zeer onbevredigend dat de TCM slechts bevoegd is claims betreffende schade aan gebouwen en werken te behandelen. Er zijn een aantal eigenaren die ook soms grote omzetschade lijden en al jaren wachten op vergoeding daarvan. De omstandigheid dat de TCM een tijdelijke commissie is in afwachting van een wettelijke regeling voor de definitieve commissie is onvoldoende overtuigend om eigenaren met deze schade nog weer langer te laten wachten. Er is niets op tegen de TCM bevoegd te maken om over de volledige schadevergoeding te oordelen.

Zo er de voorkeur aangegeven wordt de bevoegdheid van de TCM te beperken tot schade aan gebouwen en

werken, dan lijkt het een eis van redelijkheid dat de eigenaren/ondernemers, die ook te maken hebben met omzetschade hun schade via een voor hen kosteloze procedure bij de rechtbank kunnen verhalen. Het kan niet zo zijn dat alle eigenaren hun schade aan gebouwen kosteloos kunnen aanmelden en kunnen laten beslissen door de AB en door de TCM, doch de eigenaren die daarnaast ook andere, soms forse, schade hebben voor die afdoening zouden moeten betalen.

De contra-expertise.

Indien de claim vande schademelder door de TCM wordt afgewezen en hij daartegen bezwaar aantekend, dient de schademelder de gelegenheid d te krijgen bewijs van zijn stellingen te leveren. De schademelder dient, indien hij dat wenst, de gelegenheid te krijgen bewijs van zijn stellingen te leveren.

De schademelder dient te worden voorzien van juridische en technisch adequate bijstand, indien hij dat wenst en indien dat, gelet op de aard van de zaak, aangewezen is. Wellicht kan de bezwaaradviescommissie dat in haar advies meenemen, dan wel zelf de schademelder juridische en technische bijstand toedelen. De juridische en technische bijstand is kosteloos voor de schademelder.

Twee procedures van afdoening van schade.

Een belangrijke implicatie van het nieuwe protocol is het feit dat twee wijzen van afdoening naast elkaar gaan fungeren: de AB die beslist op basis van het burgerlijk recht inclusief het bewijsvermoeden van art. 6:177a BW en daarnaast de publiekrechtelijke TCM met een bestuursrechtelijk traject met bezwaar en beroep conform het bestuursrecht.

In de bijeenkomst op donderdag jl is benadrukt dat het nettoresultaat in beide procedures niet van elkaar mogen afwijken. Dat zal ook in de toelichting op het nieuwe protocol worden benadrukt.

Hoe dat in de praktijk bereikt kan worden is nog niet zo eenvoudig, gelet op het feit, dat de civielrechtelijke benadering sterk verschilt van de benadering vanuit het bestuursrecht.

De civielrechtelijke benadering is bewijsrechtelijk van karakter: bij toepassing van het bewijsvermoeden gaat het met name om de vraag of voldoende tegenbewijs is geleverd. Zo nee, dan wordt in rechte aangenomen dat sprake is van aardbevingsschade. In feite is dat wellicht niet zo.

Bij de bestuursrechtelijke benadering, zoals voorzien in het concept protocol, wijst de TCM een verzoek toe, indien zij van oordeel is, dat sprake is van aardbevingsschade (art. 9 lid 3 protocol). In de systematiek van het concept protocol beslist de TCM op basis van technisch onderzoek naar de oorzaak van de schade (art. 9, lid 1 protocol). Dat impliceert een beoordeling die gericht is op de vraag of in feite sprake is van aardbevingsschade.

Derhalve een totaal andere beoordeling. Een andere uitkomst is dan ook bepaald niet denkbeeldig. De toevoeging in art. 9 lid "zulks met inachtneming van het civielrechtelijke schadevergoedingsrecht" brengt met zich mee, dat ingeval het bewijsvermoeden van teoapssing is de TCM moet beoordelen of kort gezegd geïnduceerde aardbeving tot de mogelijke oorzaken behoort en zo ja, die oorzaak bepalend moet laten zijn.

Daarbij moet aangetekend worden dat de wetgever beoogd heeft met het bewijsvermoeden de eigenaren een zeer sterke rechtsbescherming te geven. Het kan niet zo zijn, dat, nu uit beleidsoverwegingen gekozen wordt voor een bestuursrechtelijke weg, waarin het bewijsvermoeden als zodanig geen plaats heeft, die rechtsbescherming voor de eigenaren geheel of gedeeltelijk zou wegvallen. De eigenaren mogen daardoor niet in een nadeliger positie terecht komen. Juist de wet beoogt dat te voorkomen.

Het concept prototol kiest voor een eenvoudige oplossing door alle zaken die nu door de AB worden behandeld onder te brengen bij de TCM. Dat is echter onjuist gelet op de arbitrage overeenkomst die de eigenaren onder het oude protocol hebben gesloten. De eigenaren de keuze geven om over te stappen naar het nieuwe protocol is in theorie een mogelijkheid. In werkelijkheid levert het voor die eigenaren de keuze op om op redelijk afzienbare termijn hun zaak behandeld te zien door de AB, dan wel bovenop (of wellicht onderop) de inmiddels torenhoge stapel zaken voor het nieuwe protocol te komen, nog los van het vele administratieve werk die een dergelijke keuze met zich mee gaat brengen. Dat lijkt niet een realistische gang van zaken.

Een praktischer oplossing zou zijn, de beide afdoeningsinstanties, AB en TCM, met elkaar in contact te brengen. Denkbaar is dat een aantal arbiters zitting nemen in de TCM en op die manier de kennis, ervaring

en cultuur van de AB overbrengen naar de TCM. Op die manier zouden beslissingen door de AB en de TCM zoveel mogelijk op elkaar afgestemd kunnen worden. Zo zou ook een goede bezetting van de TCM voor de komende tijd gegarandeerd zijn. Een en ander hangt uiteraard ook sterk af van de wijze van werken die in de TCM wordt afgesproken. De AB is gaarne bereid tot nader overleg.

Tot slot.

Afschaffing van de AB zoals in art. 16 doet wel heel wonderlijk aan tegen de achtergrond van het feit dat de AB welhaast de enige instantie is, waarin de Groningers nog enig vertrouwen hebben, het feit dat de Tweede Kamer steeds heeft aangedrongen op handhaving van de AB en ten slotte het feit in het regeerakkoord wordt gemeld dat de huidige arbitrage-regelingen blijven bestaan.

5.1.2.e

27-01-2018

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Bestuurlijk overleg schadeprotocol Groningen
Datum: zondag 28 januari 2018 21:12:18

Beste 5.1.2.e ,

Dankjewel voor je mail en de stukken. Ik kan inderdaad morgen ruimte maken om bij het overleg te zijn als dat gewenst is. Ik spreek je morgenochtend verder!

Groet,
5.1.2.e

5.1.2.e | Pels Rijcken & Droogleevers Fortuijn N.V. | Bezuidenhoutseweg 57 |
 Postbus 11756, 2502 AT Den Haag |
 t +31 (0)70 5.1.2.e | m +31 (0)6 5.1.2.e | f +31 (0)70 5.1.2.e | 5.1.2.e@pelsrijcken.nl |
 www.pelsrijcken.nl
 Printen, echt nodig?

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@minez.nl]
Verzonden: zondag 28 januari 2018 19:21
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Bestuurlijk overleg schadeprotocol Groningen

Beste 5.1.2.e ,

Allereerst nogmaals mijn dank voor jullie bijdragen aan de bijeenkomst donderdag jl. van de juridische review groep rond het nieuwe schadeprotocol Groningen. Het was volgens mij een constructief overleg.

Dit weekend is verder geschaafd aan het schadeprotocol Groningen, aan de overeenkomst Staat-NAM ter financiering van de schadeafhandeling en aan een voorstel voor het entameren van een prejudiciële procedure. De actuele versies van deze documenten heb ik bijgevoegd.

Nam heeft vandaag laten weten t.a.v. de overeenkomst nog de nodige wensen te hebben, gelet op de actuele versie van het schadeprotocol (een “blanco cheque” volgens hen).

A.s. maandag is over het schadeprotocol een bestuurlijk overleg van de minister met regiobestuurders (CdK Groningen, gedeputeerde, burgemeester(s)) en maatschappelijke partijen Groningen Bodem Beweging en Gasberaad. Dat is een belangrijk overleg, waarin moet blijken of alle partijen achter de nieuwe aanpak van de minister kunnen staan om de schadeproblematiek langs de beschreven lijnen op publiekrechtelijke grondslag verder aan te pakken. De minister wil snel voortgang en zo mogelijk al medio deze week met het protocol naar buiten treden.

Het nieuwsitem van gisteren over de door Shell vorig jaar ingetrokken 403-verklaring t.a.v. NAM laat ook zien hoe gevoelig het allemaal ligt.

Mijn concrete vraag is of 5.1.2.e beschikbaar kan zijn om, indien maandagochtend blijkt dat dat gewenst wordt, met mij bij het bestuurlijk overleg maandagmiddag te zijn (in Den Haag).

Het overleg is van 12.00 tot 14.30 uur, daarvoor is om 11.30 uur vooroverleg met de minister.

Ik zoek morgenochtend graag even nader contact om een en ander verder af te stemmen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Het bericht kan vertrouwelijke informatie bevatten waarvoor het beroepsgeheim van advocaat of notaris geldt. Als u dit bericht per abuis hebt ontvangen, wordt u verzocht het te vernietigen en de afzender te informeren. Alle werkzaamheden worden verricht op grond van een overeenkomst van opdracht als bedoeld in artikel 7:400 van het Burgerlijk Wetboek met de naamloze vennootschap Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V., gevestigd te Den Haag en ingeschreven in het Handelsregister onder nr. 27283716. Op de overeenkomst zijn de algemene voorwaarden van toepassing, die zijn gedeponneerd ter griffie rechtbank Den Haag onder nr. 19/2015. Daarin is een aansprakelijkheidsbeperking opgenomen. De algemene voorwaarden zijn te raadplegen op www.pelsrijcken.nl/algemene-voorwaarden en worden op verzoek langs elektronische weg of op andere wijze kosteloos aan u toegezonden.

This message is solely intended for the addressee and may contain information that is confidential and legally privileged. If you are not the intended recipient please notify the sender immediately and delete this message. All our services are performed by virtue of an agreement for the supply of services as referred to in Section 7:400 of the Dutch Civil Code between Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V. and the client. Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V. is a public limited company that is based in The Hague and registered with the Chamber of Commerce Haaglanden under number 27283716. All services provided are subject to our general terms and conditions which include a limitation of liability clause and are deposited with the District Court of The Hague under number 19/2015. Our general terms and conditions can be found on our website www.pelsrijcken.eu/algemene-voorwaarden and upon request we will provide you with a copy, free of charge.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e; A. Hammerstein: 5.1.2.e@delfzijl.nl; 5.1.2.e@provinciegroningen.nl;
 5.1.2.e@delfzijl.nl; 5.1.2.e
 @groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e
 @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol
Datum: maandag 29 januari 2018 09:58:27
Bijlagen: 180128 input schadeafhandeling hb.doc
 nader commentaar op het protocol.odt

Geachte 5.1.2.e, Beste 5.1.2.e, cc anderen

Veel dank voor uw aanvullende opmerkingen. Ik zou (wellicht ten overvloede) graag willen benadrukken dat mijn eerder gedeelde terugkoppeling een verslaglegging tracht te zijn van het gesprek dat donderdag jl. tussen u allen heeft plaatsgevonden. Het is nadrukkelijk niet bedoeld als een 1:1 weergave van hoe zaken nu door het Ministerie verwerkt zijn in een volgende versie van het protocol. Ik weet zeker dat er door het team bij EZK veel meer zaken dan ik in het verslag heb kunnen weergeven uit de sessie meegenomen zijn, met de juiste bewoording en nuance t.b.v. het protocol. Uw nadere aanvullende opmerkingen zullen daar ook aan kunnen bijdragen. Ook het eerder gedeelde aanvullende commentaar van 5.1.2.e draagt hier aan bij, waarvoor veel dank.

Wat betreft het doormailen, volgens mij heeft iedereen de documenten ontvangen, maar voor de volledigheid hier toch nogmaals bijgevoegd (zowel de aanvullende opmerkingen van 5.1.2.e als van 5.1.2.e).

Met vriendelijke groet,
5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e@bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at BCG.com

From: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@rug.nl]

Sent: Sunday, January 28, 2018 21:24

To: 5.1.2.e@bcg.com>

Cc: 5.1.2.e@vanniekerkciemans.nl>; A. Hammerstein
 5.1.2.e@outlook.com>; 5.1.2.e@delfzijl.nl; 5.1.2.e@provinciegroningen.nl;
 5.1.2.e@delfzijl.nl; 5.1.2.e@minez.nl; 5.1.2.e@minez.nl;
 5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl;
 5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e
 @midden-groningen.nl>; 5.1.2.e@bcg.com>; 5.1.2.e
 <5.1.2.e@gmail.com>; 5.1.2.e@gasberaad.nl>;
 5.1.2.e@groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e@hotmail.nl>; 5.1.2.e
 @minez.nl>; 5.1.2.e
 @minez.nl>; 5.1.2.e@pelsrijcken.nl; 5.1.2.e

<5.1.2.e@pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e@bcg.com>

Subject: Re: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

beste 5.1.2.e (cc anderen),

Veel dank voor de terugkoppeling. Intussen zijn mijn zorgen nog lang niet weggenomen. Zie bijgaand.

@5.1.2.e: Zou jij ook nog naar allen willen doormailen? Mijn programma geeft voor diverse adressen foutmeldingen. Dank!

vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e, vakgroep staatsrecht, bestuursrecht en bestuurskunde, Rijksuniversiteit Groningen
<http://www.rug.nl/staff/h.e.broring/>

2018-01-27 18:26 GMT+01:00 5.1.2.e@bcg.com>:

Beste allen,

Ik heb de meeste aanpassingen doorgevoerd, bijgevoegd de finale versie van het verslag ("Terugkoppeling_vf").

Voor de volledigheid ook het originele commentaar dat ik nog van 5.1.2.e 1:1 heb ontvangen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e@bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at BCG.com

From: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@vanniekerkciemans.nl]

Sent: Saturday, January 27, 2018 11:14

To: 5.1.2.e@bcg.com>

Cc: 5.1.2.e@outlook.com>; 5.1.2.e@outlook.com

<5.1.2.e@outlook.com>; 5.1.2.e@telfort.nl <5.1.2.e@telfort.nl>;

5.1.2.e@tregthuys.nl <5.1.2.e@tregthuys.nl>; 5.1.2.e@rug.nl

<5.1.2.e@rug.nl>; 5.1.2.e@rug.nl <5.1.2.e@rug.nl>;

5.1.2.e@rug.nl <5.1.2.e@rug.nl>;

5.1.2.e@vanniekerkciemans.nl

<5.1.2.e@vanniekerkciemans.nl>; 5.1.2.e@delfzijl.nl;

5.1.2.e@provinciegroningen.nl; 5.1.2.e@delfzijl.nl; 5.1.2.e@minez.nl;

5.1.2.e@minez.nl; 5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl;

5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl;

5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e
5.1.2.e @midden-groningen.nl; 5.1.2.e @bcg.com>;
5.1.2.e @gmail.com>; 5.1.2.e
5.1.2.e @gasberaad.nl>; 5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e
5.1.2.e @hotmail.nl>; 5.1.2.e @minez.nl>;
5.1.2.e @minez.nl>; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl;
5.1.2.e @pelsrijcken.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com>

Subject: Re: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Beste 5.1.2.e, allen,

Omdat ik nog geen reactie van de andere leden heb gezien, reageer ik hierbij nog aanvullend als volgt.

Als de gedachte is om de regeling minimaal eenzelfde beschermingsniveau te laten bieden als uit het civiele recht volgt, kan er in mijn visie - vanuit zuiver civielrechtelijk perspectief - geen discussie over bestaan dat de regeling zou moeten gelden voor alle gevallen.

Aan artikel 6:177a BW is immers door de wetgever de onmiddellijke werking ex artikel 68a Overgangswet NBW ("Ow") toebedeeld, hetgeen voor deze materie geen grenzen stelt aan de temporele reikwijdte van de beoogde bescherming. Ten overvloede en volledigheidshalve: ik zie verder geen rol weggelegd voor artikel 75 Ow.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

VanNiekerkCieremans B.V.
advocaten

Advocaat / Attorney-at-law

T [+31 10 5.1.2.e](tel:+31105120512)

F [+31 10 5.1.2.e](tel:+31105120512)

M [+31 6 5.1.2.e](tel:+3165120512)

E [5.1.2.e @vanniekerkcieremans.nl](mailto:5.1.2.e@vanniekerkcieremans.nl)

I www.vanniekerkcieremans.nl

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 26 jan. 2018 om 12:56 heeft 5.1.2.e @bcg.com> het volgende geschreven:

Beste allen,

Dank voor de track changes tot dusver. Het gros hiervan is helder: hierbij een update van het document met geaccepteerde track changes.

Eén van de aanpassingen heb ik nog als track changes laten staan: bijna onderaan het document, onder het kopje "Afhandeling schademeldingen uit het verleden", tweede punt (geel gearceerd in de bijlage). Ik zou graag bevestiging vanuit de juridische commissie willen vragen m.b.t. deze specifieke aanpassing, om vast te stellen of dit wel of niet een door de

commissie gedragen aanpassing is. Het is namelijk een wezenlijk verschil of alle schades die gemeld zijn voor 31 maart 2017 de mogelijkheid moeten krijgen om onder het nieuwe protocol te vallen, of alleen die meldingen van voor 31 maart 2017 die nog in procedure zitten (contra-expertise/arbiter).

Dank en groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e

5.1.2.e [@bcg.com](mailto:5.1.2.e@bcg.com)

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at BCG.com

From: 5.1.2.e

[mailto:5.1.2.e [@vanniekerkcieremans.nl](mailto:5.1.2.e@vanniekerkcieremans.nl)]

Sent: Friday, January 26, 2018 11:05

To: A. Hammerstein 5.1.2.e [@outlook.com](mailto:5.1.2.e@outlook.com); 5.1.2.e

<5.1.2.e [@bcg.com](mailto:5.1.2.e@bcg.com); 5.1.2.e [@outlook.com](mailto:5.1.2.e@outlook.com);

5.1.2.e [@telfort.nl](mailto:5.1.2.e@telfort.nl); 5.1.2.e [@tregthuys.nl](mailto:5.1.2.e@tregthuys.nl); 5.1.2.e [@rug.nl](mailto:5.1.2.e@rug.nl);

5.1.2.e [@rug.nl](mailto:5.1.2.e@rug.nl); 5.1.2.e [@rug.nl](mailto:5.1.2.e@rug.nl);

5.1.2.e [@vanniekerkcieremans.nl](mailto:5.1.2.e@vanniekerkcieremans.nl)

Cc: 5.1.2.e [@delfzijl.nl](mailto:5.1.2.e@delfzijl.nl); 5.1.2.e [@provinciegroningen.nl](mailto:5.1.2.e@provinciegroningen.nl);

5.1.2.e [@delfzijl.nl](mailto:5.1.2.e@delfzijl.nl); 5.1.2.e [@minez.nl](mailto:5.1.2.e@minez.nl); 5.1.2.e [@minez.nl](mailto:5.1.2.e@minez.nl);

5.1.2.e [@nationaalcoordinatorgroningen.nl](mailto:5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl);

5.1.2.e [@nationaalcoordinatorgroningen.nl](mailto:5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl);

5.1.2.e [@nationaalcoordinatorgroningen.nl](mailto:5.1.2.e@nationaalcoordinatorgroningen.nl); 5.1.2.e

[@midden-groningen.nl](mailto:5.1.2.e@midden-groningen.nl); 5.1.2.e

[@bcg.com](mailto:5.1.2.e@bcg.com); 5.1.2.e

[@gmail.com](mailto:5.1.2.e@gmail.com); 5.1.2.e

[@gasberaad.nl](mailto:5.1.2.e@gasberaad.nl);

5.1.2.e [@groninger-bodem-beweging.nl](mailto:5.1.2.e@groninger-bodem-beweging.nl); 5.1.2.e

[@hotmail.nl](mailto:5.1.2.e@hotmail.nl@hotmail.nl); 5.1.2.e

[@minez.nl](mailto:5.1.2.e@minez.nl); 5.1.2.e

[@minez.nl](mailto:5.1.2.e@minez.nl); 5.1.2.e [@pelsriicken.nl](mailto:5.1.2.e@pelsriicken.nl); 5.1.2.e

[@pelsriicken.nl](mailto:5.1.2.e@pelsriicken.nl); 5.1.2.e

[@bcg.com](mailto:5.1.2.e@bcg.com)

Subject: RE: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Beste allen,

Hierbij zend ik jullie mijn suggesties/opmerkingen (zie **bijlage** in track changes).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

VanNiekerkCieremans B.V.
advocaten

5.1.2.e

T +31 10 5.1.2.e

F +31 10 5.1.2.e

M +31 6 5.1.2.e
E 5.1.2.e @vanniekerkciere.mans.nl
I www.vanniekerkciere.mans.nl

Van: A. Hammerstein [mailto:5.1.2.e @outlook.com]
Verzonden: vrijdag 26 januari 2018 9:20
Aan: 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl;
5.1.2.e @tregthuys.nl; 5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @rug.nl;
5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @vanniekerkciere.mans.nl
cc: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e @delfzijl.nl;
5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e
5.1.2.e @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Beste 5.1.2.e en allen,

Het is volgens mij een uitstekend verslag. Ik heb enkele voorstellen tot wijziging in de bijlage (track changes) opgenomen.

Met vriendelijke groet,

Fred Hammerstein

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e @bcg.com]
Verzonden: vrijdag 26 januari 2018 00:37
Aan: 5.1.2.e @outlook.com; 5.1.2.e @telfort.nl;
5.1.2.e @tregthuys.nl; 5.1.2.e @rug.nl; f.t.oldenhuis@rug.nl;
5.1.2.e @rug.nl; 5.1.2.e @vanniekerkciere.mans.nl
CC: 5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @provinciegroningen.nl;
5.1.2.e @delfzijl.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl;
5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @midden-groningen.nl; 5.1.2.e @bcg.com; 5.1.2.e @gmail.com; 5.1.2.e @gasberaad.nl;
5.1.2.e @groninger-bodem-beweging.nl; 5.1.2.e @hotmail.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @minez.nl; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e @pelsrijcken.nl; 5.1.2.e @bcg.com

Onderwerp: Terugkoppeling juridische commissie schadeprotocol

Geachte juridische commissie, cc expert team

In aanvulling op de eerder gedeelde schriftelijke input van individuele commissieleden, bijgevoegd de algemene terugkoppeling van de sessie van vanmiddag. Ik verneem graag van u of er aanvullingen en/of suggesties tot aanpassingen zijn (bij voorkeur direct in het originele document met track

changes).

Let op: dit is absoluut een concept versie. Ik heb vast het e.e.a. verkeerd verwoord. Graag onmiddellijk reactie indien dat zo is, dan kan ik het rechtzetten (is namelijk niet mijn intentie).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e@bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at [BCG.com](https://www.bcg.com)

The Boston Consulting Group B.V.
Commercial Register Amsterdam 31040324

This e-mail message may contain confidential and/or privileged information. If you are not an addressee or otherwise authorized to receive this message, you should not use, copy, disclose or take any action based on this e-mail or any information contained in the message. If you have received this material in error, please advise the sender immediately by reply e-mail and delete this message. Thank you.

VanNiekerkCieremans B.V.
Advocaten

Het Witte Huis, Wijnhaven 3v, 3011 WG Rotterdam, the Netherlands
www.vanniekerkcieremans.nl

VanNiekerkCieremans B.V. is gevestigd te Rotterdam en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 60896434. Deze e-mail, inclusief eventuele bijlagen, is vertrouwelijk en kan onderworpen zijn aan een beroepsgeheim van advocaten. Deze mag niet worden gebruikt, geopenbaard, verveelvoudigd, gedistribueerd of behouden door een ander dan de beoogde ontvanger. In het geval deze e-mail en/of eventuele bijlagen niet voor u is bestemd, verzoeken wij u direct contact met ons op te nemen en de e-mail inclusief eventuele bijlagen te retourneren zonder achterhouding van enige kopie. Elektronische communicatiemiddelen zijn niet veilig en kunnen worden onderschept, gemanipuleerd, door virussen geïnfecteerd, vertraagd of aan een andere geadresseerde worden doorgezonden, e.g. door virussen, andere kwaadwillende software en/of spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is op geen enkele (rechts)grond aansprakelijk voor eventuele daaruit voortvloeiende schade. Alle juridische relaties zijn onderworpen aan VanNiekerkCieremans B.V.'s algemene voorwaarden. Deze algemene voorwaarden bevatten onder meer een beperking van aansprakelijkheid, zijn [hier](#) in te zien en worden op verzoek kosteloos toegezonden. Nederlands recht is van toepassing en geschillen zijn onderworpen aan de exclusief bevoegde rechter te Rotterdam.

VanNiekerkCieremans B.V.; corporate seat Rotterdam; trade register no. 60896434. This e-mail, including any attachments, is confidential and may be subject to professional privilege of attorney's-at-law. It may not be used, disclosed, copied, distributed or retained by anyone other than the intended addressee. If you have received this e-mail by mistake, please notify us immediately and return it to us without retaining a copy. Electronic communications are not secure and may be intercepted, manipulated, infected, delayed or misdirected, e.g. by viruses, other malicious software and spam filters. VanNiekerkCieremans B.V. is not liable on any legal ground for damage resulting from any such event. All legal relationships are subject to VanNiekerkCieremans B.V.'s general terms and conditions, which can be consulted [here](#) and will be provided free of charge upon request. These general terms and conditions contain a limitation of liability clause. Dutch law is applicable and disputes shall be submitted exclusively to the Rotterdam District Court.

5.1.2.e

T +31(0)50 5.1.2.e
T +31(0)50 5.1.2.e
F +31(0)50 5.1.2.e
H +31(0)592 5.1.2.e
M +31(0)6 5.1.2.e5.1.2.e @rug.nl
Oude Kijk in 't Jatstraat 26
Harmoniegebouw 5.1.2.ePostbus / PO Box 716
9700 AS Groningen
The NetherlandsDatum
28 januari 2018Ons kenmerk
Opmerkingen hb nav terugkoppeling
Juridische commissie schadeprotocol
25 januari 2018, 16:00-17:30.

besten,

Hierbij een paar korte opmerkingen nav terugkoppeling Juridische commissie schadeprotocol 25 januari 2018, 16:00-17:30 (in samenhang met de besproken concept-regeling). Onder verwijzing naar mijn eerdere opmerkingen constateer ik dat nog lang niet alle juridische fouten en onduidelijkheden zijn weggenomen. Mijn opmerkingen betreffen A) de inhoud en B) de juridische vormgeving.

Ad A Inhoud

De inhoud is het belangrijkste. Op dit punt herhaal ik dat veel – zeer veel – wordt doorgeschoven. Hiermee is de beoordeling van causaliteit (en schade) vol *onzekerheid*. Waarom wordt trouwens het bewijsvermoeden van art. 6:177a BW niet gewoon vertaald in een bewijsbeleidsregel?

De *ratio* van de nieuwe regeling is dat de overheid op basis van een bestuursbevoegdheid de schadeafhandeling van NAM/CVW overneemt en dat daarbij ten minste het niveau van het BW wordt aangehouden. In het licht van deze ratio is het ongelukkig dat nog steeds wordt gesproken van buitenwettelijk begunstigend beleid, zij het dat buitenwettelijk nu tussen () is geplaatst. Alsof de burgers gunsten krijgen... Formeel is de overheid inderdaad niet verplicht de schadeafhandeling op zich te nemen (hoewel: verantwoordelijke staat, profijtbeginsel, etc.). In het licht van de ratio van de regeling wordt echter volwaardige schadevergoeding beoogd, zij het nu op publiekrechtelijke grondslag. Of wil de overheid inderdaad ivm bijv. terugtrek Shell en Exxon een slag om de arm houden? Dat zou een schandaal betekenen. Daar komt bij dat de term buitenwettelijk begunstigend beleid in de doctrine wordt gebruikt voor een totaal andere beleidscategorie dan hier aan de orde. Zie mijn eerdere opmerkingen.

Die ratio van de publiekrechtelijke schadeafhandeling is volstrekt helder. Gelet op deze ratio gaat het in sterke mate om *recht*vragen (inhoudelijk en bewijsrechtelijk overeenkomstig aan het privaatrecht: artt. 6:177 en 6:177a BW). Daarnaast is sprake van (omringende) *beleid*svrijheid, in die zin dat waar nodig of wenselijk voor ruimhartige oplossingen kan worden gekozen. In het licht van de ratio kan men zich afvragen of de beleidsvrijheid niet teveel wordt benadrukt. De terugkoppeling maakt niet duidelijk in hoeverre op dit punt een aanpassing is doorgevoerd.

Ad B Juridische vormgeving

Verder is mijn grote kritiek op de juridische vormgeving, meer specifiek de bevoegdhedenstructuur, niet weggenomen.

In de eerste plaats is er de vraag hoe zonder wettelijke regeling überhaupt een *publiekrechtelijke bevoegdheid* kan worden gecreëerd (donderdagmiddag hebben we hierover uitvoerig gesproken). Dit probleem laat zich goed oplossen door te redeneren dat sprake is van positief, presterend bestuur waarmee geen inbreuk wordt gemaakt op vrijheden en rechten van burgers. Het tegendeel wordt juist beoogd. Gegeven verder de uitzonderlijke omstandigheden en het tijdelijke karakter van de regeling is goed verdedigbaar dat de bevoegdheid tot schadeafhandeling op beleidsregels wordt gebaseerd. Daarmee zijn beperkingen vanwege het legaliteitsbeginsel overwonnen. Ik zie dan ook niet in waarom de bestuursrechter ic niet in een op beleid gebaseerde bevoegdheid zou willen meegaan. Zie voor verdere aanknopingspunten ook mijn eerdere opmerkingen. De terugkoppeling maakt niet duidelijk in hoeverre dit punt van de bevoegdheidscreatie is verbeterd.

In de tweede plaats meen ik dat het om een bevoegdheid van de *minister* van EZK gaat (die bovendien beleidsregels vaststelt tzv de hem toekomende bevoegdheid; cf 4:81, eerste lid, Awb). Kortom, de minister is het bevoegde bestuursorgaan (het bevoegde gezag). De voorgestelde regeling kan evenwel worden gelezen als een vorm van attributie van bestuursbevoegdheid door middel van beleidsregels aan een derde: de commissie(s). Dit is bestuursrechtelijk een brug te ver. Je kunt niet niet-ondergeschikten (of ondergeschikte ambtenaren) ogv beleidsregels tot bestuursorgaan maken (attributie van bestuursbevoegdheid ogv beleidsregels is in beginsel überhaupt onmogelijk, behalve wat betreft de hierboven weergegeven argumentatie mbt de bevoegdheid van de minister: een bestaand a-orgaan). Overigens is bij gebreke van een wettelijke grondslag delegatie aan de commissie(s) evenmin toegestaan. De terugkoppeling maakt niet duidelijk in hoeverre de fouten en slordigheden op dit punt zijn verbeterd.

In de derde plaats moeten aspecten als *mandaat, de behandeling van bezwaarschriften, het geven van instructies, etc.* worden opgezet vanuit de gedachte dat de minister het bevoegde bestuursorgaan is. Oa is het in het licht van de minister als bestuursorgaan is onjuist dat hij enkel systeemverantwoordelijk is. Het bezwaar moet formeel worden gemaakt bij de minister (die mandaat echter mag verlenen), etc. Zie verder mijn eerdere opmerkingen. De terugkoppeling doet vermoeden dat de regeling op dit punt is amper is verbeterd.

Ik begrijp niet waarom men de minister en de nieuwe commissie(s), die voor een buitengewoon zware taak komen te staan, vanuit een juridisch moeras van start wil laten gaan. Wie heeft daar welk belang bij? Waarom wenst men geen transparantie? Waarom meteen mist creëren en aldus het vertrouwen schaden?

Een mogelijke verklaring voor het gekozen Spaghetti-bestuur is dat men minister en politiek op afstand wil houden. Of dat men de minister politiek uit de wind wil houden. Maar wie zich op een staats- en bestuursrechtelijk ondeugdelijke regeling baseert, komt vroeg of laat van een kouwe kermis thuis. Bovendien: met een correcte regeling kan men minister en politiek gewoon op afstand houden (benadrukken rechtskarakter, gelijke behandeling, etc.).

Al met al stelt de terugkoppeling stelt mij bepaald niet gerust. Ik heb maw de zorg dat er nog veel fouten en onduidelijkheden in de regeling zijn blijven zitten. Zo kan het niet.

vriendelijke groet,

5.1.2.e

Commentaar schadeprotocol.

Voor het nieuwe protocol is gekozen voor een bestuursrechtelijk kader. Hoewel het bestuursrecht niet het meest aangewezen frame is voor de afhandeling van zaken waarin de civielrechtelijke aansprakelijkheid van de NAM centraal staat is in de discussie met de juridische commissie van donderdag 25 januari jl. een vorm gevonden om dit te realiseren.

Er resteren echter nog wel een aantal punten die aandacht behoeven.

De onafhankelijkheid van de Tijdelijke commissie mijnbouwschade Groningen.

De onafhankelijkheid van Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade (TCM) is uiteraard cruciaal belang.

In de toelichting op het concept besluit wordt daar nadrukkelijk op gewezen. Zie par. 2.1 "onafhankelijke beoordeling van schademeldingen". En par 5: "De onafhankelijkheid van de Commissie is van groot belang".

De onafhankelijkheid is in het concept echter onvoldoende gewaarborgd.

Van wezenlijk belang voor de onafhankelijke positie van de leden van de TCM is de waarborg dat zij niet ontslagen kunnen worden als zij de minister onwelgevallig zijn. In art. 4 lid 3 is echter bepaald dat de leden door de minister kunnen worden ontslagen, waarbij zelfs geen enkele ontslaggrond wordt genoemd. Als waarborg voor onafhankelijkheid is het noodzakelijk dat hun positie wordt beschermd door nauwkeurig te omschrijven op welke gronden zij kunnen worden ontslagen. Vgl. de ontslaggronden voor de rechter in de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren. Pas dan is de TCM onafhankelijk, ook van de minister van EZK.

Voorts is van belang dat de Staat garandeert dat alle beschikkingen van het TCM onverkort en onverwijld worden uitgevoerd.

In het licht van de onafhankelijkheid is art. 7 lid 3 een bijzondere bepaling. Juist is uiteraard dat de minister geen instructies aan de TCM mag geven omtrent individuele zaken. Bij onafhankelijkheid hoort dat de minister geen enkele instructie aan de leden van de TCM kan geven, behalve dan dat zij beslissingen moeten geven met toepassing van het geldende nederlandse recht.

In de stukken wordt niet duidelijk hoe de uitvoeringsorganisatie van de TCM wordt geregeld. Tot voor kort was de gedachte dat het CVW deze taak op zich zou nemen. Het mag duidelijk zijn dat dit een serieuze bedreiging voor de onafhankelijkheid van de TCM zou zijn.

Het CVW is een BV die als vertegenwoordiger van het NAM fungeert. Door de eigenaren wordt het CVW dan ook gezien als een verlengstuk van de NAM en wordt het CVW met hetzelfde wantrouwen bejegend. De BV heeft twee aandeelhouders die sterk gelieerd zijn aan de NAM. Het lijkt niet realistisch ervan uit te gaan dat de twee aandeelhouders geen invloed zullen hebben op de bedrijfsvoering van het CVW, nu de aandeelhouders rendement voor het door hen geïnvesteerde kapitaal zullen willen hebben, getuige het feit dat het CVW in 2016 2,4 miljoen winst heeft gemaakt. Het mag duidelijk zijn dat de aandeelhouders daarbij niet het belang van de eigenaren voorop hebben gesteld.

Door de koppeling van het CVW aan het TCM ontstaat het grote risico dat in de perceptie van de eigenaren het CVW en het TCM als een organisatie wordt beschouwd en het wantrouwen van de eigenaren jegens het CVW ook overgaat op het TCM.

Van groot belang is derhalve dat het TCM een eigen uitvoeringsorganisatie krijgt los van het CVW of de NAM.

Volledige schadevergoeding.

Het is zeer onbevredigend dat de TCM slechts bevoegd is claims betreffende schade aan gebouwen en werken te behandelen. Er zijn een aantal eigenaren die ook soms grote omzetschade lijden en al jaren wachten op vergoeding daarvan. De omstandigheid dat de TCM een tijdelijke commissie is in afwachting van een wettelijke regeling voor de definitieve commissie is onvoldoende overtuigend om eigenaren met deze schade nog weer langer te laten wachten. Er is niets op tegen de TCM bevoegd te maken om over de volledige schadevergoeding te oordelen.

Zo er de voorkeur aangegeven wordt de bevoegdheid van de TCM te beperken tot schade aan gebouwen en

werken, dan lijkt het een eis van redelijkheid dat de eigenaren/ondernemers, die ook te maken hebben met omzetschade hun schade via een voor hen kosteloze procedure bij de rechtbank kunnen verhalen. Het kan niet zo zijn dat alle eigenaren hun schade aan gebouwen kosteloos kunnen aanmelden en kunnen laten beslissen door de AB en door de TCM, doch de eigenaren die daarnaast ook andere, soms forse, schade hebben voor die afdoening zouden moeten betalen.

De contra-expertise.

Indien de claim vande schademelder door de TCM wordt afgewezen en hij daartegen bezwaar aantekend, dient de schademelder de gelegenheid d te krijgen bewijs van zijn stellingen te leveren. De schademelder dient, indien hij dat wenst, de gelegenheid te krijgen bewijs van zijn stellingen te leveren.

De schademelder dient te worden voorzien van juridische en technisch adequate bijstand, indien hij dat wenst en indien dat, gelet op de aard van de zaak, aangewezen is. Wellicht kan de bezwaaradviescommissie dat in haar advies meenemen, dan wel zelf de schademelder juridische en technische bijstand toedelen. De juridische en technische bijstand is kosteloos voor de schademelder.

Twee procedures van afdoening van schade.

Een belangrijke implicatie van het nieuwe protocol is het feit dat twee wijzen van afdoening naast elkaar gaan fungeren: de AB die beslist op basis van het burgerlijk recht inclusief het bewijsvermoeden van art. 6:177a BW en daarnaast de publiekrechtelijke TCM met een bestuursrechtelijk traject met bezwaar en beroep conform het bestuursrecht.

In de bijeenkomst op donderdag jl is benadrukt dat het nettoresultaat in beide procedures niet van elkaar mogen afwijken. Dat zal ook in de toelichting op het nieuwe protocol worden benadrukt.

Hoe dat in de praktijk bereikt kan worden is nog niet zo eenvoudig, gelet op het feit, dat de civielrechtelijke benadering sterk verschilt van de benadering vanuit het bestuursrecht.

De civielrechtelijke benadering is bewijsrechtelijk van karakter: bij toepassing van het bewijsvermoeden gaat het met name om de vraag of voldoende tegenbewijs is geleverd. Zo nee, dan wordt in rechte aangenomen dat sprake is van aardbevingsschade. In feite is dat wellicht niet zo.

Bij de bestuursrechtelijke benadering, zoals voorzien in het concept protocol, wijst de TCM een verzoek toe, indien zij van oordeel is, dat sprake is van aardbevingsschade (art. 9 lid 3 protocol). In de systematiek van het concept protocol beslist de TCM op basis van technisch onderzoek naar de oorzaak van de schade (art. 9, lid 1 protocol). Dat impliceert een beoordeling die gericht is op de vraag of in feite sprake is van aardbevingsschade.

Derhalve een totaal andere beoordeling. Een andere uitkomst is dan ook bepaald niet denkbeeldig. De toevoeging in art. 9 lid "zulks met inachtneming van het civielrechtelijke schadevergoedingsrecht" brengt met zich mee, dat ingeval het bewijsvermoeden van teoapssing is de TCM moet beoordelen of kort gezegd geïnduceerde aardbeving tot de mogelijke oorzaken behoort en zo ja, die oorzaak bepalend moet laten zijn.

Daarbij moet aangetekend worden dat de wetgever beoogd heeft met het bewijsvermoeden de eigenaren een zeer sterke rechtsbescherming te geven. Het kan niet zo zijn, dat, nu uit beleidsoverwegingen gekozen wordt voor een bestuursrechtelijke weg, waarin het bewijsvermoeden als zodanig geen plaats heeft, die rechtsbescherming voor de eigenaren geheel of gedeeltelijk zou wegvallen. De eigenaren mogen daardoor niet in een nadeliger positie terecht komen. Juist de wet beoogt dat te voorkomen.

Het concept prototol kiest voor een eenvoudige oplossing door alle zaken die nu door de AB worden behandeld onder te brengen bij de TCM. Dat is echter onjuist gelet op de arbitrage overeenkomst die de eigenaren onder het oude protocol hebben gesloten. De eigenaren de keuze geven om over te stappen naar het nieuwe protocol is in theorie een mogelijkheid. In werkelijkheid levert het voor die eigenaren de keuze op om op redelijk afzienbare termijn hun zaak behandeld te zien door de AB, dan wel bovenop (of wellicht onderop) de inmiddels torenhoge stapel zaken voor het nieuwe protocol te komen, nog los van het vele administratieve werk die een dergelijke keuze met zich mee gaat brengen. Dat lijkt niet een realistische gang van zaken.

Een praktischer oplossing zou zijn, de beide afdoeningsinstanties, AB en TCM, met elkaar in contact te brengen. Denkbaar is dat een aantal arbiters zitting nemen in de TCM en op die manier de kennis, ervaring

en cultuur van de AB overbrengen naar de TCM. Op die manier zouden beslissingen door de AB en de TCM zoveel mogelijk op elkaar afgestemd kunnen worden. Zo zou ook een goede bezetting van de TCM voor de komende tijd gegarandeerd zijn. Een en ander hangt uiteraard ook sterk af van de wijze van werken die in de TCM wordt afgesproken. De AB is gaarne bereid tot nader overleg.

Tot slot.

Afschaffing van de AB zoals in art. 16 doet wel heel wonderlijk aan tegen de achtergrond van het feit dat de AB welhaast de enige instantie is, waarin de Groningers nog enig vertrouwen hebben, het feit dat de Tweede Kamer steeds heeft aangedrongen op handhaving van de AB en ten slotte het feit in het regeerakkoord wordt gemeld dat de huidige arbitrage-regelingen blijven bestaan.

5.1.2.e

27-01-2018

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Schadefonds proces BCG
Datum: maandag 29 januari 2018 18:06:43

Hey 5.1.2.e

Helder. Dan is het inderdaad handiger om eerst in te zetten op het uitwerken van enkel de ZBO optie voor de experttafel. Want WGR kan alleen als je versterking en schade in dezelfde entiteit samenbrengt. De keuze om dat te doen zou logischer vanuit de experttafel gericht op versterking gemaakt worden dan vanuit de invalshoek van de experttafel schadefonds/IM.

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 29 januari 2018 17:57
Aan: 5.1.2.e
cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Re: Schadefonds proces BCG

Ha 5.1.2.e,

Het gaat erom dat alleen decentrale overheden een WGR kunnen oprichten (rijk kan alleen deelnemen) en het oprichten van een WGR vereist een bevoegdheid van de betreffende decentrale overheden. Geen bevoegdheid voor decentrale overheden betekent dat zij geen WGR voor dat doel kunnen oprichten.

Wij krijgen de bevoegdheden als rijk ook niet door nam op afstand te plaatsen. Wij krijgen deze door een wetswijziging.

Voor de tijdelijke situatie hebben we nu de optie gekozen waarbij wij als rijk de middelen voorschieten (en dan met nam aan de achterkant overeen komen hoe we het geld terug krijgen). Dat levert ons een bevoegdheid op op grond van de begroting, maar niet voor lang. Uiteindelijk moeten we, op grond van her legaliteitsbeginsel, zsm een echte wettelijke bevoegdheid maken.

Dit kun je niet inleggen bij een WGR voor alleen schade (want die kan niet opgericht worden). De WGR optie kan alleen als er een bredere WGR wordt opgericht (voor een onderwerp waar decentrale overheden wel eigen bevoegdheden kunnen inleggen).

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 29 jan. 2018 om 17:35 heeft 5.1.2.e @minez.nl > het volgende geschreven:

Hoi 5.1.2.e,

Dank. De vraag is nu vooral of wij de bestuurstafel aan de experttafel de opdracht willen geven de ZBO optie verder uit te werken of zowel ZBO als WGR optie verder uit te werken. Dit document is ook bedoeld als input voor de BCG. Vooruitlopend op de wens van de regio had ik ook alvast de WGR optie uitgeschreven voor de NCG. Het lijkt mij nuttiger om de ZBO versus WGR discussie aan de 'experttafel' te voeren dan aan de bestuurlijke tafel. Als EZK moeten wij volgens mij aangeven enkel de ZBO als werkzame optie te zien.

Is het niet zo dat zowel decentrale overheden als de rijksoverheid op dit moment geen bevoegdheden hebben voor schade? En dat wij deze bevoegdheid krijgen door de NAM op afstand te plaatsen en financiële afspraken met de NAM te maken? Zou het dan theoretisch niet zo zijn dat de financiële afspraken met de NAM (en bijbehorend dekkingsrisico) ook via de WGR kunnen lopen?

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 29 januari 2018 17:11
Aan: 5.1.2.e
cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Schadefonds proces BCG

Hallo 5.1.2.e,

De WGR optie ook opnemen kan ik mij voorstellen vanuit het oogpunt van de verwachte inzet van de medeoverheden. De vraag waarmee dit stuk was opgesteld was echter het geven van onze EZK visie van hoe we schade het best kunnen regelen (en daar is de voorkeur m.i. de zbo variant). Willen we in de aftrap al anticiperen op de WGR variant, of is het handiger om de medeoverheden daar zelf mee te laten komen?

Daarnaast denk ik dat het van belang is dat we geen onjuiste verwachtingen wekken. Het is dus van belang dat we goed duidelijk maken dat een WGR variant voor alleen schade niet kan (geen bevoegdheid voor decentrale overheden=> geen WGR).

Ik heb in de tekst het schrappen van de zbo nog iets verder doorgevoerd en schadefonds vervangen door publieke organisatie (schadefonds is het potje of de begrotingsregel, niet de besluitvormende organisatie). Daarnaast heb ik bij rechtsbescherming de bezwaarcommissievariant toegevoegd zoals die nu is opgenomen in het voorstel voor het schadeprotocol. Mogen we dat laatste overigens bekend veronderstellen bij de deelnemers aan de tafel (zo nee dan moet de verwijzing naar het voorstel voor het nieuwe schadeprotocol even geschrapt worden).

Groet

5.1.2.e

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Ministerie van Economische Zaken

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | Etage 2 – D-passag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

5.1.2.e [@mineli.nl](mailto:5.1.2.e@mineli.nl) | +31 70 5.1.2.e

T +31 70 5.1.2.e

F +31 70 5.1.2.e

M +31 6 5.1.2.e

5.1.2.e [@minez.nl](mailto:5.1.2.e@minez.nl)

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni>

Op donderdagmiddag en vrijdagmiddag niet aanwezig

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 29 januari 2018 15:00
Aan: 5.1.2.e
cc: 5.1.2.e

Onderwerp: Schadefonds proces BCG

Beste 5.1.2.e ,

De experttafel 'IM & Schadefonds' gaat binnenkort van start. Ik begreep van de BCG dat er nog vier bestuurlijke tafels aankomen (05/02, 19/02, 05/03 en 22/03). Het is goed om daarbij een korte schets te maken van het proces om te komen tot het een overeenkomst voor het schadefonds. In overleg met BCG dachten wij nu ongeveer aan:

1. 5/02; te snel om iets te kunnen doen met schadefonds;
2. 19/02; opdracht van bestuurlijke tafel aan de experttafel conform bijlage;
3. 5/03; tussentijdse aansturing vanuit bestuurlijke tafel (b.v. over benoeming leden IM);
4. 22/03; eindvoorstel schadefonds op de bestuurlijke tafel.

Bijgevoegd document hebben 5.1.2.e en ik hier eerder voor gemaakt. Denken jullie dat de hierin benoemde punten de belangrijkste aspecten zijn waarover de bestuurstaafel richting wil vragen aan de experttafel? @5.1.2.e; het idee was dat het mogelijk toch handiger is om de experttafel te vragen de ZBO/WGR opties beide uit te zoeken. Ik heb in track changes daarom een stukje tekst over de WGR optie toegevoegd.

Klinkt dat voor jullie als een logisch proces? De BCG zal het document uitwerken in een presentatie.

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Graag 10 regels op de mail wat jullie van CVW nodig hebben
Datum: maandag 29 januari 2018 22:06:03

Dag 5.1.2.e,

Ik kom net terug uit Appingedam na bezoek bij het CVW. Allereerst het was een prettige bijeenkomst en vanuit het CVW zeker veel bereidwilligheid ons te helpen met duidelijk krijgen van de status waarin verschillende dossiers zich bevinden en aangemelde schade. We hebben ook het proces bij het CVW netjes doorgesproken. In die zin graag ook even nuanceren dat ze tijd vrij hadden gemaakt voor ons bezoek (NCG en RVO).

Waar de terughoudendheid zit is het delen en openstellen van hun systeem, data, de Q&A's van het callcenter, de administratieve organisatie, instructies en voorbeeld brieven. Dit zijn uiteraard door het CVW ontwikkelde procedures vanuit de opdracht die de NAM hun gegeven heeft. Het ziet er, voor zover ik heb gezien strak uit en er staat een uitvoeringsorganisatie waar veel kennis en expertise zit die we moeten aftappen.

Het kwam mij niet over dat er een duidelijke toestemming (of duidelijke opdracht) was, dat RVO alle benodigde kennis van het CVW kan overnemen en gebruiken voor de inrichting van de werkzaamheden. Mogelijk is die opdracht er wel vanuit perspectief NAM maar dan is die nog niet goed overgekomen bij het CVW en/of hun aandeelhouders.

Wij zijn het meest geholpen dat de NAM een duidelijke opdracht hierover geeft aan de directie van het CVW. Dit kan bijvoorbeeld luiden:

Deel met RVO alle procedures, ICT en data en bespreek met RVO een opbouw scenario met kennisuitwisseling zodat een snelle start van de uitvoering van het schadeprotocol binnen enkele weken mogelijk is.

Ga met RVO in gesprek over de mogelijkheden om snel callcenter agents en beoordelingsdeskundigen on the spot te trainen. Hierbij hoort ook het onderzoeken op welke wijze we eventuele contracten met waardevolle medewerkers van het CVW kunnen gebruiken/overnemen, dit zal tevens een hoop onrust voorkomen en de continuïteit in de dienstverlening naar de Groningse burgers beter waarborgen.

De 10 Regels:

- Beschikbaar stellen van relevante procedures en (werk)instructies
- Idem Voorbeeldbrieven en protocollen
- Idem alle lopende schadedossiers en eerdere schademeldingen en afwikkelingen (nodig om dubbele claims te voorkomen)
- Online/digitale toegang tot schadedossiers, CRM systeem en callcenter Wikipedia
- Mogelijkheid onderzoeken tot samenwerking in de opstart, bijvoorbeeld training personeel door uitwisseling (bijvoorbeeld call center agents, bewoner begeleiders, casemanagers)
- Gebruik van relevante contracten (met name de perceel contracten m.b.t. opnamedeskundigen en calculatiebureau's)
- Beschrijvingen/functioneel ontwerp van het ICT-uitvoeringssysteem zodat onderzocht kan worden in hoeverre herbouw nodig is
- Samenwerking om de goede lijnen (netwerk) te organiseren om klantvragen goed naar de verschillende afdelingsoffices te krijgen (CVW, NCG,).

Vriendelijke groet 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 29 januari 2018 19:11
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: Graag 10 regels op de mail wat jullie van CVW nodig hebben
Urgentie: Hoog

Dag 5.1.2.e,

Op verzoek van 5.1.2.e contact gehad met NAM om druk te zetten op soepele overdracht. Zij zijn erg gebrand om nu een deal te maken, en waren redelijk verbolgen over de terughoudende houding van CVW.

Is het mogelijk om in korte bullits aan te geven wat jullie nodig hebben van CVW? En ook kort

welke afspraken er zijn gemaakt, welke info jullie niet hebben en waaruit die terughoudendheid blijkt?

Graag vanavond nog op de mail, dan spreek ik dat met NAM door en de afspraak die ik net gemaakt heb is, dat voordat ik morgen met 5.1.2.e en NAM om tafel zit het geregeld moet zijn. (morgen 13:00).

Groet,
5.1.2.e

TER ADVISERING

Aan de Minister

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie
Directie Regio

Auteur

5.1.2.e

T 063 5.1.2.e

5.1.2.e @minez.nl

Datum

29 januari 2018

Kenmerk

DGBI-DR / 18016125

nota

Concept brief TK schadeprotocol

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

5.1.2.e

5.1.2.e

Aanleiding

Hierbij ontvangt u het actuele concept van de brief die u aan de Tweede Kamer wilt sturen zodra overeenstemming is bereikt over een nieuw schadeprotocol.

De inhoud is gebaseerd op de stand van zaken na het bestuurlijk overleg dat op 29 januari jl. plaatsvond.

Advies

Graag vernemen wij uw reactie op deze concept-brief.

Ontvangen BBR

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Schadefonds proces BCG
Datum: dinsdag 30 januari 2018 15:31:09

Hallo 5.1.2.e en anderen,

Inhoudelijk kan ik me voorstellen dat er nog wel een aantal andere punten zullen opkomen. Random de volgende gedachten:

- Worden deskundigen niet onafhankelijker wanneer ze in dienst zijn van RVO?
- Willen we niet meer zicht op de eisen waar deskundigen aan moeten voldoen?
- Willen we het bewijsvermoeden beter werkbaar maken? Als we een wetsvoorstel maken kunnen we natuurlijk een poging doen.
- Willen we civiele schade-afhandeling uitsluiten? Moet het fonds exclusief zijn?
- Is het fonds exclusief voor mijnbouwschade uit het Groningenveld? Wat is de verhouding met TCBB en Commissie bodemdaling?
- Willen we sturen op herstel?

Ook goed denk ik om langer stil te staan bij de procedurele kant. De Groningse belangen zijn aan de bestuurlijke tafel zwaar vertegenwoordigd. Dat effect wordt via de expertsessies nog versterkt. We moeten straks een wetsvoorstel maken dat ook moet steunen op instemming van de andere departementen (en de andere 11 provincies). Een wet die natuurlijk ook door de reguliere procedure moet. Ik denk daarom goed om na te denken wat de status is van het "eindvoorstel" dat de bestuurlijke tafel oplevert. Is dit het (beoogde) eindbeeld, een startdocument voor de wetgevingsprocedure? Is dit per definitie wat de Minister ook wil en gaat realiseren? Ik kan me in ieder geval voorstellen dat het goed is om bij dit traject meer speelruimte te bedingen dan we bij de totstandkoming van het schadeprotocol hebben gekregen. Ik denk ook dat je hierover op 5 februari al wat over zal moeten zeggen.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: maandag 29 januari 2018 15:00
Aan: 5.1.2.e
cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Schadefonds proces BCG

Beste 5.1.2.e,

De experttafel 'IM & Schadefonds' gaat binnenkort van start. Ik begreep van de BCG dat er nog vier bestuurlijke tafels aankomen (05/02, 19/02, 05/03 en 22/03). Het is goed om daarbij een korte schets te maken van het proces om te komen tot het een overeenkomst voor het schadefonds. In overleg met BCG dachten wij nu ongeveer aan:

1. 5/02; te snel om iets te kunnen doen met schadefonds;
2. 19/02; opdracht van bestuurlijke tafel aan de experttafel conform bijlage;
3. 5/03; tussentijdse aansturing vanuit bestuurlijke tafel (b.v. over benoeming leden IM);
4. 22/03; eindvoorstel schadefonds op de bestuurlijke tafel.

Bijgevoegd document hebben 5.1.2.e en ik hier eerder voor gemaakt. Denken jullie dat de hierin benoemde punten de belangrijkste aspecten zijn waarover de bestuurstafel richting wil vragen aan de experttafel? @5.1.2.e; het idee was dat het mogelijk toch handiger is om de experttafel te vragen de ZBO/WGR opties beide uit te zoeken. Ik heb in track changes daarom een stukje tekst over de WGR optie toegevoegd.

Klinkt dat voor jullie als een logisch proces? De BCG zal het document uitwerken in een presentatie.

Groeten,
 5.1.2.e

10

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: reactie op versie 3 van het besluit/protocol/toelichting
Datum: dinsdag 30 januari 2018 16:13:42
Bijlagen: [Besluit mijnbouwschade Groningen 30-01-2018 12.00 uur.docx](#)

Hallo allemaal,

Hierbij ook mijn reactie + concrete tekstsuggesties in bijlage.

Groet,

5.1.2.e

1. Voorwoord: Minister EZK en Rechtsbescherming hebben systeemverantwoordelijkheid. Gelukkig is het woordje 'enkel' nu geschrapt, maar de verantwoordelijkheid van beide ministers gaat echt verder dan systeemverantwoordelijkheid. In het protocol worden bijvoorbeeld bij de bewijsvoering ook duidelijke regels meegegeven aan de commissie. Ik stel voor dat aan systeemverantwoordelijkheid tenminste wordt toegevoegd 'dat de uitvoering van het besluit middels een protocol wordt opgedragen aan een tijdelijke commissie'.

Nee. Geen punt voor de regio.

2. Artikel 4 Besluit: bij benoeming wordt de Commissaris van de Koning gehoord. Volgens mij is afgesproken: gehoord de regio (of een formulering die hierbij aansluit). Uiteraard leidt dit ook tot aanpassing toelichting.

Nee. Met wie moet je dan praten, we sturen Minister voor Rechtsbescherming niet het bos in.

3. Protocol: Ik heb genoteerd dat de afhandeling van complexe schade (inclusief beschrijving van integrale oplossingen met partijen als TCBB, commissie bodemdaling) in protocol wordt opgenomen. Dat is niet gebeurd. Ook de toelichting is op dit punt onduidelijk. Wellicht dat de NCG hier een concreet voorstel kan leveren?

Staat al in pagina 19. Nu ook iets over gezegd op pagina 15 (3.1.1.).

4. Toelichting pagina 12 eerste regel tweede alinea toevoegen 'aan de vier pijlers die door de regionale overheden en de regionale maatschappelijke organisaties enz.

Begrijp ik niet, nee.

5. Toelichting pagina 14 werkgebied tijdelijke commissie onder 2.2. . Mijn beleving was dat de optie van de NCG onder C7 was overgenomen voor de toelichting. Deze zie ik niet terug. Overname van deze optie was voor een aantal deelnemers aan de bestuurlijke tafel zeer bepalend voor het loslaten van een andere optie: toevoegen opslagen Grijpskerk en Zuidwending.

Ok, ik heb tekstsuggestie gedaan.

6. Toelichting pagina 14 werkgebied na 'is niet nader geografisch bepaald' : we hebben lang gediscussieerd alvorens de minister ter conclusie een mooie volzin formuleerde: De gemelde schade wordt op eigen merites beoordeeld afhankelijk van de aard van de omstandigheden.

Vervallen.

7. Onder 2.3. monumenten, karakteristieke en beeldbepalende panden: toevoegen zin 'Schadebeoordeling van monumenten, karakteristieke en beeldbepalende panden wordt uitgevoerd door een daartoe door de commissie aangewezen gespecialiseerde deskundige.'

Akkoord, p.14.

8. Toelichting pagina 21 onder deskundigen. Artikel 9 , lid 3 van het protocol is aangepast conform de gemaakte afspraken. De toelichting op pagina 21 sluit mijns inziens niet aan bij de bedoelingen die ten grondslag liggen aan de afspraken.

Kleine teksuele suggestie. Volgens mij klopt het verder wel.

9. Toelichting pagina 23 onder 6.5.3. Besluit: De relatie met het versterkingsprogramma is niet goed verwoord. Het tekstvoorstel dat onder A is overgenomen luidt: 'Wanneer de commissie wegens de omvang van de schade of een verhoogd risico denkt dat er sprake kan zijn van het versneld opnemen in het versterkingsprogramma , dan wordt dit ter afweging aan de NCG voorgelegd.' Ook de schademelder zou hier zelf om kunnen verzoeken.\

Overgenomen in 6.5.3

10. Onder categorie A hebben we gisteren afgesproken dat in toelichting wordt opgenomen dat de afspraken die de woningbouwcorporaties hebben gemaakt met CVW door de commissie worden overgenomen.

Duik ik nog even in.

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 30 januari 2018 15:57

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: RE: reactie op versie 3 van het besluit/protocol/toelichting

In de email van 5.1.2.e een korte weging voor intern gebruik.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [mailto:5.1.2.e@bcg.com]

Verzonden: dinsdag 30 januari 2018 15:31

Aan: 5.1.2.e

cc: 5.1.2.e

Onderwerp: FW: reactie op versie 3 van het besluit/protocol/toelichting

FYI – voor onze bespreking om 16:00

5.1.2.e

THE BOSTON CONSULTING GROUP

Gustav Mahlerlaan 40
1082 MC Amsterdam • Netherlands

Mobile +31 6 5.1.2.e
5.1.2.e @bcg.com

Read BCG's latest insights, analysis and viewpoints at BCG.com

From: 5.1.2.e [<mailto:5.1.2.e@delfzijl.nl>]

Sent: Tuesday, January 30, 2018 15:29

To: 5.1.2.e @bcg.com>

Cc: 5.1.2.e @provinciegroningen.nl; 5.1.2.e

@nationaalcoordinatorgroningen.nl; 5.1.2.e @nationaalcoordinatorgroningen.nl>;

5.1.2.e @gasberaad.nl; 5.1.2.e @gasberaad.nl>; 5.1.2.e @gmail.com

Subject: reactie op versie 3 van het besluit/protocol/toelichting

Beste 5.1.2.e,

Mijn tijd is beperkt deze middag. Vandaar een snelle reactie, die mogelijk ten koste gaat van de nauwkeurigheid. Toch hecht ik er aan onderstaande opmerkingen te maken.

In algemene zin stel ik vast dat opnieuw een mooie slag is gemaakt, maar er blijven aandachtspunten. Zoals vaak, zit 'the devil in the detail'.

1. Voorwoord: Minister EZK en Rechtsbescherming hebben systeemverantwoordelijkheid. Gelukkig is het woordje 'enkel' nu geschrapt, maar de verantwoordelijkheid van beide ministers gaat echt verder dan systeemverantwoordelijkheid. In het protocol worden bijvoorbeeld bij de bewijsvoering ook duidelijke regels meegegeven aan de commissie. Ik stel voor dat aan systeemverantwoordelijkheid tenminste wordt toegevoegd 'dat de uitvoering van het besluit middels een protocol wordt opgedragen aan een tijdelijke commissie'. **Subzin opgenomen**
2. Artikel 4 Besluit: bij benoeming wordt de Commissaris van de Koning gehoord. Volgens mij is afgesproken: gehoord de regio (of een formulering die hierbij aansluit). Uiteraard leidt dit ook tot aanpassing toelichting. ?
3. Protocol: Ik heb genoteerd dat de afhandeling van complexe schade (inclusief beschrijving van integrale oplossingen met partijen als TCBB, commissie bodemdaling) in het protocol wordt opgenomen. Dat is niet gebeurd. Ook de toelichting is op dit punt onduidelijk. Wellicht dat de NCG hier een concreet voorstel kan leveren? **In 6.5.3 een stuk opgenomen**
4. Toelichting pagina 12 eerste regel tweede alinea toevoegen 'aan de vier pijlers die door de regionale overheden en de regionale maatschappelijke organisaties enz. **mij is onduidelijk waar dit moet komen te staan**
5. Toelichting pagina 14 werkgebied tijdelijke commissie onder 2.2. . Mijn beleving was dat

de optie van de NCG onder C7 was overgenomen voor de toelichting. Deze zie ik niet terug. Overname van deze optie was voor een aantal deelnemers aan de bestuurlijke tafel zeer bepalend voor het loslaten van een andere optie: toevoegen opslagen Grijpskerk en Zuidwending. ?

6. Toelichting pagina 14 werkgebied na 'is niet nader geografisch bepaald' : we hebben lang gediscussieerd alvorens de minister ter conclusie een mooie volzin formuleerde: De gemelde schade wordt op eigen merites beoordeeld afhankelijk van de aard van de omstandigheden. **vervalt**
7. Onder 2.3. monumenten, karakteristieke en beeldbepalende panden: toevoegen zin 'Schadebeoordeling van monumenten, karakteristieke en beeldbepalende panden wordt uitgevoerd door een daartoe door de commissie aangewezen gespecialiseerde deskundige.' **opgenomen**
8. Toelichting pagina 21 onder deskundigen. Artikel 9 , lid 3 van het protocol is aangepast conform de gemaakte afspraken. De toelichting op pagina 21 sluit mijns inziens niet aan bij de bedoelingen die ten grondslag liggen aan de afspraken. **Op pagina 21 gaat het niet over deskundigen. Het kopje deskundigen onder 6 sluit volgens mij goed aan bij het artikel in het protocol**
9. Toelichting pagina 23 onder 6.5.3. Besluit: De relatie met het versterkingsprogramma is niet goed verwoord. Het tekstvoorstel dat onder A is overgenomen luidt: 'Wanneer de commissie wegens de omvang van de schade of een verhoogd risico denkt dat er sprake kan zijn van het versneld opnemen in het versterkingsprogramma , dan wordt dit ter afweging aan de NCG voorgelegd.' Ook de schademelder zou hier zelf om kunnen verzoeken. **Gevolgen hiervan doorspreken 16:00**
10. Onder categorie A hebben we gisteren afgesproken dat in toelichting wordt opgenomen dat de afspraken die de woningbouwcorporaties hebben gemaakt met CVW door de commissie worden overgenomen. ?

Zeer bepalend zijn uiteraard de afspraken die vandaag met de NAM kunnen worden gemaakt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Gemeente Delfzijl

5.1.2.e

9934 EA, Delfzijl

Netherlands

e-mail: 5.1.2.e @delfzijl.nl

Tel: 0596 5.1.2.e

DISCLAIMER

De verzonden informatie is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde natuurlijke persoon of rechtspersoon en bevat mogelijk vertrouwelijke en/of geprivilegieerde gegevens. Met uitzondering van de geadresseerde persoon is het niet toegestaan de informatie openbaar te maken, te kopiëren, te verspreiden of anderszins actie te ondernemen op basis van de informatie. Indien u de informatie abusievelijk heeft ontvangen, neem dan contact op met de afzender en verwijder de informatie uit alle computers. De afzender staat niet in voor de juiste en complete

Planning

Voorgestelde planning	
Maandag 29 januari	Akkoord van Bestuurlijke Tafel
Dinsdag 30 januari	Overeenstemming met de NAM
Woensdag 31 januari	1. Teken en overeenkomst met de NAM; 2. Bestuurlijke vaststelling besluit. 3. Presentatie in Groningen

Risico

1. Maatschappelijke Organisaties krijgen het gevoel dat hen iets opgelegd wordt;
2. Er kan geen goede overeenkomst met NAM op tijd bereikt worden;
3. Er kan geen goede uitvoeringstoets en -plan van de RVO liggen.

Wat zijn onze terugvalopties?

Alternatieve planning	
Woensdag 31 januari	Extra BO
Maandag 5 februari	Presentatie in Groningen
	(Op donderdag 1 februari worden SodM en GTS-adviezen gepresenteerd; daarom lukt eerder niet)

Wat als het niet lukt?

- Als GBB wegloopt, dan gaan we toch door.
- Als Bestuurders weg lopen, bijvoorbeeld omdat het Gasberaad afhaakt, dan kan er geen overeenkomst worden bereikt. Zonder ondersteuning bestuurders gaat er niemand in de commissie zitten. Een commissie zonder draagvlak wacht een onmogelijke taak; elke uitspraak zal door alle betrokkenen worden betwist.

Enige optie is dan (1) alle agenda's van alle betrokkenen leeg en (2) crisissamenleg. Hetzij om te concluderen dat gesprekken mislukt zijn of om nog een laatste poging te wagen.

Technische vraagstelling**ten behoeve van de sessie van de technische commissie d.d. 24 januari 2018****Context publieke inrichting schadeafhandeling**

De doelstelling is om de schadeafhandeling van het privaatrechtelijk domein naar het publiekrechtelijk domein te trekken. Aan de Bestuurlijke Tafel van 17 januari is besloten dat de minister komt met een voorzet voor de publieke inrichting van de schadeafhandeling:

- Dit voorstel is gebaseerd op hoe wij zaken in Nederland in ons publieke stelsel regelen met waarborgen voor onafhankelijkheid en zorgvuldigheid;
- Er komt 1 loket;
- Experts beoordelen binnen dit loket op een onafhankelijke en zorgvuldige manier;
- Beslissingen over het wel of niet recht hebben op schadevergoeding komen daarmee in handen van deskundigen en worden niet aan de bestuurlijke tafel genomen;
- Ook beroep tegen een beoordeling zal worden gewaarborgd in het publieke rechtssysteem dat ons land kent

Deze voorzet zal op dinsdag 23 januari aan de Bestuurlijke Tafel besproken worden, en zal daarna gedeeld kunnen worden.

Verder zijn er geen protocol concepten leidend voor de discussies in de expertteams of tijdens juridische en technische reviews. Het schadeprotocol wordt per element bekeken en hiervoor kunnen alle voorstellen gebruikt worden om opties voor te bereiden ter besluitvorming aan de Bestuurlijke Tafel.

Context technische vraagstelling

De schadeafhandeling zal publiek ingericht worden, met een onafhankelijk instituut (n.a.w. het Instituut Mijnbouwschade) dat als één loket zal dienen voor bewoners/schademelders. Dit instituut zal per schademelding moeten beoordelen of een schade wel of niet aangemerkt kan worden als “schade door bodembeweging als gevolg van gaswinning”. Daarbij dient rekening te worden gehouden met het bewijsvermoeden (in relatie tot de effecten van het Groningenveld), volgens artikel 6:177a lid 1 BW: “Bij fysieke schade aan gebouwen en werken, die naar hun aard redelijkerwijs schade door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of de exploitatie van een mijnbouwwerk ten behoeve van het winnen van gas uit het Groningenveld zou kunnen zijn, wordt vermoed dat die schade veroorzaakt is door de aanleg of de exploitatie van dat mijnbouwwerk.”

Dit instituut heeft voor zijn beoordeling een gedegen technische methodiek en uitvoering nodig die zich publiek laat verantwoorden. Beslissingen over het wel of niet recht hebben op schadevergoeding moeten in handen zijn van de deskundigen van dit instituut, en worden niet vooraf (door het aanwijzen van verschillende gebieden) aan de bestuurlijke tafel genomen.

Het doel van de technische review is om input te geven voor deze technische “bodem” onder de uitvoering door dit instituut. Welke technische input heeft het instituut nodig om per schademelding een besluit te nemen over de vraag of er sprake is van “schade door bodembeweging als gevolg van gaswinning”?

Technische vraagstelling

Leeswijzer: Hoofdvragen hebben absolute prioriteit voor de technische sessie op woensdag 24 januari 2018. Binnen de verdere verdiepende vragen is een prioritering aangebracht.

Hoofdvragen

1. **Op basis van welke technische methodiek kan er vastgesteld worden dat schade die gemeld wordt inderdaad schade door bodembeweging als gevolg van gaswinning betreft?**
Beantwoord op basis van drie sub-vragen:
 - a. Welke technische methodieken zijn er beschikbaar, op basis van de laatste wetenschappelijke inzichten, om per schademelding een besluit te nemen over de vraag of er sprake is van “schade door bodembeweging als gevolg van gaswinning”? (met als verzoek om de onderliggende essentiële technische documentatie per methodiek te delen zodat deze toegevoegd kan worden aan het dossier)
 - b. Wat zijn de voor- en nadelen van ieder van deze technische methodieken, in de context van de zoektocht naar een gedegen technische methodiek (en bijbehorende uitvoering) die zich publiek laat verantwoorden?
 - c. Op basis van deze voor- en nadelen, welke methodiek zou geadviseerd worden door de technische commissie als technische “bodem” onder de uitvoering door het instituut?
2. **Is er binnen de voorgestelde technische methodiek een norm mogelijk op basis waarvan een versnelde procedure ingericht kan worden?** [bijv. omdat er binnen die norm geen discussie bestaat over of de schade inderdaad schade door bodembeweging als gevolg van gaswinning betreft]
3. **Waar zitten (op basis van de huidige technische kennis) de voornaamste onzekerheden binnen de technische methodiek? Hoe kan met die onzekerheden het beste rekening worden gehouden in de eerste toepassing van een methodiek?** [met als doel om recht te doen aan het bewijsvermoeden in relatie tot de effecten van het Groningenveld, volgens artikel 6:177a lid 1 BW]

Verdere verdiepende vragen

4. Is er binnen de voorgestelde methodiek verder (wetenschappelijk) onderzoek nodig om deze technische “bodem” onder de uitvoering door het instituut te versterken?
5. Welke andere effecten van gaswinning, bijv. bodemdaling en waterpeilaanpassingen, kunnen direct of indirect leiden tot schade, en hoe kan dit worden meegenomen in voorstellen voor methodieken?
6. Hoe bruikbaar is de SBR Trillingsrichtlijn voor het bepalen van de kans op schade voor de aardbevingen in Groningen, of zijn er andere richtlijnen of methoden die beter geschikt zijn? En welke normstelling is dan reëel? (voor zover niet al beantwoord onder vraag 1)
7. Hoe bruikbaar zijn waarnemingen uit het meetnet van KNMI en daarop gebaseerde modellen die de sterkte van trillingen en bodembewegingen aan het aardoppervlak beschrijven, of zijn er andere waarnemingen, modellen en inzichten in bodembeweging (bij verschillende bodemgesteldheden) die beter geschikt zijn? (voor zover niet al beantwoord onder vraag 1)
8. Hoe dient de technische onderlegger zich te verhouden tot praktijken en criteria bij andere activiteiten die trillingen en bodembewegingen induceren? Voorbeelden zijn rail- en wegverkeer, heiwerkzaamheden, industriële activiteiten. Zijn er grenswaarden of criteria die corresponderen met “normaal maatschappelijk risico” en zo ja, hoe kan daar rekening mee worden gehouden?
9. Hoe gaat men internationaal om met richtlijnen en praktijken bij trillingen, en kan gebruik worden gemaakt van internationale kennis op dit gebied?
10. Hoe wordt het seismisch risico bepaald, en heeft dit relatie met de technische onderlegger voor schade-afhandeling?
11. De huidige kennis en ervaring met schade door bodembewegingen is nog beperkt. Indien een eerste versie van een methodiek wordt vastgesteld op basis van huidige beschikbare kennis, hoe zou naar uw mening voortschrijdend inzicht uit onderzoek, nieuwe meetdata en praktijkervaring het beste kunnen worden verwerkt in toekomstige versies?

Documenten Schadeprotocol

Graag ontvangen wij uw reactie op de in de factsheet geschetste dilemma's

Inhoudsopgave

Factsheet (opgesteld door Directie Groningen Bovengronds)

Bijlage 0a: Financiële kaders NAM

Bijlage 0b: notitie Hammerstein n.a.v. presentatie congres schadeprotocol ('Schadeafwikkeling in Groningen' 14 dec. 2017)

Bijlage 1: Voorstel protocol regio ('Concept schadeprotocol op basis van de vier pijlers van de regionale partijen' d.d. 6 oktober)

- ➔ Bijlage bij dilemma 1 'Het verschil van inzicht ruimhartigheid en verantwoordelijkheid staat tussen regio en Rijk'

Bijlage 2: Rapport Hammerstein, van de Bunt en Asser c.s. ('ADVIES UITGEBRACHT AAN DE NATIONAAL COÖRDINATOR GRONINGEN E.A.' d.d. 13 oktober 2017)

- ➔ Bijlage bij dilemma 3 'rol bewijsvermoeden'

Bijlage 3: Advies 5.1.2.e i.o.v. NAM (auteur 5.1.2.e d.d. 20 april 2017)

- ➔ Bijlage bij dilemma 3 'rol bewijsvermoeden'

Bijlage 4: Methodiek TU Delft (Vingeroefening: implicaties van het principe van bewijsvermoeden (interpretatie commissie Hammerstein) voor de voorgestelde schadebeoordelingsmethodiek d.d. 28 nov)

- ➔ Bijlage bij dilemma 5 'werkingsgebied protocol'

Bijlage 5: Voorstel werkingsgebied ('Vaststellen werkingsgebied schadeprotocol 2.0' d.d. 24 november 2017)

- ➔ Bijlage bij dilemma 5 'werkingsgebied protocol'

Bijlage 6: Voorstel schadeprotocol NAM/Regio ('Concept schadeprotocol' + bijlage)

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Regio

Bezoekadres
Bezu denhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door
5.1.2.e

T 070 **5.1.2.e**
5.1.2.e@minez.nl

Ons kenmerk
DGBI-DR / 17144879

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Rijksappreciatie Concept Hammerstein

Algemeen

Op initiatief van de regio is er een juridische toets uitgevoerd. Het Rijk heeft vooraf aangegeven hiermee in te kunnen stemmen, maar dat het daarbij wel een juridische toetsing betreft. Er zijn aan de Commissie Hammerstein echter ook vragen gesteld die verder gaan dan juridische aspecten van het protocol. Het Rijk heeft hier eerder tijdens de werksessies notie van gemaakt. In het antwoord van Hammerstein zijn desalniettemin op meerdere plekken beleidsmatige opmerkingen geplaatst. Naast deze algemene opmerking heeft het Rijk enkele specifieke opmerkingen.

- Er worden suggesties gedaan over de toekomstige procedure rondom het IM dat nog wordt opgericht en welke rol de Arbiter Bodembeweging daarbij zou moeten krijgen. Het Rijk neemt met kennis van deze suggesties en ziet een verdere uitwerking van de NCG tegemoet.
- Het Rijk heeft haar twijfels over de bewering van de Commissie Hammerstein dat er eenzelfde mate van onafhankelijkheid kan worden gewaarborgd langs de privaatrechtelijke weg als langs de publiekrechtelijke weg. Afhandeling van schade langs een privaatrechtelijke weg behoeft altijd instemming van NAM, waarmee de schijn van afhankelijkheid zal blijven bestaan. De zorgvuldigheid gaat hier boven de snelheid.
- Daarnaast geeft de Commissie aan dat er aandacht moet komen voor de 'tussenliggende periode'. In de ogen van het Rijk kan deze tussenliggende periode ook gebruikt worden om een publiekrechtelijke wijze van schadeafhandeling nader uit te werken. Daarmee wordt ook het verschil in tempo bij de implementatie van een privaatrechtelijke of een publiekrechtelijke oplossing verminderd. Bij beide oplossingen is er immers een tussenperiode nodig.
- Het Rijk sluit zich aan bij de opmerking van de Commissie dat de afwikkeling van schade snel en eenvoudig moet gebeuren. De onafhankelijkheid en zorgvuldigheid moeten daarbij echter wel in acht worden genomen.
- De Commissie ziet een snelle afwikkeling van de schade voor zich bij schadegevallen kleiner dan €5.000. Dit is een goed voorbeeld van een beleidsmatige keuze die de Commissie voorstelt. Zo ook het voorstel om de vergoeding van schade alleen te laten geschieden middels

herstelwerkzaamheden en niet middels uitbetaling aan de burger. Het Rijk is in afwachting van de onderhandelingen tussen NCG en NAM op dit gebied.

- Het Rijk is van mening dat de behandeling van verzoeken om vergoeding van immateriële schade ook later kan worden toegevoegd aan het protocol. De toezegging om het hier na uitspraak van de rechter over te hebben, is reeds gedaan.

Bewijsvermoeden

- De Commissie is van mening dat het bewijsvermoeden niet moet worden gekoppeld aan een effectgebied. Het bewijsvermoeden is volgens het Rijk bedoeld voor de gevolgen van de gaswinning uit het Groningenveld. Dat betekent dat er ook delen van Nederland zijn waar het bewijsvermoeden niet zal worden toegepast. Het Rijk gaat graag in gesprek met regio, NCG en de Commissie over het gebied waar het bewijsvermoeden wel en waar het bewijsvermoeden niet wordt toegepast. Deze discussie slaat tevens op een aantal specifieke regelingen die voor Groningen gelden als de discussie rondom het werkgebied van de NCG.
- Het Rijk deelt de opvatting van de Commissie dat het louter in twijfel trekken niet voldoende is om het vermoeden te ontzenuwen.
- De conclusie van de Commissie, dat het vermoeden slechts ontzenuwd kan worden indien bewijs wordt geleverd dat de schade niet is veroorzaakt door bodembeweging als gevolg van gaswinning, deelt het Rijk echter niet. Volgens de jurisprudentie van de Hoge Raad heeft de gedaagde, wanneer een bewijsvermoeden wordt aangenomen, de mogelijkheid om tegenbewijs te leveren waarmee hij aannemelijk moet maken dat het vermoeden onjuist is. Aannemelijk maken betekent dat niet van de gedaagde wordt verlangd dat hij onomstotelijk bewijst dat de schade niet is veroorzaakt door bodembeweging als gevolg van gaswinning. Graag zou het Rijk hiervan een verdere operationalisering zien in het schadeprotocol.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e
Onderwerp: Nadere gedachten over fonds en schadeprotocol
Prioriteit: Hoog

Beste 5.1.2.e

Intern hebben wij gesproken over het fonds dat jullie voornemens zijn vorm te geven. We komen tot de conclusie dat eerst duidelijk moet zijn hoe het schadeprotocol er uit gaat zien alvorens keuzes te maken over de wijze van nadere vormgeving van de rechtsbescherming van de burger. Welke schade gaat vergoed worden op grond van het schadeprotocol (bijv. ook de waardedaling van woningen in aardbevingsgebied, immateriële schade)? En op welke wijze (forfaitair, individueel schade begroten)? Zolang niet duidelijk is of de Groninger zijn schade daadwerkelijk kan verhalen bij het fonds, is het politiek en juridisch risicovol om de weg naar de burgerlijke rechter (wettelijk) te beperken.

Zou blijken dat de Groninger zijn volledige schade niet vergoed krijgt, dan is het fonds niet meer dan een nieuwe loot aan de boom van het schadeverhaal. Het fonds zal in dit geval vermoedelijk niet bijdragen aan het herstel van de burger in de overheid. De weg naar de burgerlijke rechter dient open te blijven omwille van het verkrijgen van volledige schadevergoeding. Dit heeft dus niets te maken met forum shoppen o.i.d. De weg naar de burgerlijke rechter afsluiten zou in dit geval stuiten op bezwaren van fundamentele aard (strijd met artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM en artikel 6 EVRM). Deze afsluiting zou ook alleen in het voordeel van NAM zijn. Die hoeft dan verder niet meer te vrezen voor procedures tot aansprakelijkheidsstelling.

Zou blijken dat de Groninger zijn schade volledig vergoed krijgt, dan kan het fonds bijdragen aan het herstel van vertrouwen van de burger in de overheid. Dan is het ook mogelijk om aan deelname aan het fonds de voorwaarde te verbinden dat de burger afziet van verdere mogelijkheden tot schadeverhaal. Dit gebeurt dan niet door wijziging van bestaande wetgeving (Rv of RO), maar op basis van een overeenkomst tussen burger en NAM, waarin de burger verklaart afstand te doen van verdere procedures wegens aardbevingsschade. Dit kan dan als voorwaarde worden opgenomen in het schadeprotocol voor uitkering door het fonds.

In essentie is de vraag wie het schadeprotocol opstelt, hoe de onafhankelijkheid hiervan wordt gewaarborgd, en dus welke schade op welke wijze wordt vergoed.

Verder wezen onze collega's op het fonds in de vorm van een ZBO. Een ZBO veronderstelt een betrokkenheid/ publieke taak van de overheid. Waarom trekt de overheid deze aansprakelijkheid aan zich? Als dit niet is omdat de overheid zelf aansprakelijk is voor de schade, dan moet de reden waarom dan wèl uitdrukkelijk worden toegelicht. Anders wekt de vorm van de ZBO gauw de indruk van een eigen aansprakelijkheid van de Staat.

Zou er een bestuursrechtelijk traject openstaan indien de burger het niet eens is met een beslissing van het fonds, dan moet wel duidelijk zijn dat de bestuursrechter op een andere wijze toetst dan de civiele rechter. De bestuursrechter toetst of het bestuursorgaan redelijkerwijs tot haar besluit heeft kunnen komen. Dit is dus wat anders dan een integrale beoordeling van de aansprakelijkheid. De kaders van het schadeprotocol zullen voor de bestuursrechter leidend zijn.

Ik hoop dat je hiermee verder kunt.

Groet, 5.1.2.e